

Onsdag den 29. april 2020 (D)

1

101. møde

Onsdag den 29. april 2020 kl. 13.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. F 57:

Forespørgsel til statsministeren om håndtering af coronapandemien.

Af Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V) og Søren Pape Poulsen (KF).
(Anmeldelse 24.04.2020).

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

1) Til finansministeren af:

Kristian Jensen (V)

Det er i Danmarks og EU's interesse, at alle medlemslande hjælpes igennem de økonomiske konsekvenser af coronakrisen, men kan ministeren sikre, at kommende hjælpepakker ikke betyder, at Danmark kommer til at hæfte for enten nuværende eller fremtidig offentlig gæld fra andre EU-lande?
(Spm. nr. S 987).

2) Til finansministeren af:

Kristian Jensen (V)

Dansk økonomi er stærk, fordi en række partier har taget ansvar for at styrke dansk økonomi med reformer og øget arbejdsudbud startende med velfærdsaftalen i 2006, men når der nu bruges af det skabte råderum til at understøtte dansk erhvervsliv, mener ministeren så, at det er rimeligt, at partier, som har været modstandere af de reformer, der har skabt råderummet, nu og fremover kan være med til at bruge af råderummet?
(Spm. nr. S 988).

3) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Hvad er ministerens vurdering af den aktuelle bandekonflikt mellem indvandrerbanderne, og ser ministeren en sammenhæng i forhold til coronaudfordringen?
(Spm. nr. S 968).

4) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Hvordan vil ministeren stoppe bandekonflikten og de kriminelle bander nu og fremadrettet?
(Spm. nr. S 969).

5) Til justitsministeren af:

Nils Sjøberg (RV)

Så længe regeringen ønsker at bevare lukningen af den dansk-tyske grænse af frygt for covid-19 og dermed har øget grænsekontrollen, mener ministeren så ikke, at det vil være passende, at grænsebetjentene bør bære værnemidler i form af både beskyttelseshandsker og ansigtsvisir eller mundbind?
(Spm. nr. S 977).

6) Til social- og indenrigsministeren af:

Karina Adsbøl (DF)

Mener ministeren, at det er i orden at tjene penge på at hjælpe udsatte børn og trække millioner ud og putte i egen lomme fra socialpædagogiske tilbud, som finansieres af skatteborgerne, eller vil ministeren gøre noget for at forhindre denne praksis fremadrettet?
(Spm. nr. S 966).

7) Til social- og indenrigsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Hvad vil ministeren gøre i forhold til den kæmpe pukkel af sager, der har hobet sig op under lukningen af Familieretshuset som følge af covid-19?
(Spm. nr. S 979).

8) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Signe Munk (SF)

Hvilke overvejelser gør ministeren sig om den 8. udbudsrunde i Nordsøen med den seneste udvikling i olieprisen og ustabiliteten i oliemarkedet taget i betragtning?
(Spm. nr. S 943).

9) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Mai Villadsen (EL)

Er ministeren enig i, at når vi med klimaloven aftalte, at Danmark skal være et internationalt foregangsland, og vi ikke kun skal se på de nationale reduktioner, så bliver vi nødt til at tage hånd om den massive klimaeffekt af sojaimporten og få denne nedbragt?
(Spm. nr. S 952, skr. begr.).

10) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Mai Villadsen (EL)

Er ministeren enig i, at det er en dårlig idé at give grønt lys til at igangsætte 8. udbudsrunde i Nordsøen, når der er en risiko for, at det, ud over at være skadeligt for klimaet, også vil medføre et tab for statskassen, særlig set i lyset af den seneste udvikling i både oliepris og ustabilitet på oliemarkedet?
(Spm. nr. S 956).

11) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Søren Egge Rasmussen (EL)

Er ministeren enig i, at dansk landbrug skal tage ansvar for den enorme drivhusgasudledning, der er forbundet med Danmarks import af soja til græsfoder fra Sydamerika, og som Københavns Universitet

netop har vist er 60 pct. højere end den udledning, landbrugserhvervet samlet set har herhjemme hvert år, og er ministeren enig i, at der også skal tages hånd om denne udledning, når der skal forhandles en klimahandlingsplan for landbruget, og at anbefalingerne fra Klimapartnerskabet for Fødevarer- og Landbrugssektoren til reduktion af drivhusgasser dermed ikke er dækkende?

(Spm. nr. S 946, skr. begr.).

12) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Erling Bonnesen (V)

Hvordan vil ministeren forklare, at regeringen først melder ud, at man vil levere den hjælp, der skal til for at komme godt gennem coronakrisen, herunder f.eks. til gartnerisektoren, som er meget hårdt ramt, men nu i praksis begrænser hjælpepakkenes størrelse, så de bliver meget små, set i forhold til andre lande, f.eks. den hollandske hjælp til gartnerisektoren, og vil ministeren oplyse, hvilke initiativer regeringen vil tage til at sikre gartneriernes overlevelse i Danmark?

(Spm. nr. S 950).

13) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF)

Hvordan vil ministeren sikre, at psykiatrien får den handlingsplan som lovet?

(Spm. nr. S 953).

14) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF)

Hvordan vil ministeren sikre mere lighed i behandling af børn og unge med astma og eksem?

(Spm. nr. S 954).

15) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V)

Hvordan synes ministeren at processen har været omkring åbningen af de hvide coronatestelte, som er skudt op rundt omkring i det danske landskab?

(Spm. nr. S 965).

16) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF)

Hvad tænker ministeren om situationen for familier med hjemmeboende demente, som under coronakrisen ikke kan komme på dag-hjem, dagcenter eller aflastning, og hvilke initiativer vil ministeren tage, for at de pårørende atter kan blive aflastet i dagligdagen?

(Spm. nr. S 967).

17) Til børne- og undervisningsministeren af:

Gitte Willumsen (V)

Vil ministeren garantere, at ingen efterskoler risikerer at lukke som følge af coronakrisen?

(Spm. nr. S 944).

18) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marie Krarup (DF)

Er ministeren ikke enig i, at det vil give flere pladser i daginstitutioner – som man især har brug for i en presset coronatid – hvis man gjorde hjemmepasningsordningen for småbørn obligatorisk for alle landets kommuner i stedet for at fastholde det som en frivillig ordning?

(Spm. nr. S 961).

19) Til børne- og undervisningsministeren af:

Peter Juel-Jensen (V)

Hvad vil ministeren gøre for at hjælpe de eud-elever, der under normale omstændigheder bor på skolehjem, fordi deres forældre

geografisk bor langt fra skolen, og som lige nu oplever udfordringer, fordi skolehjemmene stadig har lukket som følge af covid-19, i forhold til at afslutte deres uddannelsesforløb?

(Spm. nr. S 980, skr. begr.).

20) Til børne- og undervisningsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

De 16 videns- og formidlingscentre i Danmark, der alle har en vigtig formidlingsrolle, f.eks. Experimentarium, Aqua, Universe, Geocenter og Historiecenter Dybbøl Banke, er lige nu ikke omfattede af regeringens kulturnødpakke, og Historiecenter Dybbøl Banke står alene til at miste op mod 1,8 mio. kr. i indtægter i forårssæsonen grundet covid-19, men kan ikke få hjælp, mener ministeren på den baggrund, at videnspædagogiske aktivitetscentre såsom Historiecenter Dybbøl Banke bør kunne få dækket deres faste udgifter under coronakrisen som følge af nedgang i aktivitet?

(Spm. nr. S 982 (omtrykt)). Medspørger: Hans Christian Schmidt (V)).

21) Til børne- og undervisningsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

Er ministeren villig til at sikre kommunerne fleksible og lokale genåbningsløsninger, så kommuner, der efter de sundhedsfaglige anbefalinger har pladsen til at lade de store elever i grundskolen komme tilbage på skolerne, kan lade de store elever komme tilbage på skolebænken, og hvad vil ministeren særskilt gøre for at sikre, at alle skoler og ungdomsuddannelser sikrer også de store børn og unge, der på grund af af sociale forhold/særlige omstændigheder har behov for at modtage et almindeligt undervisningstilbud, et sådant tilbud og ikke fjernundervisning, der socialt og fagligt ikke imødekommer de unges behov under nedlukningen?

(Spm. nr. S 983).

22) Til børne- og undervisningsministeren af:

Christoffer Aagaard Melson (V)

Når ministeren den 20. april 2020 udtalte til A4 Arbejdsliv, at »lige nu følger vi situationen med AMU-centrene nøje, så vi kan hjælpe de uddannelser, der har behov for det«, kan ministeren så præcisere, hvornår ministeren konkret mener at amu-centrene har »behov for« hjælp?

(Spm. nr. S 984).

23) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V)

Hvordan vil regeringen hjælpe de vækstvirksomheder, som ikke har en relevant referenceperiode at dokumentere omsætningstab ud fra, fordi der er skaleret betydeligt op i både omsætning og omkostninger?

(Spm. nr. S 916 (omtrykt)).

24) Til erhvervsministeren af:

Morten Dahlin (V)

Mener ministeren, at det er hensigtsmæssigt for dansk økonomi, danske virksomheder og de danske lønmodtagere, at nogle virksomheder kan være tvunget til at sende medarbejdere hjem med lønkom-pensation for at undgå fyringer eller konkurs, når medarbejderne i stedet kunne arbejde, dog på nedsat tid, på at udvikle virksomheden og sikre, at den hurtigt kunne komme på benene igen efter corona-krisen?

(Spm. nr. S 919 (omtrykt)).

25) Til erhvervsministeren af:

Erling Bonnesen (V)

Hvordan vil ministeren sikre, at vækstvirksomheder, f.eks. gartnerier, der var i vækst, før coronakrisen indtrådte, og som hidtil ikke

har kunnet få gavn af regeringens hjælpepakker, nu reelt kan blive hjulpet og få del i regeringens hjælpepakker til overlevelse? (Spm. nr. S 951).

26) Til erhvervsministeren af:

Michael Aastrup Jensen (V)

Der hersker stor usikkerhed om, hvornår store forlystelsesparker som f.eks. Djurs Sommerland og zoologiske haver som f.eks. Randers Regnskov må åbne, Rigspolitiet har udtalt, at det er forsvarligt fra den 1. maj, men regeringen har givet udtryk for, at det ikke er forsvarligt, hvornår er det efter regeringens opfattelse forsvarligt at genåbne sommerlande og forlystelsesparker? (Spm. nr. S 985).

27) Til erhvervsministeren af:

Anni Matthiesen (V)

Mener ministeren, at Legolands og andre forlystelsesparkers forvirring over divergerende meldinger fra myndighederne om, hvorvidt turistattraktioner igen må åbne, bunder i regeringens mangel på en klar plan for genåbningen? (Spm. nr. S 957).

28) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V)

Mener ministeren, at de sæsonafhængige danske erhverv som f.eks. sommerlande, feriehuseudlejere, teltudlejere, underleverandører til aflyste festivaler og arrangementer m.v., som på få måneders højsæson skal have en omsætning, der kan dække et helt års faste omkostninger og levestrøklag for ejerne, er godt nok dækket af de nuværende hjælpepakker? (Spm. nr. S 972).

29) Til erhvervsministeren af:

Hans Christian Schmidt (V)

Vil ministeren garantere, at arrangører, i tilfælde af en forlængelse af forbuddet mod afholdelse af større arrangementer, også efter den 31. august, vil få kompensation, så de virksomheder, der allerede nu er i gang med at planlægge og afholde udgifter for arrangementer, der afholdes efter den 31. august, ikke ender med at hænge på regningen og risikere konkurs, såfremt regeringen vælger at forlænge forbuddet? (Spm. nr. S 978).

30) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V)

Er ministeren, i lyset af de mange virksomheder og selvstændige, der melder om at vente flere uger på at få svar på deres ansøgning om kompensation fra hjælpepakkerne, tilfreds med den hastighed, udbetalingerne foretages med? (Spm. nr. S 974).

31) Til erhvervsministeren af:

Michael Aastrup Jensen (V)

En række af vores store forlystelsesparker, herunder de store sommerlande, går en meget usikker sæson i møde, der har hersket uklarhed om, hvornår de kan genåbne, og samtidig vil mange gæster givetvis holde sig væk på grund af de generelle udmeldinger om at holde afstand en rum tid endnu, påtænker regeringen i den forbindelse yderligere initiativer over for denne type virksomheder, som er meget afhængig af en kort sæson? (Spm. nr. S 986).

32) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V)

I lyset af, at de økonomiske vismænd vurderer, at Danmark kan stå foran et eksporttab på mellem 134 og 193 mia. kr. alene i år, mener ministeren så, at der gøres nok for at understøtte, at de danske eksporterhverv kommer godt igennem krisen? (Spm. nr. S 973).

33) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Hvilke særlige initiativer har ministeren taget eller agter ministeren at tage, for at den muslimske ramadan, der nu er i fuld gang, lever op til de retningslinjer, som regeringen har udstukket på grund af corona, bl.a. i forhold til afstand og antal personer forsamlet? (Spm. nr. S 945).

34) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Hvad mener ministeren det siger om integrationen af muslimer i Danmark, når bl.a. en medicinsk overlæge i Hvidovre kan fortælle om »flere med anden etnisk baggrund end ellers« på både almindelig og intensiv afdeling, og er ministeren enig med beboerformanden i Mjølnerparken, Mohammed Aslam, der siger, at beboerne i Mjølnerparken »har savnet, at sundhedsmyndighederne gjorde lidt mere for at få den del af befolkningen med, som ikke kan tale dansk«? (Spm. nr. S 964).

35) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Rosa Lund (EL)

Vil ministeren sikre, at det ikke får negative konsekvenser for ansøgere om permanent opholdstilladelse, hvis de er blevet ramt af arbejdsløshed som følge af coronakrisen? (Spm. nr. S 955).

36) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marie Krarup (DF)

Er ministerens egenhændige annullering af håndtryksceremonien i forbindelse med tildeling af statsborgerskab et udtryk for, at ministeren ikke tillægger denne del af regelsættet angående tildeling af statsborgerskab vigtighed? (Spm. nr. S 960, skr. begr.).

37) Til boligministeren af:

Nils Sjøberg (RV)

Da den stærkt øgede ledighed, som er kommet som følge af covid-19, rammer borgerne i de udsatte boligområder ekstra hårdt, og da vi giver dispensation på en lang række lignende områder, mener ministeren så, at det vil være rimeligt at dispensere fra kravene til de udsatte boligområder i ghettopakken? (Spm. nr. S 975).

38) Til kulturministeren af:

Stén Knuth (V)

Hvornår agter ministeren at inddrage Folketingets partier og ordførere i, hvilke planer ministeren har for en samlet plan for genåbning af Forenings- og KulturDanmark, herunder fitnesscentre og danseskoler? (Spm. nr. S 948).

39) Til kulturministeren af:

Stén Knuth (V)

Mener ministeren, at arrangementspuljen nu er tilstrækkelig til at hjælpe de arrangementer, som har brug for hjælp? (Spm. nr. S 970).

40) Til kulturministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V)

Hvad mener ministeren om at direktøren for Aalborg Zoo som følge af udskydelsen af genåbningen udtrykker, at de nu står i en alvorlig økonomisk situation, og at de i yderste konsekvens må overveje, hvilke dyr de må aflive? (Spm. nr. S 959).

41) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V)

Hvad mener ministeren om at indføre biblioteksøger som takeaway som en landsdækkende mulighed på den samme vellykkede og sundhedsfagligt forsvarlige måde set forskellige steder i landet? (Spm. nr. S 962).

42) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V)

Er det ministerens hensigt, at teatre, som i tilfældet med Aveny-T, der er ved at udvikle sig til en nationalscene for ungekulturen, skal falde uden for regeringens hjælp til kulturinstitutionerne? (Spm. nr. S 963).

43) Til kulturministeren af:

Jan E. Jørgensen (V)

Hvad er ministerens holdning til, at de zoologiske haver i Danmark først fik at vide af Rigspolitiet, at de godt kunne åbne, så længe de overholdt de gældende restriktioner, for så derefter at læse et svar til Ritzau fra justitsministeren og erhvervsministeren, der udtalte, at det ville være uhensigtsmæssigt at åbne? (Spm. nr. S 971).

44) Til kulturministeren af:

Anni Matthiesen (V)

Mener ministeren, at der med de vedtagne hjælpepakker på kulturområdet er sikret tilstrækkelig hjælp til revyerne? (Spm. nr. S 958).

45) Til kulturministeren af:

Hans Christian Schmidt (V)

Vil ministeren forklare, hvorfor videnspædagogiske aktivitetscentre såsom Historiecenter Dybbøl Banke ikke er omfattede af kulturnød-pakken, og hvad ministeren vil gøre for at sikre, at de 16 centre ikke må lukke som følge af covid-19-krisen? (Spm. nr. S 981. Medspørger: Ellen Trane Nørby (V)).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Karen Ellemann):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Lovforslag nr. L 182 (Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler. (Kriminalforsorgens fordeling, opsplitning og udlevering af lægemidler til indsatte i kriminalforsorgens institutioner)).

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Lovforslag nr. L 183 (Forslag til lov om ændring af forældreansvarsloven, lov om Familieretshuset, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love. (Afskaffelse af tvungen delt bopæl

og refleksionsperioden samt opfølgning på etableringen af det nye familieretlige system m.v.)).

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Lovforslag nr. L 184 (Forslag til lov om Seniorpensionsenheden) og

Lovforslag nr. L 185 (Forslag til lov om ændring af lov om godskørsel, lov om buskørsel, lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter og lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Fastlæggelse af et omkostningsniveau i forbindelse med udførelse af visse former for vejtransport)).

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 162 (Forslag til folketingsbeslutning om sikring af billigere lånemuligheder til boliger og erhverv i yderområder).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk. (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 57:

Forespørgsel til statsministeren om håndtering af coronapandemien.

Hvad kan statsministeren oplyse om den langsigtede plan for håndteringen af coronapandemien, genåbningen af det danske samfund og genopretningen af dansk økonomi?

Af Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V) og Søren Pape Poulsen (KF). (Anmeldelse 24.04.2020).

Kl. 13:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 30. april 2020.

Først som begrundelse for forespørgslen giver jeg ordet til ordføreren for forespørgerne, hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti, og der er 2 minutters taletid. Værsgo.

Kl. 13:01

Begrundelse

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand, og tak til både statsministeren, finansministeren og sundhedsministeren for at stille op til den her hasteforespørgsel. Det har jo været et ønske fra os, at vi i virkeligheden hver uge i den her helt specielle tid, vi lever i, får mulighed for her i Folketingssalen at tage en debat med regeringen om, hvordan coronakrisen bliver håndteret. Det har vi ikke kunnet få lavet en aftale med regeringen om, men vi håber, at det, der kan komme ud af debatten i dag, bl.a. er et løfte fra regeringen om, at man er villig til at stille op en gang ugentligt her i Folketingssalen for at tage den her diskussion. For vi synes, det er vigtigt, at vi breder den her diskussion ud, ikke bare til Folketinget, men jo i virkeligheden til hele den danske befolkning. Det er en meget alvorlig situation, vi står i i forhold til coronasmitten – den skal bekæmpes – men også samfundsøkonomisk i forhold til de mange arbejdsløse og folk, der virkelig lider afsavn, også blandt ældre og andre, og der er det jo afgørende, at man diskuterer det her åbent.

Jeg vil bare sige, og det har også været sagt før, at coronaen jo ikke er sådan en fjende, som vælger at ændre taktik, fordi vi taler om den. Det er jo ikke sådan, at fordi vi taler åbent om, hvordan coronaen skal bekæmpes, og hvordan vi kommer bedst muligt igennem det, at den så vælger at angribe os på en ny måde, og derfor er der efter Dansk Folkepartis overbevisning og en række andre partiers overbevisning jo basis for, at vi har en langt mere gennemsigtig diskussion af, hvad det er for et grundlag, regeringen baserer sine beslutninger på, hvad det er for et grundlag, myndighederne baserer sine beslutninger på. Det er jo derfor, vi gerne vil have debatten trukket herind i Folketingssalen, så det bliver åbenbart ikke bare for os, men jo også for den danske befolkning.

Så de her motiverende ord for debatten, jeg ser frem til den og glæder mig til diskussionen.

Kl. 13:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for begrundelsen for forespørgslen.

Blot til orientering vil det være således, at der er tre ministre, der besvarer forespørgslen. Efter hver ministers besvarelse vil jeg kun give ordførerne mulighed for en enkelt kort bemærkning.

Så hermed giver jeg først ordet til statsministeren for besvarelse af forespørgslen. Værsgo.

Kl. 13:03

Besvarelse

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak til Folketinget for forespørgselsdebatten i dag. For 7 uger siden satte vi ind imod smittespredningen og lukkede store dele af det danske samfund ned. Nu er smitten under kontrol, vi er lykkedes med den danske strategi i den første svære runde, og nu er Danmark i gang med en kontrolleret genåbning af økonomien, af samfundslivet.

Fase 1 er i gang, og fase 2 forventer vi at sætte i gang efter den 10. maj. Det præcise indhold af fase 2 defineres af Folketingets partier i næste uge. Her præsenterer vi også den langsigtede plan for rækkefølgen i genåbningen, så både borgere og virksomheder kender tidsperspektivet, eksempelvis for restauranter, børnenes undervisning, idræt og storcentre. Vi er i Danmark stadig væk i en sundhedskrise, og vi må ikke sætte danskernes helbred over styr. Derfor skal genåbningen være kontrolleret, og den skal være forsvarlig. Det er også nødvendigt med en langsigtet strategi for, hvordan vi som samfund håndterer en ny hverdag med virus, og det vil jeg gerne i dag knytte nogle ord til. Fem elementer er helt afgørende.

For det første, en offensiv teststrategi: mange flere test, ny teknologi, opsporing, isolation, smitten skal opdages og holdes under kontrol. For det andet, brug af værnemidler: Det gælder for personalet, men det gælder også for os andre, så vi igen kan være sammen med ældre eller syge i familierne. Værnemidler er nu at betragte som kritisk infrastruktur. For det tredje, hygiejne: Der skal gøres mere rent, og det med at vaske hænder og spritte af er kommet for at blive. For det fjerde, afstand: Mens mere og mere af det almindelige samfundsliv åbner op igen, bliver vi nødt til at opfinde nye måder at være sammen på. Der skal være afstand imellem kolleger, imellem klassekammerater, ligesom vi har vænnet os til det i køen i supermarkedet. For det femte skal vi blive ved med at undgå superspredning, altså at for mange mennesker er samlet på ét sted. De fem spor er forudsætningen for, at vi gradvist og kontrolleret kan åbne vores samfund, genoprette vores økonomi og i fællesskab se ind i en lysere fremtid.

For regeringen er arbejdspladser det vigtigste. Men vi vil også insistere på i genåbningen af Danmark, at flere patienter skal behandles i sundhedsvæsenet, og jeg ved, at der er mange børn og unge,

der trænger til at komme i skole igen. Vi skal ikke bare genåbne, og vi skal heller ikke bare genoprette, vi skal også ud at genopfinde med innovation, stærke grønne visioner og i øvrigt i et tæt samarbejde med alle dele af samfundet. Hjelpepakkerne vedtaget herinde i Folketinget er midlertidige. Efterfølgende skal vi have en langsigtet genopretningsplan på plads, og inden sommerferien vil vi gennemføre den første klimahandlingsplan. Vi skal gradvist og kontrolleret have mere og mere aktivitet i samfundet, men vi åbner naturligvis kun i den takt og på den måde, som det er sundhedsmæssigt forsvarligt. Vi er nødt til at se resultaterne af første fase af genåbningen, før vi præcis fra Folketinget kan sige, hvad der åbnes i den næste fase. Hastigheden af genåbningen afhænger af det konkrete tal for, hvor mange danskere der er smittet, hvor mange der er syge, og hvor mange der er indlagte.

Lad mig bare gøre det helt klart: Regeringen kommer ikke til at lade sig presse til at gå for hurtigt frem. Det vil ikke være gavnligt for økonomien, hvis vi pludselig bliver tvunget til igen at gå baglæns. Status er lige nu, at vi er lykkedes i Danmark med at få smitten under kontrol, og vi har indtil nu nået de mål, som vi satte os. Vi har reddet menneskeliv, vores sundhedsvæsen er ikke brudt sammen, og hjælpepakkerne holder hånden under mange lønmodtagere, under mange selvstændige og under mange virksomheder. De gode resultater vil jeg gerne opfordre til at vi holder fast i og samtidig skridt for skridt går en ny hverdag i møde. Her følger vi fem spor: test, værnemidler, hygiejne, fysisk afstand og fortsat at undgå, at for mange mennesker samles, så vi ikke alene genåbner hele Danmark, men så vi også sikrer, at vi hver især kan leve et normalt liv igen, sikkert og uden smittespredning. Man kan også sige det på en anden måde: Vi skal jo ikke bare overleve coronaen, vi skal også leve med coronaen. Med de ord giver jeg i første omgang ordet videre til finansministeren.

Kl. 13:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til statsministeren. Og det gør statsministeren ikke, nej. Det er formanden, der giver ordet i Folketingssalen. Efter statsministerens besvarelse er der nemlig mulighed for en enkelt kort bemærkning til ordførerne. Og således giver formanden ordet til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

Kl. 13:09

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Og tak til statsministeren. Jeg synes, det er fem fine og udmærkede spor for vores omgang med hinanden. Men jeg tror, det er klart for de fleste, at Danmark jo stadig væk mangler en langsigtet plan – og særlig en plan, som laver den kobling mellem økonomi og sundhed, som vi er nogle der efterspørger. Og det fører jo til sådan en tvivl om, hvad det egentlig er, der gælder, både for borgere, men også for virksomheder.

Statsministeren havde jo en ambition om en kontrolleret genåbning. Derfor kan det undre lidt, at erhvervsministeren lader til at gå i panik, når IKEA åbner, og altså skaber en helt urimelig utryghed, både for virksomheden, men så sandelig også for kunderne og for medarbejderne i den pågældende virksomhed. Er det virkelig rimeligt? Er det rimeligt, at det skal være synsninger og mavefornemmelser hos en minister snarere end lovgivning og påbud og regler, som finder anvendelse?

Kl. 13:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Er vi helt sikre på, at begrebet urimelig utryghed kan bruges i et spørgsmål om IKEA's genåbning i en verden, hvor tusindvis af mennesker dør på grund af corona, og hvor samfund, der er sammenlignelige med vores, har set deres sundhedsvæsen bryde sammen, og hvor man hverken kan redde liv eller sikre, at sundhedsvæsenet kan hjælpe de mennesker, der er syge? Altså, i al respekt for, at vi skal håndtere en situation omkring IKEA, så kan jeg dog i den verden, vi lever i lige nu, finde mange eksempler på meget mere utryghed end den, der er i Danmark. Og det er jo takket være, at vi i samarbejde har gjort tingene klogt.

Vil der så opstå nogle konkrete eksempler på noget, som ikke umiddelbart giver mening? Ja, det vil der. Vi har aldrig lukket et samfund ned før, og vi har heller ikke åbnet det før, så selvfølgelig vil der opstå nogle konkrete eksempler, som vi så skal løse, og hvor vi skal gøre det bedst muligt, og det skal vi selvfølgelig også gøre omkring IKEA.

Kl. 13:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste ordfører til en kort bemærkning er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:11

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne følge op på det her, for jeg synes i virkeligheden, det er et udtryk for, at regeringens kommunikation om, hvad der gælder, og hvad der ikke gælder, er begyndt at halte. Altså, jeg synes virkelig, der er sket noget i de sidste par uger, hvor det virker mere famlende end tidligere, og det kan der være alle mulige årsager til, men det må man jo så åbne op for og fortælle os om.

For det er jo klart, at selv om det siger sig selv, at det er langt mere alvorligt, hvordan coronasmitten spreder sig, og at folk bliver syge og potentielt dør – det siger sig selv, at det er det mest alvorlige – så har det jo ikke noget at gøre med, at man ikke alligevel samtidig skal prøve at udstikke nogle retningslinjer, som gør det muligt for Danmark at fungere så meget, det nu kan lade sig gøre. Og hvis man som virksomhed følger alle spilleregler, alle de regler, der bliver fastlagt, og hvis man som oplevelsessektor forsøger at følge alle de retningslinjer, politiet kommer med i forhold til de vigtige anbefalinger, som jeg også gerne vil understrege skal følges, og man så pludselig i en tv-udsendelse kan se, at en minister stiller sig frem og siger, at det da godt kan være, at man har fulgt alle spilleregler, og at man egentlig gør alt fuldt lovligt, men at ministeren egentlig ikke synes, det er forsvarligt alligevel, så er det jo sådan noget coranapoliti, sådan en minister i virkeligheden lige pludselig bliver chef for, og så kommer en virksomhed jo i en alvorlig klemme.

Kan statsministeren ikke følge, at vi da bliver nødt til at få det håndteret, samtidig med at vi selvfølgelig respekterer, at coronasmitten jo er det allermost alvorlige her?

Kl. 13:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:13

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jo, og derfor er det eneste rigtige selvfølgelig også både det, at erhvervsministeren er i god dialog med IKEA og andre, og at de partnerskaber, vi har igangsat – i øvrigt i fællesskab – får fundet de konkrete løsninger, sådan at detailhandelen og andre kan åbne på en måde, der er sundhedsmæssig forsvarlig. Det, der er en del af forklaringen på den her sag, er jo – og jeg tager det egentlig som

et sundhedstegn, hvis det, der kommer til at optage os mest i dag, er spørgsmålet om IKEA, for så er det vel egentlig en bekræftelse på, at vi faktisk har løst en rigtig, rigtig svær opgave i fællesskab rigtig, rigtig godt, og det er rigtig positivt, og det vil jeg endnu en gang gerne takke for – at vi ikke har lovgivet om alt i forhold til en nedlukning af Danmark. Noget er der lovgivet om, andet er der rådgivet om, og andet igen er der fremsat ønsker omkring, og det giver nogle eksempler her i åbningen, hvor der ikke er præcis de samme regler.

Jeg synes altid, vi skal efterstræbe, at der er de samme regler, men jeg vil næsten garantere, at der også i en fase to og i en fase tre vil opstå nogle konkrete eksempler, og dem må vi så forsøge at løse så godt vi kan hen ad vejen.

Kl. 13:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er det den næste spørger, hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:14

Morten Østergaard (RV):

Tusind tak. Jeg ved ikke, om det er muligt at være enig med alle dem, der har haft ordet indtil videre, på en gang, men jeg vil alligevel gøre forsøget. Først og fremmest: Tak for samarbejdet, hvor det jo faktisk lykkedes både at give regeringen de redskaber, der skulle bruges, for at de kunne gribe ind og gøre, at vi nu er i denne situation, men også tak for samarbejdet undervejs, hvor vi jo samarbejdede rigtig hurtigt om at holde hånden under de virksomheder, som vi ikke vil have kommer i store problemer. Derfor synes jeg også, at det er reelt, når der er en usikkerhed omkring, hvad det er for nogle vilkår, uanset om det er pædagogen, der møder ind i daginstitutionen, eller om det er nogle af de lukkede virksomheder, som frivilligt har trukket sig tilbage og nu gerne vil have lov at åbne igen og så pludselig ikke kan finde ud af, hvad det egentlig er, der gælder. Derfor synes jeg, at det ville være et stærkt signal i dag, hvis vi kan være enige om, at i den proces med at planlægge genåbningen af Danmark, som vi nu skal have, skal der være gennemsigtighed omkring det, og når vi træffer beslutningerne, skal folk også kunne forstå, hvad det så er for nogle vilkår, der gælder. Og der tror jeg altså, at det er nyttigt også at sikre os, at der er en uvildig rådgivning, og jeg vil gerne bede statsministeren om også i dag at forpligte sig på det, for jeg tror, at det vil afhjælpe mange af de problemer, som vi har talt om her.

Kl. 13:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:15

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes jo altid, at uvildig rådgivning er en god idé – jeg synes i det hele taget, at rådgivning er en god idé – og jo ikke mindst i en situation, hvor der ikke er en facitliste, hvor der ikke er et opslagsværk; verden har ikke oplevet corona før, vi har ikke prøvet at lukke Danmark ned, vi har heller ikke prøvet at åbne det. Og derfor er rådgivning fra så mange forskellige sider som muligt både rigtigt og nødvendigt. Det er også det, vi har benyttet os af i regeringen indtil nu, altså rådgivning udefra og rådgivning fra egne myndigheder. Jeg er i meget, meget tæt dialog med mine kolleger, ikke alene i Europa, men også ude i verden, i forhold til at få både så mange ideer og så meget viden som muligt til grundlag for de beslutninger, som vi træffer i Danmark. Så det er vi enige om. Det gælder sundhedsmæssigt, sundhedsfagligt, og det gælder selvfølgelig også økonomisk. Derfor er jeg jo også glad for, at vi forleden dag, for 2 dage siden, havde et møde mellem alle Folketingets partiledere og

uafhængige ledende økonomer og dér jo også kunne høre en faktisk fin opbakning til en række af de beslutninger, vi har truffet her i Folketinget, i forhold til at få Danmark så godt som muligt igennem krisen.

Kl. 13:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste spørgsmål er fra fru Pia Olsen Dyhr, SF. Værsgo.

Kl. 13:16

Pia Olsen Dyhr (SF):

I SF er vi glade for, at Danmark er lykkedes med at håndtere det her i fællesskab, at vi er lykkedes med at håndtere det så hurtigt, som vi har gjort, og at vi er i den situation, som vi er i lige nu. Og det er jo meget få steder rundt omkring i verden, hvor vi kan se, at der er sammenlignelige vilkår – det tror jeg at vi skal være glade for – og derfor vil jeg også give en stor ros til regeringen for at håndtere det så resolut. Vi vil så også gerne være med til at hjælpe, når vi nu skal i gang med at genåbne. Og der kommer til at være tusind spørgsmål, det har vi allerede oplevet nu; pædagogen, der spørger: Er det nu sikkert? Eller: Skal jeg blive hjemme, når jeg har en pårørende, der er sårbar eller lider af en særlig sygdom? Det synes jeg sådan set også vi er lykkedes med, og der er det vigtigt, at vi hele tiden har den løbende og tætte dialog, og at vi i virkeligheden også lytter til folk udefra.

Det, der så er interessant efterfølgende – når vi er på den anden side af det her – er også at få evalueret de erfaringer, som vi har fået, for jeg tror simpelt hen, at der er ting, vi kan lære af det her. Jeg tror, at vi kan få en meget mere fleksibel offentlig sektor. Jeg tror også, at vi kan lære, at Danmarks sundhedsvæsen egentlig ikke havde det så godt, da vi kom ind i det her, for vi kunne se, at mange år med borgerligt styre – tror jeg – har betydet, at vores sundhedsvæsen har været lidt i knæ, og det betyder også, at vi skal prioritere det endnu mere fremadrettet. Men den evaluering vil jeg egentlig gerne have statsministeren til at sige at statsministeren er villig til at få lavet, for det kan vi alle sammen blive klogere af.

Kl. 13:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:18

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det kan jeg give et meget, meget kort og præcist svar på: Det er selvfølgelig et ja. Det skulle vise sig, at coronaen blev den største sundhedskrise siden anden verdenskrig med afledte alvorlige konsekvenser for eksempelvis den globale økonomi, og det kræver selvfølgelig en grundig evaluering. Et eksempel: Vi havde jo ikke værnemidler nok, da krisen ramte os. Vi var ikke fra start i stand til at teste i det omfang – vi har i øvrigt slået rekord igen i dag i antallet af test i Danmark. Jeg synes, at det har afsløret en sårbarhed i Danmark, i Europa, i den vestlige verden, hvor vi er afhængige af andre for at kunne beskytte vores egne medarbejdere og vores egne borgere. Den sårbarhed synes jeg er uholdbar. Jeg mener i forhold til værnemidler, at en stor del af sundhedsinfrastrukturen i dag er kritisk infrastruktur – det betyder, at vi i højere grad skal producere det selv eller have et samarbejde omkring det blandt ligesindede lande. Så ja, jeg synes også, at der er grund til at hæfte sig ved – og det mener jeg også befolkningen har fortjent vi gør fra Christiansborgs side af – at en af grundene til, at vi kommer så godt igennem det her som land, som det ser ud til at vi gør, er, at vi er et stærkt samfund (*første næstformand* (Karen Ellemann): Tak!), at vi havde en stærk økonomi og lav offentlig gæld, at vi stod et godt sted økonomisk forinden, at vi har et stærkt sundhedsvæsen, at vi har en innovativ offentlig sektor, og at vi i øvrigt har, hvilket man ikke altid kan høre,

et Folketing, der kan finde ud af at samarbejde, især når det brænder på. Og det klæder os.

Kl. 13:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Vi har også en folketingsformand, som også gerne vil godt igennem en forespørgselsdebat, og jeg vil derfor bede om, at alle talere overholder taletiden. Så når formanden rejser sig, er det, fordi taletiden er gået.

Den næste spørger er hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:20

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Det eneste problem med den her debat er, at den ikke er 10 timer længere, end den er sat til, for der er jo så mange ting at tale om. Jeg ved godt, at vi jo taler sammen i lukkede rum, men jeg tror, det er rigtig godt, at vi også taler her, hvor andre kan følge med, for jeg tror, der er mange i befolkningen, der tænker: Gad vide, hvad de taler om.

Man kan have mange indgangsvinkler til det, og man kan kun nå en smule, så jeg vil bare prøve at tage fat i det, der drejer sig om åbningen af Danmark. Jeg noterer mig, at statsministeren siger, at der er et sundhedsmæssigt hensyn – det er jeg enig i – og at man kan åbne for hurtigt – det er jeg enig i – men, statsminister, kan man også åbne for langsomt? Forstået på den måde, at alle os, der sidder herinde, jo har vores på det tørre – vi får jo en løncheck ind ad døren hver eneste måned, uanset hvor godt eller skidt vi præsterer, og det er jo selvfølgelig heldigt for nogle af os – men der er jo mennesker, der hver eneste dag mister deres arbejde, og som er afhængige af, at der noget aktivitet, og at økonomien er i gang.

Nu havde regeringen sidste gang opstillet tre scenarier, og man tog det mindste og trak lidt fra, og nu får vi sikkert nogle nye byggeklodser, og det er vi jo allerede i gang med, men der kommer jo en dag, hvor vi skal vælge, hvor langt vi tør gå, og hvor meget tillid vi har til, at danskerne overholder de restriktioner, der er. Og der må jeg jo så bare spørge: Hvad tænker statsministeren om det? Er man klar til at gå et skridt længere, så ikke alt for mange knækker halsen i den her tid?

Kl. 13:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Statsministeren.

Kl. 13:21

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, man kan åbne for langsomt – det kan man – og man kan åbne for hurtigt, og det er den der gyldne middelvej, som vi skal lykkes med at finde i fællesskab, og vi fortsætter jo forhandlingerne om det i aften, og det ser jeg frem til.

Det, der er så fantastisk stærkt for Danmark, er, at vi – forstå mig ret – kan åbne mindre, end man kan i mange andre lande, fordi vi også har lukket mindre. Vi har jo ikke lukket for den private produktion i Danmark. Det, der er tilfældet i en række andre lande, er jo, at man ikke reagerede hurtigt, som vi gjorde; virussen kom ud af kontrol, og så lukkede man ned, og man lukkede meget mere ned, end vi har gjort i Danmark, f.eks. med hensyn til fabrikker og privat produktion. Nogle lande – også nogle af dem, der ligger tæt på os – har haft udgangsforbud, hvor folk ikke engang har kunnet komme ud på gaden, heller ikke børn. Alt det har vi undgået, fordi vi var resolute og traf beslutningen på – ser det ud til – det rigtige tidspunkt. Det betyder jo, at vi ikke har lukket den private produktion ned, og at en stor del af den offentlige sektor stadig væk har kørt, og nu er vi så nede på, at der er nogle områder tilbage, der er blevet lukket, og

som vi skal se at få åbnet. Men svaret er: Ja, man kan godt gøre det for langsomt.

Kl. 13:25

Kl. 13:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:22

Pernille Skipper (EL):

Tak for det, og jeg vil også sige tak for debatten her. Noget af det, som har fyldt rigtig meget både i medierne og i rigtig mange danskeres bevidsthed, tror jeg, er vores nye kollektive optagethed af test. Jeg er også frygtelig optaget af test lige pludselig, og det er vi jo, fordi vi på et tidspunkt skal i gang med en genåbning. Jeg er i øvrigt enig i, at vi både kan åbne for hurtigt og for langsomt, og at vi skal finde den der middelvej, for det er forfærdeligt med de jobs, der mistes, men vi må heller ikke komme til at gå så hurtigt frem, at vores sundhedssystem knækker sammen, så mennesker mister livet, og så hele systemet ikke kan fungere længere, som vi har set i andre lande. Så vi skal finde den mellemvej, og en af måderne, tror jeg, til at holde styr på den vej er test, og det er derfor, jeg har snakket så meget om teststrategier. Det er også derfor, vi nu er meget bekymrede, når vi kan høre, at der er problemer med antistoftestene, altså at ikke alle sammen er valide eller troværdige. Det kan give rigtig mange forskellige problemer: Både det, at man kan gå rundt og tro, at man er rask uden at være det og alt muligt andet, men også det, at man kan starte nye smittekæder.

Så det, vi foreslår, er, at vi får en form for nationalt center, der kan kvalitetskontrollere de antistoftest, der bliver brugt. Er det noget, regeringen vil være med til?

Kl. 13:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:23

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første er jeg helt enig i, at test er en meget, meget vigtig del af vores strategi – det sagde jeg også i min indledning i dag – og det gælder både test for sygdommen, og det gælder også i forhold til antistoffer. Og vi har behov for hele tiden at udvikle teknologien, og det drejer sig både om kvaliteten af testene, og det drejer sig om hastigheden, hvorved man kan få et svar på, hvad den test måtte indeholde.

Jeg kan glæde Folketinget med, at Danmark er blevet inviteret med i en global koalition af det, man kalder first movers, altså lande, der har reageret hurtigt på coronavirus. Det er Australien, New Zealand, Singapore er på vej, det er Israel, det er nogle få europæiske lande, herunder Østrig og Danmark. Jeg er stolt på Danmarks vegne over, at vi er med i det her nye globale samarbejde, og noget af det, vi har aftalt at arbejde videre om, er præcis forsyningsinfrastrukturen på sundhedsområdet, herunder alt det, der skal gøre, at vi kan åbne vores samfund, f.eks. også i forbindelse med testning. Så det kan være et af de steder, hvor vi kan have et samarbejde med andre lande for at få et endnu bedre testregime til for alvor at fungere.

Kl. 13:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Der er ingen tvivl om, at vi skal åbne op, og tallene er også til, at vi åbner mere op. Fra Nye Borgerliges side ser vi gerne, at storcentre og restauranter også bliver åbnet i den her omgang.

Så har vi jo en efterspørgselskrise, og et af de forslag, som vi er kommet med i Nye Borgerlige, er det her med at give borgerne deres fastfrosne feriepenge tilbage. Jeg kunne godt tænke mig at spørge statsministeren: Hvilke positive effekter ser statsministeren ved at gøre det?

Jeg er godt klar over, at man snakker om likviditetsudfordringen, men hvis man finansierer det via kortsigtede statsobligationer, så staten overtager de her ting, løser man netop likviditetsudfordringen. Man giver faktisk virksomhederne en bedre likviditet, fordi de løbende kan betale ind til staten. Så de to udfordringer, der var, ved at man gjorde det, dvs. en overophedning af økonomien og en likviditetsudfordring ude i virksomhederne, kan vi nok blive enige om ikke er et problem lige nu. Med den her løsning løser man de to udfordringer, der gjorde, at man ikke traditionelt set ønskede at give pengene tilbage.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge statsministeren: Hvilke positive effekter vil statsministeren kunne se, hvis man gav borgerne nogle flere penge, som de kunne bruge på restauranter og i butikkerne, som vi åbner nu?

Kl. 13:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:26

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Man kan sige, at tanken om at stimulere en efterspørgsel jo ikke er fremmed for en socialdemokrat. Det er den måde, vi har ført krisepolitik på igennem alle tider. Man kan så diskutere balancen i det, hvor man vil stimulere økonomien, og hvordan man gør det mest målrettet og klogt. Jeg er ikke i tvivl om, at vi i forhandlingerne også kommer til at diskutere det her spørgsmål om feriepenge, og det er klart, at hvis det, at man udbetaler feriepengene, sætter sig i, at danskerne så bruger dem, når restauranterne åbner, til at gå på restaurant, når hotellerne åbner, til at booke en overnatning sammen med ægtefællen, begynder at købe mere ind, køber en kop kaffe, og hvad man ellers gør, vil det selvfølgelig være positivt.

Jeg tror, at det, jeg generelt vil advare imod – og det gælder i det hele taget i debatten – er en tro på, at et enkelt løsningsforslag er det, der er udslagsgivende. Det her er så komplekst, der er så mange ting, der spiller sammen, og vi er så afhængige af resten af verden, at vores samlede politiske tænkning og kreativitet skal nå en højde, danskerne ikke har set endnu, for at vi kommer helskindet igennem det hele.

Kl. 13:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste spørger er hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

Kl. 13:27

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det, og tak for redegørelsen til statsministeren. Jeg synes, det er fem meget gode og fornuftige punkter, som bliver skitseret, med test og værnemidler osv. og ikkesuperspredning. Særlig det her med den fysiske afstand, den sociale distance, den hensynsfulde adfærd er ligesom nøgleord og altafgørende for at kunne genåbne Danmark i højere grad. Det, beregningerne viser igen og igen, er, at vi faktisk godt kan åbne flere dele af samfundet, men det afhænger i rigtig, rigtig høj grad af, om danskerne kan opføre sig hensynsfuldt. Der

tænker jeg, at det afgørende jo må være klare og tydelige retningslinjer for, hvordan man åbner forskellige dele af samfundet, og hvilken adfærd man skal leve op til, og politisk er det også et spørgsmål om tiltro og tillid til, at danskerne kan efterleve de retningslinjer.

Jeg vil egentlig høre, om statsministeren er enig i det, for jeg tænkte egentlig, at det skal vi da nok nå frem til, for det kan da næsten ikke være anderledes, men når jeg så ser håndteringen af IKEA-sagen, bliver jeg en smule bekymret, for der var der da nogle retningslinjer, man levede op til, men var det så tillid og tiltro til, at de kunne blive overholdt, der manglede? Er det en generel tendens, der er på vej fra regeringens side, altså at man ikke tænker i retningslinjer og tillid, for hvis det er tilfældet, er jeg bange for, at coronakrisen bliver til en fællesskabskrise, for så er der en masse fællesskaber, vi ikke kan dyrke i det her samfund de næste mange måneder, og det ville være ulykkeligt.

Kl. 13:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren. Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:28

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Noget af det, der har været mest overbevisende i den her første fase af kampen mod corona, har været den måde, danskerne har håndteret situationen på, og den har været til og med kryds og slange. Det har været fantastisk at se, hvordan stort set alle i vores samfund, virksomheder og borgere, familier, privat og offentligt, alle sammen, er gået sammen i et meget, meget stærkt fællesskab om at gøre det, der skulle til, for at vi kan komme godt igennem det her. Derfor er min tillid til danskerne meget, meget stor, også i forhold til at efterleve retningslinjerne.

Når vi ikke bare åbner alting op, er det jo, fordi den sundhedsfaglige vurdering er, at så vil du også slippe smitten fri, for selv om alle danskere gør alt det rigtige, er smitten her, og derfor er det ikke kun et spørgsmål om adfærd. Det er i høj grad et spørgsmål om adfærd, men det er også et spørgsmål om at sikre, at rammerne i samfundslivet er for, at smitten ikke spreder sig for hurtigt og for eksplosivt. Det er derfor, det er en kontrolleret åbning, vi er i gang med, og ikke bare en fuldstændig åbning fra den ene dag til den anden.

Kl. 13:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste spørger er hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:29

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Min største bekymring er ikke IKEA eller nogle af de allerstørste danske virksomheder, som jo er kommet ind i coronakrisen fra en højkonjunktur. I Alternativet er vi mere bekymrede for de små og mellemstore virksomheder. Og vi er især bekymrede for de nystartede virksomheder, altså dem, der har presset likviditet og måske knap nok har nået at få et år med overskud endnu, og iværksætterne, som måske er i gang med de allerførste par år, hvor de stort set ikke har indtjening, og hvor tiden jo går med udgifter, udvikling og forædling af ens produkt. Jeg frygter, at mange af dem er gået konkurs eller går konkurs.

Noget af det, vi tænker på, er, hvordan vi undgår at miste for stor en del af en generation af iværksættere eller måske, hvis vi er uheldige, noget, der kommer til at ligne en hel generation af iværksættere. Kan vi lave genopretningspuljer, -pakker eller -planer for nystartede virksomheder, som simpelt hen ikke havde en chance, og som gik totalt konkurs, uden det var deres skyld, uden der var noget galt med deres forretningsidé, eller for iværksættere, som er slået omkuld, men som har en sund forretningsidé? Kunne vi overveje en

plan for at prøve at redde dem eller få dem op igen for ikke at miste noget af al den knowhow og den læring, som er i de virksomheder?

Kl. 13:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 13:31

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der er egentlig et par ting, jeg gerne vil sige til det. Altså, først vil jeg sige, at jeg tror, vi skal passe på med at skelne mellem, hvor stærkt virksomhederne kommer ind i den her krise, for med de vurderinger, vi får ude fra den globale økonomi – om end IMF jo senest har spået, at Danmark er et af de lande, der ser ud til faktisk at komme godt igennem det her; altså godt i krisens tegn, men relativt bedre end nogle sammenlignelige lande – så er efterdønningerne af det her jo potentielt så store, at også gamle, store hæderkronede virksomheder kan få det svært. Om det er en lille, stor, ny eller gammel virksomhed, altså om det er en ny iværksætter, eller det er oldefar, der startede i virksomheden, må jeg sige, at jeg selv har det sådan, at jeg bliver lige berørt, når konkursen er en realitet, eller når man pludselig kan se en voldsom tilbagegang og man må fyre sine medarbejdere, så virksomheden pludselig er et helt andet sted. Så jeg vil opfordre meget til, at vi, både hvad angår hjælpepakkerne, men også i forhold til den langsigtede genopretning, har et øje på hele det danske erhvervsliv med alle dets forskelligheder. Og vi er en lille åben økonomi afhængig af eksport. Derfor er udviklingen på det globale marked selvfølgelig meget, meget vigtig for Danmark.

Kl. 13:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til statsministeren. Alle ordførere har fået mulighed for korte bemærkninger, og nu er det så muligt for finansministeren at besvare forespørgslen. Værsgo.

Kl. 13:32

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det, og tak for muligheden for at sætte ord på de økonomiske aspekter af den meget svære situation, vi står i. Der er ingen tvivl om, at dansk økonomi befinder sig i en alvorlig situation. Dårlige nyheder for dansk erhvervsliv har desværre også præget de seneste dage. Det er både bekymrende og trist, når en virksomhed, uanset om den er ny eller gammel, lille eller stor, drejer nøglen om og ser sig nødsaget til at sige farvel til medarbejderne. Jeg og regeringen er helt klar over, at både lønmodtagere, virksomheder og selvstændige rundtom i landet lige nu kæmper benhårdt for at få økonomien og hverdagen til at hænge sammen.

Midt i bekymringerne og de dystre nyheder er der også positive ting, som det er værd at lægge mærke til. Danskerne har taget ansvar for hinanden og for fællesskabet, og jeg vil gerne i dag benytte lejligheden til at takke alle Folketingets partier for et rigtig godt samarbejde og også for stærke fælles løsninger, som vi har lavet med hinanden, siden krisen brød ud. Vi har nemlig i det her Folketing med alle Folketingets partier lavet hjælpepakker for ca. 400 mia. kr. – resolut og hurtigt. Det er dansk folkestyre, når det er bedst, og det har været med til at holde hånden under rigtig mange arbejdspladser.

Vi er kommet langt, og vi er nu allerede i gang med forsigtigt at åbne vores samfund igen, og dermed er vi jo så også gået ind i en ny fase. Det er vigtigt for regeringen, at genåbningen sker på en sundhedsmæssigt forsvarlig måde og med fokus på at sikre arbejdspladser. I går sendte jeg en analyse til Folketinget, som giver et billede af den økonomiske krises dybde og omfang, både for økonomien som helhed og for de enkelte brancher. Det, der tegner sig, er et voldsomt tilbageslag for dansk økonomi. Indikatorerne peger på, at den samlede danske produktion lige nu ligger 10-20 pct. lavere end

normalt, og særlig hårdt ramt er bl.a. hotel- og restaurationsbranchen. Det er et øjebliksbillede, og der er fortsat stor usikkerhed. Vi ved ikke, hvor lang tid den gradvise genåbning af samfundet kommer til at tage. Det afhænger af sygdommen, og vi ved heller ikke, hvordan den økonomiske krise i verden udvikler sig. Derfor er der også for en god ordens skyld lejlighed til at sige, at der er stor usikkerhed om de scenarier og også de beregninger, man kan lave netop nu. Vi sejler uden søkort, for ingen har prøvet det her før.

Vores analyse viser også, at det er svært at adskille effekten af de tiltag, der er sat i værk mod sygdommen, og det faktum, at danskerne har ændret adfærd og er blevet mere tilbageholdende i deres forbrug. Det kan man også se, når vi kigger mod Sverige. Her har de sundhedsmæssige restriktioner været mindre omfattende end herhjemme, og alligevel oplever også svensk økonomi et hårdt tilbageslag. Vi skal altså ikke tro, at alle problemer i økonomien går væk, blot vi lempet på de restriktioner, der sigter mod at få sundhedskrisen under kontrol.

Alle lande mærker i disse dage konsekvenserne af coronavirus. Den globale økonomi står over for et tilbageslag uden sidestykke i nyere historie. Vi skal helt tilbage til recessionen i 1930'erne. Ifølge IMF vil verdensøkonomien opleve en dyb recession i 2020. Det er dårligt nyt for et lille land som Danmark, hvor vi i høj grad lever af vores åbenhed over for omverdenen, og hvor flere end 700.000 danske arbejdspladser direkte eller indirekte er afhængige af vores mulighed for at eksportere til resten af verden. IMF forventer samtidig, at Danmark er blandt de vestlige økonomier, som relativt rammes mindst af coronaepidemien, mens en række lande især i Sydeuropa forventes at opleve et større fald i bnp i år.

Herhjemme i Danmark handler det nu om at føre den rette politik på det rette tidspunkt. Regeringen ser derfor genopretningen af dansk økonomi i to faser. Den første er vi midt i nu. Her holder vi hånden under danske arbejdspladser og virksomheder, mens de sundhedsmæssige restriktioner står på. Anden fase er en egentlig økonomisk genopretning, der skal sætte gang i hjulene i Danmark, når det er forsvarligt, at vi åbner samfundet igen. Regeringen ønsker at sætte ind med langsigtede og også kloge investeringer, hvor vi holder efterspørgslen oppe i økonomien og samtidig tænker os om, hver gang vi bruger 1 kr. Vi står med en enestående mulighed for at gøre genopretningen af Danmark grøn, så vi samtidig er med til at løfte vores fælles klimaambitioner, og den mulighed skal vi selvfølgelig gribe. Men det er samtidig vigtigt, at vi tager tingene i den rigtige rækkefølge. Den økonomiske politik skal doseres rigtigt, ellers risikerer vi faktisk at gøre mere skade end gavn, og genåbningen af samfundet skal ske i et forsvarligt tempo, hvor vi hele tiden kan holde øje med smittespredningen, og på samme måde skal vi balancere den økonomiske politik.

Regeringens håb er naturligvis, at tallene på sundhedsområdet bliver ved med at udvikle sig positivt, for det betyder, at vi hurtigere kan sætte gang i hjulene, og vi ser frem til sammen med Folketingets partier at tage fat også på de næste faser, og det gælder naturligvis også i forhold til økonomien. Vi har vist med hjælpepakkerne, at vi har et Folketing i Danmark, hvor alle partier tager ansvar og er med til at handle, og det vil der også blive behov for fremadrettet. Tak.

Kl. 13:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til finansministeren. Præcis som til statsministeren vil der nu være mulighed for, at ordførerne kommer med en kort bemærkning. Og den første ordfører er hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:39

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, og også tak til finansministeren. Jeg er meget enig i, at det er dansk folkestyre, når det er bedst, at vi satte os sammen og

hurtigt lavede hjælpepakker. Desværre er det så også dansk bureaukrati, når det er værst, at de hjælpepakker så ikke rigtig har fået ben at gå på endnu, og at mange virksomheder står derude og efterlyser, at der faktisk kommer nogle penge ind på kontoen. Det er den 1. maj om et par dage, og nogle ruller de røde faner ud, mens andre står med nogle blodrøde regnskaber. Hvis ikke de modtager den hjælp, som vi har lovet dem, og som vi har aftalt herinde, inden da, er der mennesker, der mister deres arbejde. Derfor er jeg selvfølgelig også glad for, at der tilsyneladende er en løsning på vej på området for lønkomensation, men jeg synes også, det er på høje tid.

Men et er en sen udbetaling, noget andet er selve ordningen – ordningen om lønkomensation. Jeg er med på, at en del af det er aftalt i en trepartsaftale. Men synes ministeren egentlig, at det er rimeligt, at virksomhederne med den her aftale ikke kan gøre brug af deres medarbejdere i den del af medarbejderens tid, som virksomheden selv betaler for?

Kl. 13:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Finansministeren.

Kl. 13:40

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er meget, meget enig i, at det er afgørende vigtigt, at den hjælp, som vi her i Folketinget har aftalt kan komme ud til virksomhederne for at holde hånden under arbejdspladserne, kommer hurtigt derud. Tusindvis af virksomheder har allerede på nuværende tidspunkt fået hjælp. Men det er også rigtigt, at der er kommet endnu flere ansøgere, end man havde troet, og at der bliver arbejdet på højtryk. For få timer siden var erhvervsministeren ude med nye tiltag, der skal sikre, at pengene kommer ud også her op til 1. maj.

Det her handler ikke om at vifte med røde faner, det her handler om, at vi står sammen på tværs af partierne i Folketinget om at få de her penge ud til virksomhederne, til medarbejderne, og så handler det også om, at vi i Danmark med arbejdsmarkedets parter har lavet en aftale om lønkomensation, som har hjulpet rigtig, rigtig mange virksomheder, og hvor der også er en stor grad af fleksibilitet indbygget i dem, og det har været med til, at Danmark er kommet bedre igennem den her alvorlige situation end mange andre lande.

Kl. 13:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til finansministeren. Det er jo rigtigt, at ud over at vi jo her i den grad står med en sundhedsudfordring, så står vi også med en utrolig stor økonomisk udfordring, og derfor er det her noget, der interesserer os alle sammen, også med hensyn til hvilken effekt det vil have på de fremtidige muligheder, vi har som samfund.

Nu så vi jo f.eks. lige her i går, at SAS måtte ud og fyre halvdelen af deres medarbejdere, og det viser jo noget om dramatikken i det her. Derfor vil jeg egentlig gerne spørge finansministeren om, hvilke bud han har på, hvad det her vil få af effekt i forhold til de fremtidige økonomiske muligheder, vi har.

Når jeg spørger, er det, fordi regeringens støtteparti Enhedslisten i søndags jo var ude og give i hvert fald nogle i den offentlige sektor indtrykket af, at der kunne komme 5 mia. kr. ekstra i lønpuljen til næste års forhandlinger. Vi er jo alle sammen optaget af, at det sundhedspersonale, der er ude i frontlinjen i forhold til sundhedsopgaven, virkelig kan mærke at vi værner om dem, og at vi står last og brast med dem i det kæmpe arbejde, de gør, og har fuld respekt for det, men det er klart, at hvis der bliver tale om sådan en overbudspolitik,

i forhold til hvem der kan lægge nogle penge på bordet i den forbindelse, så er det jo interessant at vide, om finansministeren støtter det forslag og synes, det er en god idé, at man går den vej og viser sin respekt for sundhedspersonalet på den måde.

Kl. 13:43

Første næstformand (Karen Ellemann):
Finansministeren.

Kl. 13:43

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg har i lighed med, vil jeg tro, hele Folketinget kæmpestor respekt for vores sundhedspersonale. Det har jeg til hverdag, og det har jeg i særlig grad netop nu. Det er samtidig også sådan, at vi står i en helt ekstraordinær situation, når det gælder både sundhedsdelen, men også den økonomiske del, og at vi, netop fordi det er så ekstraordinært, og fordi vi har kunnet lave midlertidige ordninger, har kunnet sætte penge i spil, som vi ikke normalt ville kunne bruge.

Derfor er det også vigtigt at sige, at der med de hjælpepakker, vi har lavet, og de initiativer, vi i øvrigt har lavet, jo er tale om penge, som vi bruger, fordi det er en investering i at få vores virksomheder og arbejdspladser bedst muligt igennem krisen, men at det jo også er penge, som vi på et tidspunkt kommer til at skulle betale tilbage igen. Derfor er det ikke sådan, at der er noget, der hedder coronapenge, som man bare kan bruge, og så kommer der ikke en regning på et senere tidspunkt. Det, vi har foretaget os, er efter min opfattelse klogt, altså at holde hånden under danske virksomheder og danske arbejdspladser, men det er ikke sådan, at jeg som finansminister bare har et åbent checkhæfte fra nu af og frem.

Kl. 13:44

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste spørger er hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:44

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes også, at det har været stærkt at opleve det samarbejde, der har været i Folketinget omkring redningspakkerne – det er unikke øjeblikke, hvor vi relativt hurtigt alle sammen bøjede os mod hinanden, fra Dansk Folkepartis forslag om at suspendere 225-timersreglen over enighed om dagpenge – og det er blandt partier, der måske har diskuteret det en gang eller to igennem tiderne – og til milliardstore statsgarantier til kæmpestore foretagender i Danmark. Det var vigtigt.

Jeg vil så også her signalere, at jeg synes, det var et godt signal omkring udbetalingen af lønkomensation. For vores skyld kan det sagtens udstrækkes til også at gælde komensation for faste udgifter og andre elementer, fordi der er brug for, at de penge kommer af sted. Og selvfølgelig skal der føres kontrol, men altså, det duer jo ikke, hvis virksomhederne er gået nedenom og hjem i mellemtiden – så kan vi jo have ført nok så meget kontrol.

Mit spørgsmål retter sig derfor mere mod eksportmarkederne. Er det ikke sådan, at når vi kigger ud i Europa, er den danske regerings position jo ikke blandt de mest offensive, i forhold til hvad man kan gøre for at understøtte, at den europæiske efterspørgsel stiger, men tværtimod er man jo i virkeligheden lidt i en gruppe af lande, som holder lidt igen.

Kl. 13:45

Første næstformand (Karen Ellemann):
Finansministeren.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi har i fællesskab en kæmpe interesse i, at ikke bare Danmark, men hele Europa og hele verden kommer bedst muligt igennem den her krise. Det gælder i forhold til at redde liv, og det gælder også i forhold til at redde arbejdspladser og virksomheder. Og derfor har Danmark også europæisk set bidraget i forhold til at lave hjælpepakker. Men hvis spørgsmålet skal forstås derhen, om det er en god idé, hvis f.eks. Italien skal låne penge for at komme igennem krisen, at det så er noget, som Danmark skal betale for, og at vi skal hænge på den gæld, som Italien måtte ønske at etablere, så synes vi ikke, det er nogen god idé. Vi skal bære os klogt ad, og det er klart, at når vi ser, at alle økonomier nu bliver udfordret, også den danske, så er hver krone, vi bruger, hvad enten det er på ordninger i EU eller det kommende EU-budget, jo penge, der skal bruges så fornuftigt som overhovedet muligt i forhold til at skabe jobs, i forhold til den grønne omstilling. Men det er jo altså også penge, vi så ikke kan bruge herhjemme, og der tror jeg bare, der er den forskel, at Det Radikale Venstre ønsker at bruge flere penge, når man skal lave EU-budgetter, end regeringen gør. Og det tror jeg ikke er blevet ændret af coronakrisen.

Kl. 13:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til finansministeren. Den næste korte bemærkning er til fru Pia Olsen Dyhr, SF. Værsgo.

Kl. 13:47

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er glad for, at vi alle sammen i fællesskab har lavet de her økonomiske aftaler, og at vi i den grad har holdt hånden under dansk økonomi. Det har været helt afgørende. Det skal man ikke være i tvivl om. Men jeg tror også, vi er nødt til at se i øjnene og erkende, at det jo er en overgangsfase, der er tale om. Det er hjælpepakker, som er midlertidige, for dansk økonomi kan jo ikke bære, at man holder hånden under virksomhederne for evigt, og det, der jo bliver interessant, er, hvordan vi kommer på den anden side.

SF er meget optaget af, at det bliver en grøn retning, at vi investerer i en grøn genopretningspakke, og derfor har vi også meget klart sagt, at jo, vi skal holde hånden under SAS. Det er et af de mest grønne luftfartsselskaber, vi har, og de har også bedre løn- og arbejdsvilkår end andre i branchen. Men når vi gør det, ønsker vi også, at man samtidig kigger på den kollektive trafik, som jo har lidt under den her krise, fordi man har bedt folk om at lade være med at tage den, og at man også sørger for at investere i den kollektive trafik og i hvert fald sørger for, at den ikke kommer til at lide på grund af de manglende passagertal, den har haft. Hvad siger finansministeren til det?

Kl. 13:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Finansministeren.

Kl. 13:48

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er meget enig i, at vi, når vi åbner samfundet op igen, og når vi skal sætte gang i dansk økonomi, så skal tænke grønt, og at vi også skal tænke i forhold til klima, og der er regeringen jo lydhør over for alle gode forslag, der måtte komme fra partierne, til det. Som statsministeren også har været inde på, forventer vi jo at lave den første del af klimahandlingsplanerne frem mod sommerferien, og det er jo også en god lejlighed til, at vi kan tale om, hvilke initiativer der kunne være på det grønne område i bredeste forstand. Det gælder transport, og det gælder på anden vis.

Samtidig vil jeg også blot sige, at vores lønkompensation og øvrige hjælpepakker jo også er inde at holde hånden under dele af den kollektive transport, så vi også på den måde som samfund har taget hånd om, at den del af vores fællesskab er udfordret lige nu, fordi der simpelt hen er færre, der benytter kollektiv transport, end der normalt ville være, ligesom hele vores samfund i øvrigt er påvirket af det.

Kl. 13:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:49

Pernille Skipper (EL):

Tak for det, og tak til finansministeren. Jeg tror, der er rigtig mange bekymringer i vores samfund lige nu. Én ting er, hvis man har et familiemedlem i risikogruppen eller man selv er det, altså hele sundhedsfaren, en anden ting er de økonomiske bekymringer. Der er rigtig mange, der har mistet deres job, og som allerede er vanvittig bekymret for, hvordan de skal betale forsikringsregninger og alt muligt andet. Der er også mange, som bare sådan bekymrer sig om de lidt længere fremtidsudsigter. Hvad skal der blive af det danske velfærdssamfund, alle de penge, de hælder ud herindefra, tænker de, hvor kommer de dog fra, og skal de tages fra vores pædagoger og vores lærere og alt muligt andet? Samtidig hører vi jo også røster i den offentlige debat sige, at nu må vi indstille os på, at der ikke er råd til velfærd længere, eller at nu må vi udskyde 70-procentsmålsætningen, og vi kan ikke investere i klima.

Jeg ville bare rigtig gerne have, og det tror jeg ville lette både min og andres bekymring, hvis finansministeren ville bekræfte, at finansministeren er enig i, at investeringer i klima og investeringer i velfærd også er noget, der kan skabe arbejdspladser og få os igen den her krise på en god måde.

Kl. 13:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Finansministeren.

Kl. 13:51

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er jeg helt og aldeles enig i, altså at der, samtidig med at vi er så hårdt ramt af krisen, som vi er, så også er en lejlighed til, når vi skal investere i vores samfund fremadrettet, at bruge de investeringer på en klog måde, også når det gælder den grønne dagsorden og klima. Der er jo, ud over at vi stadig væk har 70-procentsmålsætningen – for klimaproblemerne er jo ikke gået væk, fordi vi har fået coronakrisen – så også en mulighed for at investere og få gang i nogle hjul i Danmark, holde hånden under nogle af de arbejdspladser, vi allerede har, og være med til at skabe nye, som kommer i fremtiden. Så jeg tror i hvert fald, at vi, hvad det angår, ser meget ens på det.

Kl. 13:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:51

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Jeg tror, mange af os, ligesom finansministeren, ser frem til den næste fase, altså hvor vi skal have nogle forhandlinger om, hvad det er for nogle investeringer, vi skal foretage – hvordan det er, vi skal få dansk økonomi fremad igen. Det får vi sikkert lejlighed til at tale en masse om på et senere tidspunkt.

Vi sejler uden søkort, sagde ministeren. Det er jeg meget enig i. Det gælder jo for os alle sammen lige nu. Men forventningsafstemning er jo nogle gange rigtig godt, især for dem, det går ud over. Den økonomiske krise, vi kommer til at stå i efter det her, er vi vel enige om bliver dyb – det forstås på den måde. Altså, det henter vi jo ikke lige hjem. Alle virksomheder kommer jo ikke lige op igen hurtigt. Alting kommer ikke til at ske lige med det samme. Nogle knækker halsen. Det bliver en kamp, hvornår det er, arbejdsløsheden falder igen, og der tror jeg så i øvrigt ikke vi har set, slet ikke, toppen af arbejdsløshedskøen endnu, desværre.

Jeg vil gerne spørge, om det så ikke også er nu, vi skal være ærlige – og det her er nok måske med lidt modsat fortegn end den tidligere spørger – og sige til danskerne: Kære befolkning, der bliver ikke råd til alle de ting, vi godt kunne tænke os, fordi pengene ikke er der. Pengene skal betales tilbage; det er jo det trælse ved lån. Og det andet er jo, at når der ikke er den dynamik i samfundet, får det en konsekvens. Altså, hvor har ministeren den optimisme fra, at det her overhovedet ikke kommer til at betyde noget for vores velfærdssamfund? Jeg synes, vi skal sige til danskerne: Kære venner, der bliver nogle år her, hvor vi lige kommer til at have lidt smalhals.

Kl. 13:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Finansministeren.

Kl. 13:53

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, jeg blev spurgt til, var, om jeg mente, at man kunne bruge den situation, vi står i, til også at være med til at løse klimaudfordringen og skabe arbejdspladser der. Og det mener jeg, og det vil jeg egentlig også tro at det parti, der plejer at være det grønne parti i den blå blok, vil være enige i.

Hvad det her, vi står i lige nu, kommer til at betyde på den lange bane for ikke bare Danmarks økonomi, men jo også for andre landes, er for tidligt at sige, men vi er meget, meget optaget af, at vi kommer igennem det på en måde, så vi får den danske økonomi i en grøn retning, at vi passer godt på vores velfærdssamfund, og at vi måske endda på vejen også kan skabe et mere retfærdigt samfund. Det er den meget svære opgave, vi står over for i fællesskab, og den opgave tager regeringen på sig, og det håber vi at vi gør sammen med bl.a. Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:54

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Finansministeren og sådan set også statsministeren refererede til IMF, og det er jo dejligt, for IMF siger også, at den krise, som vi sidder i i 2020, vil resultere i en vækst i 2021, hvor vi faktisk vil være tilbage på sporet med væsentlig højere vækstrater. Derfor er den krise, som vi står med nu, jo en midlertidig krise, som kræver, at vi handler, og at de tiltag, som vi gør nu, kommer til at gavne borgerne derude med det samme.

Så snakker man om klimatiltag, og statsministerens sagde, at vi ikke kun skal kigge på én løsning, og det er jeg jo glad for, for i Nye Borgerlige har vi mange varer på hylderne, og en af de ting, som vi gerne vil, er helt at fjerne eller i hvert fald starte med at halvere elafgiften f.eks. Det er jo noget, som rent ud sagt er et politisk kinderæg. Det vil forbedre konkurrenceevnen, det vil give flere penge imellem hænderne på borgerne derude, som de kan bruge til forbrug, og det vil samtidig også rykke på den her omstilling fra fossilt brændstof over til vedvarende energikilder. Så kunne finansministeren prøve at

knytte nogle kommentarer til, hvilke positive effekter finansministeren ser ved at halvere elafgiften?

Kl. 13:55

Første næstformand (Karen Ellemann):
Finansministeren.

Kl. 13:55

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg ser først og fremmest en positiv effekt ved, at Nye Borgerlige melder sig på banen som et konstruktivt parti og har gjort det hele vejen igennem den her proces. Det vil jeg gerne kvittere for.

Jeg er helt sikker på, at i lighed med, at der var forslag fra SF om den kollektive trafik, og at der så nu er på elafgift, vil alle partierne komme med deres bud på, hvordan vi kan skabe grønne løsninger, hvordan vi kan skabe grønne arbejdspladser, og det tager vi imod. Altså, vi står i en situation, hvor vi lytter til alle og ikke afviser noget på forhånd, og så må vi jo sætte os ned og se, hvilke partier, når vi når dertil, der er parate til at lave aftaler og tage ansvar, og hvordan vi så bruger pengene klogest konkret i den pågældende situation.

Og tilbage også til et spørgsmål fra hr. Søren Pape Poulsen: Bliver der råd til alle ønsker her i Folketinget? Nej, det kan jeg love på forhånd at der ikke gør, så vi kommer til at prioritere.

Kl. 13:56

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er til hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:56

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det, og tak til finansministeren. Nu har jeg studset lidt over den her skævhed, der er i, at man kan stille ét spørgsmål uden at få en opfølgning. Det er helt urimelig fordelagtigt for ministrene, hvis nu man ikke ønsker at svare direkte på spørgsmålet. Men jeg tænker, at man måske kan lave en ny regel, der hedder: Hvis spørgeren stiller et meget simpelt spørgsmål, er ministeren forpligtet til at svare ja eller nej. Derfor vil jeg prøve at stille et meget simpelt spørgsmål, og det er:

Med udsigterne til, at vi står i en svær økonomisk krise, også efter genåbningen, hvor mange virksomheder er truet på livet, kan ministeren så allerede nu garantere, at regeringen ikke vil hæve skatter eller indføre nye byrder for erhvervslivet på den anden side af sommeren og året ud – ja eller nej?

Kl. 13:57

Første næstformand (Karen Ellemann):
Finansministeren.

Kl. 13:57

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er jo altid dejligt i politik at præsentere dem, man samtaler med, for ja-/nejspørgsmål. En gang imellem er verden jo en lille smule mere kompliceret, selv i en Folketingssal.

Vi har et dansk erhvervsliv, der lige nu kæmper benhårdt for at holde hovedet oven vande, og regeringen går ikke rundt med nogen aktuelle planer om nye skatter og afgifter i forhold til vores erhvervsliv. Men jeg kommer ikke til i dag at afsvære nogen værktøjer, eller at man ikke må bruge det ene eller andet, hverken i næste måned eller næste år. Det må komme an på, hvad det er for en økonomisk situation, vi står i, hvilke konkrete initiativer man må tage.

Man kan også spørge sig selv: Hvis man nu skulle føre logikken fra Liberal Alliances side helt til ende, så ville man jo heller ikke kunne lave nogen omlægninger, fordi det jo så også ville betyde,

at der var noget, der blev sat op, og andet, der blev sat ned. Med al respekt for, at det er nemt at bede om et ja-/nej svar, så tror jeg også i saglighedens navn, at man nok er nødt til at se det lidt i en sammenhæng, og at det er lidt mere kompliceret.

Kl. 13:58

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er til hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:58

Torsten Gejl (ALT):

Jeg fik altså heller ikke svar på mit spørgsmål, så nu prøver jeg at stille det til finansministeren.

Hvordan ser det ud for nystarterne – altså dem, som er presset på likviditeten og måske knap har haft overskud endnu, og som udvikler nye virksomheder? Hvordan ser det ud for iværksætterne – f.eks. dem, som måske slet ikke har tjent penge endnu, og som er ved at forædle en forretningsidé og prøve at gøre den rentabel, og som måske først vil få overskud om et par år?

Min bekymring er, at vi måske mister en halv generation af iværksættere og nystartere, som nu simpelt hen er gået konkurs, eller som er helt nede, og som det ikke rigtig hjælper at give støttepakker, fordi når man er gået helt ned, er der ikke noget støtte. Så kunne man forestille sig at lave nogle genopretningsplaner for dem – særligt for dem, som er helt nede, men hvis viden vi har brug for, hvis knowhow vi har brug for, hvis udvikling vi har brug for, i og med at de jo er en del af fødekæden for dansk erhvervsliv?

Kl. 13:59

Første næstformand (Karen Ellemann):
Finansministeren.

Kl. 13:59

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg deler bekymringen for, at mange af vores iværksættere står i en ekstremt svær situation, og derfor er jeg faktisk også glad for, at det er lykkedes med alle Folketingets partier og herunder også Alternativet at lave ikke bare de første hjælpepakker, men også justeringerne af dem her for ganske kort tid siden, hvor vi netop går ind og målretter det, også i forhold til iværksættere, og også til at få gjort nettet mere fintmasket, end det var i de første hjælpepakker, fordi der er nogle, der ikke bare lige passer ind i de skabeloner, som vi havde lavet i første hug. Det er bl.a. noget af det, som Alternativet har peget på som en problemstilling. Det er også noget af det, vi har været med til at løse.

Når vi så på et tidspunkt er på den anden siden af hjælpepakkerne, skal vi jo se på, hvad det så er for værktøjer, hvad det er for redskaber, der bedst muligt kan være med til at løfte dansk erhvervsliv. Det gælder i forhold til iværksættere, det gælder også i forhold til små og mellemstore virksomheder, det gælder dem, som primært lever af den indenlandske efterspørgsel, og det gælder også vores eksportvirksomheder. Så for regeringen er iværksætterne noget af det, vi er allermest optaget af, men vi ser altså også på det samlede billede af dansk erhvervsliv, og det tror jeg er rigtig klogt i en situation, hvor ikke alene iværksætterne, men alle virksomheder i Danmark på den ene eller anden måde er berørt af det her, og nogle endda rigtig, rigtig hårdt.

Kl. 14:01

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak til finansministeren. Hermed giver jeg så ordet til sundheds- og ældreministeren for besvarelse af forespørgslen.

Kl. 14:01

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for ordet. Når vi genåbner samfundet, skal vi jo hele tiden styre efter, hvad der er sundhedsmæssigt forsvarligt, som også både statsministeren og finansministeren slog fast fra begyndelsen. Vi skal sikre, at vores sundhedsvæsen kan følge med, så vi ikke ender i en situation, som vi desværre har set mange andre steder i verden, med et sundhedsvæsen i sammenbrud.

Kort sagt: Danmark skal blive på den grønne kurve. Derfor følger vi tæt udviklingen i tallene for antal smittede, antal indlagte patienter i intensiv behandling og patienter i respirator. Og det er en god udvikling, vi ser i den her tid. I den seneste periode har vi kunnet se, at det har muliggjort, at vi har kunnet øge aktiviteten i vores sundhedsvæsen. Det betyder, at sundhedsvæsenet nu igen i højere grad kan modtage og behandle patienter med andre sygdomme end covid-19, men vi er også bevidste om, at der er en forsinkelse, fra smittetrykket øges i samfundet, til det begynder at kunne aflæses i indlæggelsestallene. Sundhedsmyndighederne opdaterer løbende beregninger på baggrund af de mønstre, vi ser, og i takt med at vi bliver klogere på virus og får erfaringer fra andre lande. Og det er beregninger og faglige vurderinger, der indgår i grundlaget for beslutningerne om genåbningen af samfundet; det er dem, som vi deler med Folketingets partier i de forhandlinger om genåbning, der også foregår i de her dage og uger.

Jeg vil godt uddybe lidt om teststrategien, som også statsministeren nævnte i sin indledning. For at åbne det danske samfund op igen er en øget testning bredt i befolkningen afgørende, altså for netop at sikre en balanceret og kontrolleret genoptagelse af forskellige aktiviteter i vores samfund. Det handler altså om målrettet og intensiv testning. Det er en fuldstændig afgørende forudsætning for at holde covid-19-epidemien i skak – afgørende for at sikre de mest sårbare en særlig beskyttelse. Test skal suppleres med effektiv opsporing og isolation. Konkret skal den covid-19-smittede isoleres, og kontakter til den smittede skal opspores og testes regelmæssigt – alt sammen, for at smitten ikke spreder sig i vores samfund. Sundhedsmyndighederne arbejder lige nu på en konkret plan for effektiv smitteopsporing, og hvordan det konkret skal håndteres.

Det er jo som bekendt aftalt med Folketingets partier i forbindelse med forhandlinger om genåbningen, at der skal fremlægges en samlet teststrategi, og det er en del af aftalen, at den strategi bl.a. skal indeholde test af frontpersonale, pårørende og sårbare grupper, ligesom der skal testes et repræsentativt udsnit af befolkningen, så udviklingen kan følges. Den strategi vil blive forelagt partierne i forbindelse med de her forhandlinger om anden fase af genåbningen.

Udgangspunktet er, at test kommer til at køre i to spor. Det ene spor er et sundhedsspor, som er i sundhedsvæsenet, og der kan vi jo se, at antallet af test bliver øget dag for dag. Vi er oppe på 13.000 test de seneste 24 timer. Og ved siden af har vi det særskilte samfundsspor, som foregår i regi af Testcenter Danmark, der har arbejdet hårdt på at øge testkapaciteten i begge spor. Og med de 13.000 testede i de sidste 24 timer er vi nu oppe på at have testet 180.000 personer i Danmark. Det går den rigtige vej, og vi skal fortsætte ad den vej.

Testcenter Danmark bliver synlig udeomkring i de her dage, i 16 byer rundt omkring i landet, hvor de hvide telte bliver rejst. Det bygger på et tæt samarbejde mellem Statens Serum Institut, Novo Nordisk og Novo Nordisk fonden, som har udviklet testteknologien, så man på Statens Serum Institut kan analysere prøver og vel at mærke uden at risikere at være i konkurrence med de laboratorier, vi har i vores sundhedsvæsen, som jo også har knappe ressourcer. Og de her telte vil løbende blive taget i brug, i takt med at mandskab og logistik er på plads.

Den styrkede testkapacitet skal bruges til fortsat at sikre rettidig behandling af personer, der bliver syge af covid-19; begrænse

smittespredning, særlig i forhold til sårbare grupper; overvåge smittespredning; stoppe smittekæder og understøtte en kontrolleret genåbning og sikre tryghed i befolkningen. Tak for ordet, formand.

Kl. 14:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til sundhedsministeren. Som med de to øvrige ministre vil der nu være mulighed for en kort bemærkning til ordførerne. Jeg skal bede Jakob Ellemann-Jensen om at give sin. Værsgo.

Kl. 14:06

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand – jeg nåede lige at trykke mig ind – og også tak til sundhedsministeren for uddybningen på hele teststrategiområdet. Jeg kan jo læse i dagens udgave af Jyllands-Posten, at vi nu har endnu en ny teststrategi, og det er godt at få klarlagt fra sundhedsministerens side. Ministeren nævner det her med, at man nu er oppe på en kapacitet, hvor man kan teste 13.000. Og jeg ved godt, at regeringen siger, at man jo ikke har indrettet teststrategien efter kapaciteten, men jeg vil alligevel lige spørge lidt til kapaciteten og sammenhængen med strategien, for jeg forstår, at man vil op og teste 42.000 dagligt. Kan ministeren sige noget om, hvornår man regner med at være oppe på det niveau? Altså, der er trods alt 29.000 daglige test, som udestår indtil videre. Tak.

Kl. 14:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Sundhedsministeren.

Kl. 14:07

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak. Det er helt rigtigt, at det er meget ambitiøst. Og sammenligner man med andre lande, er det en meget ambitiøs teststrategi, vi har i Danmark. Men vi er også i en situation, hvor vi sammen med alle danskere og Folketingets partier har fået banket smittetrykket så langt ned, samtidig med at vores fantastiske erhvervsliv har hjulpet til med at få banket og hamret vores testkapacitet så højt op. Og det giver os en unik mulighed nu for netop aktivt at kunne smitteopspore og aktivt gøre det, der skal til testmæssigt, for at vi kan åbne samfundet op i det tempo, hvor vi stadig har kontrol med det. Så det er helt afgørende. Sidste uge var rekorden 11.000 i døgnet, tror jeg det var, nu er vi oppe på 13.000, og målet er, at vi i de hvide telte skal op og kunne teste 20.000 om dagen. Der er vurderingen fra Serum instituttet, at man runder de 10.000 i døgnet i løbet af maj måned, og i sundhedsvæsenet vil man kunne runde 20.000 også i løbet af de kommende uger. Så det vil sige, at vi der ser ind i det, vi forventer og håber på bliver en stejl kurve. Men der er forbehold, og forbeholdene er, at vi jo skal have produceret testkits, og vi skal have leveret en del af tingene fra udlandet. Det er jo de forbehold, som alle lande, også Danmark selvfølgelig, arbejder under.

Kl. 14:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er fra hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:08

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. For en god uges tid siden var det, som om der bredte sig en meget stor utilfredshed fra regeringens side med direktøren for Statens Serum Institut, da det, han sagde, blev udlagt, som om vi skulle berede os på, at den her meget unormale situation for hele verden kunne komme til at vare mindst et år. Jeg vil egentlig spørge sundhedsministeren, hvorfor regeringen, bl.a. i spørgetimen her med statsministeren sidste tirsdag, reagerede så skarpt på, at

det her udsagn blev tillagt direktøren for Statens Serum Institut. Er det egentlig ikke meget fair og ordentligt over for den danske befolkning, at man lægger kortene på bordet og siger, at det er sådan, man ser det, og at vi i den her situation må berede os på noget helt særligt i meget, meget lang tid, og at vi derfor skal finde ud af at indrette os anderledes, end vi har gjort i en rum tid, måske indtil der er en vaccine mod coronasmitten?

Kl. 14:09

Første næstformand (Karen Ellemann):
Sundhedsministeren.

Kl. 14:09

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Der er et meget, meget tæt og godt samarbejde med vores sundhedsmyndigheder og vores styrelser – og konkret også Statens Serum Institut. Så jeg er ikke enig i den udlægning. Men når man så hørte Kåre Mølbak på pressemødet, samme dag som avisen udkom, fortælle om sit synspunkt og sit budskab, kunne man høre, at det er ét scenarie ud af en række forskellige scenarier. Og min erfaring er også, at i den tid, vi er i i øjeblikket, er det sådan, at hvis der er eksperter, der blander sig i debatten, hvilket jeg synes er en gave vi har i Danmark, de bedste eksperter, internationalt anerkendte eksperter, så tager journalisterne nogle gange et af scenarierne og blæser det på forsiden, mens de fire andre scenarier så ikke bliver blæst op på forsiden. F.eks. hænger det her også sammen med en mere offensiv teststrategi, og det hænger også sammen med, at vi ikke ved, hvordan virus eventuelt muterer, og vi ved ikke, hvordan immuniteten vil brede sig. Alle de ting ved vi ikke endnu, så der er desværre en lang række usikkerheder. Vi er generelt tilhængere af en stor og bred debat, hvor jeg kun synes det er en kvalitet, at vi bliver bibragt synspunkter og analyser fra de førende eksperter.

Kl. 14:10

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er til hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 14:10

Morten Østergaard (RV):

Jeg har gjort det før, og jeg vil også gerne gøre det i dag – kvittere for det kæmpe arbejde, der er gjort på hele sundhedsområdet, både de nævnte myndigheder, men jo også frontpersonalet derude. Jeg synes ikke, det heller skal forsømmes ved denne lejlighed at sige dem en kæmpe tak for det.

En ting, jeg så vil hæfte mig ved, er jo så noget i forbindelse med genåbningen, hvor vi jo egentlig startede med de små børn. Der opstod der jo nogen virak omkring de retningslinjer, der kom for genåbningen; man havde måske – sagt med et glimt i øjet – ikke altid oplevelsen af, at det var nogen, der havde haft deres daglige gang i skoler og daginstitutioner, der havde lavet dem alle sammen i hvert fald. Det var meget vanskeligt at navigere i.

For at undgå en gentagelse af det, når vi genåbner andet, så aftalte vi jo den 17/4, at vi skulle sætte gang i nogle sektorpartnerskaber, og jeg tror, at det tog os en god uges tid, før vi fik det godkendt i lørdags. Og jeg har i hvert fald indtryk af, at de stadig væk ikke for alvor er i gang. De har jo den fællesnævner, at sundhedsmyndighederne skal være med i dem alle sammen, for at vi kan have retningslinjer parat, som kan bruges i virkeligheden og ikke først skal tilpasses. Derfor vil jeg bare spørge, hvordan det går med at få gang i den dialog, så den kan ligge til grund for det arbejde, vi gør.

Kl. 14:11

Første næstformand (Karen Ellemann):
Sundheds- og ældreministeren, værsgo.

Kl. 14:11

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Først tak for de indledende bemærkninger. Det kan ikke siges for tit. I forhold til de meldinger, som vi får – og I får dem helt sikkert også, både på jeres sociale medier og generelt på post og andet – betyder det uendelig meget, at der er en bred politisk anerkendelse af det arbejde, der gøres døgnet rundt i hele Danmark. Så tak for det.

Jeg tror også, jeg skal være helt ærlig, og jeg er helt enig i, at i den her genåbningsproces – nu skal vi jo mødes også i dag med Folketingets partier – selv om vi alle sammen vil sidde og tage højde for samtlige ting, vil der nok være noget 2 dage efter, som vi ikke har taget højde for, så vi lige må mødes igen og sige, hvad vi så gør i den her situation. Men det ændrer jo ikke ved, at det kan sektorpartnerskaberne jo være med til at fortælle os hurtigt og effektivt. Jeg har ikke viden om her på stående fod, hvordan det går alle steder, men jeg ved, at på det område, som er mit ansvar, nemlig ældreområdet – for det er jo så både sundhedsmyndigheder og ældremyndigheder, og det er alt sammen i Sundheds- og Ældreministeriet, de har til huse – er man altså i opstarten i løbet af den her uge, men det er også sammen med Folketingets partier, at det sker.

Kl. 14:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Pia Olsen Dyhr, SF. Værsgo.

Kl. 14:13

Pia Olsen Dyhr (SF):

Noget, der har været meget tydeligt under den her krise, har jo været, at Danmark har manglet værnemidler, test, medicin til patienter i respiratorer, intensivafdelinger og meget andet. I virkeligheden har vi måske haft et sundhedsvæsen, der i mange år har kørt lige på grænsen. Medarbejderne har gjort det virkelig godt, men man har været ekstremt presset derude. Derfor vil jeg gerne spørge sundhedsministeren, om vi ikke på baggrund af det her bør sige, at vi fremadrettet skal kigge ind i vores sundhedsvæsen og sørge for, at der måske er et lille overskud i det, sådan at vi eventuelt kan lykkes med hensyn til en lignende pandemi i fremtiden. Som jeg kan høre diverse sundhedseksperter, er det jo desværre ikke usandsynligt, at det kan ske igen.

Kl. 14:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Sundheds- og ældreministeren.

Kl. 14:14

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for at rejse den principielle debat. Det er jo fuldkommen rigtigt. Vi hørte jo også statsministeren i dag slå fast, at der nu er ting, som man ikke tidligere har set som kritisk infrastruktur i samfundet, f.eks. spørgsmålet om værnemidler, som vi nationalt må betragte som værende en del af den kritiske infrastruktur. Noget andet er, om det, hvis man overordnet ser på, ikke kun i Danmark, ikke kun i Europa, men i hele verden, hvordan medicinproduktionen er flyttet over til visse steder i verden og man i høj grad er afhængig af mange ting, som man ellers ingen som helst chance har for at påvirke, så er en situation, som er særlig god at basere sig hundrede procent på. Var det måske klogere at være meget, meget grundig og stille sig selv nogle store spørgsmål, både i Danmark og i Europa, om, hvordan vi kan stå bedst muligt rustet til eventuelle fremtidige epidemier, en eventuel bølge to – vi ved jo simpelt hen ikke, hvordan den her vil udvikle sig – og andre sundhedskriser, som vi i hvert fald helt sikkert ved at vi vil risikere at stå over for fremover?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:15

er alle, der ligesom jeg synes, at vi i de offentlige overenskomstforhandlinger burde løfte deres lønninger, men vi kunne da måske i hvert fald blive enige om, at de har fortjent nogle flere kollegaer og måske nogle bedre arbejdsforhold at gå på arbejde under, end de har haft de sidste mange år. For nu udstiller det jo virkelig, hvor vigtige de er, altså de samfundskritiske funktioner, som vi kalder dem, ikke? Men det, som de har arbejdet under de sidste 10 år, har været lave lønninger, nedskæringer, flere opgaver, færre kollegaer. Så kunne vi ikke, i hvert fald det politiske flertal, der er herinde, blive enige om, at vi gerne vil sende dem lidt mere end en tak, eller i hvert fald arbejde på, at de også får nogle ordentlige forhold sammen med den dybfølte tak?

Kl. 14:18

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Med hensyn til teststrategi og test osv. har jeg forståelse for, at vi betræder nyt land, men med al respekt synes jeg, det til tider – det kan være mig, der ikke har fulgt ordentligt med – har været lidt svært at finde ud af, hvad strategien præcis har været, og det har måske cyklet lidt rundt. Så skulle vi teste, og så skulle vi ikke teste, værnemidler var sådan noget, vi ikke skulle brede for meget ud osv., og nu er vi så i dag, kan jeg forstå, blevet first movers. Jeg synes jo, det er godt, hvis vi er blevet det, som jeg kan forstå vi er på direktøren for Sundhedsstyrelsen.

Kan ministeren forstå, at det har været lidt svært at forholde sig til, på hvilken baggrund strategien har været, og hvad der har ligget til grund? Man kunne godt få fornemmelsen af det. Man havde ikke testkit nok, og så stod der nogle, der sagde, at test ikke er vigtigt i forhold til strategien, i stedet for bare at sige, at man burde teste mere, men man har ikke udstyret. Det er, som om man har tilpasset strategien til, om man havde det, eller om man manglede det, og det synes jeg er ærgerligt. Jeg kan ikke helt redegøre for, hvad der egentlig er foregået i det forløb, og det behøver jeg måske heller ikke, men jeg synes, det har været forvirrende.

Kl. 14:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Sundheds- og ældreministeren.

Kl. 14:16

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det spørgsmål. Jeg tror, det er fuldstændig rigtigt, at der er rigtig mange, der diskuterer det. For vi hørte lige før Enhedslisten fortælle om, at de også er optaget af test, og det er lidt en nyskabelse i Folketinget, at Enhedslisten også er tilhængere af test, så det er vi alle sammen optaget af. Alle danskere og hele verdens forskere er optaget af det, og sådan skal det jo være, og det er et meget afgørende princip, der her bliver fremhævet, nemlig at strategien ikke skal være drevet af kapaciteten. Det skal være sådan, at vi har en strategi, som er drevet af sundhedsfaglighed og de ting, som vi vil med vores samfund, nemlig en genåbning, og derefter må man så arbejde for, at kapaciteten følger af den strategi, og det arbejde har været enormt vanskeligt i Danmark og i resten af verden. Derfor kan man virkelig ikke understrege nok den hjælp, som vi også har fået fra danske virksomheder, som har været helt fænomenalt god.

Så vil jeg sige, at det interview, der er i dag i Jyllands-Posten, altså er en understregning og en uddybning af det, der kom fra Sundhedsstyrelsen for 8 dage siden i nogle retningslinjer, som jeg måske ikke tror alle journalister lige har læst. Derfor bliver det pludselig en stor nyhed. Det er altså ikke en nyhed, men det er fint nok at få det fortalt på den måde.

Kl. 14:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:17

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig, hvis vi nu gav det der sundhedspersonale lidt mere end en tak. Altså, vi sender dem alle sammen en stor tak og respekt osv., og jeg ved også godt, at det ikke

Første næstformand (Karen Ellemann):

Sundheds- og ældreministeren.

Kl. 14:18

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg synes, det er en god pointe, al den stund at der jo, før covid-19 ramte Europa og Danmark, blev spurtet rundt på vores hospitaler, og de leverede en kæmpe indsats. Der blev jo spurtet rundt, og derfor var det jo virkelig tiltrængt, at regeringen i sin første finanslov sammen med støttepartierne satte penge af til at løfte antallet af sygeplejersker, og den aftale står vi fuldt ved, og det arbejde vil vi fortsætte med at udmønte.

Lige nu og her er der jo den helt specielle situation, men det ændrer ikke på, i takt med at vi får normaliseret det her, at det at forbedre arbejdsvilkårene, bl.a. ved at sikre flere kolleger, er et arbejde, som vi er helt fast besluttet på skal fortsætte.

Kl. 14:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 14:19

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg skal ikke spørge ministeren om test. Der har vi jo fordelen af, at vi snakker sammen mange gange i løbet af ugen, hvor vi går nærmere ind på de ting. Men jeg kunne godt tænke mig, at vi snakker lidt om den her pukkel, som der nu er i forhold til operationer, på grund af at vi har haft et nødberedskab. Man vurderer, at det kan være op til 25.000-30.000 operationer, som vi skal have afviklet nu. Jeg tror, vi alle sammen er enige om, at der ikke er nogen danskere, der skal gå rundt og være syge længere tid end nødvendigt. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ind til, hvilke fordele ministeren ser ved, at vi bruger 100 pct. af den kapacitet, der ligger i privathospitalerne.

Kl. 14:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Sundheds- og ældreministeren.

Kl. 14:20

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg ser alle fordele ved det. Jeg ser kun dårlige ting ved ikke at gøre det, og det vil sige, at regeringen vil gøre alt, hvad vi kan, for at bruge al den kapacitet. Jeg ved, at det, der menes, selvfølgelig både er den private og den offentlige, og vi skal bruge alt, hvad vi har af kapacitet, for at få den pukkel høvet af så godt og så hurtigt som overhovedet muligt. Det vil være forkert af mig at stå og stikke folk blå i øjnene og sige, at det lige er klaret hurtigt. For mens det sker, skal vi jo håndtere covid-19-patienter. Det svarer rundt regnet til et ekstra stort provinshospital i hver eneste region, som vi skal

håndtere, samtidig med at puklen skal hævles af. Så derfor er det her et hårdt arbejde og et stort arbejde, og der skal vi bruge al den kapacitet, alt, hvad vi har, alle medarbejdere, alle stuer, alle steder, både offentligt og privat.

Kl. 14:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:21

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Jeg vil gerne følge op på mine kollegaers spørgsmål. Jeg vil se, om jeg kan nå to nu, når det er opfølgende spørgsmål. Det ene er et opfølgende spørgsmål på Lars Boje Mathiesens spørgsmål. Ministeren siger, at det er en god idé at udnytte den fulde kapacitet på de private sygehuse, men hvorfor ønsker ministeren så ikke at stille det som et krav til regionerne, i takt med at de skal indhente puklen, at de skal udnytte den fulde kapacitet på de private sygehuse? Det er jo op til regionerne. Ministeren er enig, men ministeren vil ikke gøre noget ved det, eller hvad? Hvorfor tvinger man – i gåseøjne – ikke regionerne til at gøre det, som ministeren synes er en god idé? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er et opfølgende spørgsmål på det, hr. Søren Pape Poulsen stillede. Når regeringen i starten havde en strategi, der hed, at det ikke var vigtigt at teste, skyldtes det så en forkert strategi, eller skyldtes det det faktum, at man ikke havde testkapaciteten? Der hørte jeg ministeren indirekte svare, at strategien ikke var afhængig af testkapaciteten. Så det må også være, fordi man havde en forkert strategi i starten. Det ville egentlig være fint at få bekræftet, at det er sådan, det forholder sig, og ikke omvendt.

Kl. 14:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Sundheds- ældreministeren.

Kl. 14:22

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for de to spørgsmål. Jeg vil forsøge at svare på dem begge to. Når vi er i gang med at øge aktiviteten i sundhedsvæsenet – altså det, nogle kalder at genåbne sundhedsvæsenet – er det jo på baggrund af en fælles udmelding fra regeringen, Danske Regioner, KL og De Praktiserende lægers Organisation af 13. april 2020. Det er på baggrund af en plan for, hvordan det skal ske sundhedsfagligt forsvarligt m.m., og som vi brugte en del af vores påske på, og det var både partiledere og ordførere, mig selv og mine medarbejdere. Den plan beskriver meget klart, at det både er det offentlige og det private kapacitet, der skal benyttes. Så det er altså begge dele, der er i den plan, som vi sammen med Danske Regioner og PLO aftalte at gå videre med.

Til det andet spørgsmål: Vi har opereret ud fra de råd, som vi har kunnet få fra vores sundhedsmyndigheder, som jo igen har leveret råd på baggrund af de ting, som de har fået fra WHO og ECDC, som er det europæiske antismitte agentur. Der er man jo helt sikkert blevet klogere undervejs, f.eks. det, man ved nu, om, hvor lang tid man er immun, og hvor mange antistoffer man kan opbygge i sin krop. Der har vi jo heller ikke så meget viden endnu. Vi ved forhåbentlig mere om kort tid, for det vil være afgørende for, at vi bedre kan håndtere den her situation i tiden fremover.

Kl. 14:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til sundheds- og ældreministeren. Hermed er hasteforespørgslen blevet besvaret af ministrene.

Det, der sker nu, er, at vi går over til forhandlingen. Og det vil være således, at hver ordfører har en taletid på 4 minutter. Man taler fra sin plads.

Undskyld, nu ser jeg lige, at hr. Torsten Gejl har trykket sig ind, så sundheds- og ældreministeren får ikke lov at være færdig endnu. Hr. Torsten Gejl får lov til lige at komme med en kort bemærkning til sundheds- og ældreministeren. Værsgo.

Kl. 14:24

Torsten Gejl (ALT):

Det beklager jeg meget, formand, jeg var lidt sen på knappen – tusind tak for, at jeg får lov alligevel! Vi taler meget om anden bølge, og anden bølge er efterhånden sådan et begreb, som man fortolker på rigtig, rigtig mange måder. Vil sundheds- og ældreministeren opdatere Folketinget, i forhold til hvad vi ved om anden bølge? Er der sikre tegn rundtomkring i verden på, at der kommer andenbølger, og hvordan forbereder vi os eventuelt på en anden bølge? Hvad ved ministeren om det på nuværende tidspunkt?

Kl. 14:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:24

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det spørgsmål. Hvis det var en klassisk influenza, ville vi vide, at der ville være en anden bølge. Det kan skyldes klimatiske forhold, det kan skyldes, at danskere er mere inde – der kan være nogle forskellige ting, som gør, at vi smitter hinanden mere, når det begynder at blive efterår. Det her er ikke en klassisk influenza; det er det, vi ved. Og det vil sige, at når vi nu har fået banket smitten så langt ned, er det jo meget op til os selv, om der kommer en anden bølge, og med hvilken kraft den vil ramme os. Derfor er det helt centralt, at man i det arbejde, som Folketingets partier er indbudt til at deltage i, iagttager det her meget, meget nøje og er ekstremt påpasselig, for hvis vi får en kurve, der er for stejl, så har vi jo den eksponentielle stigning, og en sådan stigning er enormt svær at stoppe igen uden at lukke hele samfundet ned igen i en grad, som vi ikke engang har oplevet endnu i Danmark, men som nogle andre lande måske har oplevet med udgangsforbud m.m., som vi jo skal prøve alt, hvad vi kan, for at undgå. Men det er netop det – så har vi en anden bølge. Og husk på, at alt, hvad vi gør, vil man først kunne se i sundhedsvæsenet 14 dage efter – *14 dage efter*. Og det vil sige, at det kan være for sent, at man opdager det, og så har vi situationer, som vil være en katastrofal anden bølge i Danmark, og det er jo det, vi skal undgå, nemlig at vi får en sådan. Vi skal blive godt og sikkert under kapacitetsloftet, dvs. i den grønne kurve.

Kl. 14:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til sundheds- og ældreministeren. Som nævnt går vi nu over til forhandlingen, og hver ordfører får en taletid på 4 minutter – man taler fra sin egen plads – og øvrige ordførere får mulighed for en enkelt kort bemærkning til ordføreren. Det har jeg truffet beslutning om, henset til at der også skal være tid til, at ministrene kan komme på efter ordførrunden, og da hele forespørgselsdebatten skal være afsluttet kl. 15.30, håber jeg på accept af dette. Godt, det er givet.

Forhandlingen er således, at det er ordføreren for forespørgerne, der først får ordet. Det er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand, og tak til både regeringen og Folketingets øvrige partier for at tage aktivt del i den her debat. Jeg synes, det er vigtigt, som jeg også tidligere har nævnt, at vi får en åben debat om coronaens udfordringer for det danske samfund. Jeg vil med det samme sige, at jeg synes, der er grund til, som andre også har været inde på i dag, at uddele stor ros til rigtig, rigtig mange, der har været engageret i hele det her arbejde. Altså, uanset om det er myndighedspersoner, eller om det er frontpersonale, som har været nævnt, så er der grund til, at vi takker og siger, at folk i ældreplejen, folk på sygehusene, folk, der står ved testcentre nu, altså rigtig, rigtig mange danskere, gør en kæmpe indsats, og at vi alle sammen hjælper til med, at alt går godt. Det skylder vi dem en kæmpe tak og ros for.

Vi står med en meget stor udfordring, primært sundhedsmæssigt selvfølgelig i forhold til sygdommen, men jo også økonomisk i forhold til en masse mennesker, der bliver ramt, bliver arbejdsløse, mister deres indtægt, og har usikkerhed om, hvordan man skal betale den næste måneds regninger. Det betyder, at der er en forventning om, at det her Folketing er i arbejdstøjet og i den grad viser danskerne, at vi er der for at gøre alt, hvad vi kan for at hjælpe det danske samfund så skånsomt igennem det her som overhovedet muligt.

Der er ikke et svar på, hvordan man gør det. Man kan ikke trække et svar i en automat. Der er ikke et facit. Og derfor skal man også – det skal regeringen, og det skal statsministeren også – turde være åbne omkring udfordringerne og om, hvordan man løser tingene. Man skal sikre, at der er en gennemsigtighed i det beslutningsgrundlag, man opererer med. Man skal sikre, at det, når man må ændre på sine ting, sine beslutninger, fordi der kommer nye ting frem, så ikke kommer til at fremstå som zigzagkurs. Det skaber usikkerhed hos rigtig mange danskere. Så det er vigtigt, man kommunikerer ærligt omkring det.

Det er vigtigt, at man over for os partier også opererer med den åbenhed. Så vi er selvfølgelig glade for, at vi så fik en stor del af det materiale, som jeg står med her, i går. Og vi prøver selvfølgelig at tygge os igennem det – det er klart. Men i forhold til de møder, der bliver holdt, vil jeg også sige, at der jo er forskel på et møde som det her, hvor vi diskuterer tingene i åbenhed, og så en videokonference, hvor vi sidder i hvert vores lille hjem rundt omkring i det danske samfund, med udfald på linjen og lignende og prøver at diskutere tingene. Jeg er tilhænger af, at vi gør det over for hinanden, hvor vi kan se hinanden, og hvor vi har mulighed for tage en reel diskussion.

Når vi så kan tale om anden fase, altså i forhold til en genåbning, er det vigtigt for os i Dansk Folkeparti, at vi baserer det på en langsigtet planlægning, som også er baseret på nogle ordentlige input i forhold til det sundhedsfaglige og det samfundsøkonomiske, og at det er et gennemsigtigt grundlag, som folk tjekker, følger med i og diskuterer med om. Man har diskuteret den norske model meget, hvor man har haft en større åbenhed omkring tingene. Det synes vi også vi skal lade os inspirere af i Danmark.

For os er det jo vigtigt, at vi så finder en facon, hvor vi stiller klare krav op til, hvornår man så kan få lov til at åbne. Og hvis man så kan leve op til de krav, har man også lov til at åbne. Og det er jo krav, der bl.a. handler om, at man skal overholde anbefalingerne i forhold til afstand, i forhold til afspritning, i forhold til alle de ting, som er nødvendige, altså som sundhedsmyndighederne siger til os er nødvendige for, at vi holder smittespredningen nede. Men vi er et retssamfund, så kan man leve op til de krav, skal man jo også have lov til at åbne. Så kan det jo ikke nytte noget, at der er en minister,

Kl. 14:26

der stiller sig frem på tv en aften og siger, at det synes ministeren ikke alligevel, og så aner man ikke, om man er købt eller solgt.

Vi tænker på ældreplejen som et område, der er særlig vigtigt at bekymre sig om. Der sidder rigtig mange ældre, udsatte og ensomme, som vi får flere og flere nødskrig fra; pårørende til demente, hvor de demente tror, at de pårørende har svigtet dem. Altså, det er hjerteskrærende historier, vi får ind alle sammen i vores indbakke, og når folk ringer. Det kræver virkelig handlekraft.

Jeg skal stille følgende forslag til vedtagelse af Venstre, Konservative, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og os selv i Dansk Folkeparti:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget understreger, at det skal stå klart for borgere og virksomheder, hvilke sundhedsmæssige forholdsregler der er vigtige at følge. Folketinget pålægger regeringen at få etableret et gennemsigtigt beslutningsgrundlag med sundhedsmæssige og samfundsøkonomiske aspekter som afsæt for at lave en langsigtet plan for en sundhedsmæssigt forsvarlig genåbning.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 63).

Tak.

Kl. 14:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og der er en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:30

Morten Østergaard (RV):

Tusind tak. Og også tak for indkaldelsen til forespørgslen her. Jeg synes, det er ganske udmærket, og jeg er enig stort set ord til andet i det, der blev sagt om, hvor vigtigt det er for tilliden til alt det, der skal foregå fra nu af, at det foregår i åbenhed, også om de svære beslutninger og også om baggrunden for de svære beslutninger. Det er jeg meget enig i. Og jeg vil også takke for samarbejdet undervejs, ikke mindst i forhold til vores fælles bankende hjerter for højskoler og efterskoler, hvor vi jo ikke er i mål endnu, men hvor jeg gerne vil kvittere for samarbejdet.

Der, hvor der måske så er en uenighed, er, at jeg undervejs har noteret mig, at Dansk Folkeparti har gjort sig til talsmand for, at fordi vi har haft en coronakrise, kan vi ikke også forholde os på samme måde til klimakrisen. Og problemet er jo, at den ene krise desværre ikke får den anden til at gå væk. Vi har ikke fået mere tid til at bekæmpe klimaforandringer, fordi vi har slået med coronakrisen. Og derfor vil jeg bare høre, om Dansk Folkeparti er enig med os og i øvrigt med dansk erhvervsliv i, at det faktisk er en anledning til at bruge det, at vi skal stimulere dansk økonomi, at gøre det med en grøn genstart, og i hvert fald at man ikke svigter forpligtelsen i forhold til vores 70-procentsmålsætning, som jo ikke engang er et halvt år gammel.

Kl. 14:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:32

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hold op, hvor er der sket meget på det halve år. Og vi ved godt, og det er også læren efter finanskrisen i 2008, at når der er en krise, der virkelig koster det danske samfund massivt, og hvor vi mister velstand i Danmark, så kommer der en tid på den anden side, hvor man bliver nødt til også at have modet til at diskutere med hinanden, hvordan man så klarer sig bedst igennem efterfølgende – hvad er det for nogle beslutninger, der bliver truffet? Og jeg ved godt, at

der er nogle, der tror, at når vi lige er på den anden side af det, er det, som det var før – så er der råd til de samme ting. Men det er ikke en given ting. Og derfor bliver man da nødt til at kunne sætte spørgsmålstegn ved nogle af de ambitioner, man har haft tidligere.

Når det handler om klimaet, er jeg helt med på, at man aktivt kan tænke klimainitiativer ind i de ting, man gør, og det kan være dybt fornuftigt – selvfølgelig kan det det. Men i forhold til at man har et bestemt måltal, som man har datofastsat, så tror jeg, man bliver nødt til at anerkende, at vi må se på, hvordan økonomien går de kommende år, og hvad der så er muligt. Det kan jo også være, at den målsætning bliver løst, havde jeg nær sagt, men desværre på den triste måde, nemlig ved at al aktivitet nærmest lukker ned i så lang en periode, at man når målsætningerne, men ved at det danske samfund altså mister erhvervsaktivitet. Det er da ikke noget at håbe på.

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Og så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:33

Torsten Gejl (ALT):

Jeg forstår godt, hvorfor hr. Morten Østergaard lige tager det her op, for jeg oplever også, at DF måske bruger coronakrisen lidt til at forsøge at reducere på CO₂-målsætningen. I hvert fald sagde hr. Morten Messerschmidt her den anden dag i salen, at man burde reducere udledningstallet til 60 pct. Og der vil jeg bare minde DF om, at når vi er færdige med coronakrisen, vender vi os mod en anden krise, som også er dybt, dybt seriøs, og det ville være utidigt at begynde at udnytte coronakrisen til at sige, at vi skal reducere CO₂-målet, i forhold til den næste krise, der venter os, som jo er en krise, hvor vi for så vidt er forbi point of no return – nu er det damage control.

Så derfor vil jeg bare sige: Lad være med at udnytte coronakrisen til at reducere CO₂-målet i 2030.

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:34

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvad der er utidigt, kan vi jo så måske have forskellige synspunkter om. Jeg synes i den grad, det er rettidig omhu at sige, at selvfølgelig er der nogle ting, som bliver forandret, hvis et land mister en masse økonomisk aktivitet. Og det kan godt være, at der er nogen, der lever i sådan en verden, hvor man kan stille sig helt uden for det, og at man, selv om virksomheder lukker ned, selv om der bliver arbejdsløse i hobetal lige for øjeblikket – nu nævnte jeg SAS, der varslede fyring af knap halvdelen af deres medarbejdere i går – så siger: Det er ikke noget, der foregår i min verden, og derfor fortsætter alt lige om lidt, som det var. Men det gør det jo ikke. Og det er i virkeligheden sjovt, at jeg skal sige det, men Danmark er jo en del af en stor verden, og det er fantastisk, at lige præcis når det handler om klima, så er det, som om Danmark er helt for sig og skal holde nogle ambitioner, som andre lande måske, for det ved vi jo ikke, kommer til at ændre på – og de har jo ikke engang de ambitioner, som Danmark har haft indtil før coronakrisen.

Så det at tage diskussionen synes jeg bør være en åben ting og en given ting og udtryk for rettidig omhu.

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og der er kun én kort bemærkning til hver ordfører. Nu er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:35

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er jo glad for, at vi har været sådan lidt i samme båd som Dansk Folkeparti – både i forhold til kampen om efterskoler og højskoler ligesom Det Radikale Venstre – men i virkeligheden også i forhold til at sørge for, at de ældre har kunnet få besøg af deres pårørende. Der er rigtig mange ældre derude, der føler sig isoleret og dybt bekymrede, når de ikke kan få besøg af deres pårørende. Det skal selvfølgelig ske med behørig afstand, med værnemidler og det hele. Så der er jeg rigtig glad for det gode samarbejde.

Så bliver jeg en lille smule overrasket – nok lidt som hr. Morten Østergaard – omkring det her med det grønne. Den måde, Danmark skal komme igennem krisen på, er jo netop gennem den grønne dagsorden. Det er jo tankevækkende, at det danske erhvervsliv ikke har droppet 70-procentsmålsætningen. Hvis man kigger på, hvad verden kommer til at efterspørge, så er dansk eksport jo heller ikke særlig følsom over for det, der sker lige nu. Selvfølgelig er der nogle brancher, der er det, men i det store hele er vi ikke. Og det er jo bl.a., fordi vi både eksporterer farmaceutiske produkter – og det har verden stadig brug for – og vi eksporterer landbrugsprodukter i stor stil, og det har verden også brug for. Men vi eksporterer altså også grøn teknologi, og det er noget af det, de får brug for på den anden side af krisen.

Så hvis vi ikke har ambitionen om 70 pct., risikerer vi så ikke i virkeligheden, at det går galt for dansk økonomi?

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:36

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, det tror jeg slet ikke. De 70 pct. er jo et meget, meget ambitiøst mål. Det tror jeg alle er enige om. Og jeg tror endda, at Socialdemokratiet gik til valg for 1 års tid siden på en målsætning, der hed 60 pct. Det er jo sjovt at høre nu, for hvis man så siger, at det godt kan være, at coronakrisen gør, når vi sådan lige skal tænke det hele igennem og finde ud af, hvad der er penge til, at 60 pct. måske så er et lidt mere realistisk måltal at have for 2030 end 70 pct., så er der nogle her i salen, der vil tænke: Hvad i alverden foregår der, det er jo helt vanvittigt? Altså, det var det, Socialdemokratiet gik til valg på for et år siden. Så værre er det jo heller ikke. Det er jo sådan set også et meget ambitiøst tal. Det vil jeg bare lige huske alle på herinde.

Men det er jo bare en erkendelse af, og det tror jeg rammer alle på et eller andet tidspunkt, uanset om det er, fordi man ønsker at bruge flere penge fra finansministerens kasse ved finanslovsforhandlingerne til efteråret – eller hvad det nu er – så kommer der jo en dag efter det her, hvor man på en eller anden måde i højere grad kan se, hvad det her kommer til at ramme den danske økonomi med. Det så vi bare efter finanskrisen, hvor jeg jo selv havde lejlighed til at sidde og arbejde med de her ting. Det var da ikke sådan nogle super nem ting at få enderne til at mødes, men det skal jo gøres. For det, der har gjort, at vi har haft handlefrihed i dag nu under coronakrisen, er jo, at vi har haft en økonomi – det var statsministeren også inde på tidligere – så vi har kunnet håndtere det, fordi vi har haft en ansvarlig økonomisk kurs tidligere. Og det skal vi jo tilbage til efter coronakrisen.

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Det tidligere fremsatte forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ikke nogen bemærkninger, og den næste ordfører er Socialdemokratiets ordfører, hr. Jesper Petersen.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Det kommer næppe som nogen overraskelse, at jeg selvfølgelig vil lægge mig meget i slipstrømmen af de budskaber, der er kommet fra ministrene; det er der ikke nogen der studser over. Men jeg synes alligevel også, at jeg vil benytte mig af, at det nu er ordførerrunden og mit parti har ordet. Det håber jeg er okay med jer alle sammen.

For jeg vil jo også godt kommentere den her diskussion, og hvordan coronaepidemien griber ind i vores hverdag og vores samfundsliv. Der er mange, der mister deres arbejde, må gå ned i løn eller på anden måde lider tab. Der er rigtig mange, der lider store menneskelige afsavn – flere er allerede blevet nævnt i diskussionen her. Jeg kan sige ligesom hr. Kristian Thulesen Dahl, at der er mange beskeder fra pårørende til ældre og andre, der jo altså oplever nogle alvorlige afsavn. Og dem oplever selvfølgelig især i forvejen udsatte grupper, når vi må lukke samfundet ned, som vi har gjort det.

Vi demonstrerer også på en række områder, at vi er et stærkt samfund, og at vi kan træffe beslutninger sammen politisk og i samarbejde med en lang række aktører. Man har kunnet se andre lande, hvor der har været en noget anden politisk handlingslammelse, inden man kunne nå frem til nogle beslutninger. Sådan har det ikke været i Danmark. Vi har også haft en økonomisk robusthed til at lave store hjælpepakker. Og så udviser borgerne et samfundssind, et sammenhold og en solidaritet, som er stærk at se og mærke, synes jeg, og som har været helt afgørende for, at vi indtil nu på lange stræk er lykkedes med at holde smitten nede. Der har været tale om ret indgribende ting, må man sige, men jeg oplever også en udpræget opbakning til og forståelse for de tiltag, regeringen og Folketinget sammen har måttet lave. Og forhåbentlig kan vi også i den kommende tid vise evne til samarbejde og brede aftaler om de svære spørgsmål, vi står med. Det tror jeg at folk forventer af os, og jeg synes, det har klædt Folketinget at kunne stå så stærkt sammen om at lave de her hastelovgivninger, hjælpepakker osv.

Regeringen og myndighedernes tiltag har haft som mål at sørge for, at vi bliver på den såkaldte grønne kurve, altså at vi holder smittespredningen nede, så vores sundhedsvæsen kan følge med. Og jeg synes, når der nu er nogle, der trækker det frem nu, at der var forskellige scenarier, og spørger, hvorfor man var så forsigtige, at det er værd at sige: Jamen det var der jo god grund til at være, og det er altså også stadig væk nu svært at gå frem efter at lægge sig på den yderste marginal af der, hvor det er muligt at lægge sig. Vi er nødt til at gå forsigtigt frem for ikke at sætte de ting, vi har opnået, over styr. Men samtidig vil vi jo passe så godt på samfundsøkonomien som overhovedet muligt, og der er ingen, der har en særlig fornøjelse af at lukke samfundet ned – i hvert fald ikke os, selv om nogle har haft den idé i debatten, at det gjaldt Socialdemokratiet og regeringen. Det er der selvfølgelig ikke tale om, men vi skal åbne så meget, som det overhovedet er muligt – under hensyntagen til de sundhedsmæssige hensyn, der skal tages – og de drøftelser fortsætter, forstår jeg, i aften og de kommende dage.

Når det kan lade sig gøre at åbne så meget, er det jo, fordi der har været en stor disciplin, og jeg håber, at der stadig væk vil være et samfundssind og en disciplin fra borgernes side med hensyn til at holde afstand og følge retningslinjerne. Og jo mere man gør det, jo bedre bliver vores muligheder for politisk at åbne mere til gavn for virksomheder, arbejdspladser, skoler, institutioner og alt muligt andet, som vi jo gerne vil have kommer i gang med så meget aktivitet, som det kan lade sig gøre.

Der melder sig en hel masse spørgsmål lokalt, og jeg tror også, at man må acceptere, at der ikke er svar på det hele fra dag et, men hen ad vejen finder man dem, og det må vi have lidt tålmodighed med.

Vi er i gang med første fase af genåbningen, og som bekendt er der de her drøftelser i gang. Vi lytter også gerne til eksterne, uvildige eksperter ud over de råd og beslutningsgrundlag, som kommer fra sundhedsmyndigheder og ministerier. Og så håber vi, når vi er igennem den her første fase, der handler om helt akut at redde arbejdspladser og virksomheder, at vi kan samtænke klimaambitioner med den økonomiske genopretning, der skal ske bagefter.

I den forbindelse skal jeg slutte af med på vegne af S, RV, SF, EL, ALT, Uffe Elbæk (UFG), Rasmus Nordqvist (UFG), Sikandar Siddique (UFG) og Susanne Zimmer (UFG) at fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer til bredt samarbejde om at få Danmark gennem pandemien, så sundhedsvæsenet kan følge med, og så samfundsøkonomien og velfærdssamfundet kommer bedst muligt igennem. Det indebærer bl.a. en grøn økonomisk genopretning.

Folketinget pålægger regeringen, at der i arbejdet med genåbningen indgår åben, uvildig rådgivning, der kobler økonomi og sundhed.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 64).

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Forslaget til vedtagelse vil indgå i den videre forhandling.

Der er nogle korte bemærkninger. Den første er fra hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:43

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til Jesper Petersen. Og det var helt på sin plads at tage ordet som Socialdemokratiets ordfører – selvfølgelig skal han det.

Jeg har bare lige et spørgsmål til den sidste del af forslaget til vedtagelse, bare for at prøve at forstå den. Det fremgår i den, at der skal indgå åben, uvildig rådgivning, og jeg tror også, at statsministeren var lidt inde på det i forhold til den fremtidige proces. Kan hr. Jesper Petersen, for at vi kan vide, hvad det betyder i praksis, fortælle os, hvori forskellen består på det, der så kommer til at ske med det forslag til vedtagelse, i forhold til den måde, det har været grebet an på indtil nu?

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Jesper Petersen (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl har ret i, at der også igennem den seneste tid har været involvering af uvildig rådgivning, og at man senest har lyttet til vismændene og andre, og det kan man jo fortsat gøre. Det er et ønske, der nu er enighed om blandt de partier, som står bag det her forslag til vedtagelse, men hvordan det skal udmøntes i praksis, er såmænd ikke noget, vi behøver at skulle bestemme selv; det er noget, der kan drøftes med alle de partier, der er i Folketinget, og som indgår i forhandlingerne om genåbningen – altså hvordan man kan gøre det, hvem man gerne vil inddrage, på hvilken måde åbenheden kan ske, i hvor høj grad det kan ske, samtidig med at partierne får rådgivningen. Men altså, det er en tilkendegivelse om på en mere systematisk måde at ville involvere eksterne, uvildig rådgivning og også lade den være åbent tilgængelig, så borgerne kan have kendskab til den som et led i debatten om, hvad vi skal gøre.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:44

svar i forhold til den del af erhvervslivet, som har rigtig meget brug for at kunne finde ud af, hvordan vi skal håndtere turismen.

Kl. 14:44

Så mit spørgsmål til Socialdemokratiet er: Bør vi udvide kredsen af anerkendelsesværdige formål – det synes vi – så flere af dem, der har dansk-tyske eller dansk-svenske relationer eller noget andet, kan få lov at besøge hinanden og deres besiddelser? Og har vi ikke brug for at udfase de her forhold ved grænsen til gavn for erhvervslivet, bl.a. i Sønderjylland?

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:48

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Som jeg har forstået regeringens strategi i forhold til genåbning, handler det i høj grad om at åbne de steder med en lille smitterisiko, men med stor økonomisk betydning, og det er jo god logik. Men burde vi ikke i højere grad og hurtigere overveje at begynde lige så stille at åbne steder med en lille smitterisiko og med mindre økonomisk betydning? Jeg forestiller mig, at mange af de steder, måske er steder, hvor folk kommer hinanden ved, eller hvor folk i højere grad kan genopleve nogle sociale relationer. Selvfølgelig skal der være de korrekte sikkerhedsforanstaltninger.

Der er jo mange, der er ved at få spåt af at sidde derhjemme og kukkelure, så risikerer vi ikke, at konsekvenserne af, at børn, unge og gamle er isoleret, både økonomisk, sundhedsmæssigt og mentalt, snarere bliver værre, end de konsekvenser, der er af coronaen? Så burde vi ikke begynde f.eks. at åbne de steder med lav smitterisiko, selv om de har lille økonomisk betydning, men måske stor social betydning?

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 14:46

Jesper Petersen (S):

Jamen jeg vil da godt gentage det, jeg sagde i indledningen af min tale, nemlig at der ud over de økonomiske tab også er store menneskelige afsavn. Nogle kan være meget direkte i forhold til patienter eller ældre mennesker, men det er de jo også i forhold til børn og unges fritidsliv, altså om man får en afslutning på sin folkeskoletid, som man gerne vil have, og andre ting. Det er jo elementer, som må indgå i de drøftelser, som også hr. Torsten Gejl har med regeringen nu, om, hvad der er af muligheder for at åbne i den næste fase.

Vi har i begyndelsen og i den første fase lagt meget vægt på, at så mange arbejdspladser som muligt kunne åbne, og at så mange virksomheder som muligt igen kunne få noget omsætning og dermed sikre folks job. Men jeg er helt på det rene med, at der også er steder, hvor der er mindre smitterisiko, og hvor det mere er nogle menneskelige og sociale hensyn, der er tale om, og dem er jeg sikker på man også tager med i de drøftelser, der er. Begge dele er en konsekvens, som man selvfølgelig skal tage alvorligt.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:47

Morten Østergaard (RV):

Tak. Det er jo rigtigt, at det så bliver den fjerde socialdemokrat, man kan stille spørgsmål til, men ikke desto mindre har hr. Jesper Petersen jo særlige forudsætninger, når det kommer til grænselandet, og det er jo på en eller anden måde skæbnens frygtelige ironi, at lige netop som vi skulle fejre genforeningen, så er grænserne blev lukket i en grad, vi ikke har set i mange år. Og jeg er sikker på, at hr. Jesper Petersen også får mange henvendelser fra nogle af de dansk-tyske par, som ikke kan tage op i deres sommerhus, fordi de bor i Tyskland – det ville formentlig ikke påvirke smitten voldsomt, men det er stadig væk ikke et anerkendelsesværdigt formål – eller ugifte dansk-tyske par, kærestepar, som ikke kan besøge hinanden, eller som i dag en række borgmestre, der jo har bedt om at få et klart

Jesper Petersen (S):

Hr. Morten Østergaard har set fuldstændig rigtigt med hensyn til mit geografiske ophav, og det er da noget af det, jeg selv er ked af bliver aflyst i de her uger, altså de enormt mange markeringer, der havde med genforeningen at gøre, og al den vigtige lærdom og historie, der er der. Men også på det punkt må vi jo gå frem i takt med den ansvarlighed, vi er nødt til at udvise. Der var en del øffen om, hvorvidt det at lukke grænsen overhovedet var det rigtige at gøre, men man må sige, at andre lande ret hurtigt fandt ud af, at det nok var en god idé, at vi, når vi forsøgte at holde styr på smittespredningen herhjemme, så ikke bare lod turisme og andet gå uhindret hen over grænsen, men holdt fast i at tillade det for transport og arbejdstagere. Senest har vi i sidste uge kunnet åbne lidt mere, og det synes jeg er glædeligt. Og hr. Morten Østergaard stiller jo nok også spørgsmålet, fordi han godt ved, at jeg virkelig ville ønske, at man kunne åbne mere, og jeg synes, at man skal gøre det, så snart det er muligt. Og mon ikke vi med hensyn til kærestepar – jeg havde f.eks. den anden dag en dybt forelsket 69-årig mand i røret, der havde FaceTime-samtaler hver aften og savnede at kunne komme hen over grænsen – vil se, at det kommer hen ad vejen i takt med de råd, vi får fra politi og sundhedsmyndigheder?

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:49

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Jeg har meget forståelse for, at når det er en regering, skal man i sin tale og sine svar tage hensyn til støttepartierne, man skal balancere og sådan noget, men nu taler jeg jo med Socialdemokratiet. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre nogle refleksioner over det forslag, som Enhedslisten kom med her den anden dag. Man må vel sige, at Socialdemokratiet har stolte traditioner i dansk fagbevægelse. Hvad siger man egentlig i Socialdemokratiet til det ønske, der er så stærkt, om, at der er særlige grupper, der nu skal udpeges til særlige lønstigninger? Jeg ved godt, at der her er nogle andre partier, der virkelig begynder at presse sig på, og tillidsmænd og andre i fagbevægelsen. Det er jo ikke nødvendigvis en ønskeposition, men det er sådan, det er. Kan hr. Jesper Petersen sige, at Socialdemokratiet bare siger: Det hælder vi fuldstændig ned ad brættet, glem det, kassen er ikke åben, der er ikke på forhånd et pick the winners i nogen forhandlinger her?

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 14:50

Jesper Petersen (S):

Jeg ville nok ikke lige vælge de ord om pointen med, at der er nogle mennesker, der udfører et meget vigtigt arbejde, hvilket mange anerkender, og at det ikke fuldstændig afspejles i, hvordan deres løn er sammenlignet med så mange andres. Det tror jeg i det hele taget vi ser på mange områder i de her dage, nemlig at vi bliver meget opmærksomme på mange funktioner, som vi sætter meget stor pris på, men som ikke til hverdag er dem, der oplever at have de højeste lønninger. Det kan man jo godt drage frem. Men vi er også som stat eller offentlige instanser arbejdsgivere, og derfor udstikker vi hverken som minister eller politisk ordfører på forhånd bestemte beløb, som skal gives til lønstigninger, eller som er afsat til specifikke forhandlinger. Der er man altså også arbejdsgiver og indgår i den danske model, der jo også fungerer på det offentlige arbejdsmarked, og der må man forhandle som arbejdsgiver.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:51

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Sundhedsministeren bekræftede jo, at det var regeringens holdning, at vi skulle bruge al den kapacitet, vi havde i sundhedssystemet, for at komme den her pukkel til livs, og det gælder både det offentlige og det private sundhedssystem. Så undrer jeg mig lidt over, hvorfor man ikke har sat det som et krav til regionerne – og jeg vil spørge, om Socialdemokratiet vil sætte det som et krav – at de skal bruge 100 pct. af den kapacitet, som er på privathospitalerne. For som det er nu, har man suspenderet patientrettighederne, og det gør både, at behandlingsgarantien er sat ud af kraft, og at regionerne ikke er tvunget til at henvise folk til privathospitaler. Og det betyder jo så, at folk reelt set nu går rundt på regionernes nåde og derved kan være syge i længere tid, end hvad der er nødvendigt.

Så hvad er årsagen til, at Socialdemokratiet ikke vil sætte det som et krav til regionerne, således at vi kan få den her pukkel afviklet hurtigst muligt?

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:52

Jesper Petersen (S):

Tak. Altså, det er regionerne, der har ansvaret her, og jeg ser jo også, at nogle af dem benytter sig af en kapacitet allerede nu, og i det omfang man siden hen skal til at indhente de pukler, der er, så er jeg ikke i tvivl om, at flere også vil gøre det. Men det er ikke staten, der afgør det. Når patientrettighederne kan genindtræde, vil der jo være det øgede pres også på den offentlige kapacitet lokalt, og så må regionerne hver især beslutte sig for, hvordan de kan leve op til de krav, der ligger til dem.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fra Venstre hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand, og tak til mine to medforespørgere i debatten. Danmark står midt i to kriser, en sundhedskrise og en økonomisk krise, og Danmark har brug for en langsigtet plan for ikke blot at få

os igennem, men også at få os godt videre. Nedlukningen blev håndteret effektivt, den blev håndteret resolut, Folketinget gav regeringen plads til at regere og til at reagere hurtigt. Sådan skal det være i en krise. Nu er nedlukningen blevet til en genåbning, og genåbningens første fase skulle være kontrolleret. Det er den ikke. Tilfældigheden lader til at råde.

Tingene åbner sådan lidt på må og få, retningslinjer bliver trukket tilbage og ændret politisk, virksomheder skal gætte sig til erhvervsministerens humør, hvis de ikke skal udskammes for at åbne på ellers lovlig vis. Selv om jeg forstod på statsministerens svar på mit spørgsmål herom for lidt siden, at det ville hun sandelig ikke forholde sig til, fordi der er større problemer i verden, så er det her altså noget, der betyder noget for de mennesker, der skal gå på arbejde eller foretage sig noget så trivielt som at købe møbler eller se giraffen. Hvis det er sundhedsmæssigt uforvarligt, at Ikea eller zoologiske haver åbner, så må man begrunde det, og så må man forbyde det. For vi lever trods alt stadig i et retssamfund, og det lader til, at regeringen er ved at miste grebet om det her. Vi står midt i en dyb og hård økonomisk krise. Tusindvis af danskere har fået en fyreseddel, hundredtusindvis er sendt hjem på lønkomensation, og der er virksomheder, som kæmper for at undgå konkurser. Derfor har Folketinget aftalt hjælpepakker, men virksomhederne siger, at ansøgningerne strander, og at hjælpen udebliver. Ifølge SMV Danmark er der kun 2 pct. af de små og mellemstore virksomheder i landet, som har fået udbetalt kompensation for de faste omkostninger – 2 pct. – det går simpelt hen ikke. Det er den første i overmorgen, og den her hjælp skal ud, og den skal ud nu.

Statsministeren siger, at vi ikke vender tilbage til det Danmark, vi kendte før corona. Det er ikke en opfattelse, jeg deler. Det er Venstres mål, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at vende tilbage til den hverdag og det land, som vi kendte før, så hurtigt som det er sundhedsfagligt forsvarligt, med besøg hos bedsteforældre, med flere arbejdspladser, med virkelyst og med et fokus på den grønne omstilling. Det kommer til at tage tid, og det er derfor, det er nødvendigt med en langsigtet plan. Vi er nødt til at vide, hvad der gælder, vi er nødt til at have et perspektiv. Det er det, der kan gøre forskellen på, at man bevarer håbet, om man bevarer modet, og om en arbejdsplads knækker nakken eller den holder ud. Jeg har sagt det før, men jeg vil gentage det: Venstre vil følge fem principper.

For det første skal vi stå på et sundhedsfagligt fundament, og det betyder også, at der skal være klarhed om, hvilken strategi Danmark egentlig følger for at holde sygdommen i skak. For det andet skal vi gå efter den største samfundsøkonomiske gevinst, når vi åbner, sådan at vi starter der, hvor vi kan få mest gang i hjulene, hvor der er flest arbejdspladser, og hvor det koster så lidt på sundheden som overhovedet muligt. For det tredje ønsker vi en klar køreplan, også til dem, som er i venteposition, og måske særlig til dem. Dem, som ikke kan åbne nu, skal have en plan for, hvad der sker med dem i tiden frem til, at de kan åbne. For det fjerde ønsker vi fuld åbenhed og et vidensbaseret grundlag for beslutningerne. Det vil styrke tilliden til, at vi gør det rigtige. Endelig – for det femte – skal regningen betales. De beslutninger, som er truffet, og som skal træffes nu, efterlader en ganske betragtelig regning. Den regning skal samles op. Alt andet er uforvarligt. Tak for ordet.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Jeg skal gøre opmærksom på, at tiden skrider meget hurtigt for os, og vi skal være færdige til kl. 15.30. Så jeg vil nødig lukke for korte bemærkninger, men prøv at vælge med omhu, og overhold ikke mindst taletiden.

Men der er en kort bemærkning fra hr. Jesper Petersen.

Jesper Petersen (S):

Det var jo, fordi jeg læste den kronik, som flere af partilederne, der er til stede her i dag, havde i Berlingske den anden dag – også hr. Jakob Ellemann-Jensen havde sit navn under den – og noget af det, der indgår i det forslag til vedtagelse, der nu er kommet fra et flertal af partierne i dag, understreger betydningen af en grøn genopretning. Der bemærkede jeg bare, at det ikke var et emne eller et hensyn, som indgik i den kronik. Derfor vil jeg godt spørge nærmere ind til hr. Jakob Ellemann-Jensens holdning til det, altså om man står fast på klimaambitionerne, og i hvilket omfang man mener at de skal tænkes sammen med den økonomiske politik fremover.

Kl. 14:58

at vi har en meget, meget stor opmærksomhed på, hvad det er, vi foretager os.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:00

Pia Olsen Dyhr (SF):

Venstre har tidligere været ude flere steder i aviserne og sige, at det er helt afgørende, at behandlingsgarantien træder i kraft så hurtigt som muligt, og at folk kan få behandling, bl.a. på privathospitalerne. Derfor vil jeg spørge hr. Jakob Ellemann-Jensen, om det ikke bekymrer ham og Venstre, når vi nu kan se, at vi mangler anæstesi-sygeplejersker i det offentlige, og vi kan risikere, at de, hvis vi åbner i det private, så forsvinder i forhold til det offentlige, og vi så ikke vil kunne behandle coronapatienter i det offentlige. Altså, er den der balancegang mellem det private og offentlige ikke en oprigtig bekymring, og vi derfor skal være lidt mere forsigtige i forhold til at udvide kapaciteten på privathospitalerne?

Kl. 15:01

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det står vi bestemt fast på. Det er også derfor, jeg i den perlerække af blændende forslag, jeg er kommet med, har foreslået regeringen, at man sætter gang i bygningen af de tre havvindmølleparker, vi allerede har vedtaget, og at man tager de mange penge, der ligger i Landsbyggefonden, og sætter gang i de klimaforbedringer, man kan lave her. Så jo, det står vi bestemt ved. Hvis man ved at læse en kronik kan udlede, at det, der ikke er nævnt i den, ikke er vigtigt, så tror jeg, man misforstår emnet. Altså, vi taler heller ikke om uddannelse, vi taler heller ikke om forsvar, og vi taler heller ikke om forskning, og de ting synes jeg søreme også er vigtige.

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 15:01

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Der var søreme mange hvis'er i det her. Altså, er man, hvis nu der sker A, B, C og D, så ikke bekymret for at ... ? Jeg er oprigtigt bekymret for, at man har lukket privathospitalerne ned, uden at der lader til at være grund til det. Jeg er rigtig bekymret for, at danskere, som går med sygdomme, som ikke bare er skavanker, som ikke bare er småting, ikke kan blive behandlet, fordi vi har tilsidesat så stor en del af behandlingskapaciteten til corona. Jeg er også dybt bekymret, ligesom fru Pia Olsen Dyhr, for, at vi ikke har kapacitet nok til at behandle corona. Det skal vi sikre at vi har, men når nu udviklingen er, som den er, så skylder vi altså også danskerne, at vi ikke bare lader folk vente, fordi vi har et ideologisk korstog mod privathospitaler.

Kl. 14:59

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:59

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil også starte med at takke for samarbejdet om mangt og meget i perioden her – ikke mindst om erhvervspakkerne og presset for, at der skete noget på kultur- og medieområdet, som næppe var kommet, hvis ikke vi havde samarbejdet godt, og også om, at vi nu får en åben og uvildig rådgivning til de næste faser.

Mit spørgsmål handler om en anden ting, og det er det spor, vi har forfulgt undervejs, med at sørge for, at der kom redskaber til regeringen, men at de ikke gik for langt i forhold til frihedsrettighederne. Nu, hvor vi skal i gang med en teststrategi, som også baserer sig på apps, og hvor man kan spore folk, vil jeg bare bede om et løfte fra Venstre om, at vi også dér holder fast i, at borgerne jo ikke er til for statens skyld, og at der derfor skal tages skyldigt hensyn til privatlivets fred, også når vi beder dem om at downloade apps, så vi kan følge med i smittespredningen.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 15:00

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kan forsikre hr. Morten Østergaard og resten af Tinget og Danmark i al almindelighed om, at vi deler den bekymring. Og den bekymring har vi jo delt hele vejen undervejs i det her, og det tror jeg sådan set gælder bredt. Det er jo også derfor, vi har slået bremserne i i forhold til nogle af de tiltag, som kom fra regeringen, hvor vi altså også insisterede på, at man fortsat skal have en dommerkendelse, inden man trænger ind i folks hjem. Altså, vi er opmærksomme på, at det er nogle ekstreme midler, der tages i brug nu, og det kræver,

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:02

(Ordfører)**Morten Østergaard (RV):**

Tak for det, og endnu en gang tak til forespørgerne for at give mulighed for at have den her debat. Der er jo aktuelt stadig væk flere hundrede indlagt med covid-19. Mange af dem – over 50, tror jeg det aktuelt er – er i intensiv behandling, og en stor del af dem får hjælp til at trække vejret, og jeg synes egentlig også, det er på sin plads at sende tanker både til dem og til deres pårørende, som jo, samtidig med at vi diskuterer, at vi er mindre hårdt ramt end resten af verden, er i en dybt bekymrende situation, hvor vi ved, at nogle vil blive raske, men at flere selvfølgelig vil blive syge. Og også en tak til det personale, som gør en kæmpe forskel for dem, som forhåbentlig kan gøre, at de samlede tab for Danmark bliver så få som mulige målt i menneskeliv. Det må være målet.

Men det stærkeste våben, som vi har haft i det, er jo danskernes adfærd, og den tillid, som de har haft, og som jo er velkendt og årelang, til, at man, når myndighederne opfordrer til noget, kan fæste lid til det, og det forstår vi jo også på virologerne og eksperterne er det stærkeste våben, vi har. Derfor synes jeg jo i virkeligheden,

at den vigtigste opgave her i forbindelse med genåbningen er at tage hånd om den tillid og sørge for, at der er en åbenhed og en gennemsigtighed omkring overvejelserne, der gør, at man kan blive ved med at have tillid til det. For vi kan jo se på alle analyserne, at der, hvis tilliden forsvinder og folk begynder at lave deres egne regler, så er en risiko for, at det hele skrider.

Derfor er der behov for en langsigtet plan for genåbningen af Danmark, hvor man kan se, hvad det er, vi styrer efter, nemlig at sundhedsvæsenet ikke kommer under et pres, som ikke kan håndteres, en teststrategi, som nu er ved at tage form, og som man kan forholde sig til, og som ikke rejser flere spørgsmål, end den giver svar på, og så selvfølgelig en plan, som er egnet til at vække håb hos folk om, at det, hvis ikke det lige bliver den her gang, og hvis tingene udvikler sig positivt, så bliver næste gang, at det bliver dem, uanset om det er inden for kulturlivet, erhvervslivet, uddannelse, eller hvor det er. Der synes jeg, det er så afgørende, at den diskussion – hvor svær den end er, og hvor svære de afvejninger er – kan foregå i åbenhed, og derfor er jeg glad for, at begge forslag til vedtagelse i virkeligheden knæsetter det princip for det videre arbejde, at vi skal have en åben og uvildig rådgivning, som man også har set det er gjort i andre lande, hvor man kombinerer det at tage hensyn til smittespredningen med overvejelserne om samfundsøkonomien, den mentale sundhed og selvfølgelig det her spørgsmål om danskernes adfærd, og hvordan vi påvirker den.

Så tror jeg også, det er vigtigt, at vi midt i al alvoren passer på, at vi ikke taler pessimismen op og optimismen ned. Altså, hvis folk mister troen på fremtiden, så bliver det rigtig, rigtig svært, og så bliver krisen dybere, end den behøvede at være. Alle os, der havde noget at skulle have sagt, dengang vi bekæmpede finanskrisen, kan huske, at den største fjende, vi i virkeligheden var oppe imod i forsøget på at komme fri af finanskrisen, var, at både virksomheder og borgere var så nervøse, at de ikke turde investere i noget som helst. Så kunne vi gøre nok så meget herindefra, men det hjalp lige lidt. Der er jeg overbevist om, at en grøn genopretningsplan er med til at vise, at vi planlægger for fremtiden, at vi investerer i en fremtid, som er bedre for Danmark, og som derfor er egnet til at vække det håb, som er, at det ikke kun handler om at holde os i live – det er jo vigtigt nok – men at det også handler om, hvad det er for en måde, vi skal leve sammen på på sigt i et grønnere og et friere og et stærkere Danmark.

Derfor er min appel til et samarbejde om det bredt i Folketinget, som vi har vist at vi kunne under krisen, og at det kan holde ved, også i genopretningen, et bredt samarbejde i Europa, hvor jeg må være ærlig og sige, at jeg ikke synes, at den danske regering er offensiv nok i ønsket – man taler om eksportudfordringerne, men så skal vi jo også have gang i markederne i Europa og være en del af den gruppe af lande, der vil understøtte, at det kommer til at ske – og en appel og et håb om, at vi gennem vores adfærd her kan få danskerne til at gøre deres. Og det tror jeg kun vi kan med åbenhed og gennemsigtighed.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er to, der har ønsket korte bemærkninger, men af hensyn til tiden er jeg nødt til fra nu af at lukke for korte bemærkninger og skære taletiden ned til 3 minutter, desværre. Der er afsat en halv time ekstra til den her hasteforespørgsel, og vi skal i gang med spørgetiden kl. 15.30.

Der er en kort bemærkning fra hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 15:06

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Jeg skal prøve at gøre det kort. Jeg er helt enig med hr. Morten Østergaard i, at det er vigtigt, at vi taler optimismen op, og at det er vigtigt, at vi taler håbet op. Det er jo også det, der er grundlaget for, at jeg igennem nu mere end en måned har efterlyst

en plan, sådan at der er et perspektiv, og så der er et lys for enden af tunnelen, og det fornemmer jeg sådan set er en ambition, vi deler – en plan, som kobler sundhed og økonomi. Og jeg skal bare høre, om hr. Morten Østergaard også deler min undren over, at statsministeren hidtil har sagt, at de to ting kan man ikke meningsfyldt sætte sammen og lave en plan for i forbindelse med genåbningen.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:07

Morten Østergaard (RV):

Jamen vi har begge deltaget i debatten, og det er jo en afvejning, man gør. Altså, man er jo nødt til at se tingene i sammenhæng. Hvis vi valgte at indføre en total undtagelsestilstand, som man har set det i nogle dele af verden, kunne vi formentlig have endnu lavere tal for smittespredning og den slags ting. Så derfor giver det i min verden ingen mening – selvfølgelig må man afveje det. Og derfor er jeg også glad for det her forslag til vedtagelse i dag, som i hvert fald indtil videre har et flertal bag sig, og som pålægger regeringen, at der indgår åben uvildig rådgivning, der kobler økonomi og sundhed fremadrettet. Det synes jeg er et positivt udkomme af dagens debat.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Den næste ordfører er fru Pia Olsen Dyhr fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:08

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Onsdag den 11. marts bliver en dag, jeg aldrig glemmer. Det tror jeg i virkeligheden er tilfældet for rigtig mange danskere. Det var den dag, hvor statsministeren meddelte, at det Danmark, vi kender, ville lukke ned. Og i virkeligheden åndede jeg lidt lettet op. Billederne fra Italien var nemlig ubærlige med historier om læger, der måtte prioritere ældre patienter fra for at prioritere de yngre; læger og sygeplejersker, der brød sammen i gråd, fordi de følte, de stod ved fronten uden mulighed for at redde de mange sårede. Det må have været ubærligt at være i den situation.

Vi vidste samtidig, at Danmark havde og har markant færre intensivpladser end Italien. Det var et skræmmende scenarie, og på få dage lærte vi alle sammen et nyt ord i Danmark, nemlig værnemidler. Dem var der nemlig for få af. Der manglede testkapacitet, og et flertal i Folketinget havde valgt at sælge den danske vaccineproduktion – trods advarsler fra Sundhedsstyrelsen, som vurderede, at det ville stille Danmark ringere ved en pandemi, som vi lige nu gennemlever. Set i det lys med få sengepladser, mangel på testudstyr og helt basale værnemidler er jeg ikke i tvivl om, at vi gjorde det rigtig, da vi lukkede Danmark ned. Vi prioriterede menneskeliv, vi prioriterede at redde vores sundhedsvæsen fra kollaps. Det var modigt; det var det rigtige.

Flere lande fulgte efter af de samme grunde, nogle desværre for sent. Vi så dødstallet eksploderede i New York, hvor man måtte rejse telte for at opbevare de mange lig. Og ja, hver og en – en mor, en bror, en ven – var desværre ofte et menneske, der tilbragte sin sidste tid i en hospitalsseng med personale, der havde værnemidler på næsten som rumdrakter, og ikke altid med de nærmeste omkring sig. Det var ubærligt.

Det er en uhyggelig tid, vi har været igennem, og vi ved ikke, om vi er igennem den, eller om sygdommen blusser op igen lige om lidt. Derfor er det SF's indstilling, at vi skal gå forsigtigt til værks – skridt for skridt, forsigtigt – og at vi hellere skal gå lidt for langsomt end lidt for hurtigt.

Heldigvis har vi gjort det i fællesskab. Danmark og danskerne og Folketinget har været fantastiske. Sygeplejersker, sosu-assistenten, sosu-hjælper, læger og portører, der gik på arbejde, som arbejdede over, og som trådte til, selv om de ikke vidste, om det var med livet som indsats; rengøringspersonalet, butiksansatte, alle de ansatte i produktionen, der fortsatte uden at kny; alle de offentligt ansatte og privatansatte, der fortsatte, selv om morgenmødet nu foregik via Skype eller Zoom. De unge er dem, vi tit skælder ud på. De har sat deres liv på pause på ubestemt tid, har vinket farvel til vennerne på efterskolen – måske for altid – og går glip af en magisk tid med vennerne, de lange lyse sommeraftener, hvor man burde læse til eksamen. Mange har betalt en høj pris, og over 50.000 har mistet deres arbejde.

Der er meget, vi skal gøre. Det er vigtigt for SF, at vi nu løfter kriseregningen i fællesskab; at vi gør det her i fællesskab.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Den næste ordfører er fra Enhedslisten. Fru Pernille Skipper.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Nu bliver det pludselig en meget speedy debat. Danmark er ramt af en krise. Det koster menneskeliv. Det er hele sundhedsvæsenet, der er på spil, verden over. Det er arbejdspladser. Det er privatekonomier. Det er virksomhedsejeres livsværk. Det er rigtig alvorligt. Det er en smitsom sygdom, vi står over for, som for mange af os kan være en svær influenza, men for rigtig mange kan det være med livet som indsats. Og det kan være katastrofalt for vores sundhedsvæsen. Men i Danmark har vi ikke – og det har vi snakket om flere gange i dag – oplevet den her voldsomme udvikling, som vi har set andre steder i verden. Vi har ikke sendt militæret af sted med lig, som de har gjort i Italien, eller afvist alle over 60 eller anlagt massegrave, som de har gjort i New York. Det kunne vi godt have gjort, men vi har været heldige, og vi har været hurtige, og så har vi været gode.

I virkeligheden har det været meget lidt af det, vi har gjort herinde, der har haft effekten. Det har været alle dem, der har gjort noget ekstra, fordi de godt kunne se alvoren. Altså, det har været den lille butiksejer, som har lukket butikken, selv om man ikke behøvede, og selv om det ikke stod i nogen lov og der ikke var noget påbud; alle dem, som lod være med at tage til fester, også for der var forsamlingsforbud, og alt mulig andet. Alle dem, der sådan gik en ekstra mil, fordi vi godt alle sammen kunne se, at den var gal, og vi alle sammen skulle gøre noget. I virkeligheden tror jeg, at politikernes beslutninger har været en lille del af det. Der har været vigtige signaler, men den allerallerstørste effekt har været det fællesskab, vi har, i det her lille land og folks evne til også at sætte deres egne behov til side af hensyn til fællesskabet. Det synes jeg er rigtig fint, og det skal vi bevare. Noget af det, som jeg har hørt folk rose os allermest for – der har været masser af brok og alt muligt, og der kommer mere brok fra os alle sammen, for det er træls for os alle sammen – har været vores evne til, da det virkelig gjaldt, at stå sammen. Alt fnidder forsvandt. Alt det der, som alle dem uden for Christiansborgs tykke mure hader os allermest for, forsvandt. Vi lavede hjælpepakker, vi stod sammen om anbefalinger. Man kunne ikke se forskel på vores Facebooks, for vi var alle sammen enige om, at nu gjaldt det, og nu stod vi sammen.

Det er, som om det, der ellers var så fint og godt i det her, er skredet en lille smule de sidste par uger. Det er ikke, fordi der ikke godt må være politiske uenigheder, men lige pludselig synes jeg også, at vi diskuterer proces rigtig meget. Altså, hvem er blevet involveret for lidt, og hvem er blevet involveret for meget? Og hvis

man bliver involveret mere, går det så for langsomt? Der er rigtig mange procesdiskussioner. Jeg tror bare, at hvis vi skal komme gennem også den svære del, der handler om genåbningen, og som måske i virkeligheden er endnu sværere, så skal vi kunne være i stand til at tage politiske uenigheder, som de er, men også holde os til de saglige argumenter og de politiske uenigheder. Det betyder også for mig at se, at vi skal til at stramme en lille smule op, venner.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Den næste ordfører er fra Det Konservative Folkeparti. Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:15

(Ordfører)

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Den 11. marts lukkede store dele af Danmark. Den 20. marts vurderer Dansk Industri, at alene eksportvirksomheder vil nedlægge 50.000 stillinger, det var altså den 20. marts. Den 6. april opstiller Det Økonomiske Råd to scenarier for dansk økonomi. Et optimistisk scenarie, som man kaldte det, hvor der er et underskud på 6½ pct. af bnp. Og det pessimistiske med 9 pct. Lige så voldsomt og hurtigt corona har smittet hele verden med sygdom, lige så hurtigt er vores økonomi blevet inficeret. Grænserne er lukket. Der mangler turistindtægter. Vi lader alle sammen være med at gå på cafe og restaurant, for det må vi ikke. Det betyder selvfølgelig, at underleverandører bliver ramt. Det betyder, at dem, der arbejder der, bliver ramt. Vi går ikke ud og køber ind som før i forskellige butikker; nogle af dem, fordi vi holder os tilbage, andre, fordi de ikke må åbne. I det hele taget er det selvfølgelig dybt problematisk.

Det er nu alt sammen private virksomheder og arbejdspladser, som bliver ramt. Sådan er det med den her krise. Selv om offentligt ansatte naturligvis udfylder deres vigtige jobfunktioner, så har de et job. I det private er det ikke givet. Erhvervslivet er Danmarks iltflaske. Alt for mange mødre og fædre kommer hjem med den triste besked, at de er blevet fyret. Der er trods alt forskel på at være i den trælse, men trods alt gode situation at være sendt hjem for at arbejde i stedet for at være sendt hjem, fordi man er fyret.

Vi er pressede i Danmark på vores økonomi. Jeg tror knap, at vi har set begyndelsen. Vi har i denne uge set, at SAS må afskedige 1.700 mennesker i Danmark. Det er toppen af isbjerget, det er jeg desværre bange for. Vi kan lave hjælpepakker, og det er godt, at vi har gjort det, men vi kommer jo ikke til at redde alle. Ingen virksomhed kan leve uden indtægt. Og så skal vi gøre, hvad vi kan, for at hjælpepakkerne bliver så fleksible som overhovedet muligt. Trepartsaftalen er god. Der kunne have været mere fleksibilitet, det skal jeg begræde der ikke er. Og så skal vi have pengene ud til virksomhederne. Jeg er glad for, at der i dag bliver lavet en feberredning, fordi man ikke har fået behandlet ansøgningerne fra virksomhederne, og så der kan udbetales penge nu, så man kan betale løn, så man ikke knækker nakken, fordi man ikke har modtaget de penge, man kunne forvente, og som man har fået ret til igennem det, vi har lavet herinde. Skal Danmark tilbage, skal vi lette byrderne for virksomhederne, så de igen får råd til at hyre dem, de har fyret. Penge ud til danskerne, så vi kan få gang i Danmark igen, når vi kommer længere frem.

Det er altså vigtigt, at vi har retningslinjer i det her land, altså at de virksomheder, der knokler for at overholde alle retningslinjer, ikke bliver udskammet og kritiseret, fordi det ikke passer en minister, at de holder åbent. Det er simpelt hen ikke i orden, også selv om det er en enkelt situation og kan være en lille situation i det store billede – det er ikke i orden.

Jeg mener sluttelig, at vi må være ærlige og sige til danskerne, at den situation vil få konsekvenser for vores samfund i årene, der kommer. Der bliver ikke råd til mere velfærd, såkaldt velfærd, hvis

man måler velfærd i, hvor mange penge man bruger. Vi kan ikke give befolkningen det indtryk, at alt bliver som før. Eksportmarkederne fryser til. Vi er en lille åben økonomi. Det er et ansvar, vi sammen skal påtage os, og det er jeg sikker på vi gør. Det er ikke polemik og fnidder at være uenige. Det er et udtryk for demokrati og folkestyre, og det vil jeg insistere på vi skal have ret til i denne sag.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er tiden gået. Jeg beklager, at jeg er nødt til at være skrap på tiden. Den næste, der får ordet, er ordføreren fra Nye Borgerlige. Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Mit budskab her i Folketingssalen skal være klart og tydeligt: Der er behov for mere politisk handling, og mere politisk handling nu. Man var hurtig til at lukke samfundet ned, men nu har vi altså også et erhvervsliv derude, og vi har nogle borgere derude, som kræver og efterspørger politisk handling på, at vi skal have stimuleret dansk økonomi. Vi skal have åbnet op igen. Det er en efterspørgselskrise, som vi står over for. Der er behov for, at ganske almindelige danskere får flere penge mellem hænderne, således at de kan bruge pengene på restauranter, på hoteller, i ferielande og alle de andre ting, når vi nu får åbnet op. Nye Borgerlige spiller gerne på banen. Vi har masser af forslag til det. Jeg vil gerne fokusere på tre af dem i dag.

Det er fastfrosne feriepenge. Det skal vi have løst. Pengene skal ud og arbejde hos borgerne. Det er borgernes penge. Her kan vi gøre det på en måde, hvor vi giver pengene tilbage til borgerne til forbrug og dermed til øget beskæftigelse. Vi skaber mere likviditet ude i virksomhederne, fordi vi forskubber deres tvangsindbetalinger. Og det er stort set nationaløkonomisk neutralt, for det kan gøres ved at udstede kortsigtede statsobligationer, som er tæt på en rente på nul. Der er kun at sige: Sæt i gang, giv borgerne deres penge tilbage.

Derudover vil jeg gerne fokusere på elafgiften. Danmark har sammen med Tyskland de højeste elpriser Europa. Det er tragikomisk, når vi faktisk producerer el ret billigt, men det er grundet i massive og alt for høje afgifter, som vi har sat på herinde fra Folketingets side. Det skal vi selvfølgelig have fjernet. Det er noget, som vil hjælpe. Det er, hvad vi kalder et politisk kinderæg, for det vil både forbedre konkurrenceevnen og dermed beskæftigelsen, og det vil give folk flere penge mellem hænderne, og især vil en fjernelse af den her elafgift betyde noget for folk, som har en lav indkomst. Og til sidst vil det også tilskynde borgerne til at rykke mod el og væk fra fossile brændstoffer, f.eks. på transportområdet.

Det sidste punkt, jeg gerne vil fokusere på, er afgifter på øl, vin og spiritus. Vi skal have fjernet de her afgifter, og netop nu er der et gyldent øjeblik og et åbent vindue til at gøre det, for lige nu kører folk ikke over grænsen. Det vil sige, at de har ændret deres indkøbsmønstre. Det har også tre helt åbenlyse fordele. Det giver flere penge mellem hænderne på borgerne til øget forbrug. Det giver en meget nødvendig hjælpende hånd til de restauranter og andre ting, som skal åbne op, så de kan undgå konkurser. Og det skaber også en mindsket grænsehandel og en øget handel i de syddanske detailbutikker. Endnu et godt politisk kinderæg, som kan gavne alle.

Så opfordringen herfra er, at der skal handling til, og at der skal den nødvendige handling til, som skaber mere vækst i Danmark. Det er tid til, at vi ikke, som vi ellers har en tradition for, halter bagefter de andre lande. Den her gang skal vi gå foran og træffe de beslutninger, som er nødvendige.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er taletiden gået, og for at få tid til de sidste ordførere, så er det den næste ordfører, som er fra Liberal Alliance.

Kl. 15:22

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen det anerkender jeg fuldt ud. Men må jeg så ikke bare anmode ...[Lyddudfald]. Jeg kan sige, at der altså ikke har været tid til det her.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Liberal Alliances ordfører, hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 15:22

(Ordfører)

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Coronakrisen må ikke udvikle sig til en fællesskabskrise. Vores fællesskab er truet, når vi ikke kan besøge vores forældre og bedsteforældre på plejehjemmene, når børnene ikke kan komme ordentlig i skole og møde deres kammerater, når vi ikke kan samles til bryllupper og fødselsdage, og når vi ikke kan dyrke vores passioner i foreningslivet. Det er vores stærke og frivillige fællesskaber, der giver vores liv mening og næring, og derfor er det også utrolig hårdt for os mennesker, når vi ikke kan dyrke fællesskabet, og når vi ikke kan omgås hinanden, sådan som vi er skabt til. Derfor forstår jeg egentlig godt de mennesker, som har et behov for at mødes og samles udenfor. Jeg forstår godt dem, der gerne vil en tur i Ikea eller dem, der gerne vil ud og spille noget fodbold eller besøge deres forældre på plejehjem.

Der vil jeg egentlig gerne komme med en advarsel til myndighederne og til regeringen. Hvis ikke det bliver muligt for folk at dyrke de menneskelige fællesskaber på lovlig vis, ja, så kommer de til at se hinanden på en anden måde – og gør oprør mod forbuddene. Hvis børnene ikke må mødes og spille fodbold i fodboldklubben, så spiller de bare hjemme på villavejen i stedet for. Hvis de unge ikke kan mødes på en bar, så organiserer de en fest i privaten. Og hver gang myndighederne lukker et sted, hvor fællesskabet har mulighed for at udfolde sig, så kommer man til at presse danskerne endnu tættere sammen på de få steder, hvor man stadig må mødes. Og hver gang man nedlægger forbud eller begrænser mulighederne for at omgås hinanden, så risikerer man at presse folk til at gøre noget, der er endnu mere risikabelt. Derfor må det være en bunden opgave for os politisk at sikre, at mennesker snart kan omgås hinanden, dyrke fællesskaberne, men på en måde, hvor vi har mindsket risikoen for smitte.

Så nej, vores opgave er ikke at holde plejehjem afskåret fra omverdenen, så de ældre dør af ensomhed. Opgaven er at sikre, at man kan besøge sine pårørende, sine familier, uden at det går ud over helbredet. Vi skal holde butikkerne åbne, men med rigeligt med håndsprit og afstandskrav og engangshandsker. Det samme gælder restauranter og foreningslivet. Vi skal ikke lukke ned for fællesskaberne. Derfor har jeg personligt ingen glæde overhovedet ved de forbud, som begrænser vores muligheder for at omgås hinanden. Jeg ser det tværtimod som vores opgave, at vi giver plads til de fællesskaber, som bærer os – i familien, på arbejdspladsen, i skolen og i foreninger. Det er vores opgave.

Der er forudsætningen, at vi har tillid til danskerne, og at vi stoler på, at de fleste danskere forstår klare og tydelige anvisninger og retningslinjer, og at de vil følge dem efter bedste evne. Vi skal ikke lave rigide regler for alle på grund af få brodne kar, men vi skal behandle danskerne som voksne mennesker, sådan som danskerne er flest. Har vi ikke den tillid til danskerne, så går der alt for lang

tid, før vi kan genåbne Danmark, og så bliver coronakrisen til en fællesskabskrise. Men det er igennem fællesskabet, muligheden for at dyrke fællesskaberne og tilliden til danskerne, at vi skal komme videre sammen med genåbningsplaner, teststrategi og mangel på zigzagkurs. Men det starter og slutter med tillid til danskerne, så vi kan bevare de danske fællesskaber. Tak for ordet.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det Alternativets ordfører, hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak til formanden for en stram styring. Jeg skal prøve at se, om jeg kan leve op til det. I Alternativet er vi glade for regeringens mere offensive teststrategi. Vi medgiver, at regeringens kurs måske har været afvekslende, men vi vil aldrig nogen sinde kalde den famlende. Det er sådan, at i en situation som den her er man nødt til dag for dag at gøre sin omverdensanalyse og justere sin strategi på baggrund af de signaler, man får ude fra verden. Det synes jeg faktisk er ansvarligt. Internationalt ligger vi jo fint, også takket være Folketingets øvrige partier, hvor vi har taget et hav af beslutninger på digitale møder, som faktisk i høj grad har afbødet den her krise.

I Alternativet har vi et par prioriteringer. Vi ser gerne, at de steder, der har lav risiko og lav økonomisk betydning, i højere grad bliver genåbnet hurtigere. Det er sådan, at man jo selvfølgelig starter med at åbne de steder med lav smitterisiko og høj økonomisk betydning, men de steder med lav økonomisk betydning er ofte de steder, som har en høj social betydning. Vi er bange for de konsekvenser, der er af, at folk i længden er isoleret, især hvis der kommer en anden bølge og vi igen skal igennem en lang isolationsperiode. Der er altså mange folk med sociale udfordringer, der vil have rigtig, rigtig svært ved det, så måske man i højere grad kunne holde de steder med lav smitterisiko og lav økonomisk betydning åbne, for de har en høj social værdi.

Til sidst vil jeg sige, at vi er utrolig opmærksomme på nystarterne, på iværksætterne. Vi er simpelt hen bange for, at en halv generation af nystartere og iværksættere bliver lagt ned. Det er folk, der har brugt deres formue. Det er folk, der har sparet op og brugt deres opsparing. De kæmper for de første års overskud, og de er fødekæde til dansk erhvervsliv, i og med at det jo er dem, der iværksætter, det er dem, der udvikler, det er dem, der skaber den knowhow, som vi også i høj grad i Danmark lever af. Så jeg var glad for at høre regeringens positive respons, i forhold til at se om vi måske kan lave nogle genopretningsstrategier, der gør, at dem, der er lagt helt ned og derfor ikke har glæde af støtte, kan komme i gang igen, så vi ikke mister den læring og den viden og den knowhow, de giver vores samfund, og den fødekæde, de er for erhvervslivet. Tak.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og så når vi næsten at blive færdige til tiden, tak for det. Det er selvfølgelig altid ærgerligt, når vi heroppefra er nødt til at begrænse taletiden, men hvis man vil have en længere taletid, må man stille en almindelig forespørgsel og ikke en hasteforespørgsel. Det er sådan, retningslinjerne er.

Den sidste, der får ordet, er finansministeren for på regeringens vegne at runde debatten af. Værsgo.

Kl. 15:28

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Når det er mig, der runder af, er det, fordi statsministeren på grund af akut sygdom i den nærmeste familie ikke har mulighed for at være til stede i salen. Det er jeg sikker på at alle

har forståelse for, og vi sender i fællesskab vores varme tanker til statsministeren og hendes familie.

Det er klart, at hele coronasituationen er dybt alvorlig. Det gælder sundhedsmæssigt, det gælder også i forhold til vores økonomi og på alle andre leder i det danske samfund. Debatten her i dag afspejler jo, at vi har et levende demokrati, hvor der naturligvis er plads til forskellige holdninger, og hvor der også skal kunne stilles kritiske spørgsmål til en regering, men også at der er et stærkt fællesskab om at få Danmark bedst gennem den krise, vi står overfor. Det er også hele baggrunden for, at man nu i disse dage under statsministerens ledelse diskuterer og forhandler om, hvordan man kan lave de næste åbninger af det danske samfund.

Det er klart, at de råd, der er kommet her i dag, er nogle, som regeringen vil tage med i overvejelserne. Jeg hører det også sådan, at der er en meget konstruktiv stemning for at få taget det næste skridt. Ingen af os ønsker, at noget skal være lukket ned længere end højt nødvendigt, men der er heller ikke nogen, der bør ønske, at vi åbner for meget op og for tidligt, sådan at det lige pludselig ender med, at alle de beslutninger, der er truffet, og alle de afsavn, der har været, har været forgæves. Derfor er det en hårfin balance, der skal findes.

Så vil jeg bare til slut tilslutte mig det, som flere har været inde på her i dag, og også fra regeringens side sende en kæmpe tak til de mennesker, der hver eneste dag gør en forskel. Det gælder vores sundhedspersonale, det gælder i ældreplejen, det gælder for stort set alle dele af det danske samfund, at denne arbejdsindsats, der bliver leveret der, har en uvurderlig betydning, ikke alene for de mennesker, der bliver ramt af sygdom og afsavn, men for Danmark som helhed. Med de ord vil jeg på regeringens vegne sige tak for debatten.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til finansministeren. Jeg vil også gerne herfra sende de varmeste tanker til statsministeren og hendes familie.

Der er ikke længere mulighed for at få ordet, og derfor er forhandlingen sluttet. Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted torsdag den 30. april 2020.

Kl. 15:31

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Jeg skal meddele, at de af Michael Aastrup Jensen under nr. 26 og 31 opførte spørgsmål, spørgsmål S 985 og spørgsmål S 986, til erhvervsministeren udgår efter ønske fra spørgeren. Spørgsmålene overgår til skriftlig besvarelse.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Det første spørgsmål er til finansministeren, og det er stillet af hr. Kristian Jensen.

Inden hr. Kristian Jensen får ordet, lader vi lige ordførerne fra hasteforespørgslen forlade salen samt får styr på praktikken. Der mangler et par mikrofoner på talerbordet, og vi venter på, at der kommer en løsning.

Jeg beklager ventetiden, men nu er teknikken på plads, og det første spørgsmål er altså til finansministeren og er stillet af hr. Kristian Jensen.

Kl. 15:39

Spm. nr. S 987

1) Til finansministeren af:

Kristian Jensen (V):

Det er i Danmarks og EU's interesse, at alle medlemslande hjælpes igennem de økonomiske konsekvenser af coronakrisen, men kan ministeren sikre, at kommende hjælpepakker ikke betyder, at Danmark kommer til at hæfte for enten nuværende eller fremtidig offentlig gæld fra andre EU-lande?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:39

Kristian Jensen (V):

Det er i Danmarks og EU's interesse, at alle medlemslande hjælpes igennem de økonomiske konsekvenser af coronakrisen, men kan ministeren sikre, at kommende hjælpepakker ikke betyder, at Danmark kommer til at hæfte for enten nuværende eller fremtidig offentlig gæld fra andre EU-lande?

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:39

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er jo sådan, at hele Europa og også EU er hårdt ramt af coronavirussituationen. Det betyder også, at vi i fællesskab landene imellem tager en række skridt for at holde hånden under arbejdspladser og virksomheder. Det er fornuftigt, for hvis f.eks. virksomheder går ned i Italien eller Spanien, vil de virksomheder ikke sende ordrer til Danmark. Så ud over at hjælpe de lande, som er hårdest ramt, har vi også selv en interesse i det fra dansk side. Så der er en høj grad af solidaritet, og vi hjælper hinanden.

Der, hvor vi så synes, det er vigtigt at sige, at vi skal være opmærksomme på, at tingene ikke går for vidt, er jo eksempelvis, hvis man vil lave fælles gæld med overførsler mellem landene, så det, hvis Italien skulle tage et lån, var Danmark, der ville hæfte for det og skulle betale af på Italiens lån. Det må være Italiens ansvar – de låner pengene – også at få dem betalt tilbage.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 15:41

Kristian Jensen (V):

Jeg havde nok håbet på et lidt klarere ja, altså et ja til, at ministeren kunne sikre, at Danmark ikke kommer til at hæfte. For der er ingen tvivl om, at vi er enige i hensigten om at hjælpe hinanden, og at det er i vores interesse. Det lå sådan set helt klart også i mit spørgsmål.

Det, der er kernen, er jo, at en række lande, der tidligere klart har afvist at lave fælles EU-gæld, eksempelvis Tyskland, nu begynder at åbne op for det. Der begynder at være tanker om, at ikke den fortidige, men måske den fremtidige gæld skal dækkes af fælles EU-obligationer og andet. Derfor bekymrer det mig, for sagen er jo, at den danske befolkning har været igennem en lang række reformer, der har været med til at sikre, at vi har den stærke økonomi, Danmark har i dag, og at vi derfor ikke har et behov for også at skulle igennem yderligere reformer ikke bare for at løse vores egne problemer, men også for at løse andre landes problemer.

Derfor er der behov for to ting. 1) Der er behov for en alliance, der er stærk nok til at sige nej til ønsket om fælles EU gæld, og 2) et alternativ, der så kan gøre lige præcis det, som både jeg og ministeren er enige om, nemlig at løfte den europæiske økonomi igen og hjælpe virksomhederne videre. Men jeg hører ikke fra regeringen – i hvert fald ikke i svaret på det første spørgsmål, men det kan være, fordi man gemmer godterne til sidst – et bud på, hvad man så skal gøre. Hvad er så regeringens plan?

Hvis man ønsker solidariteten, og den hørte jeg fra ministerens side at man ønsker at have, men ikke en solidarisk hæftelse, hvad er det så for en solidaritet? Hvad er det så for nogle skridt, regeringen synes der skal tages for at undgå gælden?

Men det, der gør, at jeg stiller spørgsmålet, er netop bekymringen for, at når nu et af de lande, der tidligere så klart har sagt nej, nemlig Tyskland, begynder at åbne op, om ministeren så kan være sikker på, at det er muligt at undgå, at der kommer fælles hæftelse fremadrettet i de hjælpepakker, EU vil vedtage for at hjælpe landene igennem coronakrisen.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Finansministeren.

Kl. 15:42

Finansministeren (Nicolai Wammen):

EU står i en helt exceptionel situation på grund af coronakrisen, og det er også baggrunden for, at der bl.a. i regi af finansministrene er blevet lavet en række tiltag, der samlet set bidrager med at kunne lave en indsprøjtning til den europæiske økonomi på ca. 4.000 mia. kr. Det er blevet bakket op og sanktioneret og vedtaget efterfølgende af stats- og regeringscheferne. Og jeg må sige, at jeg ikke har den samme læsning af, at Tyskland lige pludselig skulle være slået ind på en kurs, hvor man synes, at det bare er en god idé at lave fælles gæld landene imellem. Men man har i konkrete tilfælde, bl.a. i det, man kalder SURE, lavet en ordning, hvor lande via EU kan få lov til at låne til en lavere rente, men de hænger altså stadig væk selv på gælden. De skal stadig væk selv betale den tilbage.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:43

Kristian Jensen (V):

EU står i en ekstraordinær situation. Det gjorde EU også under finanskrisen og efter migrationskrisen. Vi har hver gang set, at lande fra Sydeuropa har bedt om at få fælles gældshæftelse, og hver gang har vi set en række lande, bl.a. Danmark, Holland, Sverige og Tyskland, klart afvise det. Når man lytter til Tyskland, skal man lytte til de meget fine nuancer, der er, for kansler Merkel er ikke kendt for at rykke sig hurtigt. Det, jeg lytter mig til, er, at hun ikke på samme måde afviser det.

Derfor er spørgsmålet: Har ministeren skabt en alliance af andre lande, der er klar til at afvise kravet om fælles EU-gæld?

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:44

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er enig i, at man altid skal lytte meget grundigt til, hvad både kansler Merkel og andre politikere siger på den europæiske scene. Mit indtryk er, at Tyskland fortsat i sit udgangspunkt er meget, meget skeptiske over for, hvad man kunne kalde fælles gæld. Fra

dansk side har vi også sagt, som jeg også har sagt her, at vores udgangspunkt er, at vi gerne vil være med til at tage initiativer, der kan hjælpe lande, der er i problemer, men vi synes ikke, det er nogen god idé at have fælles gæld, hvor man overfører penge fra det ene land til det andet. Så hvis eksempelvis Italien eller Spanien får mulighed for via EU at låne til en bedre rente, kan det være fornuftigt, men det er også vigtigt at sige, at det er Italien og Spanien, der så selv må betale tilbage. Det synspunkt deler Danmark med andre lande, eksempelvis Holland, Sverige og Østrig.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren, ½ minut.

Kl. 15:45

Kristian Jensen (V):

Jeg ønskede at få et svar, der sagde, at ministeren kunne sikre, at det her ikke ville komme til at ske. Det svar, jeg får, er, at det er i udgangspunktet, eller at det ikke er noget, man ønsker. Jeg tror, at enhver, der lytter med til debatten, kan høre, at det ikke er nær så stærkt et udtryk som »at sikre«.

Så jeg vil gerne bare vende tilbage til det første: Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at Danmark ikke kommer til at hænge på fremtidig gæld, hvis presset mod Danmark og Tyskland og andre af de lande, der har sagt nej, bliver så stort, at der bliver bevægelse hos dem? Hvad vil ministeren så gøre for at sikre, at vi ikke kommer til at hænge på andre landes gæld?

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:46

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg må sige, at jeg synes, at både statsministeren og jeg selv – statsministeren senest i forbindelse med stats- og regeringschefmødet og jeg selv i forbindelse med de møder, der har været i finansministerkredsen – har været meget klare i forhold til, hvad den danske position er. Og vi arbejder jo målrettet sammen med andre lande, eksempelvis Østrig, Sverige og Holland, for, at de principper, som har været gældende i EU, også vil være det fremadrettet.

Så er det jo også rigtigt – og det ved spørgeren jo også udmærket – at der er lande, der ikke bare på grund af coronavirussituationen, men igennem det meste af deres historie i EU har ønsket fælles gæld. At der er kommet en coronavirussituation, betyder ikke, at den danske regerings holdning til det spørgsmål er ændret.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er spørgsmålet afsluttet.

Vi går videre til det næste spørgsmål, som også er til finansministeren, og det er også stillet af hr. Kristian Jensen.

Kl. 15:47

Spm. nr. S 988

2) Til finansministeren af:

Kristian Jensen (V):

Dansk økonomi er stærk, fordi en række partier har taget ansvar for at styrke dansk økonomi med reformer og øget arbejdsudbud startende med velfærdsaftalen i 2006, men når der nu bruges af det skabte råderum til at understøtte dansk erhvervsliv, mener ministeren så, at det er rimeligt, at partier, som har været modstandere af de reformer, der har skabt råderummet, nu og fremover kan være med til at bruge af råderummet?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse højt.

Kl. 15:47

Kristian Jensen (V):

Dansk økonomi er stærk, fordi en række partier har taget ansvar for at styrke dansk økonomi med reformer og øget arbejdsudbud startende med velfærdsaftalen i 2006, men når der nu bruges af det skabte råderum til at understøtte dansk erhvervsliv, mener ministeren så, at det er rimeligt, at partier, som har været modstandere af de reformer, der har skabt råderummet, nu og fremover kan være med til at bruge af råderummet?

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Finansministeren.

Kl. 15:47

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg vil starte der, hvor vi er enige. Vi har en stærk økonomi i Danmark. Det er takket være skiftende regeringer og måske også skiftende finansministre, og det er jo også noget af det, der gør, at vi i den situation, vi står i nu, har et Danmark, som, da vi gik ind i coronavirussituationen, havde flere muskler til at kunne modstå det pres, vi er under lige nu, end man ellers ville have haft. Det synes jeg der er grund til at anerkende.

Så forstår jeg spørgsmålet fra hr. Kristian Jensen sådan, at man kun skulle lade de partier, der har været med til at skabe et råderum bagudrettet, også være med til at tage ansvar fremadrettet, og det synes jeg er en lidt mærkelig måde at se det på. Altså, vi står i en situation, som vi ikke har set lignende siden anden verdenskrig, og jeg synes jo, at noget af det fineste, vi har oplevet i forhold til Folketingets arbejde, er, at partierne fra venstre til højre – alle Folketingets partier – har været med til at gå ind og stå sammen om at få os bedst muligt igennem det her. Det synes jeg man skulle glæde sig over i stedet for at sige, at det burde de nok ikke have lov til.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:48

Kristian Jensen (V):

Det er meget nemt at bruge penge. Det ved enhver, der har siddet i den stol, som finansministeren sidder i nu. Det er meget nemt at bruge penge. Det er meget sværere at skaffe dem, og når der i dag bruges penge på en lang række hjælpepakker, på en lang række tiltag for at få både vores foreningsliv, vores kulturliv og vores erhvervsliv godt igennem den her krise, så kan det alene gøres, fordi der er nogle partier, der har taget ansvar.

Jeg har samlet en liste over de aftaler, der har været med til at styrke dansk økonomi siden 2006, og noget af det, der er kendetegnende ved det, er, at de her aftaler primært er vedtaget af de samme partier. Mit parti, finansministerens parti, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre har været med i næsten samtlige aftaler. Enkelte aftaler har også været vedtaget sammen med eksempelvis Liberal Alliance i den tid, hvor de sad i regering, og også før, og med SF i den tid, hvor de sad i regering. Det, der har været slående for mig ved at kigge det her igennem, er, at nogle af de partier, der i dag er med til at tage æren for at bruge penge, på intet tidspunkt har været med til at skaffe det her råderum.

På et eller andet tidspunkt kommer vi væk fra de hastehjælpes pakker, som er midlertidige, og som kan bruges, fordi der er et råderum nu og her, fordi vi har plads i forhold til gældsopbygningen

i Danmark til at slå et hul i kassen nu og her for at hjælpe, på sigt kommer vi over til at skulle spørge: Hvor står dansk økonomi så fremadrettet? Og hvem skal så være med til at beslutte, hvilke hjælpemidler der skal være? Skal det være dem, der aldrig har bidraget til at bygge økonomien op? Eller skal det være de partier, der netop har været med til at bidrage til at bygge dansk økonomi op? Jeg tror, at enhver vil sige, at dem, der har været med til at skabe en stærk økonomi, også er de partier, der først har ret til at være med til at bruge dem. Og med hensyn til de partier, der har været modstandere og advaret mod de reformer, der gør, at vi i dag har styrken, forstår jeg ikke rimeligheden i, at de også er med til nu at bruge de penge, andre partier har skabt.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:50

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Nu er det vel først og fremmest borgerne, virksomhederne, vores fællesskab, der har skabt de her værdier. Det er så rigtigt, at en række partier har taget ansvar for reformer, beslutninger, som gør, at vi i dag samlet set står i en situation, hvor vi har en rigtig stærk dansk økonomi, og heldigvis ikke er lige så udfordret som andre lande, selv om situationen er alvorlig nok. Men helt grundlæggende synes jeg bare, at en ekstraordinær tid også kalder på, at vi skal glæde os over, at alle partier går ind og tager et ansvar, frem for at ærgre os over, at de samme partier ikke har været med i nogle aftaler tidligere.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 15:51

Kristian Jensen (V):

Det er ulidelig let at tage ansvar for at bruge penge. Det er ufatteligt svært at tage ansvar for at fremskaffe de penge, og de reformer, der er lavet siden 2006, er der nogle partier, der har båret ansvaret for, og nogle partier, der har været lodret modstandere af. Jeg forstår ikke rimeligheden i, at finansministeren siger, at de partier, der har været modstandere af og advaret imod den ansvarlige økonomiske politik, der gør, at vi er så stærke i dag, nu skal have lov til at bruge pengene videre. Er det virkelig ministerens mening, at det er rimeligt, at man uden at bidrage til den økonomiske styrke nu bare er med til at bruge af kassen?

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:52

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er helt enig med den tidligere finansminister i, at det er lettere at bruge pengene end at skaffe dem; når man har haft det her job, ved man, at det er rigtigt. Men jeg er også bare nødt til at sige, at det egentlig forundrer mig, hvis hr. Kristian Jensen helt alvorligt mener, at regeringen skulle sige nej til nogle partier – nogle er jo i øvrigt nye partier i Folketingssalen og har dermed alene af den grund ikke haft mulighed for at være med til at træffe alle de beslutninger, som hr. Kristian Jensen refererer til – og altså sige, at de i en situation så alvorlig for Danmark ikke må være med til at tage ansvar. Det er jo hr. Kristian Jensens ret at mene, at de skulle holdes udenfor. Det mener jeg ikke.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:53

Kristian Jensen (V):

Enhver beboerforening, der har haft et sammenskudsgilde og ser, at nogle beboere kommer for at spise, men aldrig tager en ret med selv, vil på et eller andet tidspunkt sige: Er det rimeligt, at man spiser fra andres bord uden at bringe noget til det?

Jeg synes ikke, det er rimeligt, at partier, der har direkte advaret imod alle de aftaler, der har været med til at gøre dansk økonomi stærk, nu er med til at bruge af de midler fremadrettet, når jeg også er sikker på, at de samme partier vil være modstandere af de nødvendige tiltag, der skal til, for på den anden side at genoprette styrken i dansk økonomi, og derfor appellerer jeg bare til, at ministeren og regeringen genovervejer, om det er rimeligt, at man uden at bringe noget med til bordet skal være med til at fordele retterne og goderne fremadrettet.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:54

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er enig i, at det er et sundt princip, at hvis man kommer til fællesspisning, tager man selv noget mad med. Det ændrer bare ikke på, at vi med al respekt for fællesspisningsbilledet står her i en nationalt helt usædvanlig situation, som vi ikke har kendt i Danmark siden anden verdenskrig, og konsekvensen af det synspunkt, som hr. Kristian Jensen forfægter her, er, at regeringen på forhånd skulle sige til nogle partier, som gerne vil være med til at tage ansvar for at få Danmark bedst gennem krisen, at de ikke må være med. Hvis det er Venstres tilgang, må jeg jo tage det til efterretning. Det er ikke regeringens måde at arbejde på, og det er heller ikke det, jeg har opfattet har været ånden blandt alle de partier, der har været med til at lave en aftale.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til finansministeren, og tak til hr. Kristian Jensen.

Det næste spørgsmål er til justitsministeren, og det er stillet af hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:55

Spm. nr. S 968

3) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

Hvad er ministerens vurdering af den aktuelle bandekonflikt mellem indvandrerbanderne, og ser ministeren en sammenhæng i forhold til coronaudfordringen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:55

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Spørgsmålet lyder sådan her: Hvad er ministerens vurdering af den aktuelle bandekonflikt mellem indvandrerbanderne, og ser ministeren en sammenhæng i forhold til coronaudfordringen?

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:55

Kl. 15:59

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for det. Bandemiljøet er igennem det seneste år blevet mere og mere råt. Det er et miljø, som er fuldstændig hensynsløst, og bandemedlemmerne skaber med deres kriminelle adfærd utryghed for helt almindelige danskere. Samtidig er miljøet ifølge Rigspolitiet meget dynamisk og komplekst. Det er præget af høj konflikt- og voldsparathed over for konkurrerende bandegrupperinger og andre persongrupper. Det er også præget af hyppige skiftende alliancer, både på tværs af grupperingerne og internt i grupperingerne.

Der er desuden en stor gennemstrømning af medlemmer, og nye grupperinger opstår og opløses inden for kort tid. Når det sker, flytter de personlige modsætningsforhold ofte med, og der er konstante magtkampe om dominans og markedsandele, særlig i forhold til lokale narkotikamarkeder. Det betyder, at bandesituationen er ustabil, og det kommer bl.a. til udtryk ved konflikter og voldelige sammenstød mellem konkurrerende grupperinger.

Det er Rigspolitiets vurdering, at den aktuelle coronakrise ikke indtil videre ses at have ændret bandernes generelle adfærd, men Rigspolitiet vurderer samtidig, at coronakrisen muligvis kan have indflydelse på narkotikamarkedet, hvilket indirekte kan resultere i yderligere eskalering af spændingsniveauet mellem grupperingerne og dermed medføre voldelige konflikter og anden kriminalitet i bandemiljøet.

Vi skal med andre ord ikke regne med, at bandemedlemmerne begynder at udvise samfundssind, fordi vi er i en coronakrise. Derfor har politiet stor fokus på banderne, og politiet følger hele tiden udviklingen på bandeområdet tæt. Det gælder også i den nuværende situation.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:57

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg har stillet det her spørgsmål, fordi det jo næsten ikke her igennem de seneste par uger kan have undgået ens opmærksomhed, at der er nogle konflikter. Vi kan se det i medierne, når det beskrives, at der har været skyderi det ene sted, der har været knivstikkeri det andet sted, og så har der igen været skyderi det tredje sted. Det er selvfølgelig klart, at det skaber meget utryghed i vores normalt rolige danske samfund.

Det, man må gøre alt for fra myndighedernes side, regeringens side og Folketingets side, er at få revet de her bänder op med rode. Der er en vigtig indsats der. Det, man selvfølgelig kan vurdere lidt på, og ministeren er måske lidt inde på det, er, om den grænsekontrol, som vi mere fast har haft i en periode – heldigvis, synes vi i Dansk Folkeparti – har betydet, at de her bänder er pressede, fordi det kan være sværere at få nogle af stofferne ind i landet med henblik på videre salg, og at de dermed også er pressede på pengepungen i det interne opgør, der løbende er mellem banderne, sådan som ministeren er inde på.

Så jeg kunne godt tænke mig som punkt 1 at høre fra ministeren, om det er ministerens indtryk, at grænsekontrollen har en direkte effekt, forstået på den måde, at det er sværere at få stoffer ind i landet på grund af grænsekontrollen. Jeg kunne også godt tænke mig som punkt 2 at spørge justitsministeren, om coronakrisen og om den nedlukning, der er af cafeer, fitnesscentre og lignende, hvor nogle af de her bandemedlemmer kommer og trives, betyder, at der er flere bandemedlemmer og andre tilknyttet banderne på gaden, og om politiet er i stand til at håndtere den situation, hvor vi jo altså ser, at nogle af dem skyder mod hinanden.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Justitsministeren.

Kl. 15:59

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er gode og relevante spørgsmål. Det er Rigspolitiets vurdering, at den aktuelle situation, vi har med coronavirussen, kan have indflydelse på narkotikamarkedet. Det beror bl.a. på, som spørgeren også er inde på, den øgede grænsekontrol, og at der er væsentlig mindre flytrafik, og det kan føre til, om jeg så må sige, at der mangler leverancer. Det har jo også betydning – det er ikke kun det, der gør det; det er lidt usikkert, hvad der konkret har betinget det – at hashprisen er steget ganske betragteligt over det seneste års tid, faktisk er der nærmest sket en fordobling. Det kan jo, som spørgeren også siger, resultere i en yderligere eskalering af spændingsniveauet mellem grupperingerne og dermed medføre konflikter og anden kriminalitet i bandemiljøerne.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 16:00

Peter Skaarup (DF):

Tak for svaret. Jeg synes, det afføder et ret interessant spørgsmål, nemlig i forhold til at vi nu har en grænsekontrol, som er forholdsvis fintmasket, og det er jo ikke en grænsekontrol, der fortsætter for tid og evighed på den måde, som den er i dag, for turister kan jo ikke komme ind – det er ikke et anerkendelsesværdigt formål. Men hvis man i et omfang kan stoppe narkotika og hash meget mere effektivt med den grænsekontrol, vi har nu, betyder det så ikke, at regeringen vil sikre, at den grænsekontrol, der kommer på den ene side af coronakrisen, bliver en anden og mere tæt grænsekontrol end den, der var før coronakrisen?

Kl. 16:01

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 16:01

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det tror jeg at man – uanset hvordan man ser på det – må kalde for et spørgsmål, der tager en drejning i en anden retning end den, som i hvert fald jeg lige havde set lå i det her, og som jeg havde forberedt. Vi har en interesse i at fastholde den grænsekontrol, der er i øjeblikket, først og fremmest for at undgå, at coronasmittede som en trojansk hest kommer ind og blander smitte ind i vores samfund. Der er en lang række spørgsmål knyttet til det. Hvem vil man lukke ind? Hvordan vil man lukke dem ind? Men en af effekterne af den her stærke grænsekontrol er da også, at det bliver lettere at få ram på de her varer, som vi gerne vil holde ude af landet.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 16:01

Peter Skaarup (DF):

Jeg er klar over, at det måske ikke er så opportunt for ministeren at skulle svare på det spørgsmål, og der er sikkert også nogle støttepartier, som er meget, meget arge modstandere af grænsekontrol – det er Socialdemokratiet heldigvis ikke mere. Men det ændrer jo bare ikke ved relevansen. For kan vi stoppe narkotika og presse banderne mere, end det er tilfældet i dag, ved en effektiv grænsekontrol, så

er det jo et rigtig godt spørgsmål, og det kræver også et rigtig godt svar, synes jeg, og svaret må være: Ja, det kan vi faktisk her under coronakrisen – og så kan vi også bagefter.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:02

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er nu ikke, fordi det ikke er opportunt at svare på; jeg synes, det er en utrolig relevant diskussion. Umiddelbart efter besvarelsen af spørgsmålene her skal jeg ud at give tv-interview, for der er en række jyske borgmestre, der har beklaget sig over grænsekontrollen, fordi den og restriktionerne på indrejse så betyder, at nogle af dem, der ellers ville komme hen over sommeren og give omsætning osv. i deres områder, så muligvis ikke kan komme i det omfang, vi opretholder grænsekontrollen. Så der er mange aspekter i det her, men en af de positive effekter er, at det begrænser muligheden for bl.a. at bringe narkotika ind i landet.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Så er det spørgsmål afsluttet.

Vi går videre til det næste spørgsmål, og det er også til justitsministeren, og det er også stillet af hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:03

Spm. nr. S 969

4) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

Hvordan vil ministeren stoppe bandekonflikten og de kriminelle bander nu og fremadrettet?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:03

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Det lyder sådan her: Hvordan vil ministeren stoppe bandekonflikten og de kriminelle bander nu og fremadrettet?

Kl. 16:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 16:03

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Danskernes tryghed er en kerneprioritet for regeringen. Konflikterne i bandemiljøet er derfor også en situation, som regeringen tager særdeles alvorligt. Jeg ved, at det samme gælder et bredt flertal i Folketinget, herunder spørgerens parti, og sammen har vi jo også taget en lang række initiativer – det gælder ikke mindst bandepakke III – der har givet politiet effektive redskaber til at sætte banderne under maksimalt pres og holde dem væk fra gaden ved hjælp af meget lange fængselsstraffe.

Jeg tror ikke, det er tilstrækkeligt, for der er behov for, at vi løbende tilpasser indsatsen og ser på, om myndighederne har de nødvendige redskaber til at bekæmpe bandekriminalitet, og derfor har regeringen jo også taget yderligere initiativer. Trygheds- og sikkerhedspakken giver politiet en række værktøjer, som vil kunne hjælpe i bekæmpelsen af bandekriminalitet, bl.a. mulighed for øget overvågning i det offentlige rum, og jeg har en klar forventning om, at initiativet vil give politiet bedre muligheder for også at efterforske sager om bandekriminalitet.

Der skal ikke herske tvivl om, at jeg er villig til at gå rigtig langt for at få bugt med banderne, og vi overvejer derfor løbende i samarbejde med politiet, om nye tiltag skal iværksættes. Jeg forventer også, at kampen mod den organiserede kriminalitet bliver et af de temaer, som vi skal have fat i i forbindelse med den nye flerårsaftale for politi og anklagemyndighed. Jeg har samtidig en forventning om, at politiet følger området tæt og anvender de områder, de har, som vi f.eks. har set det med den seneste indførelse af visitationszoner i Københavnsområdet.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 16:05

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak for ministerens tilsagn om, at der nok skal endnu mere til end det, vi kender og har på bordet i dag. Og der kan man jo sige, at banderne har den logik, at der skal endnu mere til fra deres side, og så er logikken vel også, at myndighederne er nødt til at opruste for at sikre tryghed for borgerne, der kan komme i skudlinjen i forbindelse med de konflikter, der nu er.

Noget af det, som vi er bekymrede for i Dansk Folkeparti, er, at selv her under coronakrisen, hvor vi alle sammen skulle belave os på at tage den med ro i forbindelse med lukningen af samfundet, vejrer nogle af de her bander altså morgenluft og lader deres konflikt bryde ud i lys lue. Allerede før byretsdommen vedrørende LTF kom, var det jo sådan, at fra det øjeblik, man indledte sagen, var banden forbudt, men vi ser nu, at selv den bande, som vi egentlig havde lukket fuldstændig ned for, altså forbudt, åbenbart stadig eksisterer under en eller anden form og er åbenbart i en konflikt med en anden bande. Det kan vi læse i Berlingske Tidende i den her uge, og i den forbindelse vil jeg godt spørge justitsministeren om noget: Vi har jo i Folketinget i flere omgange vedtaget følgelovgivning af, at hvis man fik det her forbud konfirmeret, skulle der ske det ene og det andet og det tredje, men er det så holdbart, at en bande, der er forbudt, fortsat kan eksistere på den ene eller anden måde? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Hvordan ser ministeren behovet for at forstærke lovgivningen i forhold til både den forbudte bande her, men også behovet for at sikre, at andre kan blive forbudt? Der er jo ikke ret stor forskel på LTF og flere af de andre bander, som opererer i øjeblikket, og som er i konflikt med hinanden.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 16:07

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg synes også, det er dybt bekymrende, at vi stadig ser LTF, som i et eller andet omfang jo er en gruppe. Politiets efterretninger, dem, som jeg har fået, er, at de er meget opmærksomme på politiet, og at de i modsætning til tidligere ikke træder demonstrativt frem på samme måde. Men ikke desto mindre er det da, synes jeg, en provokation over for det forbud, som der i første omgang er nedlagt ved byretten, og som nu bliver prøvet ved landsretten, altså at det ikke overholdes. Heldigvis er der nogle muligheder for i forlængelse af en overtrædelse af det her forbud at sætte ind med straf, som er reguleret i lovgivningen.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 16:07

Kl. 16:10

Peter Skaarup (DF):

Det er fuldstændig rigtigt, at der jo er nogle muligheder. Spørgsmålet er så bare, om de bliver brugt på den rigtige måde, og der kunne jeg godt tænke mig at høre justitsministeren om, hvordan regeringen vil sikre, at vi får lukket helt ned for LTF, ikke bare for nu, men også for eftertiden. For det kan jo ikke passe, at vi med møje og besvær får vedtaget lovgivning i Folketinget, der sikrer, at man forbyder det, og at den pågældende bande så alligevel kan eksistere under en eller anden form – og i øvrigt være i konflikt med en anden.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:08

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er jo sådan, at når vi står i en situation, hvor LTF er forbudt, betyder det, at medlemmerne kan straffes, hvis de viderefører LTF's aktiviteter. Det kan f.eks. være, hvis de hverver nye medlemmer eller fortsætter LTF under et andet navn. Det kan også være sådan, at hvis der er nogen, der opholder sig i det offentlige rum eller for den sags skyld på kriminalforsorgens institutioner iført f.eks. en LTF-trøje eller en LTF-kasket, kan man straffes for at besidde kasketten m.v., og ligeledes for at sikre, at LTF ikke videreføres, kan politiet under visse omstændigheder meddele opholdsforbud til personer. Så der er nogle værktøjer i forlængelse af forbuddet.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren til afslutning.

Kl. 16:09

Peter Skaarup (DF):

Det er rigtigt nok, og det var ministeren også inde på før, at der er nogle redskaber, men spørgsmålet er jo, om de er stærke nok. Det er egentlig det, vi diskuterer her, og det var det, jeg spurgte justitsministeren om før. Det vil jeg godt spørge om igen: Er de stærke nok, når LTF, til trods for at man kan uddele bøder osv. osv., åbenbart stadig væk nu er i en konflikt med en anden gruppe, og altså i det offentlige rum skyder mod hinanden og begår knivstikkerier osv.? Er de så stærke nok? Jeg har ladet mig fortælle, at man kan bære en såkaldt LTF-tatovering og man får en bøde, hvis den er synlig, men hvis den er usynlig i forhold til tøj og sådan noget, får man ikke nogen bøde. Er der et eller andet her, hvor vi simpelt hen bare er til grin som samfund, hvor banderne bare fortsætter, som om ingenting er hændt?

Kl. 16:10

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:10

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Nej, jeg synes bestemt ikke, vi er til grin som samfund. Jeg synes, det er en stor sejr, at det er lykkedes os at få forbudt LTF. Jeg synes også, at man må konstatere, at den måde, som gruppen optrådte på, før de blev forbudt, er væsensforskellig fra den måde, som de optræder på nu. Altså, opmærksomheden på politiet – de er langt mindre demonstrative; de forsvinder, når politiet kommer, osv. – tyder jo på, at LTF udmærket godt er klar over, hvad det er for en dom, der er afsagt, og at det vil få repressalier, hvis den ikke bliver overholdt.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Hermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren.

Vi går videre til næste spørgsmål. Det er også til justitsministeren, og det er af hr. Nils Sjøberg.

Kl. 16:10

Spm. nr. S 977

5) Til justitsministeren af:

Nils Sjøberg (RV):

Så længe regeringen ønsker at bevare lukningen af den dansk-tyske grænse af frygt for covid-19 og dermed har øget grænsekontrollen, mener ministeren så ikke, at det vil være passende, at grænsebetjentene bør bære værnemidler i form af både beskyttelseshandsker og ansigtsvisir eller mundbind?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:10

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Så længe regeringen ønsker at bevare lukningen af den dansk-tyske grænse af frygt for covid-19 og dermed har øget grænsekontrollen, mener ministeren så ikke, at det vil være passende, at grænsebetjentene bør bære værnemidler i form af både beskyttelseshandsker og ansigts- eller mundbind?

Kl. 16:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 16:11

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg er helt enig med spørgeren i, at grænsekontrollen selvfølgelig skal gennemføres på en måde, så smitterisikoen begrænses mest muligt. Det siger sig selv, at politiet skal tage de fornødne forholdsregler for at beskytte sig selv og andre mod smitte fra covid-19 i den nuværende situation. Det gælder ikke bare i forbindelse med grænsekontrollen, men det gælder for politiets arbejde i det hele taget. Politiet følger derfor også helt generelt sundhedsmyndighedernes retningslinjer.

Derudover har politiet oplyst, at de har iværksat en række forholdsregler og udarbejdet retningslinjer og instrukser med henblik på at begrænse smittespredningen blandt alle medarbejdere. Det betyder, at politipersonalet er instrueret i at benytte engangshandsker ved uundgåelig kontakt med andre, ligesom politipersonalet skal medbringe og løbende benytte spritservietter eller håndsprit. Der vil naturligvis være en række områder i politiet, hvor der vil skulle være særlig opmærksomhed på at undgå smitte, f.eks. i forbindelse med grænsekontrollen, men også i forbindelse med anholdelser eller transport af anholdte.

Jeg ved, at politiet har fastsat særlige forholdsregler for kontakten med andre personer i særlige tilfælde. Jeg har tiltro til, at politiet også formår at løfte den del af deres opgave.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 16:12

Nils Sjøberg (RV):

Tak, minister. Jeg må faktisk sige, at jeg ikke helt forstår, hvad det er, ministeren siger. Situationen ved grænsen er den, at folk, når de kommer hertil – der er bl.a. 13.000 pendlere fra Tyskland hver dag – så skal kontrolleres, og det foregår ved hjælp af et id-kort. Det vil

sige, at de skal rulle vinduet ned, de skal vise deres id-kort, og der står en betjent og tager imod det og kigger på det, og man skal, vil jeg sige, være endda overordentlig langsynet, for at man ikke bliver nødt til at være tættere på end de 2 meter for at se, hvad det rent faktisk er, man ser på.

Spørgsmålet er så i den sammenhæng, at man står med de her plastikhandsker, som i øvrigt bliver brugt gentagne gange, at man står uden mundbind, at man står uden en eller anden form for værnemiddel, visir, eller hvad der nu skal til. Der er situationen jo sådan set den, minister, at de her grænsebetjente løber en risiko ved at være så tæt på forskellige borgere, rigtig mange borgere, hvor en af dem jo rent faktisk godt kunne have coronavirus uden at vide det og personligt kan bringe denne smitte med hjem. Det synes jeg er uhensigtsmæssigt i en tid, hvor vi passer så meget på at holde 2 meters afstand, og når de mennesker er i et arbejde, hvor de ikke kan holde 2 meters afstand, så er det vel nærliggende at hjælpe dem, som arbejder der. Det er også nærliggende at tage hensyn til de borgere, som kører over grænsen og skal over grænsen, at sørge for det.

Så derfor er mit spørgsmål: Har ministeren ikke et ansvar for at beskytte disse borgere mod coronavirus, når ministeren og ministeriet og vi alle sammen har indført en meget omfattende grænsekontrol og restriktioner?

Kl. 16:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:14

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi har indført grænsekontrollen. Jeg synes, det er vigtigt, at vi har sagt, at vi ikke vil risikere at have en trojansk hest, hvor vi, når vi, som spørgeren også siger, har en lang række restriktioner, en lang række begrænsninger for os selv internt i landet, siger, at vi så kan lade grænserne stå åbne og dermed risikere at få smitte ind i landet, som vi ellers ville kunne have undgået, hvis vi ikke havde sagt, men som vi har gjort, at vi bliver nødt til at have en intensiv grænsekontrol.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 16:15

Nils Sjøberg (RV):

Ministeren svarer på, at det er nødvendigt at have en intensiv grænsekontrol. Men spørgsmålet går på de værnemidler, som de mennesker, der nu udfører denne grænsekontrol, bruger eller ikke bruger. Helt konkret drejer det sig om, at der er nogle medarbejdere, som ikke er blevet pålagt at bruge alle de værnemidler, de rent faktisk skal, hvilket både er et problem for dem selv, men også for dem, der skal over grænsen. Hvis det nu var ministeren, der var grænsebetjent og stod foran de mange pendlere, hvad havde ministeren så tænkt sig at fortælle dem for at komme deres utryghed til livs?

Kl. 16:15

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:15

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Hvis det, der ligger i spørgsmålet, er, om dansk politi har værnemidler til rådighed, så er det sådan, at dansk politi – og det har jeg spurgt om – har værnemidler til rådighed i forhold til at kunne beskytte sig selv og i forhold til at kunne beskytte de borgere, som skal udsættes for kontrol, som jeg også nævnte i min indledende besvarelse. Jeg

synes, det centrale er, at politiet følger sundhedsmyndighedernes anbefalinger.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren til afslutning.

Kl. 16:16

Nils Sjøberg (RV):

Jeg er helt enig med ministeren i, at det selvfølgelig er afgørende, at grænsebetjentene skal bruge de restriktioner og de aftaler og de forhold, der er stillet til rådighed fra Sundhedsstyrelsens side, og de anvisninger, der her er stillet til rådighed. Men situationen er jo den, at det gør de ikke. Så derfor er mit afsluttende spørgsmål: Vil ministeren gøre noget for at følge op, og her tænker jeg ikke som et krav, men som en mulighed, som en helt naturlig ting, altså at det at være grænsebetjent skal være det samme som at have lov til at arbejde i sundhedssektoren, og at nær kontakt med personer naturligvis også bør gøre, at man både har de værnemidler til rådighed og skal bruge dem?

Kl. 16:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:16

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg tror, det er vigtigt i den måde, vi styrer vores samfund på, at vi viser tillid til vores medarbejdere. Jeg tror ikke på, at vi får en velfungerende offentlig sektor eller i øvrigt et velfungerende samfund, hvis man som minister nidkært skal blande sig i alt, hvad der foregår. Jeg synes, det vigtige er, at politiet følger sundhedsmyndighedernes anbefalinger, og jeg synes, at det bør være rimeligt, at vi fra Folketingets side har tillid til, at den præcise tilrettelæggelse i den konkrete situation foretages af de dygtige medarbejdere, som vi har. Det kan der selvfølgelig være forskellige opfattelser af, men den her regering står for at have tillid til vores medarbejdere i den offentlige sektor.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Dermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren, og tak til ministeren.

Det næste spørgsmål er til social- og indenrigsministeren, og det er stillet af fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:17

Spm. nr. S 966

6) Til social- og indenrigsministeren af:

Karina Adsbøl (DF):

Mener ministeren, at det er i orden at tjene penge på at hjælpe udsatte børn og trække millioner ud og putte i egen lomme fra socialpædagogiske tilbud, som finansieres af skatteborgerne, eller vil ministeren gøre noget for at forhindre denne praksis fremadrettet?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:18

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Mener ministeren, at det er i orden at tjene penge på at hjælpe udsatte børn og trække millioner ud og putte i egen lomme fra socialpædagogiske tilbud, som finansieres af skatteborgerne, eller vil ministeren gøre noget for at forhindre denne praksis fremadrettet?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:18

på den måde kunne generere så store overskud, ville langt flere børn jo kunne få hjælp og støtte i deres hverdag. Så derfor kunne jeg godt tænke mig at vide, hvad ministeren helt præcis vil gøre. Nu er der gået 1 år, og der er ikke noget nyt i det, Socialdemokratiet har været ude med. Jeg kunne godt læse, at ministeren fik kaffen galt i halsen, men jeg er glad for, at det gik godt, så ministeren kan være til stede i dag i Folketingssalen.

Kl. 16:18

Hvornår kommer der nogle løsninger fra ministerens side af, og hvornår indkalder ministeren til drøftelse på det her område? Det ville være rart at vide, for nu har det her stået på rigtig længe, og vi har set meget lidt handling, så det kunne jeg godt tænke mig at høre nogle svar på.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:22

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for spørgsmålet. Svaret på spørgsmålet, om det er i orden at putte millioner af kroner, som egentlig er tiltænkt hjælp til udsatte børn, i sine egne lommer, kan jeg give meget hurtigt og også meget kort, for svaret er: Nej. Det har jeg i øvrigt også sagt i mange andre sammenhænge, og jeg siger det meget gerne igen. Det er regeringens helt klare holdning, at det ikke skal være muligt på den måde at tjene penge på tilbud til udsatte børn og unge, både fordi de tilbud er finansieret af skatteborgerne, og også fordi jeg synes – en holdning, jeg tror jeg deler med spørgeren – at det at drive tilbud til udsatte børn og unge skal være drevet af en ambition og en vilje til at sikre en bedre hverdag for udsatte børn og unge og ikke af et eller andet motiv om at kunne stikke millioner i egen lomme og købe store skovarealer i Sverige, som der har været en konkret historie fremme om i pressen på det seneste.

Det fremgår i øvrigt også af udspillet, at Socialdemokratiet altid er på børnenes side, og at vi mener, at der skal gøres noget ved det her. Det mente vi før valget, og det mener vi også her efter valget. Anbragte børn og unge er nogle af de allermest sårbare mennesker, vi har i vores samfund, og derfor har vi som voksenfællesskab også et meget stort ansvar for at sikre trygge rammer om deres opvækst og sikre dem den bedst mulige fremtid.

Derfor er vi også i gang med at se på, hvad vi kan gøre for at dæmme op for det her, og det hænger jo sammen med generelt at kigge på, hvordan vi kan styrke tilsynet med tilbuddenes økonomi, for muligheden for at trække overskuddet ud, som det har været beskrevet i en avis de seneste dage, er ikke den eneste mulighed, der er for at trække penge ud af driften. Derfor bliver vi nødt til at være i stand til også at kigge på andre ting, for høje huslejeomkostninger, udgifter til istandsættelse og vedligehold kan også være måder at trække penge ud af tilbuddet på, eller unaturligt høje direktørlønninger eller honorarer til bestyrelsesmedlemmer. Derfor har vi brug for at få kigget hele vejen rundt om det her, og væsentligst af alt er det at sørge for nogle stærkere muskler, når det kommer til overhovedet at opdage, at det her finder sted, og dernæst handler det også om noget regulering af regler, der kan gøre, at det, vi har set, ikke er muligt.

Kl. 16:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 16:20

Karina Adsbøl (DF):

Grunden til, at jeg spørger, er jo, at for et år siden var ministerens kollega på forsiden af en avis, hvor der stod: Partier vil forhindre private i at hive penge ud af bosteder. Det var noget, Socialdemokratiet ønskede at gøre noget ved, men nu er der gået knap et år, og intet er sket, og der kommer endnu en historie om, at der bliver hevet millioner af kroner ud. Derfor kan man undre sig over, hvad ministeren har lavet med hensyn til det i al den tid. Man har haft 1 år til at kunne finde ud af, hvordan og hvorledes det her skulle håndteres.

Så jeg skal høre ministeren, om ministeren så med hensyn til det økonomiske tilsyn med bosteder mener, at det er godt nok, når det nu er muligt at trække penge ud og putte dem i egen lomme, når pengene nu har til formål at støtte en social indsats. Som ministeren selv sagde, handler det om millioner af kroner, som kommer fra skatteborgerne. Problemet er, at pengene bliver trukket fra kommunernes budget på socialområdet, og hvis priserne var sat, så de ikke

Karina Adsbøl (DF):

Jamen hvor mange år skal ministeren så bruge? Nu har ministeren siddet på posten i knap 1 år, og der er gået rimelig lang tid. Det er ikke noget nyt, at Socialdemokratiet har ønsket det her, så hvornår sker der noget handling, hvornår får man kigget det her efter til bunds? Hvor mange år skal man bruge? Hvornår kan vi se noget handling? Har ministeren sat en deadline i forhold til det her?

Noget andet er i forhold til tilsyn, hvor jeg ville høre om det i forhold til kommunerne. Kommunerne har også et tilsyn, de skal føre i forhold til de her steder, og mener ministeren, at det skal strammes op?

Kl. 16:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:23

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jeg tror, vi bliver nødt til at stramme op hele vejen rundt, for i forhold til den konkrete sag, som jeg antager er den, der har fået ordføreren til at kalde mig ned her i salen, er virkeligheden jo, at der har været kommuner, der har ført tilsyn, og der er angiveligt gode tilsynsrapporter. Jeg har ikke selv læst dem, så jeg ved det ikke. Men ingen kommuner har haft det samlede overblik over hele den virksomhed, og i øvrigt har det kommunale tilsyn ikke indblik i direktørlønninger f.eks. eller i honorarer til bestyrelsesmedlemmer, som man ville have i socialtilsynet, hvis det var et tilbud, der var

reguleret efter serviceloven, og derfor bliver vi nødt til at komme hele vejen rundt, og derfor bliver vi også nødt til at se, om løsningen kan være noget i forhold til de kommunale tilsyn.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 16:24

Karina Adsbøl (DF):

Ministeren svarede ikke på, hvornår ministeren vil indkalde til nogle drøftelser om det her. Ministeren svarede heller ikke på, hvornår ministeren selv har sat en deadline for det her. Der er gået ret lang tid med en ordfører for Socialdemokratiet og en minister, der har været på forsiden af aviserne af flere omgange netop vedrørende den her problemstilling, men intet er sket, og det fortsætter åbenbart. Så måske ville ministeren gøre mig lidt klogere på det ved at komme med en deadline.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:25

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for det. Hånden på hjertet, jeg tror godt, ordføreren ved, at det her er kompliceret. Ud over alt det her, jeg har redegjort for nu med de forskellige sektorer, der griber ind over hinanden, og de forskellige tilsyn, der kan forskellige ting, er der også et hensyn at tage til nogle borgere, som kan komme i klemme, og derfor bliver vi nødt til at gøre det her ordentligt. Der er nogle borgere, der er i tilbud, og der er også borgere, der er glade for at være i tilbud – også tilbud, der får gode indholdsmæssige, faglige vurderinger, hvor man kan være bekymret for økonomien.

Jeg har selv en ambition om at kunne handle på det her i efteråret, men det er klart, at ligesom ordføreren har jeg heller ikke med i min tidsplan, at der ville komme en global coronapandemi, og det er selvfølgelig klart, at det forlænger nogle processer mere, end man kunne drømme om.

Kl. 16:25

Kl. 16:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Så er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren. Det næste spørgsmål er også stillet til social- og indenrigsministeren, og det er stillet af fru Marlene Ambo-Rasmussen fra Venstre.

Kl. 16:26

Spm. nr. S 979

7) Til social- og indenrigsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Hvad vil ministeren gøre i forhold til den kæmpe pukkel af sager, der har hobet sig op under lukningen af Familieretshuset som følge af covid-19?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:26

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Hvad vil ministeren gøre i forhold til den kæmpe pukkel af sager, der har hobet sig op under lukningen af Familieretshuset som følge af covid-19?

Kl. 16:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Det er jo en sag, som er mere nuanceret, end hvad man lige kunne tro, når man hører spørgerens spørgsmål. Der er ikke nogen tvivl om, at covid-19 vil få betydning for sagsbehandlingen og ventetiden i Familieretshuset, som jeg også har orienteret ordføreren om. Men det, man ser lige nu, er faktisk en nedgang i antallet af verserende sager, for tingene står ikke stille i Familieretshuset, som man ellers godt kunne få et indtryk af, når man hører spørgerens spørgsmål. De sager, som kræver fysiske møder, er naturligvis ramt af covid-19-situationen, som spørgeren også ved, for det er spørgeren orienteret om, ligesom de andre ordførere er. Men de øvrige sagsområder bliver der så afviklet på i endnu højere grad.

Jeg tror godt, ordføreren ved det, men hvis jeg alligevel lige skal genopfriske, hvorfor de fysiske borgermøder er aflyst for en periode i Familieretshuset, så er det jo, i forlængelse af at alle offentligt ansatte, som ikke varetager kritiske funktioner, blev sendt hjem for at begrænse smittespredningen af covid-19. Det var den 12. marts. Det betyder jo fuldstændig lavpraktisk, at så længe der ikke kan afholdes fysiske møder, vil køen til møder vokse, og det vil selvfølgelig være til gene for de borgere, som er berørt. Det gælder på Familieretshusets område såvel som på en lang række andre områder i vores samfund, offentlige som private.

Derfor er der også meget stor opmærksomhed på at få sat flere aktiviteter i gang, i takt med at der åbnes op i samfundet, selvfølgelig inden for en sundhedsmæssigt forsvarlig ramme. F.eks. har regeringen og Folketingets partier aftalt, at Familieretshuset kunne genåbne for børnesamtaler og overvåget samvær fra den 24. april, dvs. det har været i funktion nogle dage nu. Så har vi så sent som fredag-lørdag landet en aftale, også med Folketingets partier, om hjælp til sårbare og udsatte grupper, og en del af den aftale indebærer, at Familieretshuset igen skal kunne holde møder i de komplekse sager, altså § 7-sagerne, som er de tungeste sager, og derfor så vil man jo kunne færdiggøre de sager og oversende dem til Familieretten.

Så der er åbnet for aktiviteter i de mest komplekse sager og for nogle af de mest udsatte børn som det ene – det ved ordføreren jo også – og som det andet har tingene ikke ligget stille i Familieretshuset, og man har p.t. færre verserende sager, end man havde, før man gik ind i covid-19-situationen.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 16:28

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak, og tak til ministeren for besvarelsen. Det er jo rigtig glædeligt, at man har åbnet Familieretshuset op i det regi, det var muligt og stadig væk sundhedsfagligt forsvarligt.

Nu nævner ministeren selv de her § 7-sager, og det er jo de allermest alvorlige sager. Det, som jeg godt kunne være bekymret for, er, at hvis ikke ministeren lægger sig i selen, og, som jeg også som ordfører tidligere har spurgt om, får vendt hver en sten i den her sag, så ender vi faktisk med, at mange af de andre sager, som lige nu ligger i den her pukkel og derfor ikke er påbegyndt og ligger i uvished – altså, familierne ved faktisk ikke rigtig, hvornår sagerne kommer for, og hvornår de kan få en afklaring – også kan ende med at blive til de her alvorlige § 7-sager. Det, vi jo har hørt, og jeg går ud fra, at ministeren har hørt de samme historier fra familierne, som undertegnede har, er, at man er rigtig, rigtig bekymret for de her sager, som ligger i den her pukkel – de her sager, som ikke

bliver behandlet lige nu, og som kan udvikle sig katastrofalt og med kæmpestore konsekvenser.

Jeg er også trivselsordfører for børn og unge, og vi ser i forvejen en massiv mistrivsel hos børn, og jeg er med på, at det er under et andet ministerie, men vi skal jo meget nødtigt ende ud med, at vi får rykket puklen og dermed konsekvenserne videre over. Føler ministeren, at der er gjort nok?

Kl. 16:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:30

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Ordføreren ved jo lige så vel, som jeg gør, at det her nye skilsmis-sesystem var voldsomt underfinansieret, da der blev indgået aftale om det under den tidligere regering – voldsomt underfinansieret. Derfor har man jo længe, også før coronapandemien, skubbet meget lange og også alt for lange sagsbehandlingstider foran sig. Vi tog så sammen med finanslovspartierne ansvar for at afsætte over 100 mio. kr. på den her finanslov for at få ansat flere medarbejdere, for at få gjort noget ved de ventetider, som jo var en konsekvens af, at skilsmis-sesystemet var så underfinansieret, som det var. Og det er klart – det har vi hele tiden været åbne omkring – at det vil tage noget tid at få ædt sig ned i de pukler og få begrænset den ventetid, og det har ordføreren jo været løbende orienteret om gennem samråd og skriftlige svar osv.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 16:30

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Det har ordførerne nemlig været, og ordføreren har også stillet spørgsmål om, om man virkelig har vendt hver en sten, for sagerne kan potentielt være meget alvorlige. Nu er det jo ministeren, der har ansvaret for det, og de her sager under covid-19 og coronavirussen er jo ikke nogle, der er opfundet i går. Vi har vidst i adskillige uger, at der er noget, der hedder coronavirus, og at man i en eller anden grad ville lukke tingene ned, ligesom man har gjort på mange andre områder, f.eks. på børneområdet, hvor man har måttet lave nødpassning. Hvis man skulle sætte det i relation til det her, kunne man sige til to tredjedele af dem, der har krav på nødpassning, at det, de har krav på, kan de få, mens den sidste tredjedel ikke kan få det. Det er lidt det samme, som jeg godt vil have ministeren til at overføre til det her. Vi skal løse det, og vi skal løse det hele vejen rundt. Vi står i en ekstraordinær situation. Hvad vil ministeren gøre ved det?

Kl. 16:31

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:31

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jeg er meget, meget stor tilhænger af den måde, vi har arbejdet sammen på i Folketinget her under coronapandemien, og den måde, vi har tænkt sammen på, og jeg har været helt ekstremt åben over for alle de ideer til løsninger, der er kommet på bordet – uafhængigt af om det ellers er politiske modstandere eller interessevaretagere og fagfolk, der er kommet med dem. Det vil jeg også virkelig, virkelig gerne her, hvis jeg kunne forstå, hvad Venstre bærer til bordet nu, for jeg er åben over for at kigge på alt.

Med den opnormering af medarbejdere, som vi har afsat over 100 mio. kr. til i finansloven for at rette op på den underfinansiering af skilsmis-sesystemet, er det faktisk på trods af coronakrisen lykkedes at få ansat de medarbejdere, som man skulle. Oplæringen af dem går lidt langsommere, men vi er inde i en god gænge. Så hvad det er ordføreren spørger ind til eller foreslår, vil jeg meget gerne høre om ordføreren kan uddybe. Jeg vil gerne imødekomme det, hvis det er et konkret forslag.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren for det afsluttende spørgsmål.

Kl. 16:32

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Vi kan da godt bytte plads. Jeg ville da også gerne stå som minister og have ansvaret for det område. Nu er det så ministeren, der har det. Det har jo også derfor, at jeg også i udtalelser til medierne har sagt, at vi gerne vil være med til at vende hver en sten, og vi vil også gerne være med til det, hvis ministeren indkalder til et møde. Jeg går ud fra, at ministeren med det gode og dygtige ministerium og med de embedsmænd, man har, har mulighed for at komme med nogle andre nødløsninger. Det er et spørgsmål om, at der skal være nogle nødløsninger, der skal være fagligt forsvarlige og sundhedsfagligt forsvarlige. Men vi ser, at andre ministerier kommer med nogle helt ekstraordinære løsninger. Det er det, vi mangler nu.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:33

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Men det er jo meget nemt at stå og sige: Jeg ved ikke, hvad der skal gøres, men nogle må gøre mere. Og det er tilmed i en situation, hvor det er nogle andre partier, der har måttet afsætte et trecifret millionbeløb for at prøve at rette op på et underfinansieret skilsmis-sesystem. Jeg vil meget gerne være lydhør over for Venstres ordfører og partiet Venstre, hvis man har nogle konkrete forslag, så vi kan vurdere, om de er sundhedsfagligt forsvarlige, og om de ikke mindst er fagligt forsvarlige over for de her børn, som jo virkelig skal skær-mes i den her svære situation. Familieretshuset arbejder f.eks. med at udrulle videomøder, men jeg går ikke ud fra, at Venstre mener, at de skal gøre det, før de lever op til den sikkerhed, man stiller til behandling af f.eks. personfølsomme oplysninger. Så bare herfra: Der er en helt åben dør hos mig og i ministeriet, hvis Venstre har nogle konkrete forslag til ting, vi kan kigge på – andet er det altså svært at levere på.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Dermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren, og tak til ministeren.

Det næste spørgsmål er til klima-, energi- og forsyningsministe-ren, og det er stillet af fru Signe Munk fra SF.

Kl. 16:34

Spm. nr. S 943

8) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Signe Munk (SF):

Hvilke overvejelser gør ministeren sig om den 8. udbudsrunde i Nordsøen med den seneste udvikling i olieprisen og ustabiliteten i oliemarkedet taget i betragtning?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Signe Munk (SF):

Tak for det. Spørgsmålet lyder:

Hvilke overvejelser gør ministeren sig om den ottende udbudsrunde i Nordsøen med den seneste udvikling i olieprisen og ustabiliteten i oliemarkedet taget i betragtning?

Kl. 16:34

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:34

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Olieprisen er jo grundlæggende en volatil størrelse. Den svinger op og ned – lige nu mere end normalt. I begyndelsen af året var prisen på en tønde nordsøolie ca. 60-65 amerikanske dollar, en uge efter at WHO definerede covid-19 som en pandemi, var prisen nede på 25 dollar. Olie handles også på det såkaldte futuremarked, hvor man betaler for olie til fremtidig levering. Den amerikanske olie kaldet WTI nåede negative værdier på futurekontakter på olie med levering i maj. Det gælder dog ikke for nordsøolien. Den blev handlet ca. 20 dollar pr. tønde med levering i maj. Med andre ord er der altså fortsat købere til olien, om end efterspørgslen også her er lavere end tidligere.

Faldet skyldes en overflod af olie på markedet, primært som et resultat af den globale lockdown og forudgående uenigheder mellem de store olieproducerende lande. Så kunne man selvfølgelig godt ønske sig, at et fald i olieprisen globalt var lig med, at verden ikke i fremtiden ville forbruge olie og gas, men sådan er virkeligheden desværre ikke. Det er jo en af de ting, vi arbejder på ved netop at nedbringe efterspørgslen.

I forhold til det konkrete spørgsmål om, hvad det betyder for vurderingen af den ottende udbudsrunde og de danske interesser i Nordsøen, er det klart, at oliepriserne og den volatilitet, der hører til der, selvfølgelig indgår i analyserne, men det er også klart, at den nuværende situation jo er et øjebliksbillede, ligesom jeg godt kender ordførerens holdning til spørgsmålet. Derfor vil jeg også tillade mig at sige, at jeg tror, at ordføreren, hvis situationen havde været den modsatte, altså at priserne var gået meget højt op i nogle få måneder på grund af et eller andet eksternt chok til markedet, nok også ville have frabet sig, at man brugte det som et argument for i hvert fald at opretholde udvindingen af olie i Nordsøen.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 16:36

Signe Munk (SF):

Ministeren har ganske ret i, at min holdning til den ottende udbudsrunde bestemt ikke er på baggrund af et øjebliksbillede. Det er en afklaring, vi i SF er nået til efter nøje overvejelser. Jeg vil gerne gribe fat i det element, som ministeren tager fat på, nemlig olieprisen nu og her. Det er jo et øjebliksbillede – det anerkender jeg fuldt ud – og det er jo også helt vildt, at vi kan opleve, at der er en negativ pris på olie. Og det er selvfølgelig en konsekvens af, at samfundet er sat på vågeblus ikke kun i Danmark, men jo også i resten af verden.

Men det viser jo også en tendens, som jeg også hører ministeren pointere, nemlig usikkerheden omkring olieprisen. Som reaktion på den aktuelle oliepris var miljøvismand Lars Gårn Hansen ude og sige, at den nuværende oliepris viste en større usikkerhed, end man hidtil havde regnet med, på oliemarkedet. Det er lige præcis det, som jeg gerne vil kredse om. For når vi snakker om den ottende udbudsrunde, er det jo en forlængelse af de koncessioner, der vil

være ude i Nordsøen, og det vil også være forbundet med en række investeringer. Både ministeren og jeg ved jo, at statens engagement i Nordsøen er igennem Nordsøfonden, hvor man medfinansierer 20 pct. af efterforskningsudgifterne og investeringerne i de anlæg, der skal til for at hente olie eller naturgas op, såfremt man finder det. Det, man så bare kan se, er, at der har været et kraftigt fald i egenkapitalen i Nordsøfonden fra 2012 frem til 2018. Og det er jo også bare sådan, at kommer der et underskud i Nordsøfonden, er det staten og de danske skatteydere, der holder for.

Det bringer mig hen til det grundlæggende spørgsmål. Såfremt ministeren ønsker at gennemføre den ottende udbudsrunde, skal 20 pct. af udgifterne jo betales af fonden, hvis man ikke kan afsætte olien til en høj nok pris eller der ikke er tilstrækkelig efterspørgsel på det. Kan ministeren så ikke være bekymret for, at man kommer til at lave investeringer, som strander, og som i yderste konsekvens bliver en omkostning for de danske skatteborgere?

Kl. 16:39

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:39

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det er klart, at alle prognoser, alle fremskrivninger selvfølgelig indgår i de samlede beregninger og den samlede vurdering af, hvorvidt noget er rentabelt eller ej. Jeg tror, man skal passe en lille smule på med at bruge det her argument om en lav oliepris som et argument for en grøn omstilling. Det vil være spørgeren bekendt, at jeg bestemt også går ind for en grøn omstilling, og jeg går også ind for, at den skal gå meget hurtigere, end den gør nu. Men i de internationale samtaler, jeg er en del af, og nogle af dem har jeg selv initieret, går bekymringen lige nu sådan set lidt den anden vej, nemlig at markedet vil føre til, at det, fordi oliepriserne er så lave, er mere rentabelt at blive ved med at bruge olie. Og hvis der er nok, der vil bruge det i stor nok mængde, vil det stadig væk, selv om indtjeningen pr. liter vil være mindre, være rentabelt at hive den op af undergrunden og bruge den til de formål, der kan være.

Så analysen går altså begge veje, og derfor tror jeg også, at Danmarks strategi først og fremmest skal være at sikre mindre efterspørgsel efter olie ved at lave en grøn omstilling af landet. Det tænker jeg at ordføreren nok er enig i. Det betyder selvfølgelig ikke, at vi ikke laver den analyse, vi hele tiden har tænkt os at lave, og som vi har lovet at lave, af Nordsøen, fordi den ottende udbudsrunde jo er en faktor, der skal tages stilling til. Tak.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Tak. Spørgeren.

Kl. 16:40

Signe Munk (SF):

Den aktuelle oliepris og det, man fremskriver den med, fremgår jo også f.eks. af den økonomiske redegørelse, som kom fra Finansministeriet her for nylig. Her regner man jo faktisk med en indtjening på 60 dollar pr. tønde, som man i hvert fald må sige er noget højere end den aktuelle oliepris. Men det, der jo bare er i det, er, at sætter man den ottende udbudsrunde i gang, sætter man jo efterforskning i gang, sætter nogle omkostninger i gang.

Er det ikke korrekt forstået, at når man først har investeret milliarder i etableringen af en olieboring, vil det altid være rentabelt at udvinde den olie? Og når man så udvinder den olie, bidrager man jo egentlig også til at producere mere olie, hvilket står i modsætning til de mål, der er i Parisaftalen, om, at vi faktisk skal lade en tredjedel af den kendte oliereserve blive i jorden for at nå 2-gradersmålet i

Parisaftalen. Så kan man ikke med den her investering risikere at undergrave Parisaftalen?

Kl. 16:43

Kl. 16:41

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:41

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Nej, det er ikke et rigtigt billede. Altså, i første omgang giver man tilladelse til at lave efterforskning, og på baggrund af den efterforskning vurderer man så, hvilke investeringer der i givet fald skulle komme senere, og de investeringer er så af en størrelse og en karakter, hvor det er klart, at man selvfølgelig også vil have en forventning om, at de skal føres ud i livet. Det er klart, at man formentlig heller ikke laver efterforskninger steder – det kan jeg ikke forestille mig at nogen vil byde ind på – hvor man overhovedet ikke ser, at der kan være nogen god chance for at få investeringen forrentet. Men i første omgang er det altså efterforskningen, man giver tilladelse til, også selv om den ikke nødvendigvis fører til udvinding.

Kl. 16:42

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 16:42

Signe Munk (SF):

Det fører tilbage til, at den efterforskning jo vil være forbundet med udgifter. Det fremgår jo derudover i skitseringen af den ottende udbudsrunde – et materiale, der er sendt ud – at man forventer nogle mindre forekomster. Så hvis man nu skulle kere sig både om klimaet, men også om den danske økonomi, vil jeg bare gentage spørgsmålet: Er ministeren ikke bekymret for, at den ottende udbudsrunde reelt kan ende som en underskudsforretning, som en udgift, frem for som en forventet indtægt?

Kl. 16:42

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:42

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det ville jeg i givet fald selvfølgelig være. Det er jo det, som den analyse, vi er i gang med at lave, skal vise, altså hvilke risici der er forbundet med det. Altså, fra regeringens side har vi den holdning, at det her skal belyses i forhold til både den økonomiske side af sagen og også den miljømæssige side af sagen. Med den måde, som spørgeren lægger det op på, er det næsten, som om det er helt sikkert, at det her ikke er nogen økonomisk rentabel øvelse, og at den ottende udbudsrunde derfor skal aflyses.

Altså, jeg tror, at man vil se, at de meget, meget store beløb, vi har tjent på Nordsøen i fortiden, og de penge, vi kommer til at tjene i fremtiden – både med de allerede givne tilladelser og eventuelle potentielle tilladelser i fremtiden – samlet set og måske endda også isoleret set vil vise, at der vil være penge at hente. Er det så det samme, som at man nødvendigvis skal træffe den beslutning at vide-reføre det? Det er det jo ikke. Men et rent økonomisk argument er ikke – i hvert fald ikke, som jeg ser det – så entydigt i den retning, som spørgeren gerne vil have sagen til at gå, men nok snarere den anden.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Dermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren.

Det næste spørgsmål er også til klima-, energi- og forsyningsministeren, og det er stillet af Mai Villadsen fra Enhedslisten.

Spm. nr. S 952

9) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Mai Villadsen (EL):

Er ministeren enig i, at når vi med klimaloven aftalte, at Danmark skal være et internationalt foregangsland, og vi ikke kun skal se på de nationale reduktioner, så bliver vi nødt til at tage hånd om den massive klimaeffekt af sojaimporten og få denne nedbragt?

Skriftlig begrundelse

København Universitet har netop offentliggjort en ny rapport, der er udarbejdet for Miljø- og Fødevarerministeriet, som viser, at Danmarks import af bl.a. soya til grisefoder fra Sydamerika er 60 pct. højere, end den udledning landbrugserhvervet samlet set har herhjemme hvert år. Der henvises til artiklen »Dansk landbrug udleder langt mere CO2 end hidtil opgjort« af 22. april 2020 fra Politiken.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo at læse op.

Kl. 16:43

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Er ministeren enig i, at når vi med klimaloven aftalte, at Danmark skal være et internationalt foregangsland, og vi ikke kun skal se på nationale reduktioner, så bliver vi nødt til at tage hånd om den massive klimaeffekt af sojaimporten og få denne nedbragt?

Kl. 16:44

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 16:44

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Ja, det er jeg meget enig i. Jeg vil endda gå så vidt som til at sige, at jeg synes, det er enormt vigtigt, at vi ikke kun stirrer os blinde på 70-procentmålsætningen. Det er den, vi er blevet kendt for ude i verden. Det er den, der følger FN's opgørelsesmetoder. Det er klart, at det er en hjørnesten i vores klimapolitik. Men netop på grund af den måde, man gør tingene op på i FN-systemet – det har sine naturlige grunde, og nogle af årsagerne er også legitime – så betyder det jo, at det ikke giver et helt retvisende billede af, hvad for et land vi er på det grønne område. Derfor skal vi altså have mere fokus på vores forbrug. Vi skal også have fokus på de produktioner i vores samfund, som måske målt på nogle parametre er ganske grønne, også set ud fra et klimaperspektiv, men hvis man tager hele værdikæden med, herunder også hvad der foregår i udlandet, så forholder det sig måske ikke så godt. Der synes jeg, at det her tilfælde med sojaimport er et ret godt eksempel på, at der er noget, der er behov for at tage hånd om.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 16:45

Mai Villadsen (EL):

Vi husker jo nok alle sammen de forfærdelige billeder, der var i sommer, af skovbrande fra Amazonas. En af de store grunde til de brande var jo ikke kun naturlige årsager, men også at der decideret har foregået skovrydning for at få mere plads til soja. Det er soja, som svinene i Danmark bliver fodret med faktisk hver eneste dag. I Danmark producerer vi jo mange af dem, faktisk over 30 millioner. Så man kan jo virkelig godt sige, at det danske landbrug også har

en stor del af skylden for den store udledning, vi har som følge af sojaproduktionen.

I sidste uge kom der jo en rapport fra Københavns Universitet, som virkelig viste, hvor stor den udledning er. Faktisk kan man jo sammenligne den udledning med nøjagtig den størrelse, som personbiludledningen i Danmark har. Så det siger jo noget om, at den er enormt stor.

Derfor håber jeg også, at ministeren er enig med mig i, at vi ikke bare kan bruge hensigtserklæringer fra landbruget og have en tro på, at der faktisk kommer til at ske noget, men at vi også politisk bliver nødt til at gå ind og regulere, som man jo f.eks. har gjort i Sverige, hvor der er et krav om, at alt soja, man importerer, er soja, som ikke er produceret som følge af afskovning. Det vil i hvert fald betyde noget for de udledninger, der er i Amazonas. Det håber jeg ministeren er enig i, og at det er noget, vi kan drøfte, også når vi skal snakke om det internationale perspektiv i vores klimahandlingsplan.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:46

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Som det formentlig også er spørgeren bekendt, har fødevarerministeren jo også haft meget stor fokus på det her område. Miljø- og Fødevarerministeriet indgik i efteråret en aftale med en række brancheorganisationer, supermarkeds kæder, ngo'er – Dansk Alliance for Ansvarlig Soja, som man har valgt at kalde sig; det er et udmærket navn formålet taget i betragtning. Her skal virksomhederne altså inden udgangen af den her måned faktisk fremlægge handlingsplaner med initiativer, der sigter imod, at al dansk importeret soja er produceret ansvarligt, herunder altså også, at sojaproduktionen ikke bidrager til fældning af regnskoven eller mindsker CO₂-optaget.

Det forventer vi os meget af. Det er klart, at viser det sig at være en fiasko, må vi jo genbesøge det her. Men jeg tænker, at også Enhedslisten, selv om vi deler bekymringen, har det sådan, at det ikke er sådan, at ting skal være tvang, hvis man faktisk kan gøre det med aftaler. Det ser det jo ud til at man er indstillet på, så lad os håbe, at det er tilfældet. Herudover er det altså også vigtigt at se på, hvordan vi i den danske foderproduktion kan benytte alternativer, altså alternative grønne proteiner. Der er jo sat et forskningsarbejde i gang flere steder, som spørgeren uden tvivl ved, og det forventer vi også meget af.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 16:48

Mai Villadsen (EL):

Det er helt korrekt, at vi i Enhedslisten da ikke ønsker at benytte os af tvang bare for tvangens skyld, men man kan også sige, at landbruget ikke har den bedste historik for frivillige aftaler. Så derfor bekymrer det mig faktisk. Man kan jo se i Sverige, at det faktisk er lykkedes at lave nogle aftaler, der sikrer bæredygtig soja. Men jeg tænker jo heller ikke, at de aftaler nødvendigvis er nok. Vi bliver også nødt til at se på den CO₂-udledning, som vores husdyrproduktion i Danmark har, og der synes jeg, at et af svarene kunne være, at man laver en form for CO₂-afgift i Danmark, som tilskynder, at man producerer flere grønne fødevarer i landbrugserhvervet. Det håber jeg i hvert fald meget.

Nu er ministeren inde på, at man jo er i gang med at lave aftaler med landbruget – man har allerede en alliance – men hvis ikke det lykkes, skal vi sætte ind. Hvor lang tid synes ministeren der skal gå?

Hvis nu ikke importen af soja bliver bæredygtig, hvornår skal vi så i virkeligheden sætte ind og gøre noget?

Kl. 16:49

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:49

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det er måske lidt tidligt at sige her, en uge før de er forpligtet til at skulle aflevere handleplaner. Det er måske lige offensivt nok, på trods af at jeg deler spørgerens bekymringer. Jeg må sige, at det er rigtigt, at landbruget eller i øvrigt andre brancher i Danmark ikke altid har levet op til alle frivillige aftaler, de har lavet. Jeg mindes også en enkelt eller to, jeg selv har indgået som fødevarerminister, som nok kunne være implementeret mere rettidigt. Når det så er sagt, fornemmer jeg altså også – og det er sagt helt ærligt – at der nu er en anden tilgang til tingene, ikke mindst i landbrugserhvervet, end der var for bare 5 år siden.

Bæredygtighed er blevet en gennemgående dagsorden. Landbrugserhvervet og landbrugsorganisationerne i Danmark ved godt, at de også har en stor forpligtelse til at sikre, at de fødevarer, vi producerer og spiser, også er mere bæredygtige, ikke mindst på klimafronten. Så jeg forventer mig sådan set meget af det her, også fordi der jo er flere aktører. Detailhandelen er jo også med, og detailhandelen har altså den mulighed, at de også kan straffe producenter, som ikke lever op til det her. Det synes jeg sådan set også vi kan have en vis formodning om de vil gøre. Så jeg er egentlig ret fortrøstningsfuld i forhold til det her, ligesom fødevarerministeren – nu kigger jeg ned på ham – er. Han nikker. Men vi følger selvfølgelig op.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 16:50

Mai Villadsen (EL):

Til valget gav befolkningen os et meget klart mandat. Brems klimaforandringerne, lav handling, gør noget nu. Og det gør vi ikke, hvis ikke vi kigger længere end ud over vores egen næsetip. Det synes jeg også ministeren har anerkendt i sit svar. Det er jeg rigtig glad for. For vi kan jo være stolte af meget i Danmark – af vindmøller, varmepumper, fjernvarme, alt det gode, vi gør og eksporterer. Men vi har altså også et aftryk ude i verden, som har været alt for usynligt, og som er meget større.

Derfor vil jeg også spørge ministeren her til sidst: Hvornår kommer vi i gang med de forhandlinger om det internationale spor, om vores aftryk ude i verden? Det er jo noget, der virkelig haster, for som jeg tidligere har berettet, er de udledninger virkelig betragtelige.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 16:51

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Først vil jeg sige, at vi jo har forhandlet en klimalovsaftale, som sikrer, at der nu hvert år skal redegøres fra den til enhver tid siddende regerings side for, hvad man gør på den internationale front, dvs. ting, der har at gøre med import, ting, der har at gøre med bilateralt samarbejde, og hvordan vores udviklingsbistand påvirker det osv. Så allerede der har vi jo nu et strukturelt tiltag, der gør, at man politisk skal kunne se, hvad der sker, og om man vil kunne forhandle, hvis ikke man synes, at det, der sker, er godt nok, fordi vi jo hvert år skal have en godkendelse af en klimaredegørelse her i Folketinget. Men

dertil kommer, at vi jo allerede har sat ting i gang, som jo ikke er ting, der skal forhandles. Vi har øget klimadiplomati. Vi har ansat en klimaambassadør. Vi kommer til at have flere diplomater ude i verden til at beskæftige sig med det her. Jeg er selv ganske aktiv, tror jeg godt jeg tør sige, både i Det Internationale Energiagentur og i EU lige nu for at sikre, at den genopretningspolitik, der skal føres rundt omkring i verden, også bliver grøn og underbygger den grønne omstilling.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Dermed er det spørgsmål afsluttet. Det næste spørgsmål er også til klima-, energi- og forsyningsministeren, og det er også stillet af fru Mai Villadsen fra Enhedslisten.

Kl. 16:52

Spm. nr. S 956

10) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Mai Villadsen (EL):

Er ministeren enig i, at det er en dårlig idé at give grønt lys til at igangsætte 8. udbudsrunde i Nordsøen, når der er en risiko for, at det, ud over at være skadeligt for klimaet, også vil medføre et tab for statskassen, særlig set i lyset af den seneste udvikling i både oliepris og ustabilitet på oliemarkedet?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo for oplæsning.

Kl. 16:52

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Mit spørgsmål lyder: Er ministeren enig i, at det er en dårlig idé at give grønt lys til at igangsætte ottende udbudsrunde i Nordsøen, når der er en risiko for, at det ud over at være skadeligt for klimaet også vil medføre et tab for statskassen, særlig set i lyset af den seneste udvikling i både oliepris og ustabilitet på oliemarkedet?

Kl. 16:53

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 16:53

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Som spørgeren ved, er vi i gang med en analyse af både de klimamæssige dele af den her diskussion og selvfølgelig også de økonomiske, det er klart. Vi har som land tjent mange hundrede milliarder kroner på olien og gassen fra Nordsøen. Hvordan det fremtidsbillede ser ud, skal vi selvfølgelig have klart belyst, før vi kan træffe en endelig beslutning. Omvendt er det også klart, at vi gerne vil være foregangsland på klimaområdet, og derfor skal det selvfølgelig tænkes ind.

Den nuværende oliepris indgår selvfølgelig i beregningsgrundlaget, fordi det viser noget om, hvor volatile priserne er, men det er også klart, at det er et øjebliksbillede. Vi taler jo om en ottende runde, der i givet fald vil kreere hovedparten af sin indtægt efter 2035. Så det øjebliksbillede har nok ikke så stor betydning, men det indgår selvfølgelig ligesom alle elementer med betydning i vores analyse.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Mai Villadsen (EL):

Jeg mener slet og ret, at vi skal sige nej til nye olieboringer. Det har jeg også gentaget adskillige gange over for ministeren. Vi skal lade størstedelen af den olie, der allerede er fundet på verdensplan, blive i jorden, hvis vi skal leve op til Parisaftalen, og hvis vi ikke skal risikere helt katastrofale klimaforandringer, som jo allerede ræser derudad. Derfor har vi også i Enhedslisten stemt nej til den ottende udbudsrunde.

Jeg synes jo, det er meget, meget bekymrende, hvis vi begynder at binde os til en sort mast helt frem til 2054, når vi godt ved, at verden skal være CO₂-neutral langt, langt før. Det bekymrer mig alvorligt. Når ministeren tidligere har bekræftet i et svar, at vi formentlig kun kommer til at tjene meget få penge på den her ottende udbudsrunde, bekymrer det mig rigtig meget, når vi ser en situation, hvor oliepriserne falder til et langt lavere niveau end det, vi har estimeret, og hvor der reelt er en risiko for, at der ikke engang kommer en indtægt fra den ottende udbudsrunde, men at det kan blive en reel udgift for skatteborgerne. Ergo er det dårligt for klimaet og dårligt for økonomien. Bekymrer det virkelig ikke ministeren?

Kl. 16:55

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 16:55

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Hvis vi fremlagde en sag, som er enormt dårligt for klimaet, enormt dårligt for velfærden, enormt dårligt for skatteyderne og enormt dårligt for arbejdspladserne, ville det bekymre mig. Men det, den her regering jo har gjort, som den første i Danmark, er at sige, at vi faktisk trænger til, at vi får det her ordentligt belyst. Så på trods af at der lå en beslutning, som jeg tror at de fleste havde regnet med, at jeg som noget af det første bare ville underskrive, da jeg satte mig i stolen som klima-, energi- og forsyningsminister, valgte jeg på vegne af regeringen at gøre noget andet, nemlig at sætte gang i en analyse. Den analyse er jo ikke helt ligetil. Det er også derfor, at den ikke ligger færdig endnu. Vi har også bedt Klimarådet om at byde ind. Jeg tænker, at spørgeren nok er enig i, at Klimarådet vil kunne bidrage med gode argumenter i det her spørgsmål.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 16:56

Mai Villadsen (EL):

Jeg kan jo ikke lade være med i mit stille sind at undre mig lidt over, at man traf en beslutning uden at føle, at det var ordentligt belyst. Altså, det var alle partier i Folketinget undtagen Enhedslisten og Alternativet, der stemte ja, og nu siger ministeren så, at det ikke var ordentligt belyst. Bevares – jeg er rigtig glad for, at ministeren ikke bare satte sin underskrift og sagde: Nu kører vi. Og det kan jo også vidne om, at der er en ny grøn bevidsthed, også i Folketinget; det håber jeg virkelig at det er udtryk for. Men jeg er også dybt bekymret for, at det her bare er at trække pinen ud, og på et tidspunkt bliver der skrevet under alligevel. Så jeg vil gerne høre: Hvor langt er vi i de her undersøgelser? Og hvornår regner ministeren i virkeligheden med forhåbentlig at træffe den beslutning om at droppe ottende udbudsrunde?

Kl. 16:57

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jamen når størstedelen af Folketingets partier traf den beslutning, gjorde de det formentlig ud fra den logik, at det jo hidtil selvfølgelig har været en god idé for Danmark at gøre det her. Mange, mange milliarder, hundredvis af milliarder, som har opbygget velfærdsstaten, og som i øvrigt også har været med til at betale den grønne omstilling i Danmark – det er en stor beslutning, hvis man skulle begynde at sige nej til den indtægtskilde, og da specielt, hvis man gjorde det på en måde, så det ikke engang ville have en klimateffekt, fordi der også ville være en carbon leakage-effekt i det. Det, der så er sket, som er nyt, er jo bl.a., at oliepriserne udvikler sig, og at markederne udvikler sig, og at der er forskellige studier, der sætter spørgsmålstegn ved f.eks. carbon leakage-effekten, og det er jo det, som vi har sat os for at undersøge. Så jeg kan ikke se, at det er så underligt, at vi, når vi får regeringsmagten, iværksætter yderligere undersøgelser.

Måske skulle jeg drille spørgeren lidt og sige, at det måske var sådan lidt underligt, at man så skråsikkert kunne sige nej uanset hvad og uden at kende grundlaget – men fred være med det. Når vi får grundlaget, kan vi jo tage den diskussion på et lidt mere oplyst grundlag. Så kan det også være, at spørgeren måske vil være villig til at se på, at der er argumenter både for og imod, som hun ikke tidligere har kendt.

Kl. 16:57

er det jo nok ikke foregået, så skal vi ikke lade være med at bruge for megen energi på det øjebliksbillede og så tage diskussionen ordentligt, når vi har beslutningsgrundlaget, bl.a. med anbefalingerne fra Klimarådet?

Kl. 16:59

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Dermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren, og tak til ministeren.

Det næste spørgsmål er stillet til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, og det er stillet af hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten.

Kl. 17:00

Spm. nr. S 946

11) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Søren Egge Rasmussen (EL):

Er ministeren enig i, at dansk landbrug skal tage ansvar for den enorme drivhusgasudledning, der er forbundet med Danmarks import af soja til grisefoder fra Sydamerika, og som Københavns Universitet netop har vist er 60 pct. højere end den udledning, landbrugserhvervet samlet set har herhjemme hvert år, og er ministeren enig i, at der også skal tages hånd om denne udledning, når der skal forhandles en klimahandlingsplan for landbruget, og at anbefalingerne fra Klimapartnerskabet for Fødevarer- og Landbrugssektoren til reduktion af drivhusgasser dermed ikke er dækkende?

Kl. 16:58

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 16:58

Skriftlig begrundelse

Der henvises til publikationen »Opgørelse over udledningen af drivhusgasser i forbindelse med Danmarks import af sojaskrå og palmeolie«, IFRO Udredning 2020/09, på Københavns Universitets hjemmeside. Endvidere henvises til artiklen »Dansk landbrug udleder langt mere CO2 end hidtil opgjort« fra Politiken den 22. april 2020.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 17:00

Mai Villadsen (EL):

Jeg ser da frem til at se det grundlag. Jeg kan altså sige til ministeren, at vi har Frank Aaen i Enhedslisten, så vi har en dedikeret graver. Men jeg er faktisk dybt bekymret for, at vi lige nu står i en situation, hvor olieprisen er så lav, og samtidig er Nordsøfondens egenkapital nærmest ved at forsvinde. Altså, det kan jo vitterlig betyde, at alle skatteborgere får en utrolig lang næse, når det viser sig, at det her kommer til at koste. Det kommer til at koste os alle sammen; vi skal simpelt hen have penge op af lommen for at hive mere olie op af jorden, måske helt frem til 2054. Altså, jeg må indrømme, at jeg har meget svært ved at forestille mig, at der kommer et beslutningsgrundlag, som ikke netop siger, at det er skidt for klimaet, og at det er enormt risikabelt for økonomien. Og det håber jeg virkelig at ministeren vil tage til efterretning og så træffe den rigtige grønne beslutning.

Kl. 16:59

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 16:59

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det er selvfølgelig interessant, hvad spørgeren har enormt svært at forestille sig vil ske eller ikke vil ske. Og det var sagt lidt polemisk, men sådan var det egentlig ikke ment – eller jo, det var det sådan set. Men prøv at høre: Uanset hvordan man vender og drejer det, og jeg kan godt forstå, at man bruger det som en anledning til at stille det her spørgsmål, så kan vi vel blive enige om, at det er et øjebliksbillede nu, og vi kan vel blive enige om, at spørgeren nok ikke var kommet til mig i dag, hvis nu prisen havde været fordoblet – hvilket der også sagtens kunne have været et eksternt chok på markedet som havde gjort – og havde sagt: Undskyld, vi har skiftet holdning i forhold til Nordsøen, for nu kan vi lige pludselig se, at businesscasen er en anden på grund af det her øjebliksbillede. Sådan

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Jeg vil gerne spørge ministeren: Er ministeren enig i, at dansk landbrug skal tage ansvar for den enorme drivhusgasudledning, der er forbundet med Danmarks import af soja til grisefoder fra Sydamerika, og som Københavns Universitet netop har vist er 60 pct. højere end den udledning, landbrugserhvervet samlet set har herhjemme hvert år, og er ministeren enig i, at der også skal tages hånd om denne udledning, når der skal forhandles en klimahandlingsplan for landbruget, og at anbefalingerne fra Klimapartnerskabet for Fødevarer- og Landbrugssektoren til reduktion af drivhusgasser dermed ikke er dækkende?

Kl. 17:00

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 17:00

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Tak for spørgsmålet. Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at landbruget har et medansvar for drivhusgasudledninger, der er forbundet med den soja, som importeres til Danmark – det har jo alle aktører, som er involveret i anvendelse eller forbrug af soja. Derfor er jeg også glad for, at vi har Dansk Alliance for Ansvarlig Soja, der samler en bred vifte af bl.a. brancheorganisationer, supermarkeds kæder, ngo'er og altså også mit ministerium. I alliancen er der en fælles vision om, at soja importeret til Danmark skal være

produceret ansvarligt, herunder produceret lovligt og ikke bidrage til afskovning eller konvertering af anden naturlig vegetation, og jeg har selvfølgelig også derfor en klar forventning om, at de handlingsplaner for soja, som snart skal afleveres af de virksomheder, som er med i partnerskabet, vil indeholde tiltag, som sikrer mod afskovning og også garanterer, at man kan spore, hvor sojaen er produceret. Og jeg vil også gøre det klart, at hvis ikke branchen selv vil indføre sådan nogle standarder, så vil jeg kigge på alle muligheder for at sikre, at det kan ske.

Jeg er enig i, at de her aspekter skal adresseres i kommende klimahandlingsplaner, muligvis i en klimahandlingsplan for landbruget eller en global sektorhandlingsplan for klima. Jeg synes dog ikke, det er fair at kritisere Klimapartnerskabet for Fødevarer- og Landbrugssektoren for ikke at inkludere det her i deres anbefalinger, da de jo er blevet bedt om at se på udledninger i forhold til 70 pct.-målsætningen fra et nationalt udgangspunkt, og det falder det her jo ikke ind under.

Kl. 17:02

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 17:02

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Det er jo fint, at landbrugserhvervet nu er begyndt at erkende, at den danske griseproduktion slæber et meget stort, sort spor efter sig. Vi snakker afskovning af enorme områder, hvor skove fældes, for at vi i Danmark kan opretholde den enorme produktion af bacon og skinker; et spor, der har ekstremt ødelæggende konsekvenser for klimaet, for den lokale befolkning i Sydamerika og for naturen i Amazonas.

Jeg kan høre, at ministeren har tillid til erhvervet og forventer sig meget af handlingsplaner og hensigtserklæringer fra den danske sojaalliance, som nok offentliggøres i morgen, hvis de overholder tidsfristen, hvor erhvervet ad frivillighedens vej vil arbejde hen imod, at den importerede soja i mindre grad fører til mere afskovning i Sydamerika og dermed også reducerer klimaafttrykket af den importerede soja en smule.

Men det kæmpe problem er jo den enorme import fra et areal større end Sjælland og den belastning, der CO₂-mæssigt er fra den store import, som nu er blevet opgjort til cirka 6 mio. t CO₂, og at den belastning, når man ser det med globale briller, sådan set skal lægges oven i den belastning, landbruget har nu på 10-11 mio. t, som er det officielle tal.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren igen til klimahandlingsplaner for landbruget, som vi ser frem til at forhandle: Er ministeren enig i, at de anbefalinger fra klimapartnerskabet for fødevarer- og landbrugssektoren med direktøren for Danish Crown i spidsen ikke tager højde for den enorme drivhusgasudledning, der er forbundet med importen af soja, og derfor slet ikke er tilstrækkelig? Jeg vil gerne have et klart svar – ja eller nej – på spørgsmålet om, hvorvidt ministeren er enig i, at der, i de kommende klimahandlingsplaner for landbrugserhvervet, skal tages højde for den klimabelastning, sojaimporten forårsager. Er ministeren enig i, at vi skal forholde os kritisk til den import og tage hånd om den globale påvirkning, som Danmark dermed har?

Kl. 17:05

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:05

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):
Der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg mener, at den soja, vi importerer til Danmark, skal kunne garanteres hundrede procent og

ikke medvirke til afskovning eller anden fortrængning af vegetation. Den skal være bæredygtig, og det arbejder regeringen helt klart for, og her har branchen et klart ansvar.

Når klimapartnerskabet ikke har taget sojaproblematikken eller udledningen ind i deres rapport, er det jo, fordi de er blevet bedt om at forholde sig til den nationale kontekst. Men jeg er selvfølgelig også enig i, at vi skal se det her på et globalt niveau, og derfor vil jeg selvfølgelig også gerne presse på for, at vi sikrer, at det kommer ind i den globale afrapportering, som jo også ligger i vores nationale klimalov, så vi får talt den her udledning med, når vi nu skal gøre op, hvordan indvirkningen er på miljøet og klimaet, også på globalt plan.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:06

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen det er jo fint, at man begynder at tælle det med, og så må vi se på, hvilke muligheder vi så har for, at vi reducerer den importerede soja. Jeg noterer mig, at Klimarådet opererer med en CO₂-afgift, også inden for landbrugserhvervet, og det vil jo være rigtig fint, hvis vi lægger en CO₂-afgift på importeret soja, og af hensyn til EU er vi nok nødt til at gøre det på al soja, så det også kunne ramme et lille hjørne af den europæiske sojaproduktion.

Er ministeren klar til at lægge en CO₂-afgift på soja, sådan at vi kan få reduceret den sojabelastning, der er, i forbindelse med vores animalske produktion i Danmark?

Kl. 17:06

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:06

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Jamen jeg er jo først og fremmest interesseret i, at alle dem, der forbruger soja i Danmark, importerer bæredygtig soja, og det er den situation, vi skal frem til. Nu er det lidt ærgerligt, at spørgsmålet er i dag og ikke i morgen, for der får vi jo at vide, hvad branchen selv byder ind med i forhold til at medvirke til, at vi kan få en situation, hvor vi har hundrede procent bæredygtig sojaimport til Danmark.

Men jeg vil gøre, hvad jeg kan, for at sikre, at det sker i branchen. Jeg vil også sørge for, at vi via vores offentlige indkøb bidrager til, at det her sker. Og selvfølgelig vil jeg i forhold til det internationale plan også gøre, hvad jeg kan, i EU for at sikre, at vi får en samlet EU-politik, der gør, at vi ikke inden for EU importerer soja eller bidrager til afskovning.

Så jeg tror sådan set, at spørgeren og jeg er fuldstændig enige om, hvor vi skal hen i den her sag. Men jeg synes også, at de virkemidler, vi skal tage i brug – i hvert fald i første omgang – skal give en mulighed for, at dem, der importerer soja, selv agerer og selv tager ansvar. Det må være en god målsætning at have.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:07

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nej, vi er sådan set ikke enige, for det er ikke nok, at man bare sikrer, at soja bliver importeret fra områder, hvor der ikke sker ny afskovning. Vi står med det problem, at der er en import, som belaster med 6 mio. t, og den belastning skal være nedbragt. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om ministeren er enig i, at målet er,

at vi kommer frem til, at vi har en animalsk produktion i Danmark, hvor dyrene er fodret med dansk foder, altså at det sådan set er den bæredygtige løsning, som vi skal arbejde hen imod. Og på vej til det mål kan der selvfølgelig være dårlig soja og noget soja, der er en anelse bedre, men 6 mio. t er jo sådan set det, som den rapport, som ministeriet selv har bestilt ved Københavns Universitet, viser at der er i merbelastning fra det danske landbrug.

Er ministeren enig i, at danske husdyr bør fodres med dansk foder?

Kl. 17:08

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:08

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):
I det omfang, du kan producere foder i Danmark, som selvfølgelig også er bæredygtigt, er det jo fint, at danske produktionsdyr også bliver fodret med det. Og der er jo gang i – det tror jeg også spørgeren ved – en række forsøg med at udvikle nye proteintyper af græs, der netop kan bruges til det, og som kan reducere importen af udenlandsk foder og i hvert fald ubæredygtigt soja.

Men i forhold til sojaimporten er det stadig udgangspunktet for mig, at vi skal opnå et mål, hvor vi har hundrede procent import af soja, som er bæredygtig og ikke bidrager til afskovning. Og det er regeringens målsætning.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til ministeren, og tak til hr. Søren Egge Rasmussen.

Vi kan nu gå over til spørgsmål nr. 12, som også er til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling. Og spørgeren er hr. Erling Bonnesen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 17:09

Spm. nr. S 950

12) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Erling Bonnesen (V):

Hvordan vil ministeren forklare, at regeringen først melder ud, at man vil levere den hjælp, der skal til for at komme godt gennem coronakrisen, herunder f.eks. til gartnerisektoren, som er meget hårdt ramt, men nu i praksis begrænser hjælpepakkenes størrelse, så de bliver meget små, set i forhold til andre lande, f.eks. den hollandske hjælp til gartnerisektoren, og vil ministeren oplyse, hvilke initiativer regeringen vil tage til at sikre gartneriernes overlevelse i Danmark?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 17:09

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Og spørgsmålet lyder: Hvordan vil ministeren forklare, at regeringen først melder ud, at man vil levere den hjælp, der skal til for at komme godt gennem coronakrisen, herunder f.eks. også til gartnerisektoren, som vi alle sammen ved er meget hårdt ramt i øjeblikket, men nu i praksis begrænser hjælpepakkenes størrelse, så de bliver meget små, i hvert fald når man kigger til Holland, som har en helt anden udmelding, hvor de oplyser, at de vil give fire-fem gange mere, og vil ministeren oplyse, hvilke initiativer regeringen vil tage for at sikre gartneriernes overlevelse også her i Danmark?

Kl. 17:10

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:10

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):
Tak for spørgsmålet. Jeg tror, spørgeren og jeg er fuldstændig enige om, at vi skal gøre, hvad vi kan, i de her tider i forhold til at holde hånden under de danske erhverv, som er ramt af coronakrisen, og det gælder selvfølgelig også gartnerierne. Regeringen har jo sammen med Folketingets partier og med arbejdsmarkedets parter lanceret en række hjælpepakker. De understøtter likviditeten i de danske virksomheder med mulighed for bl.a. at tage rentefri lån og at udskyde deres virksomhedsskattebetaling og momsindbetaling.

Hertil kommer jo, at vi også har lavet kompensationsordninger i forhold til løn og også faste omkostninger. De her kompensationsordninger blev jo, inden de blev lanceret, tilpasset, så de i højere grad også imødekommer erhverv, som arbejder med letfordærlige varelagre, herunder gartneribranchen. Og det var en imødekommelse af et ønske, som gartnerisektoren havde. Og ordningen er ikke blevet lavet om, som det ligesom implicit ligger i spørgsmålet. Det er en misforståelse. Men med udgangspunkt i et regneeksempel ser Dansk Gartneri jo gerne en yderligere opjustering af kompensationsordningen. Og ministeriet har gjort Dansk Gartneri opmærksom på, at omkostninger til energi også kan medregnes som en fast omkostning, og det øger kompensationen, men er ikke indgået i Dansk Gartneris beregninger. Kompensationsordningen, der er lavet, skal jo ses i sammenhæng med de øvrige hjælpeforanstaltninger og kan f.eks. også kombineres med et lån.

I forhold til de hollandske ordninger er vi i dialog med de hollandske myndigheder omkring det. De har endnu ikke udmøntet den ordning, de har lavet, så det er for tidligt endnu at sige, præcis hvad den dækker. Når man ser på tallene fra Holland over den samlede kompensation, skal man jo huske, at i Holland er gartnerisektoren ca. 13 gange så stor som den danske målt i omsætning. Så det vil sige, at beløbene dernede selvfølgelig er større.

Men det, jeg tror vi begge kan glæde os over, er, at markedet for blomster nu er under langsom genopretning på vigtige markeder, bl.a. i Tyskland, og jeg håber på, at man med det kan vinde noget af det tabte tilbage. Men jeg er helt opmærksom på, at situationen er vanskelig, og at de hjælpepakker, som er iværksat, selvfølgelig skulle hjælpe, og det mener jeg også de gør – de giver også danske gartnerier en væsentlig håndsækning i den her vanskelige situation.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:13

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Man kan jo sige, at så langt, så godt. Det er jo da godt, at vi har fået gartneriet tydeligt på dagsordenen, og at der skal ses på det, og det er sådan set også fint, at der nu kan indregnes i forhold til energiomkostninger. Så det er jo i det hele taget fint, at man har fået de ting på plads.

Men så er man altså også nødt til ligesom at tage bestik af den situation, man står i, og den virkelighed, man står i. For på trods af at der er kommet lidt mere gang i salget – og det skal vi da selvfølgelig glæde os over, omend det er langsomt og på et lavt niveau og jo så desværre stadig væk også til stærkt nedsatte priser – så gør det jo bare, at gartnerisektoren bliver slået tilbage på brættet, kan man sige, i sammenligning med f.eks. Holland. Hvis man sammenligner det med Holland, som jo er på et relativt sammenligneligt niveau, kan man se, at det er – det er der i hvert fald blevet meldt ud fra Holland – fire til fem gange så stærkt med hensyn til hjælpen og jo netop med en taktik fra Holland om, at de vil understøtte deres erhverv, så de i højere grad kan gå ud på markedet, når det er, at tingene f.eks.

forhåbentlig igen bliver normaliseret. Så der er behov for at gøre mere.

Kl. 17:17

Men jeg er da glad for at høre, at ministeren vil følge godt med i, hvad der så konkret bliver meldt ud fra Holland, og det leder mig jo så også hen til det næste spørgsmål, altså at det også må betyde, at ministeren og regeringen, hvis de effektuerer det i Holland, hvad noget jo tyder på, også må være klar til hurtigt at indkalde til nogle møder, så vi kan komme op på samme niveau. Er det sådan, det skal forstås, altså at ministeren er klar til at rykke og forbedre pakkerne, når det er, at de begynder at effektuere det i Holland?

Kl. 17:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:15

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen): Nu ved spørgeren jo selvfølgelig godt, at de ordninger, vi har lavet, er lavet i forening mellem regeringen og alle Folketingets partier, og vi lytter selvfølgelig altid til, hvis partier kommer med forslag til ting, som skal justeres i pakkerne. Vi ved overordnet set lidt om, hvad det er, der er på bordet i Holland. Det billede, der tegner sig, er et billede, der faktisk minder om det danske, hvor de første 30 pct. af den tabte omsætning vil være det enkelte gartneris egen risiko, mens staten vil kunne dække en procentdel af den resterende tabte omsætning i perioden fra marts til maj sammenlignet med gennemsnittet over de seneste 3 år. Så sætter man jo et loft over, hvor meget den enkelte virksomhed kan modtage, for at sikre, at alle modtagere kan få støtte inden for en samlet ramme, og det minder som sagt meget om den danske ordning. Men det er klart, at vi kigger på, om der er ting, som vi har overset. Så kigger vi selvfølgelig også på, om det er noget, der skal introduceres i de danske ordninger. Men indtil videre er de oplysninger, vi har, altså, at det ligner de ordninger, vi har lavet i Danmark.

Kl. 17:16

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:16

Erling Bonnesen (V):

Det kan jo godt være, at der er nogle principper, der ligner lidt. Men når man så kigger på, hvad der bliver proppet ind i de principper og proppet ind i regnestykkerne, så er der vistnok, og det er jeg ret sikker på, god grund til at få opdateret regnestykkerne. For det er udmeldingerne fra Holland, at regeringen, staten, tager 30 pct., og at man så er klar til at gå ind i en stor dækning af resten. Og det ender jo lige præcis i det regnestykke, som jeg også tror er ministeren bekendt, altså at man på det enkelte gartneri i samme størrelse og sammenligneligt med et dansk vil få en hjælp, der er fire til fem gange større. Det er jo sådan set også derfor, der er god grund til at begynde at forberede sig på det allerede nu.

Så spørgsmålet er sådan set: Vil ministeren ud over at holde sig godt opdateret – og det synes jeg er godt – allerede nu, kan vi sige, følge det og gøre klar til, at vi kan rykke lige så hurtigt herhjemme i Danmark i forhold til at hjælpe vores gartnerier? For så vidt angår det at få en henvendelse, kan vi sige, at jeg nu står her som Venstremand, og jeg er helt sikker på – det er jo ført frem – at man også skal have en hjælp til de her hårdt ramte gartnerier. Så skal ministeren også være helt opmærksom på, at der jo er danske gartnerier derude, som ellers op til coronakrisen kørte godt og sundt og med positiv egenkapital, og som falder helt ud af hjælpepakkerne, og det er jo ikke godt. Det er jo nogle af de vækstgartnerier, som vi skal have med ind i fremtiden. Så vil ministeren holde et meget skarpt øje med det og være klar til at rykke?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:17

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Jeg følger jo selvfølgelig den sektor, som jeg selv er minister for, og har også holdt flere møder med gartnerierne for løbende at finde ud af, hvad deres situation er. Men jeg må jo altså også sige, at de hjælpepakker, som vi allerede har introduceret, giver en håndsrækning til gartnerierne, ligesom de gør det til andre erhverv. Der er jo, tror jeg, desværre ingen erhverv, som kommer ud af det her uden tab, men de skal selvfølgelig begrænses så meget som muligt. Som sagt er det, vi kan se på den hollandske ordning altså indtil videre, at den meget ligner den danske. Men vi går selvfølgelig ned i det, efterhånden som vi får flere detaljer. Men man skal bare huske på, at det, når man ser tallene i Holland, altså så er, fordi den hollandske sektor er 13 gange så stor som i Danmark, og så bliver det selvfølgelig også nogle andre tal, der kommer på bordet i den sammenhæng.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:18

Erling Bonnesen (V):

Jeg hjælper: Den hollandske gartnerisektor er omkring 13 gange så stor som den danske, men når man så dividerer med 13 og omsætter det til danske forhold, så er det jo, at hjælpen relativt bliver meldt ud til være fire-fem gange så stor i Holland, og derfor er der altså virkelig god grund til at holde skarpt øje med det. Der er også en kvittering for, at ministeren har holdt møder med erhvervene – det var det, som vi tidligere bad om – så det, vi jo sådan set bare opfordrer til her og nu, er, at man, om jeg så må sige, ligger lige i halen på den udvikling. For den kører stærkt, og jeg går også ud fra, at ministeren er meget interesseret i, at vi skal fremtidssikre den danske gartnerisektor, ikke alene af hensyn til gartnerierne, men det er jo også rigtig mange arbejdspladser, der er der, og den store eksport, der er der, og ikke mindst også den store afledte effekt, der er der, og når vi så ser, at nogle af de meget store gartnerier, som ellers kører godt, falder fuldstændig ud af pakkerne, så er der jo altså noget i pakkerne, som ikke er kommet på plads. Det er jeg nødt til at gøre klart og tydeligt opmærksom på, og det vil jeg også bede ministeren om at følge op på.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:19

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Jeg kan kun sige, at vi er interesseret i at holde hånden så meget under erhvervene som muligt. Det skal selvfølgelig foregå på lige vilkår de forskellige sektorer imellem. Men det er vores intention, og derfor har vi også en tæt dialog med erhvervet. Som jeg også har nævnt, har spørgerens eget parti jo været med til at lave de her ordninger, og hvis der er ting, man ønsker at få lavet om, så lytter vi selvfølgelig meget gerne til det, og det har man mulighed for at spille ind til regeringen. Men udgangspunktet er selvfølgelig i den her situation også at holde hånden under gartnerierhvervet. Det er vigtigt for Danmark og for danske arbejdspladser. Det er også regeringens klare holdning og synspunkt.

Kl. 17:20

Kl. 17:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til ministeren, og tak til hr. Erling Bonnesen.

Vi går nu over til spørgsmål nr. 13 til sundheds- og ældreministeren, og spørgeren er fru Liselott Blixt, som får muligheden for at fortælle, hvad hun vil spørge ministeren om.

Kl. 17:20

Spm. nr. S 953

13) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF):

Hvordan vil ministeren sikre, at psykiatrien får den handlingsplan som lovet?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 17:20

Liselott Blixt (DF):

Mange tak. Kort og godt:

Hvordan vil ministeren sikre, at psykiatrien får den handlingsplan som lovet?

Kl. 17:20

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:20

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for ordet, formand, og tak for spørgsmålet. Jamen det korte svar er, at situationen med covid-19 *ikke* ændrer på regeringens ambitioner med hensyn til en 10-årsplan for psykiatrien. Der er fortsat et kæmpe behov for, at psykiatrien får et løft, og ideen med 10-årsplanen er at sikre den langsigtede udvikling af psykiatrien og sammenhængen på tværs af de sektorer, som i dag står for langt fra hinanden, og hvor folk falder ned mellem de forskellige stole.

Hvornår vi præcis kan igangsætte det arbejde med 10-årsplanen, er svært på nuværende tidspunkt i dag at sige noget om, for det afhænger jo fuldstændig af epidemiens udvikling og vores evne til at kontrollere epidemien. Og der må man jo sige, at regeringen, Sundhedsstyrelsen, vores regioner og vores kommuner lige nu fokuserer så godt som alle kræfter på at løse opgaven med at få vores land så godt og sikkert igennem epidemien som muligt. Men det betyder ikke, at vi skal fjerne fokus fra psykiatrien indtil da – tværtimod.

Mennesker med psykiske lidelser er nogle af samfundets svageste – og måske især lige nu. Derfor skal der være fokus også på psykiatrien, også nu her, mens epidemien står på. Så det vil sige, at mens 10-årsplanen går i den langsigtede retning, jamen så kan selve finanslovsmidlerne for 2020 sikre et løft allerede her i år. Og med aftalen om finansloven for 2020 blev der som bekendt afsat 600 mio. kr. årligt, som skal bidrage til at løse nogle af de allermest presserende udfordringer på psykiatriområdet: hovedsagelig flere hænder, flere senge, styrket kapacitet, bedre normeringer i den stationære og ambulante psykiatri og akutområdet plus midler til retspsykiatrien og flere pladser på sikringen. Det er alt sammen utrolig vigtigt. Vi er tæt på at fastlægge den nærmere udmøntning af de her midler i dialog med Danske Regioner, og jeg ser frem til, at de mange penge kommer ud at rulle og gøre gavn, hvor behovet er størst.

Kl. 17:22

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Liselott Blixt (DF):

Mange tak for svaret. Jeg er rigtig glad for, at man ikke har lagt planen på hylden, for jeg tror, det betyder noget for rigtig mange i øjeblikket, specielt under krisen, hvor man tror, at det bliver skubbet, fordi der er så meget fokus på coronaviruset i øjeblikket.

Jeg har jo stillet ministeren spørgsmålet før, fordi det er en vigtig sag for Dansk Folkeparti, at vi gør noget for de mennesker, der har en psykisk lidelse, og derfor gør det også ondt, når vi nu ser de udfordringer, vi har i øjeblikket, med at der netop er mange, som ikke bliver indlagt og ikke får den hjælp, de har brug for. Mange udskriver sig selv, fordi de ikke kan få besøg, og vi kan se, at anti-psykotisk medicin er stigende. Jeg synes jo, at vi netop her kunne have et godt afsæt til at sikre og til at få kommunikeret ud, at der kommer en plan, men også sige, at vi er nødt til at se realiteten i øjnene, at alting koster penge. Vi kunne lave en 10-årsplan, som vi meget gerne vil være med til at lave, men det kunne jo også være, vi skulle sige, at vi for at få det hele med bliver nødt til at lave en 12- eller 13-årsplan, i forhold til hvilken økonomi der er. Det vigtigste for os er, at der bliver lavet en plan, og det er det, jeg vil spørge ministeren om, nemlig om det er noget, vi kan se os selv i, altså at vi får lavet en plan her i år på et tidspunkt?

Kl. 17:24

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:24

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jamen faktisk så ser jeg med stor alvor og også bekymring på, at aktiviteten i psykiatrien er faldet her under covid-19. Det kan jo ikke forklares med andet, end at der er manglende henvendelser og der er manglende henvisninger, og det må betyde, at der allerede nu vil være et større mørketal derude, der kan blive til en pukkel – problemer, som får lov til at vokse sig alt for store og alt for svære at håndtere. Vi ved præcis i psykiatrien og også på store dele af det somatiske område, at en tidlig indsats er afgørende, så det er meget, meget godt, at vi har fokus på det her, også under epidemien, og jeg hilser det meget velkommen, hvis man vil deltage i det arbejde.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:25

Liselott Blixt (DF):

Men det kunne være meget rart også at sige: Jamen vi bygger noget op her. Vi kan se børn og unge, som bliver mere angste, fordi de nu skal opføre sig på en anden måde i skolen. Nogle kan ikke komme i skole, mange er hjemme i familier, der måske har problemer. Allerede her kan vi jo sørge for, at vi sikrer de her år, der skal til, hvor der bliver sat midler af, så vi har psykologrådgivning i kommunerne til dem alle sammen. Var det ikke noget, vi sådan kunne starte med at sige, altså at vi sikrer det her og vi tager det upfront? For vi skubber jo en pukkel foran os i øjeblikket.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:25

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Altså, der er ingen tvivl om, at den her nye hverdag, som vi lever under nu alle sammen, begrænser samværet. Der er masser af information om sygdom, og den frygt, det kan give og giver bredt i sam-

fundet, gør det jo særlig svært for børn, unge, voksne og familier, som er psykisk sårbare, og som i forvejen kæmper med angst, stress, traumer, tristhed, bekymringer eller depression.

Regeringen har jo sammen med alle Folketingets partier i sidste uge indgået aftaler om en række initiativer, bl.a. om at bevilge midler til patientorganisationerne som SIND, TUBA, LMS og Psykiatrifonden, for at de kan yde endnu mere hjælp i den svære tid. Det synes jeg er et godt skridt på vejen.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgerens sidste spørgsmål.

Kl. 17:26

Liselott Blixt (DF):

Jeg er rigtig glad for nogle af de telefonrådgivninger, der er, men vi må også se i øjnene, at vi står over for et kæmpestort arbejde, når vi kan begynde at arbejde på normal vis. Så den optimisme, der er, omkring de penge, der er sat af, vil jeg nok tage lidt fra, for jeg tror, meget af det bliver brugt til den pukkel, vi har oparbejdet. Og så skal der jo nye initiativer til og en ny plan som den 10-årsplan, man har lovet, og det er til den, jeg spørger: Er det den, vi kan komme i gang med i år?

Kl. 17:26

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:26

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Der bliver jeg nødt til at vende tilbage til mit første svar, nemlig at vi er nødt til at se mere på, hvordan epidemien udvikler sig. Lige nu er smittetallet under kontrol, og indlæggelserne er under kontrol, men der gives ikke nogen garantier i den her tid, så vi må gøre alt, hvad vi kan, for at holde det, og det er vores hovedprioritet.

I første omgang skal vi have fokus på psykiatrien nu og her under epidemien, dernæst og faktisk også nu og her skal vi have udmøntet de penge, der er på finansloven, og så tage hul på 10-årsplanen. Det glæder jeg mig meget, meget til, men jeg kan ikke sige lige nu og her, hvornår det kan lade sig gøre.

Kl. 17:27

Den fg. formand (Christian Juhl):
Tak for det.

Der er en ny runde med samme opstilling, nemlig spørgsmål 14, hvor det også er fru Liselott Blixt, der spørger sundheds- og ældreministeren.

Kl. 17:27

Spm. nr. S 954

14) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF):

Hvordan vil ministeren sikre mere lighed i behandling af børn og unge med astma og eksem?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 17:27

Liselott Blixt (DF):

Tak. Hvordan vil ministeren sikre mere lighed i behandling af børn og unge med astma og eksem?

Kl. 17:27

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

At bekæmpe ulighed i sundhed er en topprioritet for mange i Folketinget og også for mig som sundheds- og ældreminister. Det gælder naturligvis også, når det kommer til børn og unge med astma og eksem. Astma er jo den hyppigst forekommende kroniske sygdom hos børn og unge. Det er den, der er årsag til flest indlæggelser på sygehusenes børneafdelinger. Kroniske sygdomme som astma og eksem kan jo være begrænsende i hverdagen for børnene og for deres familier, men med den rette behandling kan de her begrænsninger i den grad mindskes. Og derfor er det centralt, at alle børn og unge har mulighed for at få behandling af høj kvalitet, uanset hvor i landet man bor.

For at understøtte en målrettet opsporing, udredning og opfølgning hos børn og unge med astma blev der af Sundhedsstyrelsen for nogle år siden i 2016 udviklet et undersøgelsesprogram for astma hos børn og unge. Det indebærer bl.a. anbefalinger for et styrket samarbejde mellem almen praksis, kommuner og sygehuse for at sikre, at det enkelte barn får et sammenhængende behandlingsforløb.

Derudover skal undersøgelsesprogrammet sikre, at kompetencerne hos de involverede sundhedsprofessionelle udnyttes og understøttes hinanden bedre. Og med den seneste overenskomstaftale mellem de alment praktiserende læger blev der afsat midler til implementering og anvendelse af undersøgelsesprogrammet i almen praksis.

En status på allergiområdet fra 2017 kom med klare anbefalinger til især regionerne i forhold til at styrke behandlingen af allergi på tværs af landet. Ministeriet har ydet støtte til de organisationer, der arbejder med forebyggelse og behandling af astma og allergi. Der ydes bl.a. årlig støtte på 6 mio. kr. til Dansk BørneAstma Center, der arbejder forebyggende med behandling af børn med astma og allergi. Men nationale anbefalinger og bevillinger kan selvfølgelig ikke gøre det alene. Astma og allergi hænger tit sammen, og den specialiserede behandling kræver derfor et tæt samarbejde på tværs af sygehusafdelinger og lægelige specialer.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:30

Liselott Blixt (DF):

Det er netop derfor, jeg spørger, for der er læger, der har været ude og sige, at man i nogle regioner arbejder rigtig tæt med pædiatere, dermatologer og lungelæger, men det gør man ikke i alle regioner, for der er nogle sygehuse, hvor ikke alle specialer er tilknyttet. Det gør, at der bliver lange ventetider, og at man ikke opdager den sammenhæng, der er i sygdommen. Og det er jo derfor, at mange af de her læger, speciallæger, går ud og siger, at vi bliver nødt til at gøre noget.

Så det er det, mit spørgsmål handler om. Det, vi har gjort, er fint, og vi har også i Dansk Folkeparti haft fokus på det rigtig mange gange og har fået sat penge af til både forskning i børneastma og til mange andre ting. Men nu råber man op og siger: Hvis vi skal gøre det her bedre, skal der et samarbejde til, og det er det formaliserede samarbejde, som jeg vil høre om ministeren ligesom kan skubbe på i forhold til over for regionerne.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Ja, og der er taget fat i det over for vores regioner. Og i forhold til status har jeg fået oplyst følgende fra Danske Regioner, og jeg citerer:

Danske Regioner har nedsat en taskforce på allergiområdet, som arbejder med anbefalinger for allergiområdet, herunder en styrkelse af kompetencerne inden for allergiområdet. Taskforcens anbefalinger er i øjeblikket i høring hos regionerne, og Danske Regioner forventer at modtage anbefalingerne i løbet af maj måned. Der er så et forbehold her: Grundet regionernes arbejde med covid-19 er arbejdet blevet forsinket, citat slut.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Liselott Blixt (DF):

Som lægerne siger, er det jo i sidste ende dyrt for samfundet, at man mange steder endnu ikke har det tætte samarbejde, for det handler om rigtig mange børn og unge, men også voksne, som ikke modtager den bedste behandling, der er til rådighed. Jeg håber da så, at taskancen og den høring, man vil gennemføre, vil have fokus på, hvordan man formaliserer udveksling af viden, så man sikrer, at dermatologerne har et fokus på lungerne, og at lungemedicinerne har opmærksomhed på det dermatologiske, altså hvilken eksem der er tale om, fordi de to ting ofte hænger sammen. Er det med i den her taskforce?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Vi ved, at knap 50.000 danskere har en allergidiagnose, og at ca. 10 pct. af alle børn har allergi, og de fem anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen er: øget fokus på kompetencer i den postgraduate lægeuddannelse; styrkelse af almen praksis; øget fokus på fagområdeuddannelser i allergologi; etablering af allergicentre; og fuld implementering af overenskomst for praktiserende speciallæger. Den del af det, som regionerne står for, er det, som den taskforce kigger på.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren for det sidste spørgsmål.

Liselott Blixt (DF):

Jeg tænker, at jeg nok stiller et skriftligt spørgsmål, så ministeren kan spørge regionerne, om de har fokus på den her udveksling af viden, for jeg tror ikke, at det er helt det samme som det, taskancen tager sig af. Så får vi et mere klart svar, som kan gøre os begge to klogere. Tak.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det ser jeg meget frem til at gå videre med. Det er jo Danske Regioner, der har taskancen, og derfor kan jeg udelukkende forholde mig til det, som jeg har fået oplyst fra dem. De har meddelt mig, at når

Kl. 17:31

de får taskforcens anbefalinger, vil de sætte en intern proces i gang og kigge på det. Men jeg ved jo godt, hvordan spørgeren normalt tænker politisk, nemlig så konkret som muligt (*Liselott Blixt* (DF): Ja!). Det sætter jeg også pris på, så lad os begge to følge det tæt.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Liselott Blixt.

Sundheds- og ældreministeren får en runde mere, og denne gang er spørgeren hr. Martin Geertsen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 17:34

Spm. nr. S 965

15) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V):

Hvordan synes ministeren at processen har været omkring åbningen af de hvide coronatestelte, som er skudt op rundtomkring i det danske landskab?

Kl. 17:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 17:34

Martin Geertsen (V):

Tak, formand. Spørgsmålet lyder: Hvordan synes ministeren at processen har været omkring åbningen af de hvide coronatestelte, som er skudt op rundtomkring i det danske landskab?

Kl. 17:34

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:34

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det. Først noget baggrund for det. Testcenter Danmark er et afgørende element i den smitteovervågning i samfundet, som er nødvendig, for at vi kan fortsætte den gradvise og kontrollerede åbning af Danmark på sikker vis. Jeg er dybt imponeret over den indsats, der er lagt for dagen af alle implicerede, både private og offentlige, for at få Testcenter Danmark op at køre. Der er arbejdet benhårdt på at få rejst både de hvide telte, men jo ikke mindst på at få den nødvendige logistik, mandskab og isenkram, til at være til stede, så man kan analysere testene her i den her opstartsfasen, som vi jo er i.

Udgangspunktet har været, at vi ved, at vi får behov for at teste mange i fremtiden. Det er det, man har rykket på, bl.a. ved at sørge for, at det fysiske setup blive bygget op af de her nye telte. Når alle 16 testtelte i de kommende uger vil begynde at være i fuld funktion, vil den daglige testkapacitet i teltene kunne være på 10.000 test. Kapaciteten kan blive endnu højere, nemlig op mod 20.000 daglige test alene i teltene, selvfølgelig som altid, når det drejer sig om test, afhængigt af at vi har de nødvendige udstyresmæssige ressourcer m.m. – alle led i kæden skal være der. Det er nogle helt jordnære og måske lidt banale udfordringer, men vi står ikke desto mindre med dem i Danmark, ligesom man gør i resten af verden.

Processen med etableringen af Testcenter Danmark og opsætningen af teltene er jo helt klart en anderledes proces end den, vi normalt har, når vi etablerer nye tilbud i sundhedsvæsenet. Vi står i en helt ekstraordinær situation, og derfor er vi nødt til at agere. Man er nødt til at kunne handle hurtigt. Det gælder ikke mindst i forhold til testkapacitet. Derfor er jeg meget tilfreds med, at man har valgt at få sat teltene op og prøvet det af i pilotfasen og nu er så tilfreds, at man kan gå videre til de næste skridt.

Kl. 17:33

Kl. 17:33

Kl. 17:33

Kl. 17:33

Det har været og vil være min ambition at holde et så højt informationsniveau som overhovedet muligt til følgegruppen. Jeg noterer mig også, at følgegruppen jævnlige både i marts og april måned er blevet orienteret om opbygningen af det nationale testcenter.

Kl. 17:36

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:36

Martin Geertsen (V):

Tak for besvarelsen. Jeg synes jo egentlig, at det hele startede så fint ud, altså samarbejdet mellem regeringen og oppositionen, og jeg ved ikke, om det var, fordi det var nemmere, dengang Danmark skulle lukkes ned, eller hvad der var årsagen, men under alle omstændigheder var det jo sådan under nedlukningen af Danmark, dengang vi troede, at Danmark ville blive rigtig, rigtig hårdt ramt af coronavirus, at da var regeringen efter vores opfattelse meget imødekomende og interesseret i en løbende dialog med oppositionen, herunder også mit eget parti, Venstre, med henblik på at få sin nedlukningsstrategi gennemført. Og det var endda som nævnt den nemme del, altså det med at lukke ned.

Netop derfor kan det undre en del, at når det så nu her begynder at blive lidt svært, altså når man skal til at åbne Danmark igen, som jo helt tydeligt er meget besværligt for regeringen at håndtere, ja, så vælger man at holde kortene tættere til kroppen, at skifte strategi uden rigtig at orientere nogen og ikke mindst konstant at – efter min bedste overbevisning – oversælge, hvad det er, man har tænkt sig at gøre.

Sådan er det også med teststrategien generelt og disse hvide testtelte, der nu er skudt op rundtomkring i landet, i særdeleshed. Regeringen melder bramfrit ud, at man vil teste 42.000 mennesker om dagen, men intet om, hvornår det skal kunne lade sig gøre. I øjeblikket testes der vel 12.000-14.000 mennesker på landsplan, og langt, langt de fleste af disse test udføres p.t. i hospitalsregi, altså i regi af regionerne og ikke i de statslige testtelte, hvor antallet p.t. vel ligger på et par tusinde test dagligt, hvis man skal være virkelig optimistisk.

Hvorom alting er, er mit spørgsmål konkret til ministeren nu: Hvem er det helt konkret, altså hvad er det for en minister, som har bedt om etablering af de her testtelte, som vi nu ser skyde op rundtomkring i landet? Og mit andet spørgsmål her er: Hvorfor blev sundhedsordførerne i Folketinget først orienteret 20 minutter – 20 minutter! – før offentliggørelsen af etableringen af de her testtelte?

Kl. 17:38

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:38

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Men der er desværre nogle ting, jeg er nødt til at rette hos ordføreren. Der er ikke blevet oversolgt noget som helst. Det er til gengæld rigtigt, at de hvide testtelte på nuværende tidspunkt slet ikke er oppe i det gear, som det er planen de skal være, fordi man har valgt at starte med pilotprojekter, hvilket også har været fuldt offentligt. Og det har jeg ingen som helst problemer med. Jeg synes kun, det er klogt, at man starter med at få infrastrukturen til at virke, først i 5 telte og dernæst i 11 ekstra telte – at få det bygget op, i takt med at vi er sikre på, at kvaliteten er i orden.

Kl. 17:39

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Martin Geertsen (V):

Jo, men nu nævner ministeren i sine indledende betragtninger, at nu er det 10.000, man går efter, og for en uge siden var det 20.000, man gik efter skulle testes ude i de her telte. Altså, hvornår er det, der kommer til at ske hvad?

Så siger ministeren, at vi allesammen var fuldt orienteret. Lad mig citere den radikale sundhedsordfører, hr. Stinus Lindgreen, som siger omkring etablering af de her testtelte: Jeg blev ringet op af en journalist, der spurgte, hvad de telte var til, og jeg var bare ét stort spørgsmålstejn. Hvad er ministerens kommentar til det?

Kl. 17:39

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:39

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Der har løbende været møder i den politiske følgegruppe for covid-19. Der har man løbende fået orienteringer, både i marts og i april måned, til flere på hinanden følgende møder om arbejdet med at etablere et samfundsspor i samarbejde med Novo Nordisk, Novo Nordisk Fonden, Serum instituttet og andre. Det samfundsspor er det, som er de hvide testtelte. Og der er sådan set ikke noget hokusfokus i det. Det samfundsspor, som man har hørt om, er det samfundsspor, som er de hvide testtelte, som skal være en vigtig del af vores teststrategi, som vi i øvrigt også præsenterer for partilederne i den her uge.

Kl. 17:40

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:40

Martin Geertsen (V):

Jeg citerer fra en mail, som er sendt ovre fra ministerens kontor, hvor der står:

Hermed får I en forhåndsinformation om, at regeringen, Danske Regioner og Novo Nordisk Fonden om ca. 20 minutter udsender vedhæftede pressemeddelelse om etablering af Testcenter Danmark.

Jeg skal bare gentage spørgsmålet fra før: Når hr. Stinus Lindgreen til Berlingske den 22. april 2020 er citeret for at sige: »Det var ikke en rar situation at stå i som ordfører. Jeg burde være orienteret om det ...«, hvad er ministerens kommentar så til det?

Kl. 17:41

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:41

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg bestræber mig altid på at orientere alle ordførere så grundigt som overhovedet muligt. Dette er også sket her. Testcenteret har man været orienteret om igennem både marts måned og april måned. Jeg har godt læst i medierne, at det føler man ikke man har været, men det har man været orienteret om, både i marts og april måned på flere møder. Noget af det har jo været nødt til at være fortroligt, fordi vi har at gøre med et samarbejde med både danske og udenlandske private virksomheder. Men man har været orienteret om det, og det er jo det, som er blevet til de her telte, som er testcenteret. Og det er et vigtigt fundament i vores teststrategi.

Kl. 17:41

Den fg. formand (Christian Juhl):
Tak for spørgsmålet. Og tak til ministeren.

Vi går nu videre til spørgsmål nr. 16, og det er også et spørgsmål til sundheds- og ældreministeren, og spørgeren er fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 17:44

Kl. 17:42

Spm. nr. S 967

16) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF):

Hvad tænker ministeren om situationen for familier med hjemmeboende demente, som under coronakrisen ikke kan komme på daghjem, dagcenter eller aflastning, og hvilke initiativer vil ministeren tage, for at de pårørende atter kan blive aflastet i dagligdagen?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 17:42

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Hvad tænker ministeren om situationen for familier med hjemmeboende demente, som under coronakrisen ikke kan komme på daghjem, dagcenter eller aflastning, og hvilke initiativer vil ministeren tage, for at de pårørende atter kan blive aflastet i dagligdagen?

Kl. 17:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:42

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Til at starte med vil jeg sige, at jeg er meget bevidst om, at mennesker med demens og deres pårørende er særlig udsatte og rammes ekstra hårdt i den her svære tid. For mennesker med demens er vante strukturer og normale aktiviteter jo meget vigtige, men det kan ikke lade sig gøre i øjeblikket, og det kan medføre utryghed og bekymring. Nogle pårørende oplever også, at den vante aflastning er bortfaldet, så man pludselig står alene med en svækket ægtefælle eller forælder. Det er noget, der ligger mig meget på sinde.

Vi er jo, som ordføreren ved, i gang med forhandlinger om netop ældreområdet, hvor vi bl.a. også drøfter behovet for at komme tilbage til normale tilstande, så de ældre og deres pårørende kan få genetableret deres nødvendige hjælp og støtte. Som spørgeren er inde på, er det desværre sådan, at den helt ekstraordinære situation, vi står i, har gjort det nødvendigt at give kommunerne en midlertidig mulighed for at fravige rettigheder og forpligtelser, herunder også afløsning og aflastning. Der er altså en mulighed for, at man kan fravige forpligtelser i forbindelse med håndtering af covid-19, hvis det i kommunen vurderes nødvendigt på baggrund af en samlet vurdering af den samlede pleje- og personalekapacitet. Og der er det altså vigtigt for mig at understrege, at kommunen stadig altid skal foretage en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers særlige behov, inden der træffes beslutning om at reducere hjælp eller tilbud til f.eks. en borger med demens eller til en pårørende.

Så med andre ord er det altså ikke sådan, at det er muligt for en kommune at træffe en generel beslutning om, at alle modtagere af en given hjælp vil få helt eller delvis reduceret hjælpen. Det er ikke det, der er beskrevet i reglerne, hverken i serviceloven eller i den nye bekendtgørelse. Hvis en hjælp eller et tilbud reduceres i en periode, er det stadig kommunens ansvar at sikre den rette opfølgning på de borgere, der får reduceret deres hjælp. Det gælder jo også i forhold til hjemmeboende borgere med demens og deres pårørende, der f.eks. ikke kan komme på dagcenter og få aflastning – præcis som spørgeren henviser til her.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:44

Karina Adsbøl (DF):

Hvordan vil ministeren så sikre, at det sker, altså at kommunerne følger op på det? Jeg snakkede med en meget berørt ægtefælle den anden dag, og hun var meget ked af det og sagde, at hun jo ikke syntes, det var rimeligt, at statsministeren hele tiden sagde, at det var de sårbare og svage, der hele tiden skulle være de stærke, for hun var slidt ned til sokkeholderne og havde haft sin ægtefælle hjemme i mange uger nu 24-7. Derfor efterlyser jeg et helt konkret svar fra ministeren i forhold til det. Det er jo en kæmpe udfordring. Hvornår kan vi sikre, at de pårørende får hjælp, og hvornår kan vi sikre, at de får hjælp til aflastning? Der er jo ikke noget tidsperspektiv i det her.

Ministeren siger, at kommunerne skal foretage en individuel vurdering, men vi ved, at 84 pct. af kommunerne har skåret ned under covid-19, og at 16 pct. har bevaret hjælpen. Man kunne jo kigge på, hvordan og hvorledes de 16 pct. af kommunerne har gjort det. Men jeg vil gerne have et svar fra ministeren af på, hvordan vi løser det her. Kan det være sådan, at man kan åbne et daghjem, f.eks. med under 10 personer, med det, der skal være i forhold til sikkerhedsforanstaltninger og andet? Sådan nogle ting mangler jeg et svar på. Kan det være, at der kan komme en og aflaste i forhold til at gå en tur eller køre en tur? Kan man have udkørende busser, hvor man samler få demente og tager dem med ud i naturen, hvor man mødes et sikkert og forsvarligt sted med de sundhedsmæssige tiltag, der også skal være der?

Jeg mangler ligesom en positivliste over, hvad vi kan gøre. Hvis ikke man kan give hjælpen fra kommunens side, og hvis ikke man kan give den aflastning, skal der jo nogle andre initiativer indover, for ellers risikerer vi bare, at ægtefællen går virkelig ned, og det er jo virkelig, virkelig trist for både ægteparret, men også for deres omgivelser.

Kl. 17:46

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:46

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg deler fuldt ud den betragtning, der kommer her, og jeg synes, det er rigtigt at få fokus på det. Er der nogen grupper i vores samfund, som i den grad løfter en stor opgave, før corona ramte os, er det netop ægtefæller til mennesker med demens. Det gælder både i forbindelse med den hverdagsopgave, de løfter, men også angående det helt enorme mentale pres og den udfordring, det også er. Så det deler jeg fuldt ud.

Når der bliver spurgt om, hvornår vi kan få det her på dagsordenen, vil jeg sige, at det præcis er det, der er formålet med de forhandlinger, som vi havde i går aften og skal have igen i morgen aften i Sundheds- og Ældreministeriet via videolink med ældreordførerne. Det er netop for at se, hvad vi kan tage af andre initiativer, af nye initiativer for at sikre, at vi kan få bedre vilkår for vores ældre og deres pårørende i den her svære tid.

Kl. 17:47

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:47

Kl. 17:50

Karina Adsbøl (DF):

Jamen grunden til, at jeg rejser det her i spørgetimen, er jo, at det er så vigtigt for Dansk Folkeparti at yde den støtte og hjælp til dem, der har allermest behov for det, nemlig vores ældre. Derfor efterspørger jeg også løsningsforslag fra ministeren. Er det muligt, at man sundhedsmæssigt forsvarligt kan åbne dagcentre og daghjem med ganske få borgere, under ti? Er det sikkerhedsmæssigt forsvarligt, er det sundhedsmæssigt forsvarligt? Og de svar kan vi jo ikke få. Vi mangler retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen, vi mangler anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen, vi mangler hele teststrategien fra Sundhedsstyrelsen, og det er også derfor, at jeg efterlyser de svar fra ministeren her i Folketingssalen.

Kl. 17:48

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:48

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Nu er jeg jo ikke sundhedsmyndighederne, så den sundhedsfaglige vurdering må komme fra de relevante myndigheder. Men med hensyn til det konkrete forslag, der er lagt frem her – altså om man kan gøre noget ekstra i f.eks. et dagcenter, hvor der jo normalt sker aflastning og aktiviteter; om man kan gøre noget for mindre grupper, der er spredt, hvis man bruger de værnemidler og sørger for den rengøring og afspritning og andet, der skal til – er det præcis sådan noget, som vil være oplagt at finansiere og organisere som led i en politisk aftale, der hjælper på ældreområdet, som vi forhandler om i de her dage.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:49

Karina Adsbøl (DF):

Jamen så ser jeg da i hvert fald frem til, at man nu også i den politiske aftale virkelig tager hensyn til demente ægtefæller og demente ude i eget hjem og, ja, også ensomme ældre ude i eget hjem og hele ældreområdet, for der er virkelig behov for det. Jeg er jo glad for den anerkendelse fra ministeren, som jeg for første gang oplever at jeg får, i forhold til at det måske er muligt at åbne daghjem for mindre hold eller særlige grupper. Så jeg ser da frem til de forhandlinger, vi skal have, og så håber jeg, at der er kommet en imødekommenelse på det område.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:49

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg vil bestræbe mig meget, og vi vil gå så langt, som det overhovedet er muligt, men vi er nødt til at komme med det forbehold, at det er nogle af de mest svækkede borgere, vi har, og derfor skal vi gøre hvad der skal til rent sundhedsfagligt, for at beskytte imod at få smittekæder ind – og det ved jeg at alle ordførerne også deler. Vi kan se, at de steder, hvor der har været smittekæder i vores ældrepleje, har det katastrofale konsekvenser, og det går meget, meget hurtigt. Så derfor er det jo den præmis, vi arbejder under, desværre, i den her tid, og det er så det, vi har af udfordringer, og de rammer må vi så udfylde maksimalt, og det kræver både noget økonomi og nogle gode ideer.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Karina Adsbøl, og tak til ministeren.

Vi går over til spørgsmål nr. 17. Det er til børne- og undervisningsministeren, og spørgeren er fru Gitte Willumsen fra Silkeborg, som repræsenterer Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 17:50

Spm. nr. S 944

17) Til børne- og undervisningsministeren af:

Gitte Willumsen (V):

Vil ministeren garantere, at ingen efterskoler risikerer at lukke som følge af coronakrisen?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hun har nu mulighed for at læse spørgsmålet op for ministeren.

Værsgo.

Kl. 17:50

Gitte Willumsen (V):

Tusind tak for det. Vil ministeren garantere, at ingen efterskoler risikerer at lukke som følge af coronakrisen?

Kl. 17:51

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:51

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Den slags garantier er lidt vanskelige at udstikke, for det er sådan, at under normale omstændigheder sker der desværre indimellem det, at efterskoler lukker. Og det vil sige, at hvis jeg stod her og udstak en garanti for, at der ikke er noget som helst, der lukker i forbindelse med coronaen, så kunne der være tale om nogle andre forhold, og det ville jeg end ikke kunne gøre under normale omstændigheder. Men jeg vil sige det sådan, at jeg er meget glad for spørgsmålet. For det giver jo en anledning til at fortælle lidt om noget af det, vi faktisk har gjort for efterskolerne, i øvrigt også i fællesskab med hinanden, fordi vi har fået lavet en rigtig god hjælpepakke, hvor vi har strakt os rigtig langt.

Det, der ligesom har været vores mål med det, har været at sige, at når vi kommer på den anden side af coronaen, skal vi ligesom have frosset den periode, hvor der er corona, sådan at når vi kommer ud på den anden siden, gælder det samme som i dag, og det vil sige, at der ikke skal være en masse skoler, der er lukket. Noget af det, som bl.a. har været risikoen, var, at en masse forældre ville undlade – det var vores frygt – at tilmelde deres børn næste år, med det resultat, at skolerne ville kunne se ind i et år, de ikke kunne få til at hænge sammen. Heldigvis er det sådan, at det er et meget, meget lille fald – faktisk under 1 pct. – i tilmeldingerne til efterskolerne næste år, ifølge de seneste tal, jeg har fået. Det er vi selvfølgelig meget glade for, for det var hele hensigten med hjælpepakken. Så det er også en anledning til at sige, at der ikke er nogen grund til ikke at melde sine børn til efterskolerne næste år. Vi har fundet en vej med hensyn til at få lavet en hjælpepakke for i år og har også kigget ind i at lave en hjælpepakke for næste år, så der ikke er efterskoler, der unødigt knækker nakken økonomisk.

Så hele hensigten er simpelt hen at sige, at vi ikke kan lave garantier, for det er der heller ikke normalt, og der er indimellem efterskoler, der må dreje nøglen rundt, men det skal ikke være coronaen, der bliver årsagen til, at en masse efterskoler lukker. De har en vigtig rolle i vores uddannelseslandskab, og det skal de også have fremadrettet.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:53

op til. Altså, så jeg sender bare også lige en tanke her til de unge mennesker, der sidder derude, for hvem det her i virkeligheden er mere indgribende, end det er for de fleste andre unge.

Kl. 17:56

Kl. 17:53

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:56

Gitte Willumsen (V):

Tak for ministerens svar. Jeg er bekendt med de hjælpepakker, der er lavet til efterskolerne, og som regeringen har lavet sammen med Folketingets partier – dem bifalder jeg. Jeg synes, de hjælpepakker er rigtig gode. Men jeg tror dog stadig væk, at der er nogle forældre, der undrer sig lidt. Der er vist ikke rigtig kommet nogen penge ud til dem endnu.

Men det, jeg er optaget af her, er den der sikkerhed omkring skolerne, i forhold til hvilken form de kan starte op med, og hvilke muligheder de har til næste år. Jeg er bange for, at der er familier, der vælger ikke at sende deres unge af sted på efterskole efter sommerferien, fordi de kan være bekymrede for, hvad det er for et skoletilbud, der er på efterskolerne efter sommerferien.

Efterskolerne leverer jo elevfællesskaber i et unikt skoleår, hvor man er sammen 24-7, hvor man får lov til at dyrke sine interesser, og hvor man får venskaber for livet. Efterskolerne giver et skoleår, som bygger på dannelse i bred forstand, hvor man får lov til at blive et helt menneske og skabe sin egen identitet i de her fællesskaber. Men usikkerheden omkring, hvornår efterskolerne kan starte op igen, og usikkerheden omkring, hvordan næste skoleår bliver, kan måske afholde nogle familier fra at vælge efterskolerne til som skoletilbud til deres unge mennesker til næste skoleår.

Så jeg vil spørge endnu en gang, kære minister: Kan du garantere, at man roligt kan melde sig til næste skoleår på efterskolerne, altså at der også er et ordentligt tilbud til næste år?

Kl. 17:54

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:54

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Ordet garanti får alt til at bimle hos mig, fordi sådan er verden ikke. Havde du spurgt i februar, om jeg kunne garantere, at der ikke kom en pandemi, og jeg så havde sagt, at nej, det kan jeg ikke, så ville alle have sagt: Uh, ministeren siger, at der kommer pandemi. Og hvis man havde sagt det omvendte, jamen så ville man jo have stået nu og set helt tosset ud. Så ordet garanti er bare en mærkelig størrelse, for som alt viser i den her pandemi, kan vi ikke som mennesker kontrollere ting til et niveau, hvor man kan give den type af garantier.

Men det, jeg kan sige, er, at de tal, vi har, altså de seneste tal, jeg har fået som minister, viser, at der er et fald på under 1 pct. i tilmeldingerne til næste år. Det vil sige, at de hjælpepakker, der er lavet til efterskolerne, og som vi, Folketingets partier, har lavet sammen med hinanden, har været sikkerhedsnet nok til, at forældrene fortsat har deres børn skrevet op og har tilmeldt deres børn til næste skoleår. Og det vil sige, at det frafald, som vi så ind i og var bekymrede for simpelt hen ville kunne trække tæppet væk under skolerne, ikke er kommet. Det tror jeg da bl.a. handler om, at vi i fællesskab med hinanden fik spændt et sikkerhedsnet ud, der gjorde, at man kan se for sig, at der blandt alle Folketingets partier faktisk er et ønske om, at vi har det samme efterskolelandskab efter corona som før corona.

Så får jeg også bare lyst til at sige, at jeg faktisk tror, at efterskoleeleverne er nogle af dem, der har det allersværest lige nu, simpelt hen fordi det også at bo det sted, hvor man går i skole, og som så lukker ned, jo selvfølgelig er utrolig voldsomt indgribende i en hverdag, og det at gå der, er måske noget, som man har set frem til i flere år, og noget, som familien i øvrigt kan have gået og sparet

Gitte Willumsen (V):

Det er også lidt min bekymring. Altså, lige nu har vi jo 30.000 efterskoleelever, som er sendt hjem. Og Liva Beyer, der er efterskoleelev på Baunehøj Efterskole har udtalt til DR Nyheder den 15. april:

Vi har kun 1 år på efterskolen. Vi kan bare ikke lige vente til næste år, som folkeskoleeleverne kan. Vi er spredt ud over hele landet, og for os er det her år bare rigtig dyrebart. Det smuldrer imellem hænderne på os. Vi har brug for at komme tilbage snart. Vi har kun dette ene år. Kan vi ikke godt komme tilbage?

Så vil jeg spørge ministeren: Får hun sit ønske opfyldt?

Kl. 17:57

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:57

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det er jo for tidligt at sige nu, for der er ikke truffet beslutning om, hvad der skal ske på den anden side af den 10. maj. Men jeg vil gerne sige, at jeg, forud for vi skulle her ind i Folketingssalen, lige har siddet og godkendt det notat, som ryger ud til den politiske følgegruppe, som har spurgt til det her med sundhedsrisikoen præcis forbundet med efterskolerne. Og nu skal ordføreren selvfølgelig have mulighed for også at læse det, men jeg vil sige, at når jeg læser det igennem, som sundhedsmyndighederne skriver nu i forhold til smitterisiko, jamen så får jeg genbekræftet, at det var den rigtige beslutning at træffe. Men det får ordføreren jo mulighed for at læse senere.

Det er selvfølgelig sådan, at når man bor sammen med hinanden, vil det få hjemmelignende forhold. Det vil sige, at der – fordi man deler adresse med hinanden i forhold til det med at holde den afstand, der skal til, for at smittekæderne ikke bliver for mange – rejser sig alle typer af dilemmaer på ryggen af det at få efterskoleeleverne tilbage. Så det har været en utrolig svær beslutning at sige, at de ikke skulle tilbage i den første genåbning, men ikke desto mindre mener jeg, at det er en helt rigtig beslutning.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hvis man ikke arbejder med decimaler, kan et halvt minut meget let blive til et helt minut, og det sker jævnligt lige i øjeblikket. Værsgo.

Kl. 17:58

Gitte Willumsen (V):

Tak. For coronakrisen talte vi meget om de unges mentale sundhed, og mit kendskab til efterskoleeleverne er, at de lider stort afsavn og føler stor sorg over at have mistet deres fællesskaber. Hvad vil ministeren gøre for at sikre den mentale sundhed for de her unge mennesker?

Kl. 17:58

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 17:58

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Jeg tror, det er vigtigt, at vi ligesom får delt det op. Der er nogle, som oplever et håndterbart savn – jeg tror, alle savner deres venner nu – og så er der nogle, hvor der er tale om decideret mistrivsel, og begge de to kategorier vil findes blandt efterskoleeleverne.

Til den første gruppe er der simpelt hen ikke andet at sige, end: Det var frygteligt, at det lige var jer, der måtte holde for, at det var på dette tidspunkt, i coronatiden, at I tog jeres efterskoleophold.

Hvad angår den anden gruppe, hvor det er mere alvorligt, vil jeg sige, at vi faktisk ikke har lukket skolevæsenet ned for den gruppe, og det vil sige, at der har vi nogle muligheder for at tage dem ind og give dem en almindelig hverdag, selvfølgelig under andre forhold, end der ville have været på efterskolen, men dog på en måde, så man kan få et pusterum fra de eventuelt vanskelige forhold, der kan være på hjemmefronten – det kan være, ens forældre lige er blevet skilt, det kan være, at der er kræftsygdom i familien, det kan være alle mulige ting.

Kl. 17:59

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak. Og tak til fru Gitte Willumsen.

Så går vi over til spørgsmål nr. 18, der også er til børne- og undervisningsministeren, og det er af fru Marie Krarup fra Dansk Folkeparti.

Kl. 17:59

Spm. nr. S 961

18) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marie Krarup (DF):

Er ministeren ikke enig i, at det vil give flere pladser i daginstitutioner – som man især har brug for i en presset coronatid – hvis man gjorde hjemmepasningsordningen for småbørn obligatorisk for alle landets kommuner i stedet for at fastholde det som en frivillig ordning?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 17:59

Marie Krarup (DF):

Tak. Er ministeren ikke enig i, at det vil give flere pladser i daginstitutioner – som man især har brug for i en presset coronatid – hvis man gjorde hjemmepasningsordningen for småbørn obligatorisk for alle landets kommuner i stedet for at fastholde det som en frivillig ordning?

Kl. 18:00

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:00

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det er på en eller anden måde et kontrafaktisk spørgsmål og et lidt hypotetisk spørgsmål. Derfor kan man sige, at det ikke kan blive andet end et lidt kontrafaktisk og også hypotetisk svar, der bliver givet på det. Men jeg vil sige, at kommunerne jo lige nu arbejder benhårdt på at udvide kapaciteten, både hvad angår personale og lokaler, så der kan skabes en god om end anderledes hverdag for børnene inden for rammerne af de sundhedsmæssige retningslinjer. Jeg synes faktisk, det er ret imponerende, hvordan det er lykkedes på trods af de vanskelige rammer.

I forhold til det konkrete spørgsmål er det vel sådan, at hvis ordningen med at få penge for at passe børnene derhjemme var obligatorisk, havde flere forældre vel valgt det forud for coronakrisen,

og så havde kommunerne også planlagt det anderledes og derfor samlet set haft en mindre kommunal kapacitet. Det vil sige, at der havde været færre pladser, og at der havde været mindre plads i dagtilbuddene generelt. Det vil sige, at det i bedste fald ikke ville have gjort nogen forskel, for så ville de børn i forvejen have været hjemme. I værste fald ville det måske endda have betyde, og det er jo så en hypotese, at det ville have været sværere at håndtere den nuværende situation, simpelt hen fordi man så ville have haft mindre kapacitet i vuggestuer og børnehaver og dermed have haft færre kort på hånden i forhold til at få hele puslespillet til at gå op.

Men uanset hvad er spørgsmålet hypotetisk og foreholder en situation, der ikke eksisterer. Derfor er svaret jo også i virkeligheden lige så flagrende som spørgsmålet. Vi har ikke fra regeringens side noget ønske om, at forældrene melder deres børn ud af hverken dagpleje, vuggestue eller børnehaver. Vi ønsker måske særlig i den nuværende situation, at alle børn og forældre får glæde af en dagtilbudsplads, hvor der er et veluddannet pædagogisk personale, og hvor det enkelte barn kommer med ind i et fællesskab med andre børn.

I dag er ordningen med tilskud til pasning af egne børn som bekendt frivilligt for kommunerne at tilbyde. Det er cirka halvdelen af kommunerne, der har indført den ordning, og der gives tilskud til omkring 1.000 børn, så i forhold til det samlede antal børn på daginstitutionsområdet er det en relativt begrænset gruppe, vi taler om. Jeg overlader det sådan set trygt til den enkelte kommune at vurdere, om de synes, det er en god idé i forhold til deres samlede udfordringer omkring genåbning, eller om det er andre løsninger, der skal anvendes i de enkelte kommuner.

Kl. 18:02

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 18:02

Marie Krarup (DF):

Tak for svaret. Nu var spørgsmålet faktisk ikke ment hypotetisk. Det var ment på den måde, om det ikke ville være en løsning, hvis man satte ind nu og gav større mulighed for, at forældre kan passe deres børn selv. Jeg mener rent faktisk, at det er meget, meget konkret lige nu. For lige nu, hvor daginstitutionerne åbner, er der forældre, der får at vide, at det ikke er muligt at have plads til så mange børn, som de gerne ville have, på grund af coronasundhedsforeskrifterne. Hvis man i højere grad åbnede op for, at de forældre kunne passe deres børn hjemme, havde man jo løst flere problemer på samme tid, for nogle af dem ville gerne bruge den mulighed, men de bor måske en kommune, hvor den mulighed ikke eksisterer. Det er derfor, jeg synes, at det ville være smart, hvis man lige nu tog nogle skridt til at gøre det nemmere for forældre at passe deres børn selv.

Vi havde for et stykke tid siden en meget, meget ideologisk debat her i Folketinget om formuleringen af en ny familiepolitik. Der var ministeren på det meget ideologiske hold, der mente, at det var helt forkert at give familierne større mulighed for at passe børnene hjemme. Men nu står vi i en anden situation, hvor vi egentlig ikke behøver at diskutere ideologi. Vi kan bare sige: Lige nu har vi simpelt hen nogle konkrete pladsproblemer; det er simpelt hen svært for institutionerne at leve op til at give plads til alle de børn, som skal i institution. Derfor vil man rent praktisk kunne lette trykket på institutionerne ved at finde på andre måder at give forældrene mulighed for at passe børnene selv. Og en af dem kunne jo være den her mulighed, som allerede eksisterer, men som er frivillig, i de forskellige kommuner, hvor man altså lader børnene blive passet hjemme og lade pengene følge barnet.

Man kunne måske også finde andre metoder, men lige nu er det et gyldent øjeblik for at udvikle familiepolitikken hen imod, at

børnene kan få lov til at blive længere hjemme hos deres forældre. Skal vi ikke bruge den mulighed?

Kl. 18:04

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:04

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Det synes jeg i hvert fald ikke at vi skal beslutte her på Christiansborg, vil jeg gerne sige. Det er jo et redskab, man som kommune kan anvende, hvis man mener, det er en hensigtsmæssig måde at få genåbningen til at gå op på. Det er frivilligt.

I virkeligheden mener jeg, at noget af det, den her krise har vist på skole- og dagtilbudsområdet, er, at det kan være en ualmindelig god idé, at vi herindefra blander os en lille smule udenom, hvilke konkrete løsninger man vælger lokalt. Så det her er en mulighed, hvis man vil det. Det er noget, kommunerne selv beslutter. Det er ikke noget, vi dikterer herinde fra Christiansborg. Det synes jeg egentlig er mest hensigtsmæssigt.

Så er det fuldstændig rigtigt, at hvis jeg var byrådsmedlem ville jeg ikke stemme for, at man brugte den mulighed. Det er simpelt hen et spørgsmål om, at jeg ikke ønsker, at vi som samfund skal betale folk for at gå derhjemme og passe deres egne børn. Folk kan vælge at gå derhjemme og passe deres egne børn. Det må de selvfølgelig selv besluttet sig for; det synes jeg i sagens natur ikke at vi som samfund skal blande os i. Men hvis jeg var byrådsmedlem i et sådant byrådet, ville jeg bestemt ikke stemme for at anvende den mulighed. Men som tingene er nu, er det et redskab.

Nu er jeg jo ikke byrådsmedlem, men minister, så svaret på spørgsmålet om, om jeg kunne finde på at gøre det obligatorisk for kommunerne at bruge det her redskab, er: Nej, det kunne jeg ikke. Det mener jeg sådan set er op til kommunerne selv.

Kl. 18:05

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:05

Marie Krarup (DF):

Men det er jo ikke op til kommunerne at finde på, at den her ordning eksisterer. Det er jo fundet på centralt, om jeg så må sige. Det har tidligere været og er lige nu op til kommunerne selv, om de vil tilslutte sig ordningen eller ej. Så jeg vil sige, at det der med, at det ikke er Christiansborg, der tager beslutningerne, er simpelt hen forkert. Det er Christiansborg, der tager beslutningen om, om den ordning skal eksistere. Og derfor kunne man jo sige, at det også godt kunne være Christiansborg, der tog beslutningen om, at nu skulle den gøres obligatorisk for at løse et praktisk problem. Altså, det er jo i krisetider, at samfundet udvikler sig hastigst, eller hurtigst, og nu har vi en krise, der muliggør, at vi kan udvikle os i den retning. Den synes jeg vi skulle bruge.

Kl. 18:06

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:06

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Jeg har fuldstændig tillid til, at kommunerne, punkt 1, godt ved, at der er en krise, og, punkt 2, godt ved, at der er kapacitetsudfordringer, og, punkt 3, godt kender de værktøjer, der er tilgængelige. Og det vil sige, at hvis de har et ønske om at anvende det her redskab, er jeg helt overbevist om, at de finder på at beslutte det. Det er ikke noget, jeg vil proppe ned i halsen på dem. Så ja, ordføreren har

fuldstændig ret i, at vi jo kan træffe præcis de beslutninger, vi har lyst til herinde fra. Og den beslutning, som jeg og vi som regering har lyst til at træffe, er, at vi ikke skal bestemme over kommunerne i forhold til det her. Vi er overbevist om, at de er bedst til at vurdere, hvordan man får løst de kapacitetsproblemer, der er derude, og hvilke redskaber der skal tages i anvendelse. Så det mener jeg ikke at vi fra Christiansborgs side skal bestemme over.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:07

Marie Krarup (DF):

Men man kunne godt opfordre dem til at gøre det, og man kunne godt gøre opmærksom på, at den her ordning findes. For jeg har da fået henvendelser fra forældre, som synes, at de sidder i en meget, meget svær situation. Og der kunne det her jo være en løsning, altså at man fik mulighed for at passe sine børn selv.

Noget andet er, at jeg vil give ministeren ret i, at det er en mærkelig ting, at staten skal betale forældre for, at de selv passer deres børn. Det ville være bedre, hvis vi kunne lave nogle ordninger, så folk havde mulighed for at gøre det, uden at man fik penge direkte fra staten. Men der har vi jo indrettet en velfærdsmodel, som gør det meget vanskeligt. Men derfor kan man så sige, at så ville det jo være nu, at man skulle finde på andre ideer til, at forældre har mulighed for at tage sig af deres børn selv, men hvor det ikke nødvendigvis er en betaling direkte fra staten, men ad andre veje. Vil ministeren ikke være villig til at se på det for at løse de kapacitetsproblemer, som vi har?

Kl. 18:08

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:08

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg har simpelt hen ikke endnu i den her coronatid hørt om nogen – og det kan selvfølgelig være, fordi der sker så meget i de her dage og uger, at der kan være noget, jeg tager fejl af – der har fået nej til at passe deres egne børn derhjemme; altså, hvis man skal have alle mulige ordninger ind over, så er det klart. Men i forhold til en familie, hvor man træffer en beslutning om, at den ene undlader at arbejde og går derhjemme med børnene, har jeg simpelt hen ikke hørt om, at staten så kommer og siger nej. Med mindre man ikke kan varetage sit barns tarv, og man derfor bliver underlagt et obligatorisk dagtilbud. Men ud over dem, der bliver underlagt et obligatorisk dagtilbud, så står det jo en familie frit for at beslutte sig for at være derhjemme omkring børnene. Så er det jo rigtigt, at hvis man vil have alle mulige statslige ordninger ind over, er det et andet spørgsmål, vi snakker om. Men ordføreren får det simpelt hen til at lyde, som om at man som forældre ikke kan træffe den beslutning. Det kan man godt.

Kl. 18:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så siger jeg tak til fru Marie Krarup fra Dansk Folkeparti, for børne- og undervisningsministeren fortsætter i spørgsmål 19 med at give svar til hr. Peter Juel-Jensen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 18:08

Spm. nr. S 980

19) Til børne- og undervisningsministeren af:

Peter Juel-Jensen (V):

Hvad vil ministeren gøre for at hjælpe de eud-elever, der under normale omstændigheder bor på skolehjem, fordi deres forældre geografisk bor langt fra skolen, og som lige nu oplever udfordringer, fordi skolehjemmene stadig har lukket som følge af covid-19, i forhold til at afslutte deres uddannelsesforløb?

Skriftlig begrundelse

EUD-elever, der står til at skulle afslutte deres uddannelsesforløb med en svendeprøve, har nu mulighed for at vende tilbage på skolen og færdiggøre hovedforløbene. Men de elever, der under normale omstændigheder bor på skolehjem, fordi deres forældre geografisk bor langt fra skolen, oplever lige nu udfordringer, fordi skolehjemmene stadig har lukket som følge af covid-19.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 18:09

Peter Juel-Jensen (V):

Tak for det, formand. Hvad vil ministeren gøre for at hjælpe de elever, der under normale omstændigheder bor på skolehjem, fordi deres forældre geografisk bor langt fra deres skole, og som lige nu oplever udfordringer, fordi skolehjemmene stadig har lukket som følge af covid-19, i forhold til at de kan gøre deres uddannelsesforløb færdigt?

Kl. 18:09

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:09

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det spørgsmål. Jeg tror, det er vigtigt igen, selv om vi siger det mange gange, at gentage, at vi står i en fuldstændig særlig situation som samfund, og det er jo det, der er årsagen til, at eleverne på skolehjemmene er sendt hjem ligesom f.eks. efterskoleeleverne, som vi også har været inde på tidligere i dag. Det er også vigtigt for mig at slå fast, at der gælder det samme for erhvervsuddannelseseleverne på skolehjem som på de øvrige kosttilbud, at hvis forholdene i hjemmet skønnes at nødvendiggøre, at eleven ikke hjemsendes, eller hvis den pågældende ikke har et reelt alternativ, så kan man faktisk blive boende på skolen, og det er en pointe, som er gået rigtig manges næse forbi. Og der er jo grupper af elever på kosttilbud af forskellig karakter, hvor man er der, fordi det er meget bumlet på hjemmefronten og det så er den løsning, man har valgt. For den gruppe gælder det altså, at skolerne faktisk ikke er lukket og ikke har skullet være lukket på noget tidspunkt, for de er undtaget med nødlukningsbekendtgørelsens § 2.

Så spørges der konkret til de elever, som er ved at afslutte deres uddannelse, og den gruppe elever har siden den 20. april kunnet vende tilbage til deres uddannelser og dermed også til deres kosttilbud, hvis ledelsen vurderer, at skolen lever op til de sundhedsmæssige retningslinjer. Konkret omfatter den seneste åbning fysisk nødundervisning på skolen for alle hovedforløbs elever, der er på sidste år af deres erhvervsuddannelse, dvs. elever under skoleperiode og elever i skolepraktik, og også afvikling af den afsluttende prøve er omfattet. Elever, der under normale omstændigheder bor på skolehjemmene, vil således igen kunne bo på skolehjem i forhold til at afslutte deres uddannelse, hvis de er omfattet af åbningen.

Efter min bedste overbevisning er problemstillingen løst for erhvervsuddannelseselever, som er ved at afslutte deres uddannelse, men jeg hører selvfølgelig gerne, hvis der er eksempler, vi ikke kender til. Det har vi også oplevet på andre områder, altså at der

faktisk er nogle, som ikke har opdaget, at de egentlig gerne må være tilbage, og derfor stadig væk har eleverne hjemme. Det gælder ikke mindst dem, hvor der er sociale udfordringer. Der er fortsat rigtig mange skoler og ungdomsuddannelser, der tror, at hvis man går fra 6. klasse og op til 2. g, er der ingen, der må være tilbage, og det er altså ikke tilfældet. Har man sociale udfordringer – det kan være, ens forældre lige er blevet skilt; det kan være, der er en, der er kræftsyg; det kan være alkohol; det kan være andet – så må man gerne være i skole, også på skolehjemmene.

Kl. 18:11

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:11

Peter Juel-Jensen (V):

Altså, grunden til, at jeg spørger, er, at rundtomkring i kongeriget har vi jo de her elevhoteller. Og kort sagt er det en mulighed for, at de elever, som bor langt væk fra deres institution, deres ungdomsuddannelsestilbud, således at de også har en mulighed for at gå på et gymnasium eller gå på en erhvervsskole. Og de har jo været lukket ned. Så jeg skal lige have det skåret helt ud i pap: Er det så således, at hvis man opfylder kravene til at kunne bo på et skolehjem, altså typisk de der 5 kvarter i transporttid, så kan man altså nu flytte tilbage på sit skolehjem og genoptage sin uddannelse, når man er på en afsluttende årgang?

Kl. 18:12

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:12

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Ja, og nogle gang er der brug for, at det bliver sagt så firkantet: Ja, det er præcis sådan, at hvis man er på det afsluttende år, og hvis man boede på skolehjem forud for corona, så kan man vende tilbage på sit skolehjem og afslutte, og det vil sige både bo der og modtage undervisningen der. Så det er bare sådan et helt klart og firkantet ja: Det må man gerne. Og der er givet steder derude, der ikke har hørt det. Vi gør alt, hvad vi kan, for at informere om forholdene. Og dermed er det også bare vigtigt for mig at sige det så klart: Ja, det må man gerne.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Christian Juhl):
Så er det spørgeren.

Kl. 18:13

Peter Juel-Jensen (V):

Det synes jeg er en ganske klar og en ganske god melding til alle de skolehjem, der nu er derude. Kunne jeg måske bede ministeren om så at kaste lidt opmærksomhed på det og måske sende et hyrdebrev ud til de skolehjem, der er, således at de kan komme op at køre? For jeg tror, at der er flere skolehjem derude, som ikke har fået den information, og som stadig væk ikke helt ved, hvilke regler de skal læne sig op ad. Så kunne ministeren ikke gøre skolehjemmene og de studerende den store tjeneste at sende sådan et hyrdebrev ud, for så mange skolehjem er der jo heller ikke, således at alle de elever, som er afgangselever, nu kan flytte ind på deres skolehjem og genoptage deres uddannelse på samme måde som deres kammerater?

Kl. 18:13

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:13

Kl. 18:15

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): De skulle gerne alle sammen have modtaget et brev. Det vil jeg selvfølgelig gerne gå tilbage og tjekke efter at de har, og jeg vil også gerne tage nogle overvejelser om, om vi skal sende endnu et brev. Jeg vil sige hertil, at vi i øvrigt er i gang med at udforme breve, som skal gå rundt til samtlige uddannelsesinstitutioner, herunder også skolehjemmene, i forhold til den gruppe, som ikke er på deres afsluttende år. Afgangseleverne må pr. definition være tilbage, men for de andre årgange skal man gøre et større nummer ud af, end man gør nu, at få de unge mennesker tilbage, hvis det er sådan, at der er tale om alvorlig mistrivsel derhjemme. For det er vores oplevelse, at det ikke bliver brugt i vid nok udstrækning.

Så ja, vi vil gerne gå tilbage og kigge på, om informationen omkring det er god og stærk nok. Jeg tror sådan set, at det er svært at kommunikere for meget i de her tider, for først lukker vi ned, så åbner vi, og hvad gælder der så af regler osv. derudad? Det kan være rigtig svært at følge med for de enkelte skoler, så det vil vi selvfølgelig gerne kigge ind i. Tak for opfordringen til det.

Kl. 18:14

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Peter Juel-Jensen.

Vi går videre til spørgsmål nr. 20, som også er til børne- og undervisningsministeren, og der skal vi have et sønderjysk hold på banen, nemlig fru Ellen Trane Nørby fra Venstre, Danmarks Liberale Parti, suppleret af hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 18:15

Spm. nr. S 982 (omtrykt)

20) Til børne- og undervisningsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V) (medspørger: **Hans Christian Schmidt** (V)):

De 16 videns- og formidlingscentre i Danmark, der alle har en vigtig formidlingsrolle, f.eks. Experimentarium, Aqua, Universe, Geocenter og Historiecenter Dybbøl Banke, er lige nu ikke omfattede af regeringens kulturnødpakke, og Historiecenter Dybbøl Banke står alene til at miste op mod 1,8 mio. kr. i indtægter i forårssæsonen grundet covid-19, men kan ikke få hjælp, mener ministeren på den baggrund, at videnspædagogiske aktivitetscentre såsom Historiecenter Dybbøl Banke bør kunne få dækket deres faste udgifter under coronakrisen som følge af nedgang i aktivitet?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 18:15

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. De 16 videns- og formidlingscentre i Danmark, der alle har en vigtig formidlingsrolle, f.eks. Experimentarium, AQUA, Universe, GeoCenter Møns Klint og Historiecenter Dybbøl Banke, er lige nu ikke omfattet af regeringens kulturnødpakke, og Historiecenter Dybbøl Banke står alene til at miste op mod 1,8 mio. kr. i indtægter i forårssæsonen grundet covid-19, men kan ikke få hjælp. Mener ministeren på den baggrund, at de videnspædagogiske aktivitetscentre såsom Historiecenter Dybbøl Banke bør kunne få dækket deres faste udgifter under coronakrisen som følge af nedgang i aktivitet?

Kl. 18:15

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Ja, det mener jeg faktisk at de bør kunne i en eller anden udstrækning, og derfor er jeg også indstillet på, at vi tager en snak med hinanden om det, altså forstået på den måde, at jeg synes, at vi skal tage det op på vores næstkommende møde, hvor alle Folketingets partier mødes, og tage en drøftelse om det. Så tak for opfordringen til det.

Det, vi har gjort i forhold til de her videncecentre, er i første omgang at fremskynde nogle af de udbetalinger af deres tilskud, som først skulle være faldet på et senere tidspunkt, men det er egentlig også vores indtryk efter at have dykket yderligere ned i det – det var også noget, vi gjorde helt indledningsvis – at der nu, hvor den her periode er blevet længere end bare frem til påske, godt kan være en god grund til, at vi kigger på det igen.

Så jeg vil i virkeligheden bare give et tilsagn om, at vi er fuldstændig enige med Venstre i, at der er en stor udfordring. De løfter en kæmpe samfundsmæssig opgave på hver deres vis, og derfor er der god grund til at kigge ind i også at få lavet en hjælpepakke på det her område. Hvordan vi så gør det helt konkret og detaljeret, vil jeg egentlig gerne invitere til at vi får kigget på omkring et forhandlingsbord.

Kl. 18:16

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 18:16

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen tak for det tilsagn fra ministerens side – det er jeg selvfølgelig rigtig glad for. Det er en sag, vi har rejst fra Venstres side, fordi vi synes, det er enormt problematisk i forhold til de 16 videnspædagogiske aktivitetscentre, som vi har rundt i landet, og som både løfter en kæmpestor formidlingsopgave i forhold til vores børn og unge, men jo også er en del af kulturoplevelsesøkonomien, og som sidste år rundt regnet havde 32 millioner besøg, heraf rigtig mange børn og unge, der også får naturvidenskab eller historie eller vores natur ind under fingrene sammen med deres skolebesøg.

Hvis vi tager et center som Historiecenter Dybbøl Banke, er det sådan, at man allerede har fået 225 skolebesøgsgrupper og andre lejrskolegrupper aflyst på grund af covid-19-nedlukningen, og det tab, som er omtalt i spørgsmålet, relaterer sig udelukkende til, at man ligesom kommer til at kunne åbne inden højsæsonen. Hvis man tager Eksperimentarium, som jo er i den store ende, og som er placeret her i hovedstaden – også for at sige, at det her jo er institutioner, der har en bredde over hele landet fra AQUA i Silkeborg over vores naturcentre på Bornholm til GEUS-centrene – så er det over hele landet, at der er kæmpestore formidlingsinstitutioner, som spiller en nøglerolle for informationerne.

Eksperimentarium, som er en af de store, havde forrige år en samlet økonomi summeret op til over 80 mio. kr., så man kan sige, at den lille del jo er det, der ligger på finansloven; den store del er jo den meget store aktivitetsgenererede økonomi, der er omkring de her kultur- og oplevelsescentre.

Så er det også bare for at sige, at vi fra Venstres side jo har et fokus, der går ud over de der 17 mio. kr., der ligger på finansloven under børne- og undervisningsministerens paragraf, for vi kigger samlet på, hvordan vi sikrer, at de her institutioner også er her til efteråret og til næste år, så de ikke lukker ned som følge af krisen.

Så tak for tilsagnet, men også et opfølgende spørgsmål i relation til, om vi så også er enige om, at det ikke kun er et spørgsmål om finanslovsbevilling, men jo et spørgsmål om at sikre centrene samlede økonomi med de hjælpepakker, der så skal laves.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:18 For det tror jeg i virkeligheden at vi alle sammen har nemmest ved. Og det samme har kulturinstitutionerne selv og de mennesker, der arbejder med det til hverdag.

Kl. 18:18 Der bliver forhandlet i øjeblikket i forhold til næste fase af en eventuel genåbning, og det vil jeg ikke foregribe. Så det vil jeg i virkeligheden ikke komme yderligere ind på. Jeg er enig i vigtigheden af de her institutioner – så tusind tak for at tage det op.

Kl. 18:21

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Jeg vil som minister utrolig gerne undgå at komme til at blive meget specifik på, hvordan jeg mener det skal skrues sammen. Jeg har bedt ministeriet om at prøve at gå i gang med at kigge på, hvad for nogle modeller man kan lave for det, som vil være meningsfulde, og hvor man på en eller anden måde lægger sig i samme spændingsfelt som flere af de andre hjælpepakker, så der er en eller anden form for parallelitet til det, man har gjort på andre områder.

Men, altså, hele hensigten er jo simpelt hen, at vi skal sørge for, at det hele ikke lukker ned, for det her er utrolig vigtige ting for vores samfund og for vores børn og for deres læring, og det er det, både når de besøger det som en del af deres skolearbejde, men jo også når det er som kulturtilbud, altså som noget, man som forældre kan vælge til i mængden af mærkelige ting, man som forældre bliver udsat for og bombarderet med.

Der må man sige, af de her centre jo leverer leverer nogle utrolig begavede og gode alternativer til utrolig mange andre ting. Så på alle tænkelige måder er vi interesserede i, at vi selvfølgelig har de her tilbud på den anden side af krisen også.

Men jeg vil ikke stå som minister og blive meget specifik på, hvad for en model vi skal lave her. Der er simpelt hen bare en åben dør, og tak, fordi Venstre tog det op. Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at vi får kigget på de her 16 kulturinstitutioner. Og man kan sige: Hvad er 16 kulturinstitutioner? Ja, jeg synes, man skal kigge ned over listen, hvis ikke man kender dem i forvejen, for jeg tror faktisk, at de fleste af os i Danmark har en relation til dem, enten fordi vi selv har været der, eller fordi vores børn har været der og har fået noget ud af at deltage de forskellige steder.

Kl. 18:20

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:20

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen tak for tilsagnet og også den fremstrakte hånd i forhold til den sag, vi rejser fra Venstres side. Det er heller ikke, fordi vi behøver sådan at gå ned i konkrete detaljer, men jeg forstår, at vi tager det op på vores næste møde på fredag, hvor vi kan få en reel forhandling om det, og det ser vi frem til. Men det er også bare for at understrege, at det her jo er enormt vigtige institutioner.

Altså med hensyn til Historiecenter Dybbøl Banke, som vi så har nævnt som et af eksemplerne, står vi jo i 100-året for genforeningen af Sønderjylland. Vi havde regnet med, at det skulle være et festår – nu er det aflysning på aflysning. Og lige nu er der jo ikke nogen åbningsdato. Så det er også et spørgsmål om, om ministeren i relation til den videre åbning kan give et perspektiv for de 16 institutioner. Hvornår er det, de igen kan begynde at lave formidling over for børn og unge?

Kl. 18:21

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:21

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Det skal jeg ikke kunne svare på. Altså, det samme gælder jo, når vi drøfter de ældste elever. Jeg ville sådan ønske, at man bare kunne sige til de unge mennesker: Det er det her, I har at forholde jer til.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så vil jeg gerne byde velkommen til medspørgeren, hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 18:21

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det, formand, og også tak til ministeren for de svar, som ministeren er kommet med indtil nu, og den fremstrakte hånd. Jeg ønsker heller ikke, at vi skal gå ind i en specifik diskussion her. Men i forlængelse af det, fru Ellen Trane Nørby spurgte om, kunne jeg godt tænke mig bare lige at spørge ministeren: Anerkender ministeren, at de 17 mio. kr., som optræder på finansloven, er et meget lille beløb i forhold til det samlede regnskab, de samlede budgetter, der er, for disse 16 videncentre?

Kl. 18:22

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:22

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Altså, alt andet ville vel nærmest være at gå op imod de naturvidenskabelige regneregler. Er det ikke der, vi er henne? Det giver jo næsten sig selv, at det beløb er lille, eftersom de beløb, der er deres egentlige regnskabstal, er nogle andre. Men deri ligger ikke et tilsagn om, hvad det for nogle tal, vi taler om. Jeg synes, jeg går meget langt som minister, når jeg siger, at jeg er indstillet på, på Venstres opfordring, at drøfte det her. Men jeg vil ikke gå længere i salen i dag. Det mener jeg ville være ufornuftigt at gøre. Vi bliver nødt til at kigge på det samlet set.

Men jeg er enormt glad ved, at det bliver taget op, og er i øvrigt også glad for, at vi kan samarbejde på den måde, vi kan, om de her ting, for det tror jeg er helt afgørende.

Det her er 16 centre, og for dem, der sidder og lytter med, kan det virke, som om det er meget lidt og en lille ting at tage op. Jeg tror faktisk, de fleste danskere har en relation til et eller flere af de her centre, så de har kæmpe kulturel værdi. Og det er klart, at når der bliver lavet meget store hjælpepakker på meget store områder, kan sådan noget nemt gå tabt. Derfor bare en anerkendelse af, at det er rigtig godt, at Venstre tager det op. Vi gjorde noget indledningsvis ved at fremrykke nogle udbetalinger, og det tror jeg hjalp dem indledningsvis. Men det er også klart, at nu, hvor vi så kigger ind i en længere periode, er der behov for noget andet, og det har givet anledning til, at vi får talt med hinanden om det.

Kl. 18:23

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:23

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg ønsker jo på ingen måde at underkende ministerens matematik- og regnekundskaber. Det gør jeg ikke. Det eneste, jeg blot vil sige, er, at jeg tror, der måske sidder nogle og følger debatten, som vil være lidt overraskede over beløbet, og som siger: 17 mio. kr., hvor meget er det? Og det er jo meget, meget lidt i forhold til det tab,

som de 16 institutioner oplever lige nu. Men det har jeg forstået at ministeren er fuldstændig klar over, og derfor vil jeg tillade mig at tage det som indtægt for, at så ved man også godt, at man er nødt til at komme ind og i hvert fald også diskutere det spørgsmål.

Kl. 18:24

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:24

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Hvis jeg kender Venstre ret, så undgår jeg ikke, når jeg først har sagt, at noget kommer på dagsordenen, at komme til at diskutere præcis det, Venstre beder om kommer til at blive diskuteret. Om jeg også giver Venstre ret, er jo så en helt anden sag. Det er to forskellige ting. Men jeg er overbevist om, at vi får gode drøftelser om det her. Vi har dog samme sigte, for de her kulturinstitutioner er vigtige for det danske samfund, og dem skal vi sørge for at holde hånden under med den model, vi finder frem til i fællesskab.

Kl. 18:24

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så er der det afsluttende spørgsmål fra fru Ellen Trane Nørby. Værsgo.

Kl. 18:24

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg vil følge op der, hvor min gode kollega hr. Hans Christian Schmidt sluttede af. Som ministeren jo også selv sagde, er det her jo ikke 16 mindre institutioner. Det her er 16 meget betydningsfulde institutioner, og hvis man ikke har en relation til Sagnlandet Lejre eller til NaturBornholm eller til Tycho Brahe Planetarium, Experimentarium, Historiecenter Dybbøl Banke, Ribe Vikingecenter – bare for sådan at nævne nogle af dem – så tror jeg, at man, hvis man kigger ned over listen, i hvert fald vil opleve, at man *har* haft en relation til dem. Derfor vil jeg også bare fra Venstres side sige, at for os er det vigtigt, at det ikke bare bliver en lille håndsrekning, men at det også bliver en håndsrekning, der gør, at hvad enten man åbner lige om lidt eller først på den anden side af højsæsonen, så er de her 16 centre der også bagefter.

Kl. 18:25

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:25

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Jeg deler fuldstændig bekymringen, og det var også derfor, ministeriet fremrykkede udbetalingerne til centrene, altså simpelt hen for at sige, at vi godt ved, at der er en udfordring med de her centre. Og vi deler fuldstændig det perspektiv, at det ikke dur, at ting, der er så, hvad kan man sige, centrale – altså for mig er hvert eneste af de her centre jo simpelt hen kernestof i forståelsen af, hvad det er, det danske samfund er gjort af – med hver sit forskellige perspektiv både på historie og på kultur og på det, vi er som land og som samfund. Derfor er det i sagens natur også et vigtigt bidrag til vores uddannelsesinstitutioner, når eleverne kommer der som en del af deres skolegang, men også når man som familie vælger at tage hen til de her steder og få de oplevelser med sine børn. Så jeg deler perspektivet og er rigtig glad for, at Venstre tager det op. Så jeg ser frem til nogle rigtig gode forhandlinger. Tusind tak for indsparket.

Kl. 18:26

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til de to spørgere.

Den ene går videre til spørgsmål nr. 21, nemlig fru Ellen Trane Nørby, der har et spørgsmål til børne- og undervisningsministeren.

Kl. 18:26

Spm. nr. S 983

21) Til børne- og undervisningsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V):

Er ministeren villig til at sikre kommunerne fleksible og lokale genåbningsløsninger, så kommuner, der efter de sundhedsfaglige anbefalinger har pladsen til at lade de store elever i grundskolen komme tilbage på skolerne, kan lade de store elever komme tilbage på skolebænken, og hvad vil ministeren særskilt gøre for at sikre, at alle skoler og ungdomsuddannelser sikrer også de store børn og unge, der på grund af sociale forhold/særlige omstændigheder har behov for at modtage et almindeligt undervisningstilbud, et sådant tilbud og ikke fjernundervisning, der socialt og fagligt ikke imødekommer de unges behov under nedlukningen?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 18:26

Ellen Trane Nørby (V):

Tak for det, hr. formand. Spørgsmålet lyder: Er ministeren villig til at sikre kommunerne fleksible og lokale genåbningsløsninger, så kommuner, der efter de sundhedsfaglige anbefalinger har pladsen til at lade de store elever i grundskolen komme tilbage på skolerne, kan lade de store elever komme tilbage på skolebænken? Og hvad vil ministeren særskilt gøre for at sikre, at alle skoler og ungdomsuddannelser sikrer også de store børn og unge – der på grund af sociale forhold/særlige omstændigheder har behov for at modtage et almindeligt undervisningstilbud – et sådant tilbud og ikke fjernundervisning, der socialt og fagligt ikke imødekommer de unges behov under nedlukningen?

Kl. 18:26

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:27

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det har fra dag et været regeringens ønske at undgå det, som alle teoribøger om kriser altid har skrevet om, nemlig at det er dem, der har det sværest i forvejen, som får det allersværest, når der er kriser, og at det går fra ondt til værre for rigtig mange. Vi har som regering haft et ønske om at afbøde det, også hvad angår børn og unge, og derfor tog vi allerede i den første uge af nedlukningen initiativ til at lave et brev om det sammen med Kommunernes Landsforening. Det gjorde vi for at guide kommunerne, i forhold til hvad reglerne var for nedlukning. Jeg mener ikke, at vi kom i mål med det brev, og der har også været andre initiativer end det, men det er bare for at sige, hvor tidligt vi egentlig gik i gang med det her.

Jeg bliver bare nødt til at konstatere, at på trods af at vi var så tidligt i gang, er der alt for få unge mennesker, som er i skole til hverdag nu. Fra 6. klasse og op til slutårgangene på ungdomsuddannelserne burde en langt større del af de unge mennesker være i skole, simpelt hen fordi de gerne må det. Der er ikke lukket for dem, for der er ikke lukket for børn, der har særlige pædagogiske eller sociale udfordringer. Det vil sige, at i hjem, hvor forældrene lige er blevet skilt, hvor der er kræftsygdom, eller hvor der er en, der drikker for meget, eller hvor far er noget voldelig over for mor, hvilket i øvrigt er blevet værre af krisen, kan børnene være tilbage i skolen og har hele tiden kunnet være i skole. Men det er der alt for mange der ikke har fanget, og det har ført til det resultat, at mange, mange børn sidder derhjemme – mens vi står her i Folketingssalen – i en

hverdag, der er helt uacceptabel, og hvor forældrene netop drikker eller lige er blevet skilt, og hvor man faktisk ikke kan få tingene til at hænge sammen.

KI. 18:31

Derfor er jeg glad for, at dette spørgsmål bliver bragt op i Venstre, så vi får en drøftelse af det her i dag, og jeg er glad for den enighed, der i øvrigt har været, om, at skolen skulle være åben for dem på tværs af alle de her ting. Vi har så meget brug for, at det opråb kommer ud, og derfor har jeg også taget initiativ til en stribe ting. Jeg har mødtes med alle interessenterne i den her uge og haft møde med dem om, hvordan vi kommer videre med det, på tværs af handicaporganisationer, børneorganisationer, kommuner, lærerforeninger, og hvad vi har derudad. Jeg har også taget initiativ til nu at invitere borgmestrene ind igen for at tage en drøftelse af, hvordan vi kommer videre ud ad det her spor. Men jeg er åben over for alle tænkelige initiativer og tiltag for at banke det her endnu videre ud over rampen.

KI. 18:29

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

KI. 18:29

Ellen Trane Nørby (V):

Tak for svaret. Jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at der sidder alt for mange børn og unge derude, som burde have et tilbud, som faktisk har ret til et tilbud og har krav på et undervisningstilbud, men som er isoleret derhjemme. Og det er ikke okay, og det er jo også derfor, jeg har stillet den ene del af spørgsmålet.

Den anden del af spørgsmålet går så bredere, kan man sige, på en langsigtet plan for genåbning af vores skoler og uddannelsesinstitutioner for de store børn, hvor vi fra Venstres side savner, at der bliver lavet en langsigtet plan, som også giver de her lokale, fleksible muligheder. For det, der ikke nødvendigvis kan lade sig gøre i København i en byskole, hvor man ikke har store arealer rundtomkring, kan godt lade sig gøre i en skole, der ligger lige i skovbrynet, hvor man kan holde biologiundervisning i skoven 2 timer om eftermiddagen, og på den måde også tage nogle initiativer, der gør, at de store børn ikke nødvendigvis får et fuldt skoletilbud fra start, men at de får nogle tilbud.

Det er desværre sådan, må man sige, at for den gruppe, der var sårbare i forvejen, og som optager os rigtig meget, gælder det, at de for manges vedkommende er blevet endnu mere sårbare under covid-19-nedlukningen. Nogle af dem, der ikke nødvendigvis var sårbare tidligere, er blevet rigtig sårbare under den her nedlukning, og nogle af dem er havnet i både social og psykisk mistrivsel af den isolation, der er, og nogle af dem er fagligt faldet helt bagud, i forhold til hvad de var før.

Vi har lige fået en undersøgelse, som viste, heldigvis, kan man sige, at fire ud af fem sådan set godt kan håndtere fjernundervisningen. Vi har også dygtige lærere, der har lagt sig i selen for at gøre det godt, men vi har også 20 pct., som simpelt hen grundlæggende ikke har fået noget ud af den undervisning, de er blevet mødt med den sidste halvanden måned.

Derfor har jeg et konkret spørgsmål: Hvem er det, der vurderer, hvor mange af de store elever der har behov for et særligt tilbud? Er det sådan, at hvis det på en skole tidligere var 12 pct., men så nu er knap 30 pct., så har man ret, krav og pligt til at tilbyde undervisning også til den gruppe? Er det en vurdering, kommune og skole skal foretage?

KI. 18:31

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Ja. Og det er skolelederen, der træffer beslutning om det. Jeg vil ikke lægge mig fast på, om det er den ene eller anden procentdel, for det vil være meget forskelligt, alt efter hvor i landet vi er. Men nogle steder vil det være en meget høj procentdel, fordi det er skoler, der ligger i meget belastede områder, mens det andre steder vil være meget få. Men der er også tidligere lavet undersøgelser, der viser, at størstedelen af lærerne mener, at der sidder en eller flere elever i deres klasser, som har nogle udfordringer, der gør, at det er meget problematisk for dem at være derhjemme, og det er jo præcis den gruppe, vi skal ind og have fat om – det er præcis den gruppe, det handler om. Skolelederen skal orkestrere, at alle lærere lige får kigget klassebilledet igennem, så de kan sige, at det er ham, ham og hende i pågældende lærers klasse, der skal ind og have et skoletilbud, så de kan komme tilbage i en almindelig hverdag, hvor der er rammer, og hvor der er nogle andre voksne.

Vi skal jo heller ikke glemme, at det er skolen, der er vores øjne og ører. Det er dem, der laver underretninger, og hvis ikke vi har de øjne og ører, er der simpelt hen nogle børn, der falder ned mellem stolene.

KI. 18:32

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

KI. 18:32

Ellen Trane Nørby (V):

Det er vi helt enige i. Jeg er, hvis jeg skal tolke det, som ministeren siger, positivt, faktisk også glad for, at ministeren så klart siger, at det er en lokal vurdering at afgrænse den her gruppe i forhold til, hvem det er, der har behovet. Jeg tror, det er vigtigt, at der kommer så klare meldinger. For jeg oplever, at der er rigtig mange, der sidder derude og er bekymrede for, hvem det egentlig er, de må give et tilbud, også fordi der desværre er kommet nogle sådan lidt slingrende udmeldinger om, hvad der gælder for de store elever. Desto mere er der behov for at præcisere, at dem, der socialt, psykisk eller pædagogisk har behov for et tilbud, selvfølgelig også skal have et tilbud. Det håber jeg også på at ministeren vil synliggøre over for aktørerne i den kommende tid.

KI. 18:33

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

KI. 18:33

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg tror, det er vigtigt, at vi også får lavet en massiv og fortsat – altså hele vejen igennem det her forløb – indsats med at kommunikere og kommunikere. For der er flere, der sådan har spurgt, hvad de ord, der står i § 2, egentlig dækker over. De dækker præcis over muligheden. Lærerne kender de børn, de har i en klasse, lærerne har fulgt med, og de har i øvrigt pligt til at have kontakt særlig til de sårbare elever en gang om dagen. Og det vil sige, at de har en rigtig god fornemmelse af, både hvem der allerede var sårbar, og hvem der er blevet det undervejs, og dermed også muligheden for at indstille og sige, at det altså er den her gruppe af elever, man skal have tilbage. Så uden alt muligt bureaukrati og alt muligt, der er besværligt: Det skal bare være muligt at tage de elever ind, som har vanskeligheder, og det er muligt.

KI. 18:34

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:34

Kl. 18:36

Ellen Trane Nørby (V):

Ja, og det er rigtig dejligt, at vi nu har fået det præciseret. Nu har Folketinget jo ikke været i fuld funktion, men det kunne jo godt være, at vi skulle have haft det her intermezzo her i Folketingssalen for nogle uger siden. For jeg er bare rigtig, rigtig både bekymret og ked af, at der har siddet børn derude, som ikke har oplevet, at de har fået det tilbud, som de egentlig har krav på, og som de har ret til. Så er der jo den brede børnegruppe, som Danske Skoleelever også har peget på: Hvorfor er det, at regeringen og ministeren lægger hindringer i vejen for, at de så f.eks. kunne få et tilbud 2 timer om ugen, hvis det ellers sker sundhedsfagligt forsvarligt? Der synes jeg egentlig, at ministeren skulle have lov til at uddybe her i salen, hvorfor det er, at de ikke kan få et tilbagevendingsperspektiv.

Kl. 18:34

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:34

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det er, fordi vi har et hensyn i forhold til at undgå, at sundhedsvæsenet klapper sammen under en for stor smittebelastning, og det er jo det, som det handler om. Jeg tror simpelt hen aldrig nogen sinde jeg er stødt på en politiker, som har haft et ønske om, at børn ikke skulle gå i skole, og slet ikke politikere, der samtidig selv var forældre. Det ville være meget aparte, hvis der var nogen politikere, der stod og argumenterede for det. Og det vil sige, at det, som alt det her handler om, jo simpelt hen er at undgå, at smitten udbreder sig for meget.

Jeg tror, at vi alle sammen har det sådan, at jo hurtigere og jo bedre vi kan få eleverne tilbage i bare en eller anden hverdag, jo gladere er vi. Det tror jeg sådan set vi står sammen om i Folketinget. Men det skal ses i det samlede hensyn, der er samfundsmæssigt i forhold til smittetrykket, og det er jo noget af det, der bliver forhandlet lige nu.

Kl. 18:35

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Ellen Trane Nørby.

Børne- og undervisningsministeren har endnu en mulighed for at svare på spørgsmål, nemlig fra hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 18:35

Spm. nr. S 984

22) Til børne- og undervisningsministeren af:

Christoffer Aagaard Melson (V):

Når ministeren den 20. april 2020 udtalte til A4 Arbejdsliv, at »lige nu følger vi situationen med AMU-centrene nøje, så vi kan hjælpe de uddannelser, der har behov for det«, kan ministeren så præcisere, hvornår ministeren konkret mener at amu-centrene har »behov for« hjælp?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 18:35

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Mit spørgsmål lyder som følger: Når ministeren den 20. april 2020 udtalte til A4 Arbejdsliv, at »lige nu følger vi situationen med AMU-centrene nøje, så vi kan hjælpe de uddannelser, der har behov for det«, kan ministeren så præcisere, hvornår ministeren konkret mener at amu-centrene har »behov for« hjælp?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:36

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Nogenlunde omkring nu – det tror jeg vist er det tætteste, jeg kommer på et konkret svar. Jeg mener, at der er en udfordring og har også hørt de råb om hjælp, der kommer fra amu-sektoren. Når der var den indledning, altså faktisk grunden til, at jeg sagde det til at starte med, så er det, fordi der allerede er nogle muligheder for at yde likviditetslån, hvad angår amu-centrene. Det vil indledningsvis sige, at det, hvis det var nok, så ville være fint. Det tror jeg ikke det er, og derfor tror jeg, at vi har en opgave med at få fundet ud af, hvad vi stiller op med amu-sektoren i den her situation. Jeg vil ikke være mere konkret omkring det nu, men det er nok omkring nu, vi skal til at kigge på det.

Kl. 18:36

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 18:36

Christoffer Aagaard Melson (V):

Det er jeg jo glad for at høre. Det er jo noget, vi har diskuteret løbende, og jeg vil følge op med at sige, at jeg er enig. Jeg ved så, at der er rigtig mange amu-centre og andre skoleformer med indtægtsdækket virksomhed, der simpelt hen står over for at skulle fyre nogle medarbejdere. Så jeg vil høre, om ministeren ikke er enig med mig og med Venstre i, at det vil være en stor udfordring, hvis amu-centrene begynder at afskedige deres dygtige medarbejdere på nuværende tidspunkt.

For vi ser jo ind i en situation, hvor der bliver behov for de her lærere, fordi vi kommer til at se rigtig mange ledige. Så lige netop med hensyn til amu-centrene vil det nok være ærgerligt, at de mister alle de gode lærerkræfter, fordi de økonomisk er ved at gå ned med flaget.

Så vil ministeren garantere, at der inden for få dage – bliver det jo nødt til at være, fordi vi jo står over for et månedsskifte – eller i hvert fald kort tid vil kunne findes en løsning, der sikrer, at amu-centrene ikke behøver at fyre medarbejdere?

Kl. 18:38

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:38

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det der med at love, hvor hurtigt man kan gøre tingene i en tid, hvor alt gøres på fuld speed, vil jeg simpelt hen ikke. Jeg vil gerne love, at jeg gør tingene så hurtigt, jeg overhovedet kan slippe af sted med det, og jeg mener sådan set, at det er rigtigt at gå ind og begynde at kigge på, hvad vi kan stille op i forhold til amu-sektoren.

Jeg vil gerne sige, at jeg mener, at der er nogle udfordringer forbundet med det. En af udfordringerne og også årsagen til, at jeg var lidt tøvende indledningsvis og i starten, er jo, at jeg som minister har et håb om, at vi, hvad angår den krise, vi desværre nok ser ind i, kommer klogere ud af den, end vi gjorde, sidst der var en krise, og det vil altså sige med langt større tryk på og mulighed for at tage efteruddannelse. Og dermed har jeg jo et håb om, at amu-sektoren kommer til at blomstre. For det er nogle af dem, der skal levere noget af den uddannelse, der skal til. Det vil jo sige, at vi her taler om noget, hvor det helst skal være sådan, at man skal tørskoet gennem i en kort periode, men at vi så faktisk helst skal se,

at amu-sektoren virkelig blomster og jo dermed også får indtægter ind.

Det er desværre på ryggen af en krise, men det er faktisk nogle af dem, der skal hjælpe os igennem på en måde, så vi også kommer klogere ud på den anden side. Så det har været årsagen til den indledningsvis tøven.

Kl. 18:39

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:39

Christoffer Aagaard Melson (V):

Det er jo netop en begrundelse for at hjælpe den her sektor, så vi har den sektor, når vi får brug for den. Men i forlængelse af det vil jeg så høre ministeren, om hun også har fået kigget på andre former for skoler, der har indtægtsdækket virksomhed, og om hun også er kommet frem til, at de har brug for hjælp, eller om det kun drejer sig om amu-sektoren.

Kl. 18:39

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:39

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det synes jeg faktisk er mere dilemmafyldt end som så, for – for at sige det en lille smule banalt – i hvor høj grad skal man lave situationen sammenlignelig med resten af det private erhvervsliv for de ting, der faktisk er privat? Der mener jeg egentlig, at der skal være en ret høj grad af parallelitet. Derfor skal man finde nogle veje. Jeg synes ikke, vi har fundet den rigtige vej på den del, der handler om indtægtsdækket virksomhed. Derfor har jeg egentlig også lyst til at sige, at jeg gerne vil drøfte amu, men når det gælder det andet, har jeg simpelt hen ikke – for nu at sige det ligeud – fundet de vises sten, så vi kan undgå, at der ikke er urimelige forhold i forhold til andre dele af erhvervslivet. Så det er i min verden to forskellige ting. Jeg har været meget glad for, at spørgeren så ihærdigt har taget det op. Det tror jeg driver os frem mod måske at finde en løsning på et tidspunkt. Det er bare for at være ærlig om, hvad jeg synes dilemmaet er.

Kl. 18:40

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:40

Christoffer Aagaard Melson (V):

Jeg tror egentlig, at vi er kommet rundt om det, men jeg glæder mig til, at vi, sådan som jeg kan forstå det, i løbet af meget kort tid får løsningen. Det håber jeg er i løbet af en uges tid eller noget i den stil, for det her haster virkelig. Tak for svarene.

Kl. 18:40

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:40

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Vi skal nok vende tilbage utrolig hurtigt. Jeg modtager selvfølgelig gerne flere ideer. Spørgeren er allerede kommet med et par stykker. Jeg har tjekket den del om indtægtsdækket virksomhed efter, og det er klart, at hvis der findes andre modeller, er vi lydhøre over for det. Der skal bare være en eller anden form for parallelitet, så man ikke i dele af erhvervslivet føler, at nogle bliver forgyldt, mens man selv står over for måske at skulle gå konkurs. Der skal være en eller

anden rimelig balance. Og så håber jeg, at vi i forhold til amu-centrene også har fælles fodslag på den lange bane, altså et ønske om, at efteruddannelse i den grad skal have et par udråbstegn efter sig i den krise, vi desværre nok står over for. Tak for spørgsmålet.

Kl. 18:41

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til ministeren, og tak til Christoffer Aagaard Melson. Der kan man se, at selv en tak til en minister kan medføre et svar. Tusind tak for det.

Vi går over til spørgsmål 23 til erhvervsministeren, og spørgeren er fru Marie Bjerre fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 18:41

Spm. nr. S 916 (omtrykt)

23) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V):

Hvordan vil regeringen hjælpe de vækstvirksomheder, som ikke har en relevant referenceperiode at dokumentere omsætningstab ud fra, fordi der er skaleret betydeligt op i både omsætning og omkostninger?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 18:41

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Hvordan vil regeringen hjælpe de vækstvirksomheder, som ikke har en relevant referenceperiode at dokumentere omsætningstab ud fra, fordi der er skaleret betydeligt op i både omsætning og omkostninger?

Kl. 18:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:42

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil gerne indlede med at slå fast, at vi også har brug for stærke vækstvirksomheder på den anden side af coronakrisen. Det er dem, der skal være med til at bidrage til at skabe vækst, arbejdspladser og velfærd i Danmark. Derfor er det vigtigt, at også vækstvirksomheder kan få hjælp under regeringens hjælpepakker.

Regeringen og Folketinget indgik den 18. april en politisk aftale om at udvide og forlænge hjælpepakkerne til dansk erhvervsliv, så flere virksomheder nu kan få gavn af dem i en længere periode. Det betyder bl.a. også, at vækstvirksomheder kan søge om kompensation for deres faste omkostninger for en periode på op til 4 måneder.

For at komme ind i kompensationsordningen for faste omkostninger skal virksomheden kunne dokumentere en omsætningsnedgang på mindst 35 pct. Jo større omsætningsnedgangen er, jo større andel af de faste omkostninger kan der ansøges kompensation for. Derfor skal virksomheden bruge en relevant referenceperiode i forhold til at beregne omsætningsnedgangen. For mange virksomheder vil det være en sammenlignelig periode i 2019, men det gælder dog ikke for f.eks. vækstvirksomheder, som kan dokumentere en høj vækst i det seneste år. Derfor kan de som udgangspunkt anvende en mere retvisende referenceperiode, som løber fra december 2019 frem til og med februar 2020.

På den måde kan jeg betrygge spørgeren i, at ordningen også tager højde for de vækstvirksomheder, som har gode grunde til at anvende en anden referenceperiode for omsætningsnedgangen. Den enkelte virksomhed skal i ansøgningen begrunde, hvilke omstændigheder der er årsag til, at der skal anvendes en anden sammenlign-

ningsperiode, og derfor vil muligheden i praksis også bero på en konkret vurdering. Det kan f.eks. være, hvis en virksomhed kan dokumentere ekstraordinær høj vækst i løbet af det sidste år.

Kl. 18:44

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:44

Marie Bjerre (V):

Allerførst tak for svaret, og tak for imødekommelsen af, at vækstvirksomheder også er utrolig vigtige for Danmark, også fremover.

Coronakrisen har jo desværre sat sine aftryk på vores erhvervsliv og i særdeleshed også på vores vækstvirksomheder. Og mange af de her hjælpepakker, som regeringen har lavet, bl.a. med god støtte fra mit eget parti, Venstre, hjælper virksomhederne. Men desværre er der jo altså nogle huller i hjælpepakkerne. Vi drøftede et af hullerne i sidste uge, og nu har vi så lejlighed til at drøfte et af de andre huller.

Jeg mener sådan set stadig væk, at der er et problem med vækstvirksomhederne, og jeg vil gerne lige komme med et eksempel fra en af de virksomheder, og det er fra min egen valgkreds.

Det er ikke en nystartet virksomhed, men det er faktisk en virksomhed, som har en del år bag sig, og de har en klar vækststrategi. De har skaleret op rent fysisk på lejemål, ansat flere medarbejdere og investeret i maskiner og udstyr. De er hårdt ramt af coronakrisen og har nogle store tab.

Hvis de måler deres omsætning i forhold til sidste år, er der faktisk en stigning på 10 pct., men måler de deres omsætning bare 3 måneder tilbage, er der et fald på 65 pct. Det er en alvorlig situation for dem, når omkostningerne ikke står mål med det. Som jeg har forstået det, er der bare ikke noget at hente for dem i hjælpepakkerne, fordi de skal måle på baggrund af referenceperioden sidste år. Derfor vil jeg høre ministeren, om det er forstået korrekt, at der slet ikke er nogen hjælp til sådan en type virksomhed.

Kl. 18:45

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:45

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Først og fremmest bare en stor anerkendelse for også at bringe et virkelighedsnært eksempel ind i Folketingssalen; det er altid godt at få virkeligheden bragt tæt på.

I forhold til vækstvirksomheder, som vi jo vitterlig har brug for også er her på den anden side af krisen, er der en række forskellige tiltag bragt i spil. Jeg nævnte muligheden for, at man kunne bruge en anden referenceperiode, end man normalt ville skulle gøre, hvis der er en god begrundelse for det, og der skal så være en individuel, konkret vurdering. Men der er også lavet en mulighed for, at vækstvirksomheder via Vækstfonden kan få matchfaciliteten stillet til rådighed og dermed få gearret den investering, man kan få for private virksomheder.

Så jeg tror, at vi deler intentionen om at hjælpe vækstvirksomhederne, og jeg oplever faktisk, at vi er kommet rigtig godt rundt om at få dem med ind i pakkerne, ikke mindst med – vil jeg også gerne sige – Venstres mellemkomst og hjælp i de forhandlinger, der har været.

Kl. 18:46

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:46

Marie Bjerre (V):

Jeg er utrolig glad for, at vi deler intentionen om at hjælpe vækstvirksomhederne. Desværre – selv om man har forsøgt fra regeringens side at hjælpe de her vækstvirksomheder – er oplevelsen jo bare ude fra det virkelige liv og i det her rigtige eksempel, som jeg nu bringer ind i Folketingssalen, at der ikke er nogen hjælp at hente: For den her virksomhed, som jeg refererede til før, er der ikke nogen hjælp at søge i hjælpepakkerne.

Så derfor vil jeg også gerne komme med det opfølgende spørgsmål: Kan man ikke overveje at give lidt mere fleksibilitet i hjælpepakkerne i forhold til de her vækstvirksomheder, så vi får omfattet nogle flere vækstvirksomheder? Det er jo ikke nok, at de bare kan låne penge. Altså, de har jo brug for at få kompenseret de tab, de har.

Kl. 18:47

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:47

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jo, men altså, jeg synes, det er en god idé, hvis vores ordninger er fleksible og kan bruges og rent faktisk er noget, der kan hjælpe f.eks. vores vækstvirksomheder. Derfor har vi også prøvet med hinandens hjælp at få det her til at blive anvendeligt for vækstvirksomhederne i endnu højere grad.

I forhold til det konkrete eksempel tror jeg da, at jeg vil anbefale den virksomhed, der er tale om her, at opsøge den hotline, der er i Erhvervsstyrelsen, og prøve at gennemgå sagen med dem og finde ud af, om de kan få lov at vælge en anden referenceperiode, og om det er en god begrundelse, der ligger til grund for det. Og på den måde kan det være, at vores fælles intention om at hjælpe vækstvirksomhederne rent faktisk også er det grundlag, der er skabt med vores fælles mellemkomst i de aftaler, der er lavet.

Kl. 18:48

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:48

Marie Bjerre (V):

Endnu en gang tak for det gode svar og imødekommelsen. Det er jo netop sådan en dialog, der kan være med til at skabe nogle gode regler for Danmark og hjælpe erhvervslivet.

Mit sidste opfølgende spørgsmål skal være: Kan ministeren se, at der kan være behov for en yderligere hjælp til vækstvirksomheder, og at der kan være behov for at give mere fleksibilitet, så flere virksomheder bliver omfattet?

Kl. 18:48

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:48

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Altså, som vi står i dag, synes jeg, at vi har fået lavet nogle rigtig gode hjælpepakker, gode politiske aftaler, hvor der er matchlån i Vækstfonden, der er rentefrit lån til at få momsen tilbage, der er mulighed for en anden referenceperiode, så man passer bedre ind i nogle af de ordninger, der er. Og der er en endnu højere grad af kompensation, hvis man er selvstændig, end der har været tidligere. Så det er min vurdering, at vi med hjælpepakkerne har lavet det, der skal til. Og nu er det så rigtig vigtigt, at hver eneste virksomhed også finder ud af, hvordan man kan bruge det, og der står Erhvervsstyrel-

sen beredvilligt klar til at svare på spørgsmål via den hotline, vi har lavet, og via virksomhedsguiden.dk.

Kl. 18:49

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Marie Bjerre.

Erhvervsministeren har endnu en runde lige om lidt. Det er nemlig spørgsmål nr. 24, og spørgeren er hr. Morten Dahlin fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 18:49

Spm. nr. S 919 (omtrykt)

24) Til erhvervsministeren af:

Morten Dahlin (V):

Mener ministeren, at det er hensigtsmæssigt for dansk økonomi, danske virksomheder og de danske lønmodtagere, at nogle virksomheder kan være tvunget til at sende medarbejdere hjem med lønkom-
pensation for at undgå fyringer eller konkurs, når medarbejderne i stedet kunne arbejde, dog på nedsat tid, på at udvikle virksomheden og sikre, at den hurtigt kunne komme på benene igen efter corona-
krisen?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 18:49

Morten Dahlin (V):

Tak for det.

Mener ministeren, at det er hensigtsmæssigt for dansk økonomi, danske virksomheder og de danske lønmodtagere, at nogle virksomheder kan være tvunget til at sende medarbejdere hjem med lønkom-
pensation for at undgå fyringer eller konkurs, når medarbejderne i stedet kunne arbejde, dog på nedsat tid, på at udvikle virksomheden og sikre, at den hurtigt kunne komme på benene igen efter coronakrisen?

Kl. 18:49

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:49

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Selv om vi står i en dybt, dybt alvorlig situation, er jeg ikke et sekund i tvivl om, at lønkompensationsordningen og de andre hjælpepakker vil komme dansk økonomi til gavn. Erhvervsstyrelsen har modtaget mere end 34.000 ansøgninger til lønkom-
pensationsordningen, og det vil hjælpe dansk økonomi, både på kort og på lang sigt, og netop gøre, at virksomhederne kan komme hurtigt på benene igen efter krisen, fordi de har kunnet beholde deres medarbejdere. Det skaber tryghed, også for de danskere, der så kan få lov til at beholde deres job og den løn, de har været vant til at have.

Som ordningen er indrettet nu, og det er jo på baggrund af fælles forhandlinger mellem trepartsparterne, så er det faktisk allerede muligt for medarbejdere delvis at arbejde undervejs i lønkompen-
sationsperioden, så længe virksomheden lever op til kravet om hjemsen-
delse af minimum 30 pct. af medarbejderne eller 50 ansatte.

For det første kan virksomheden, når de ansøger om lønkompen-
sation, for hver medarbejder angive et antal dage, hvor medarbejde-
ren alligevel er på arbejde. For det andet kan der opstå særlige forhold, som gør, at virksomheden bliver nødt til at genindkalde
hjemsendte medarbejdere, f.eks. hvis nu virksomheden får en ordre, som man ikke havde forventet, og i sådanne situationer kan virksom-
heden naturligvis få lov til at genindkalde medarbejderne, og de dage vil ikke indgå i den efterfølgende vurdering af, om virksomhe-

den lever op til kravet om hjemsendelse af 30 pct. eller 50 ansatte. Der er således allerede muligt for de omfattede medarbejdere at blive genindkaldt på arbejde i en periode. Virksomheden vil dog selvfølgelig ikke modtage kompensation for de perioder.

I lønkompensationsordningen indgår der ikke yderligere krav om, at virksomheden f.eks. skal leve op til et omsætnings- eller indkomsttab. Hjemsendelseskravet er derfor også med til at sikre, at lønkompensationsordningen bliver givet til de virksomheder, der reelt har firingstruede medarbejdere som følge af covid-19.

Kl. 18:52

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 18:52

Morten Dahlin (V):

Tak for svaret. Jeg tror godt, jeg forstår, *hvad* ministeren mener. Men jeg forstår helt ærligt ikke, *hvorfor* ministeren mener det. Især ikke, når vi nu har set, at virksomhed efter virksomhed har stillet sig frem – både i den offentlige debat og med direkte henvendelser til Folketinget og helt sikkert også til erhvervsministeren – og efterlyst noget mere fleksibilitet i den her lønkompensationsordning.

Bare for at tage fat i et af de problemer, som ofte bliver nævnt: Der findes jo virksomheder lige nu, og der findes desværre ret mange af dem, der har ingen eller nærmest ingen indtjening, og derfor har de så benyttet lønkompensationsordningen til at sende deres medarbejdere hjem. Men de her virksomheder har nogle opgaver, som godt kan løses lige nu. Det kunne være opgaver med at gøre virksomheden klar til at genåbne. Det kunne være udviklingsopgaver for at sikre, at virksomheden står klar på den anden side af coronakrisen til at kunne ansætte endnu flere danskere og skaffe endnu flere eksportkroner hjem til Danmark, hive ordrer hjem til Danmark for at understøtte vækst, udvikling og velfærd. Men de har ikke råd til at lønne medarbejderne, for der kommer næsten ingen eller nul kroner ind i kassen.

Kan ministeren så ikke se, at når vi alligevel har udgiften til lønkompen-
sation, kan vi lige så godt give virksomhederne og medarbejderne mulighed for i hvert fald delvis at bidrage til at gøre virksomhederne klar til at komme i gang, så snart de må? Og så har jeg næsten lyst til at sige: Og så snart ministeren synes, det er okay.

Kl. 18:53

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:53

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg er nødt til at sige, at der jo er fundet nogle meget fine balancer i en trepartsaftale i et trepartssystem, som jeg tror spørgerens parti anerkender på lige fod med regeringen som en meget vigtig institu-
tion, og de balancer respekterer vi selvfølgelig som regering. Jeg er selvfølgelig glad for, at det også er lykkedes at finde nogle yderli-
gere muligheder for at skabe fleksibilitet for, at medarbejdere kan indkaldes på arbejde, hvis der kommer en ordre ind i ordrebogen, eller at man på forhånd kan melde nogle dage, hvor medarbejderen er på arbejde. Men at gå ind og pille ensidigt i en trepartsaftale tror jeg at jeg både vil fraråde spørgerens parti og også regeringen at gøre.

Kl. 18:54

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Morten Dahlin (V):

Der er ikke nogen, der har bedt ministeren om at pille i trepartsaftalen. Man kunne jo drøfte det med arbejdsmarkedets parter.

For at tage et konkret eksempel; det kan være, at ministeren så vil give sig: Vi ved, at hvis der bliver solgt et høreapparat et sted i verden, er der over 50 pct.s sandsynlighed for, at det er dansk, fordi vi har en teknologisk fordel på høreapparatsområdet. Når nu nogle af selskaberne er ude at sige, at de ikke kan bevare den teknologiske fordel, og at hvis de ikke må sende deres forskere på arbejde på lønkomensation, i hvert fald delvis, så er der nogle andre, der vil overtage dem, måske kineserne. Og så har vi ikke den teknologiske fordel, når vi kommer over på den anden side af coronakrisen. Bekymrer det ikke ministeren? Og kunne sådan en melding på så vigtigt et område, der hiver så mange ordrer hjem til Danmark, ikke få ministeren til at gå til arbejdsmarkedets parter og se, om vi ikke kunne finde lidt mere fleksibilitet?

Kl. 18:54

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:55

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg kan forsikre, at jeg er meget bekymret for den danske høreapparatsindustri, og det synes jeg kun tallene indikerer at man som ansvarlig politiker i vores samfund bør være. Og jeg ved, at de kæmper en brav kamp for at få tingene til at hænge sammen. Det må vi jo kigge på hvordan vi i givet fald kan løse.

Men i forhold til spørgsmålet om trepartsaftalen og lønkompen-sationsordningen kan jeg sige, at vi parterne imellem løbende drøfter justeringer, fleksibilitet, om det så er for elever og for lærlinge osv., og på den baggrund er der allerede indført en række muligheder for fleksibilitet i den ordning, som gælder, og den hviler på nogle meget præcise balancer, som jeg selvfølgelig respekterer.

Kl. 18:56

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren, sidste spørgsmål.

Kl. 18:56

Morten Dahlin (V):

Tak for det svar, som jo desværre ikke er så positivt i forhold til at skabe endnu mere fleksibilitet.

Det er jo ikke kun høreapparatsbranchen. Vi har også haft en virksomhed som Tonsser, der har været fremme og sige, at de også har behov for at sende nogle af de folk, der udvikler deres produkt - altså det, der ikke skaber værdi lige nu og her, men kan skabe værdi på den lidt længere bane - i hvert fald delvis på arbejde for at sikre, at virksomheden står klar efter coronakrisen. Vil ministeren så i det mindste anerkende, at hvis man kunne få ændret lønkompen-sationsordningen, ville det stille dansk erhvervsliv og dermed danske lønmodtagere og dermed den danske velfærd bedre, hvis ministeren kunne få forhandlet nogle andre fleksibilitetsformer ind i trepartsaf-talen? Vil ministeren anerkende det?

Kl. 18:56

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:56

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg anerkender fuldt ud, at de hjælpepakker, vi laver, er gode for dansk erhvervsliv og kan hjælpe med, at der fortsat er arbejde til lønmodtagere, og at der er mulighed for en fortsat høj grad af

velfærd efterfølgende. Jeg tror bare lige, vi er nødt til at huske, at det, som lønkompen-sationsaftalen blev lavet til, jo primært var at hjælpe de mange lønmodtagere og de virksomheder, som havde gode medarbejdere ansat, med at undgå de her store massefrysninger, som coronakrisen kunne have skubbet ind over vores samfund. I dag er der flere end 150.000 danskere, som på grund af den her ordning fortsat har job og den løn, de har været vant til at få. Det er jo de tilfælde, som ordningen har været målrettet mod.

Kl. 18:57

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Morten Dahlin. Erhvervsministeren har chancen for at fortsætte, nemlig i spørgsmål 25, som er stillet af hr. Erling Bonnesen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 18:57

Spm. nr. S 951

25) Til erhvervsministeren af:

Erling Bonnesen (V):

Hvordan vil ministeren sikre, at vækstvirksomheder, f.eks. gartnerier, der var i vækst, før coronakrisen indtrådte, og som hidtil ikke har kunnet få gavn af regeringens hjælpepakker, nu reelt kan blive hjulpet og få del i regeringens hjælpepakker til overlevelse?

Kl. 18:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 18:57

Erling Bonnesen (V):

Hvordan vil ministeren sikre, at vækstvirksomheder, f.eks. gartnerier, der var i vækst, før coronakrisen indtrådte, og som hidtil ikke har kunnet få gavn af regeringens hjælpepakker, nu reelt kan blive hjulpet og så også få del i regeringens hjælpepakker med hensyn til at overleve?

Kl. 18:58

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 18:58

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil gerne starte med at anerkende spørgerens vedholdende engagement i de danske gartnerier. Vi havde muligheden for at drøfte dem for 1 uge siden, og nu har vi det igen - så bare tusind tak for spørgsmålet. Og jeg vil også gerne starte med at slå fast, som jeg også har haft lejlighed til at gøre tidligere, at Danmark også skal have vækstvirksomheder på den anden side af coronakrisen, også i gartnerierhvervet.

Derfor deler jeg selvfølgelig spørgerens ønske om, at der bliver taget godt hånd om vores vækstvirksomheder. Regeringen og alle Folketingets partier har senest den 18. april udvidet og forlænget hjælpepakkerne til erhvervslivet, så flere virksomheder kan få gavn af dem i længere perioder, herunder også vækstvirksomhederne. Her er det bl.a. aftalt, at der skal etableres en ny matchfacilitet i Vækst-fonden, som matcher egenkapital eller lån fra private investorer til iværksættere og vækstvirksomheder.

Hertil er der tidligere indført statslige garantiordninger i Eksport-kreditfonden og Vækstfonden, som gør det nemmere for vækstvirksomheder at få ny likviditet, imens krisen står på. Der er derudover indført kompensation for tabt omsætning, hvilket giver selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at få dækket deres omkostningstab som følge covid-19. Vækstvirksomheder kan dertil også søge om kompensation for deres faste omkostninger for en periode på op til 4 måneder.

Samtidig er det i ordningerne for faste omkostninger og selvstændige muligt for vækstvirksomheder at ansøge om at anvende en anden referenceperiode til beregning af deres omsætningsnedgang, så der kan tages højde for, at disse på grund af særlige omstændigheder, f.eks. høj vækst eller høje investeringer, har behov for en anden og mere relevant referenceperiode. Herefter vil Erhvervsstyrelsen kunne foretage en konkret vurdering for den enkelte virksomhed, og med justeringerne af kompensationsordningerne og de nye tiltag mener jeg, at der holdes hånd under vores vækstvirksomheder, også i gartnerierhvervet.

Kl. 19:00

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:00

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Og her er der god grund til at starte med at sige tak, for det er rigtigt, at vi stod her for 1 uge siden. Og nu siger ministeren, at der er løsninger på plads. Altså, det må jo været takket være, at lige præcis vi to stod her for 1 uge siden – så langt, så godt. Og vi vil selvfølgelig få tjekket, om dem, som vi havde i hovedet som helt konkrete eksempler, så kan blive hjulpet nu. Ellers vil vi selvfølgelig vende tilbage igen, men jeg har en klar forventning om, at så har vi fået dem i land, kan man sige.

Når man så kigger ind i det spørgsmål, jeg har stillet, så er der jo i forhold til vækstgartnerier også dem, der ligger på et højt, stabilt vækstniveau. Og kigger man ind i gartnerisektoren, er der både her i Danmark og i Holland gartnerier, som er store, og som lå på et højt, stabilt niveau, lige indtil coronakrisen så kom. Og selv om den hollandske gartnerisektor jo er noget større end den danske og man skalerer til i beregningerne, så er det sådan, at det er relativt, altså at den hollandske regerings udmelding siger, at de vil lave en pakke i Holland, der er fire til fem gange så stærk, som den er i Danmark omregnet til danske forhold, netop fordi de vil sikre, at deres gartnerier kommer hurtigt ud af starthullerne efter krisen her med henblik på at overtage markedet. Så derfor skal vi jo altså være meget, meget vakse her.

Og når vi så fra starten af coronakrisen her kunne høre, sådan set med glæde, at regeringen siger, at man kommer med det, der skal til, så er mit spørgsmål jo også, om vi nu kan sige, at vi så har fået løst det første hjørne for dem, der så har vækstet inden for nogle få måneder. Så skal vi have løst det for dem, som lå på et højt, stabilt niveau, lige indtil det så gik den anden vej. Altså, om vi kan få et tilsagn fra ministeren om simpelt hen at være meget på vagt i forhold til det. For det ser ud til, at det kommer. Og vi vil selvfølgelig ikke stiltiende se på, at de danske gartnerier går ned på sådan en konto. Men tak for det første. Og så må vi jo også have gjort noget ved anden halvleg.

Kl. 19:02

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:02

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jamen selv tak. Og det er rigtigt, at vi stod her for 1 uge siden, og jeg tror også, at spørgeren havde min kollega fødevareministeren her nede i salen og svare på nogle spørgsmål om danske gartnerier. Og bare for måske at følge lidt op på sidste uges spørgsmål her i salen, er jeg blevet oplyst, at fødevareministeren allerede i sidste uge afholdt et møde med danske gartnerier, hvor vi også fra Erhvervsministeriets side deltog og fik drøftet nogle af de forslag, som gartneribranchen selv har bragt på bane. For jeg deler oplevelsen af, at i en international konkurrencesituation er det selvfølgelig vigtigt, at

dansk erhvervsliv er godt med, den dag hvor det globale marked åbner igen. Og derfor er det ikke sikkert, at det er alle forslag, man kan imødekomme. Men dialogen er etableret, ikke mindst siden sidste uge, hvor vi begge to havde mulighed for at drøfte det her i salen.

Kl. 19:03

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:03

Erling Bonnesen (V):

Gartnerisektoren er, som vi begge to ved, en stor og sædvanligvis jo stærk sektor i Danmark, og det skulle den også gerne blive ved med at være. Vi skulle gerne have dem med ind i fremtiden. Den vision og ambition deler vi. Der er rigtig mange arbejdspladser på spil, og der er også en rigtig stor eksport på spil. Derfor vil jeg bare spørge: Jamen kan jeg betragte det som et tilsagn til, at man også i Erhvervsministeriet sammen med Miljø- og Fødevareministeriet holder rigtig skarpt øje med det her? Så det ikke er et spørgsmål om hvis, men når de melder ud fra Holland, at nu kommer de. Og det, de har meldt ud, i hvert fald i første omgang, er jo, at man i deres gartnerier selv skal dække 30 pct., og så vil den hollandske regering dække op til ca. 70 pct. af resten eller i hvert fald en meget stor andel af det.

Nu kan jeg forstå, at ministeren sådan har visse forbehold for at gå ind i mere lønkomensation, men så må det jo handle om at gå ind og få kigget på tabsopgørelserne på det varelager, man enten er nødt til at smide ud eller har haft et kæmpe tab på, fordi priserne er gået så hårdt ned, som de er. Er det noget af det, som ministeren allerede nu vil begynde at forberede sig på, og som vi så kunne tage en drøftelse om lidt senere, når det formentlig bliver aktuelt?

Kl. 19:04

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:04

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg kan i hvert fald sagtens kvittere for, at vi er i dialog som regering, både Erhvervsministeriet og Miljø- og Fødevareministeriet, med Dansk Gartneri og lytter til deres forslag, fordi vi jo faktisk deler ambitionen, som jeg hører spørgeren har, om, at danske gartnerier er stærke, når coronakrisen slipper sit tag igen, og konkurrencedygtige på de internationale markeder. Jeg har hørt om den hollandske model; jeg er ikke sikker på, at de har fået den foldet ud i alle detaljer endnu, men vi kigger selvfølgelig i Danmark ind i, hvordan vi kan hjælpe vores gartnerisektor og øvrige danske erhvervsliv. Og et af de forslag omkring letfordærlige varelager, blomster f.eks., har vi jo faktisk valgt at imødekomme, så de kan tælle med som en fast omkostning, og så der dermed kan opnås en delvis kompensation derfor.

Kl. 19:05

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:05

Erling Bonnesen (V):

Det er lige nøjagtig en delvis kompensation, og den er på 25 pct. Der kunne jo blive behov for at banke den op på f.eks. 75 pct., ikke? Så vi kan få lukket noget af det gab, der er. For som vi var inde på tidligere i debatten her, dækker de pakker, som regeringen nu har fået skruet sammen, bl.a. også med vores hjælp, 10-15 pct. Så er energi kommet med, og så er vi måske oppe på 17 pct., men der er

jo meget lang vej op til de 70 pct., som det ser ud til de måske vil dække i Holland. Så det er det, jeg beder ministeren om at forberede sig på at se ind i, kan vi sige. Jeg betragter det sådan set, og det kan være mit spørgsmål her, som om det er et tilsagn til, at hvis den situation opstår, hvad noget tyder på, så er ministeren og regeringen klar til at sætte sig ved bordet, og så kigger vi på det. For vi kan selvfølgelig ikke bare se på, at vores store, stærke gartnerisektor går ned.

Kl. 19:06

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:06

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg kan i hvert fald godt give det tilsagn, at vi som regering selvfølgelig nøje følger udviklingen for dansk erhvervsliv, og det gælder også for gartnerisektoren. Vi har en god dialog med sektoren i forvejen. Jeg tror bare lige, jeg føler anledning til at præcisere, at når man kan få et letfordærligt varelager skrevet med som en fast omkostning, kan man få op til 80 pct.s kompensation for lige præcis de faste omkostninger. Det afhænger af, hvilken omsætningsnedgang, man har haft, og som vi begge to er smerteligt bevidste om, er der jo en risiko for, at man kan blive hårdt ramt i dansk erhvervsliv, og det gælder desværre også for gartnerierhvervet.

Men ambitionen om at hjælpe dansk erhvervsliv og gartnerierne deler vi.

Kl. 19:06

Den fg. formand (Christian Juhl):
Tak til hr. Erling Bonnesen.

Nu går vi over til spørgsmål nr. 27, men inden da kan jeg meddele, at spørgsmål nr. 44 efter ønske fra spørgeren, som i øvrigt er fru Anni Matthiesen, overgår til skriftlig besvarelse. Af hensyn til andre vil det betyde, at kulturministeren har et spørgsmål mindre i dag.

Punkt 27 er et spørgsmål til erhvervsministeren, og spørgeren er fru Anni Matthiesen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 19:06

Spm. nr. S 985

26) Til erhvervsministeren af:

Michael Aastrup Jensen (V):

Der hersker stor usikkerhed om, hvornår store forlystelsesparker som f.eks. Djurs Sommerland og zoologiske haver som f.eks. Randers Regnskov må åbne, Rigspolitiet har udtalt, at det er forsvarligt fra den 1. maj, men regeringen har givet udtryk for, at det ikke er forsvarligt, hvornår er det efter regeringens opfattelse forsvarligt at genåbne sommerlande og forlystelsesparker?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 19:07

Spm. nr. S 957

27) Til erhvervsministeren af:

Anni Matthiesen (V):

Mener ministeren, at Legolands og andre forlystelsesparkers forvirring over divergerende meldinger fra myndighederne om, hvorvidt turistattraktioner igen må åbne, bunder i regeringens mangel på en klar plan for genåbningen?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 19:07

Anni Matthiesen (V):

Mener ministeren, at LEGOLAND og andre forlystelsesparkers forvirring over divergerende meldinger fra myndighederne om, hvor-

vidt turistattraktioner igen må åbne, bunder i regeringens mangel på en klar plan for genåbningen?

Kl. 19:07

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:07

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil starte med at sige, at jeg har enormt stor forståelse for, at forlystelsesparker gerne vil åbne for gæster igen, og jeg vil også sige det på den måde, at jeg tror, at vi er mange, der også glæder os til at være gæster igen, både i LEGOLAND og i mange andre forlystelsesparker og zoologiske anlæg osv. Regeringens tilgang til genåbningen er, at en åbning af Danmark skal ske gradvist og kontrolleret, og det betyder, at vi er nødt til at tage et skridt ad gangen og så se effekten af det skridt, der er taget. Den tilgang bliver selvfølgelig udfordret, hvis der sker en ukoordineret åbning af aktiviteter, der involverer, at mange mennesker er samlet, og af aktiviteter, der har været lukket af den ene eller den anden årsag. På nuværende tidspunkt er det den sundhedsfaglige vurdering, at det af hensyn til at undgå ukontrolleret smittespredning vil være uhensigtsmæssigt at åbne forlystelsesparker og zoologiske haver, som hidtil har været lukket. Det var baggrunden for udmeldingen og anbefalingerne den 22. april 2020 om zoologiske haver og forlystelsesparker.

Den næste fase af genåbningen vil i den kommende tid blive drøftet politisk, og der vil i den forbindelse blive taget stilling til, hvor det skal prioriteres at åbne i den næste fase, bl.a. ud fra hvad der er sundhedsmæssigt forsvarligt. Hvornår det er forsvarligt at åbne forlystelsesparkerne, vil afhænge af, hvad vi ellers politisk bliver enige om at åbne, herunder hvad sundhedsmyndighederne vurderer er forsvarligt at åbne.

Jeg kan forsikre om, at regeringen er i dialog med turismeerhvervet for at forberede, hvordan de kan indgå i en ansvarlig genåbning af Danmark, når den dag kommer.

Kl. 19:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:09

Anni Matthiesen (V):

Det er jo kun kort tid siden, nogle ganske få dage siden, at det var sådan, at politiet sagde ét, og så kom ministeren ud efterfølgende og sagde noget andet i forhold til, hvornår man egentlig måtte åbne bl.a. zoologiske haver. Og den dag kom jeg – apropos zoologiske haver – til at tænke tilbage på engang, da jeg var på et ledelsesmøde, faktisk på et kursus, hvor vi fik præsenteret den lille film om Peter Plys.

Peter Plys siger nemlig til Grisling, at hvis man ikke ved, hvor man skal hen, så er det faktisk lidt ligegyldigt, hvilken vej man vælger. Og med det vil jeg egentlig gerne sige, at hvis man havde lavet en genåbningsplan, er det så ikke tænkeligt, at man kunne have undgået forskellige meldinger, altså hvis man havde haft mere styr på, hvad man skulle sikre sig, når man også skulle melde ud til bl.a. forlystelsesparker, så der var styr på, hvad der f.eks. stod på politiets hjemmeside?

Kl. 19:10

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:10

Kl. 19:13

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil i hvert fald gå så langt som til at sige: Man har ikke brug for Grislingen, men måske mere den kloge ugle, i forhold til at lægge en klar plan for, hvordan man kommer igennem den skov af udfordringer, som det jo er at lave en forsvarlig genåbning af Danmark. Jeg ved, at vores partier imellem hinanden og spørgeren og jeg deler oplevelsen af, at det her skal foregå forsvarligt og kontrolleret, for ellers bliver vi slået tilbage igen, og så lukker det hele igen.

Det gode synes jeg er, at vi med en anbefaling fik håndteret situationen omkring zoologiske haver og forlystelsesparker, og det betyder så nu, at vi er i en god dialog med lige præcis de organisationer, der står bag f.eks. de zoologiske haver, om, hvordan de så kan indgå i genåbningen, når tiden kommer til dem. Det er bare så vigtigt, at det hele foregår koordineret og kontrolleret. Ellers risikerer vi at miste grebet om den genåbning, som vi har lagt foran os.

Kl. 19:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:11

Anni Matthiesen (V):

Men igen vil jeg gerne stille et spørgsmål netop i forhold til at sikre, at man har en plan, og i forhold til det, vi har set de seneste dage, i forbindelse med at IKEA pludselig lukker op, og som så gør, at ministeren er nødt til at gå ud og sige, at det ikke er så smart. Hvis man havde haft en mere detaljeret plan, også i forhold til at give nogle informationer til virksomhederne, mener ministeren så ikke, at man kunne have undgået sådan en situation?

Kl. 19:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:11

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil egentlig sige, at der jo faktisk ligger en ret præcis og også ret stram plan, fordi genåbningen af Danmark skal foregå meget kontrolleret, gradvist og forsvarligt. Og når der så er ting, der står til at åbne, og som har været lukket – og faktisk uanset om de har været frivilligt lukket, eller de har været lukket pr. forbud – så påvirker det selvfølgelig den samlede plan, der er lagt. Og det er derfor, vi har været ude at sige med nogle konkrete anbefalinger: Lad os nu koordinere det her med hinanden, så vi har styr på, at vi ikke har en ukontrolleret smittetryksudvikling i Danmark. Og det er baggrunden for anbefalingen til dem, som har holdt lukket af den ene eller den anden årsag, om at afvente, at man kan gøre det koordineret efter lige præcis den samlede plan, som spørgeren også refererer til.

Kl. 19:12

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:12

Anni Matthiesen (V):

Men det er sjovt, når vi taler om det her, for så tænker jeg jo: Hvorfor kan jem & fix godt holde åbent, og hvorfor kan IKEA ikke? Er det så, fordi jem & fix simpelt hen ikke har valgt frivilligt at lukke, at de gerne må få kunder ind i butikken? Eller hvad er forskellen? Og det er egentlig der, hvor jeg godt kan følge frustrationen blandt virksomhedsejerne, altså i forhold til hvad det egentlig er, de må. Bliver IKEA straffet, fordi de ikke bare valgte fortsat at holde åbent, eller hvad?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:13

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil faktisk gerne sige, at jeg også godt kan forstå frustrationen. Og det er jo klart, at vi er i en situation lige nu, hvor det vigtigste mål er, at den her genåbning er kontrolleret og forsvarlig, for er den ikke det, risikerer vi at sætte det hele over styr igen. Og det er derfor, vi har sagt, at i forhold til dem, som ikke har holdt åbent – og for nogles vedkommende har det jo været frivilligt, at de ikke har gjort det, og for andres vedkommende har det været, fordi der har været et påbud – har vi haft et stort, stort ønske om, at vi kunne koordinere tæt sammen med dem, hvordan de kunne indgå i genåbningsplanen. Og der er vi, apropos IKEA, heldigvis i en god dialog med IKEA og også det sektorbaserede partnerskab, der er i den branche, som IKEA indgår i, og er i gang med at finde en måde, hvorpå det kan foregå koordineret og kontrolleret, ligesom jeg tror vi begge to ønsker det skal være.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Hermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren.

Det næste spørgsmål er også til erhvervsministeren, og det er stillet af hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 19:14

Spm. nr. S 972

28) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V):

Mener ministeren, at de sæsonafhængige danske erhverv som f.eks. sommerlande, feriehusudlejere, teltudlejere, underleverandører til aflyste festivaler og arrangementer m.v., som på få måneders højsæson skal have en omsætning, der kan dække et helt års faste omkostninger og levestrøklag for ejerne, er godt nok dækket af de nuværende hjælpepakker?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo.

Kl. 19:14

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at de sæsonafhængige danske erhverv som f.eks. sommerlande, feriehusudlejere, teltudlejere, underleverandører til aflyste festivaler og arrangementer m.v., som på få måneders højsæson skal have en omsætning, der kan dække et helt års faste omkostninger og levestrøklag for ejerne, er godt nok dækket af de nuværende hjælpepakker?

Kl. 19:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:14

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet fra min gode kollega fra Venstre. Jeg har stor forståelse for, at sæsonafhængige erhverv ligesom mange andre erhverv i Danmark har det svært på grund af coronakrisen, og det er jo bl.a. også derfor, at regeringen og alle Folketingets partier har vedtaget den her række af hjælpepakker, som både sikrer kompensation for virksomhedernes lønomkostninger og for de faste omkostninger og også skaber en bedre adgang til likviditet, til lån for at være med til at holde hånden under danske virksomheder i den her svære tid.

Den 18. april indgik regeringen og alle Folketingets partier en aftale om at udvide og forbedre sikkerhedsnettet. Det gælder også for sæsonafhængige erhverv, der bl.a. kan have særlig glæde af, at ordningen for kompensation for faste omkostninger og ordningen for kompensation til selvstændige og freelancere er forlænget med 1 måned til og med den 8. juli.

Der er som bekendt iværksat en gradvis og kontrolleret genåbning af det danske samfund. Danmark står med gode muligheder for at understøtte aktivitet og arbejdspladser på en måde, som understøtter den private efterspørgsel. Jeg tror, at vi alle ønsker en så hurtig genopbygning, som det er sundhedsmæssigt forsvarligt, og det gælder også for sommerlande og feriehuse, som selvfølgelig glæder sig til at kunne byde børn og voksne velkommen igen.

Men der er en risiko for, at kunder og gæster holder sig væk på grund af utryghed om smitterisikoen, selv når sommerlandene åbner, og familier igen kan samles i feriehusene. Derfor er jeg glad for, at vi sammen i Folketinget har besluttet at forlænge kompensationsordningerne, samtidig med at vi har igangsat drøftelser om den næste fase af genåbningen. Det er ikke mindst af hensyn til de sæsonafhængige erhverv, at det er vigtigt, at vi genåbner gradvist og kontrolleret, og derfor har vi en dialog med de sæsonafhængige erhverv om, hvordan genåbningen kan ske på en forsvarlig og ansvarlig måde, så både kunder, gæster og medarbejdere kan være trygge ved det.

Kl. 19:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:16

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for svaret. Det er rigtigt, at der er sket nogle forbedringer, nogle justeringer i forhold til hjælpepakkerne. Men kernen i spørgsmålet kommer ministeren ikke rigtig helt ind på.

Lad os nu antage, at der findes en virksomhed – og det er ikke særlig svært, for der findes masser af den type virksomheder derude – som i løbet af 4 måske 5 måneder skal tjene et helt års omsætning; det skal indtjenes på en kort sæson, fordi det er noget, der foregår ude i sommerlandet, som underleverandør eller via ens egen virksomhed, som er meget, meget sæsonafhængig i forhold til kundernes besøg. Så kan det godt være, at vi har forlænget kompensationsordningen for faste udgifter fra 3 til 4 måneder, men der er jo stadig væk en meget, meget stor risiko for, at indtægtsgrundlaget er 100 pct. væk. Og så kan man spørge: Hvor meget hjælper vi så ved at sige, at okay, vi dækker så de faste omkostninger ikke i 3 måneder, men i 4 måneder? De 8 måneder, hvor det var virksomhedens egen indtjening, der skulle sikre, at omkostningerne kunne betales – måske endda også med lidt forretninger og afkast til indehaveren – er der jo ikke taget hånd om.

Jeg hører fra flere og flere i den sæsonafhængige branche, som måske er lidt større, end jeg gik og regnede med, som siger: Jamen det er fint nok; vi kan godt klare os hen over sommeren, men hvad med efteråret og vinteren, når hjælpepakkerne er lukket? Hvordan mener ministeren at de skal kunne klare sig? Hvordan er de eksisterende hjælpepakker et godt nok svar til dem, i forhold til at de skal klare sig igennem den nuværende situation, hvor de forhåbentlig, når det så bliver muligt, kan åbne op igen, også selv om det måske først for nogens vedkommende måtte være til næste år?

Kl. 19:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg anerkender fuldstændig, at det er en meget, meget vanskelig situation, man står i, ikke mindst hvis man er sæsonafhængig i et erhverv, hvor man jo så at sige henter indtjeningen hjem her hen over sommersæsonen. Der ligger det i vores ordninger, som vi jo har lavet i fællesskab, at man måler omsætningsfaldet på baggrund af samme sæson sidste år. Og det vil sige, at hvis sommersæsonen sidste år er den, man spejler op imod, så får man meget hurtigt et meget voldsomt fald i sin omsætning i år, som kvalificerer en til at komme ind på de høje takster i forhold til faste omkostninger, altså hvor stor en procent man kan få kompenseret der. Er man en mindre selvstændig erhvervsdrivende, teltudlejer og andet, er man også dermed over de tærskler, der gør, at man kommer ind og får kompensation for den tabte omsætning, som jo så er ret høj, fordi den spejles op imod den samme sæson sidste år.

Det ændrer ikke ved, at det her er super, super svært, og det bedste, vi kan gøre, er selvfølgelig dels at sikre, at hjælpepakkerne fungerer, dels at genåbningen af Danmark er forsvarlig og kontrolleret, sådan at de sæsonafhængige erhverv forhåbentlig også får lidt af sæsonen med i år.

Kl. 19:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:19

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg er glad for, at ministeren anerkender problemet. Det, ministeren beskriver, er bare ikke godt nok. Altså, det kan godt være, det er rigtigt, at man, når omsætningen er fuldstændig væk, så lander på en 80 pct.s kompensation for de faste udgifter, men det er jo kun for nuværende 4 ud af 12 måneder. Så man får en hjælpende hånd i sin højsæson, men den indtjening, man skulle have haft til at dække omkostningerne resten af året, er der ikke.

Jeg er glad for, at ministeren anerkender det, og jeg håber, at vi så kan se handling i forhold til problemstillingen.

Kl. 19:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:20

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg anerkender det, fordi jeg, ligesom spørgeren tror jeg, har dialog med branchen her, og branchen er rigtigt nok ganske bred. Men lad os nu antage, at det er en selvstændig erhvervsdrivende med en sæsonrelateret virksomhed, som har et markant fald i sin omsætning fra sidste år til i år. Der vil man jo med de justeringer, vi i fællesskab har lavet, kunne komme op at få 90 pct.s dækning for lige præcis den sæson, der skal bære det igennem resten af året, altså hvis man er en selvstændig, der falder inden for den her definition og kategori.

Jeg siger ikke, at alt så er gjort, og at alt så bare er godt, men det er dog et langt stykke hen ad vejen noget at kunne få op til 90 pct.s kompensation for det omsætningstab, man har lidt, ikke mindst ind i en højsæson.

Kl. 19:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:21

Torsten Schack Pedersen (V):

Ministeren glemte lige at sige, at det er 90 pct., dog maks. 23.000 kr. Havde det været en lønmodtager, havde loftet været 30.000. Og

så er det stadig væk kun i de 4 måneder, altså, og der tror jeg, det er ret indlysende, at hvis man skal tjene 1 års indkomst på 4 eller 5 måneder, ligger man nok en smule over 23.000 kr., for det er de penge, man også skal leve af, når kasseapparatet står stille, på grund af at sæsonen er slut.

Så jeg glæder mig over, at ministeren anerkender problemet. Jeg håber, at ministeren vil være med til nogle mere håndfaste løsninger.

Kl. 19:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:21

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Regeringen har kun én interesse i det her forløb, og det er selvfølgelig, at danske virksomheder, og det gælder ikke mindst dem, som er sæsonafhængige, kommer godt igennem den her coronakrise. Vi har et rigtig godt samarbejde med alle Folketingets partier, ikke mindst med spørgeren selv personligt, men også spørgerens parti, og jeg er sikker på, at vi har grundlag for mange gode drøftelser foran os, ikke mindst om de sæsonafhængige erhverv også, som vi deler en interesse i at finde gode løsninger for.

Kl. 19:22

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Hermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren.

Det næste spørgsmål er også til erhvervsministeren, og det er stillet af hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 19:22

Spm. nr. S 978

29) Til erhvervsministeren af:

Hans Christian Schmidt (V):

Vil ministeren garantere, at arrangører, i tilfælde af en forlængelse af forbuddet mod afholdelse af større arrangementer, også efter den 31. august, vil få kompensation, så de virksomheder, der allerede nu er i gang med at planlægge og afholde udgifter for arrangementer, der afholdes efter den 31. august, ikke ender med at hænge på regningen og risikere konkurs, såfremt regeringen vælger at forlænge forbuddet?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo til oplæsning.

Kl. 19:22

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det, formand. Vil ministeren garantere, at arrangører, i tilfælde af en forlængelse af forbuddet mod afholdelse af større arrangementer, også efter den 31. august, vil få kompensation, så de virksomheder, der allerede nu er i gang med at planlægge og afholde udgifter for arrangementer, der afholdes efter den 31. august, ikke ender med at hænge på regningen og risikere konkurs, såfremt regeringen vælger at forlænge forbuddet?

Kl. 19:22

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:22

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Med udgangspunkt i sundhedsfaglige vurderinger har regeringen udstedt et forbud mod arrangementer med flere end 500 personer frem til og med den 31. august 2020. Regeringen og alle Folketingets partier har i den forbindelse indgået en aftale om at forlænge kompensationsordningen til arrangører frem til og med den 31. august 2020. Det er jeg selvfølgelig

tilfreds med. For det er et plaster på såret for arrangørerne af sommerens festivaler, sportsarrangementer, markeder og alle de andre, som har knoklet for at kunne give danskerne nogle gode oplevelser, men som nu desværre må aflyse. Det giver samtidig arrangørerne sikkerhed helt frem til slutningen af sommeren og en mulighed for at aflyse deres engagementer i god ro og orden.

Hvorvidt det vil være muligt at afvikle større arrangementer til efteråret, kommer jo helt an på, hvordan genåbningen af Danmark forløber, hvordan coronaepidemien udvikler sig og på de sundhedsfaglige vurderinger i den forbindelse. Kompensationsordningen til arrangører er aftalt mellem regeringen og alle Folketingets partier, og derfor vil en eventuel forlængelse af kompensationsordningen skulle drøftes med partierne. Men det er endnu for tidligt at sige, om der er behov for en forlængelse. Vi skal længere hen i genåbningen af Danmark, før vi kan se, om det med udgangspunkt i sundhedsfaglige vurderinger kan være forsvarligt at gennemføre større arrangementer fra september og frem i efteråret.

Den næste fase af genåbningen af Danmark vil i den kommende tid, som spørgeren ved, blive drøftet politisk, og der vil i den forbindelse blive taget stilling til, hvor det skal prioriteres at åbne i den næste fase.

Kl. 19:24

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 19:24

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for svaret fra ministeren. Jeg kunne godt tænke mig lige at tage fat i en af de ting, som ministeren nævner, nemlig at det er lidt for tidligt at sige noget om det. Derfor vil jeg spørge:

Anerkender ministeren, at der findes virksomheder, f.eks. virksomheder, der arrangerer store VM-løb, som ikke bare kan sige, at de lige venter lidt med at se, om de i grunden skal begynde at sætte hele deres egenkapital på spil, at de lige skal se lidt på, hvordan det udvikler sig? Anerkender ministeren, at der findes nogle virksomheder, som i dag simpelt hen er nødt til at beslutte, uagtet at de måske endnu ikke ved, hvad Folketinget har tænkt sig at gøre, at de er nødt til at bringe hele deres egenkapital i spil, fordi de ellers ville lave en traktatkrænkelser? Altså en krænkelser af den aftale, som de måske har med f.eks. Speedway, hvor det er den internationale VM-organisation, der står for, om noget skal aflyses eller ikke, og at man jo derfor er i den situation, at man desværre ikke bare kan afvente. Jeg vil kun spørge ministeren, om ministeren anerkender, at det problem findes for de virksomheder.

Så vil jeg selvfølgelig efterfølgende stille ministeren et par spørgsmål om, hvordan udsigten til, at man kan få noget at vide, er. Men i første omgang er spørgsmålet altså, om ministeren anerkender, at der er virksomheder, der står i den situation, at de simpelt hen ikke er i stand til at få lov til at skyde beslutningen, men er nødt til at træffe den uden i grunden lige nu at vide, om de er købt eller solgt.

Kl. 19:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:26

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Nu kender jeg jo heldigvis spørgeren om et sagligt og indsigtfuldt menneske, og derfor finder jeg på ingen måde anledning til at klikke, at det skulle være tilfældet, og jeg anerkender og kender også selv til nogle af eksemplerne og har læst om dem. Det gælder jo generelt for dansk erhvervsliv, at det er en hamrende svær situation at stå i, fordi det er så store og så svære beslutninger, der skal træffes på et grundlag, hvor en af erhvervslederne sagde til mig, at det føles

som at køre op over en bakketop, og du ved egentlig ikke, hvad der kommer på den anden side. Er det en stejl kløft, eller kan du glide ud i bakkedalen?

Kl. 19:29

Det er jo det, der er så svært, og det gør jo også, at vi i fællesskab har lavet de hjælpepakker og de kompensationsordninger, som vi her taler om, der kan hjælpe så godt, som de nu kan. Det håber jeg da at vi er enige om er en god hjælp til vores virksomheder.

Kl. 19:27

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:27

Hans Christian Schmidt (V):

Det synes jeg bestemt, og jeg synes også, at erhvervsministeren fortjener ros for, at man er gået ind og har kigget på de udfordringer, der har været for erhvervslivet. Jeg vil måske sige, at der trods alt er lidt forskel på, om man selv er herre i eget hus, altså at man selv kan få lov at træffe nogle beslutninger, eller om man simpelt hen er fuldstændig overladt til, at det måske er en international organisation, der kan beslutte det ene eller det andet.

Men jeg vil godt spørge ministeren alligevel: Kan man forudse, at vi måske kommer til at diskutere det her i maj eller juni om, hvornår man kan få en afklaring? Eller hvornår ser ministeren muligheden for en afklaring?

Kl. 19:27

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:27

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det var det, som jeg prøvede at sige i min besvarelse indledningsvis. Det er jo så svært at sige, i hvert fald på nuværende tidspunkt, om vi er klogere i maj og juni. Det vil jeg tro vi er. For der kan vi jo se, hvordan vores genåbning af det danske samfund forløber, og om den er blevet en succes. Hvis vi lykkes med en kontrolleret, forsvarlig og sundhedsmæssigt stram genåbning af Danmark, synes jeg da, at der er gode og lyse udsigter til, at efteråret ikke behøver at være så trist og så nedslående.

Men omvendt må jeg også bare være ærlig og sige, at hvis vi som danskere nu mister eller slipper grebet og genåbningen løber fra os og bliver ukontrolleret, så står vi i en helt anden situation. Det er derfor, det er så svært at give et præcist svar til spørgeren på lige præcis det spørgsmål.

Kl. 19:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:28

Hans Christian Schmidt (V):

Ud over at sige tak for de pæne ord vil jeg sige, at jeg anerkender fuldt ud, at ministeren gør, hvad ministeren lige nu kan.

Det, som jeg kunne tænke mig at spørge ministeren om, var, om ministeren kunne forestille sig, at vi kunne sætte os sammen og så lige prøve at opregne på et stykke papir, hvad der i grunden er af eksempler på nogen, som er helt uden mulighed for selv at kunne træffe en beslutning om det ene eller det andet, og at vi måske prøver at kigge på, om man kan forestille sig en eller anden diskussion eller en forhandling, så vi i hvert fald kan begynde at sige, hvornår vi forhandler noget om det.

Kl. 19:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil altid gerne sætte mig sammen med spørgeren. Det har i mange sammenhænge været en hyggelig oplevelse. Det vil nok ikke blive hyggeligt i samme ånd den her gang, men om ikke andet kunne det jo være vigtigt at få det overblik. Og hvis spørgeren eller relevante organisationer på det her felt kan være behjælpelige med et overblik, har vi da i hvert fald et kvalificeret grundlag at tale ud fra. Det ændrer jo bare ikke ved, at det er så utrolig svært at spå om, hvordan vores efterår kommer til at se ud i Danmark. Vi gør det godt i Danmark, og danskerne leverer virkelig varen i den her coronakrise. Om det kan bære helt ind i efteråret er bare for tidligt at sige endnu. Men en kop kaffe og et overblik kan vi i hvert fald hjælpe hinanden med.

Kl. 19:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Hermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren.

Vi går videre til det næste spørgsmål, som også er til erhvervsministeren, og det er stillet af fru Marie Bjerre, Venstre.

Kl. 19:29

Spm. nr. S 974

30) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V):

Er ministeren, i lyset af de mange virksomheder og selvstændige, der melder om at vente flere uger på at få svar på deres ansøgning om kompensation fra hjælpepakkerne, tilfreds med den hastighed, udbetalingerne foretages med?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo til oplæsning.

Kl. 19:29

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Så har vi lejligheden igen: Er ministeren, i lyset af de mange virksomheder og selvstændige, der melder om at vente flere uger på at få svar på deres ansøgning om kompensation fra hjælpepakkerne, tilfreds med den hastighed, udbetalingerne foretages med?

Kl. 19:30

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:30

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tusind tak for spørgsmålet. Selv om vi ser, at samfundet langsomt og kontrolleret åbner mere op, ved jeg også, at det er rigtig svært, og at det er en rigtig usikker tid for mange erhvervsdrivende i vores land. Det er derfor, regeringen sammen med Folketingets partier og arbejdsmarkedets parter har lavet historisk store hjælpepakker, altså for at holde hånden under danske arbejdspladser og virksomheder, og vi har knoklet for at få midlerne ud til virksomhederne så hurtigt, som det overhovedet kunne lade sig gøre.

Eksempelvis aftalte vi lønkompensationsordningen med arbejdsmarkedets parter den 14. marts, og allerede den 25. marts kunne Erhvervsstyrelsen åbne for ansøgninger, og det er en ordning, der er meget efterspurgt blandt virksomhederne. I mandags havde Erhvervsstyrelsen modtaget omkring 34.000 ansøgninger om lønkom-pensation. Oprindeligt havde vi i de politiske aftaler lagt til grund, at 15.000 ville ansøge om ordningen. Der er altså modtaget mere end dobbelt så mange ansøgninger, end vi oprindeligt havde forventet. Erhvervsstyrelsen har færdigbehandlet ca. 20.000 af ansøgningerne, og det vil sige, at der på nuværende tidspunkt er behandlet omkring 5.000 flere ansøgninger, end hvad den oprindelige forventning til

omfanget af ansøgninger var. Der mangler at blive færdiggjort ca. 14.000 af disse ansøgninger, som kræver særlig sagsbehandling, fordi der sker forskellige fejl i ansøgningerne.

Virksomhederne har imidlertid hårdt brug for at modtage udbetaling af lønkompensation inden 1. maj, og jeg har derfor tidligere i dag ansøgt Finansudvalget om tilslutning til, at vi kan straksudbetale til de virksomheder, der har søgt, men ikke fået svar endnu. Der vil være tale om ansøgninger, hvor disse har en karakter af, at det er forsvarligt at udbetale kompensation på forskud. Det er vores forventning, at det vil være op til 10.000 ansøgninger, det drejer sig om, og det er således vores forventning, at over 90 pct. af ansøgningerne, der var modtaget mandag morgen, er ekspederet inden 1. maj.

Kl. 19:32

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:32

Marie Bjerre (V):

Tak for svaret. Det er jo glædeligt at høre, at det ser ud, som om der er en løsning på vej med hensyn til ordningen for lønkompensation. Men det er jo sådan set kun en lille del af det. Og det er så sandelig også på tide, at der er nogle flere penge, der kommer ud at arbejde, for der er behov for, at erhvervslivet får den hjælp fra de hjælpepakker, der er kommet. Ærlig talt synes jeg, det er noget frustrerende, at der ikke er kommet flere penge ud at arbejde.

Det er nemlig sådan, at størstedelen af de virksomheder, der har søgt om hjælp, sådan set stadig ikke har fået hjælpen. Der har været massiv kritik i pressen og også fra erhvervsorganisationerne, som jeg er sikker på ministeren er bekendt med. Ifølge SMVdanmark har kun 2 pct. fået udbetalt kompensation for faste omkostninger. For nogle virksomheder drejer det sig om ganske få dage, før de skal dreje nøglen om, hvis ikke de får dækket nogle af deres udgifter, og det er en meget, meget alvorlig situation, og det er helt nødvendigt, at pengene kommer ud at arbejde, og at de kommer ud at arbejde nu.

Mange virksomheder kigger desværre ind i en konkurs, hvis ikke pengene bliver udbetalt, og det bliver vi simpelt hen nødt til at tage meget alvorligt, også af hensyn til vores samfundsøkonomi, og derfor vil jeg gerne følge op på noget.

Ministeren kommer mig jo lidt i forkøbet, fordi jeg får at vide, at man sådan set har fundet en løsning på ordningen for lønkompensation, men hvad så med ordningen for faste omkostninger? Det er i virkeligheden her, at langt størstedelen af virksomhederne har udfordringerne, og det er her, der ligger meget store omkostninger for mange virksomheder.

Så har jeg også lige et andet opfølgende spørgsmål. Ministeren siger, at man vil straksudbetale det, der er søgt af støtte for lønkompensationsordningerne, og jeg kunne godt tænke mig at høre, hvornår man udbetaler det. Altså, hvad betyder »straks«? Nu ved ministeren, at jeg har en baggrund som advokat, og jeg kan fortælle, at ordet straks er noget, der ofte er genstand for mange retssager. I den juridiske litteratur betyder straks uden ugrundet ophold, og en konkret vurdering afgør så, hvad der er et grundet ophold. Jeg kunne godt tænke mig at høre her: Hvad betyder »straks«? Kan virksomhederne forvente at få udbetalt pengene på fredag, 1. maj?

Kl. 19:34

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:34

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det er udbetalt mere end 100 mio. kr. om dagen, siden man begyndte at udbetale på ordningen for lønkompensation, så det går stærkt, men det fjerner ikke det forhold, som spørgeren også adresserer, nemlig

at der er mange virksomheder, som stadig væk har brug for at få pengene, fordi der er så mange, der har søgt. Derfor har vi i dag fået tilslutning til det. Jeg vil godt rette en tak til spørgerens parti for også at bakke op om, at vi nu kan lave straksudbetaling, som betyder, at ud af de resterende 14.000 ansøgninger vil ca. 10.000 af dem kunne være færdigudbetalt inden fredag den 1. maj.

Kl. 19:35

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:35

Marie Bjerre (V):

Det er jeg overordentlig glad for at høre, og det er jeg sikker på at der også er rigtig mange virksomheder der er, for den 1. maj er der rigtig mange omkostninger, der skal betales – der er huslejer, lønninger osv. – så det tilsagn om, at man i hvert fald får lønkompensation inden 1. maj, er glædeligt.

Men jeg er ærlig talt noget uforstående over for, at ministeren synes, at det går stærkt med at udbetale kompensationen. Det er jo ikke sådan, virksomhederne derude ser det. Her tidligere i dag annoncerede jeg på min facebookprofil, at jeg ville have nogle spørgsmål til erhvervsministeren, og der var flere, der kom med eksempler på, at det ikke går særlig stærkt, bl.a. en virksomhed, som den 2. april har søgt om kompensation for tabt omsætning og stadig væk ikke har fået noget som helst. Altså, hvornår kan de her virksomheder forvente at få udbetalinger?

Kl. 19:36

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:36

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg forstår fuldstændig ønsket om at få udbetalt pengene hurtigere, og tro mig: Hvis vi kunne have sat pengene på virksomhedernes konto, dagen efter de havde søgt, så ville jeg gerne have gjort det. Vi skal selvfølgelig have nogle systemer, der kan behandle ansøgningerne, det skal gå hurtigt, og det skal være effektivt. Men vi skal også huske at få taget dem, som vil forsøge at svindle med det her, ud, så de ikke får udbetalt penge. Det er også grunden til, at jeg ikke siger, at det er 100 pct., der har fået lønkompensation udbetalt til 1. maj, for der er nogle, som bliver taget ud til en helt særlig og grundig kontrol i den her forbindelse.

Så vil jeg bare sige, at ud over straksudbetaling af lønkompensation har vi også i fællesskab gjort det muligt, at det også kan gennemføres i forbindelse med ordningen for de selvstændige, som jo også er en ordning med mange tusinde ansøgninger. Så vi udvider muligheden for straksudbetaling, og det tror jeg ærlig talt rigtig mange virksomheder vil glæde sig over.

Kl. 19:36

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren for en afslutning.

Kl. 19:36

Marie Bjerre (V):

Tak for svaret. Det er glædeligt, at ministeren gerne vil have, at det går hurtigt, men er ministeren tilfreds med den hastighed, der er? Er det godt nok, at man venter flere uger? Det er fint nok, at man nu straksudbetaler en del af lønkompensationen, men hvad med kompensationen for faste omkostninger? Er ministeren tilfreds med hastigheden her?

Kl. 19:37

Kl. 19:38

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:37

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg er rigtig godt tilfreds med, at vi får tempoet sat så højt op, som vi gør nu. Altså, det er jo 10.000 ekstra udbetalinger på få dage nu – i dag, i morgen og fredag – og det er mange penge på meget, meget kort tid. Så udvider vi til, at den her metode også kan bruges over for de mange tusinde, der har søgt hjælp i den ordning, der er til selvstændige. Og så overvejer vi selvfølgelig, hvordan vi i den ordning, som jeg anerkender altså er meget mere kompleks, omkring de faste omkostninger – revisorerklæringer og ting og sager, der skal ind under den – kan gøre det på en måde, så det går hurtigere.

Det er noget af det, som vi selvfølgelig kommer til at drøfte med Folketingets partier og ikke mindst spørgerens eget parti. Men jeg kan ikke i dag sige, at straksudbetalingen kan gennemføres i forbindelse med lige præcis den ordning.

Kl. 19:38

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Dermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren.

Det næste spørgsmål, spørgsmål nr. 31, er udgået, så vi går til spørgsmål nr. 32, og det er også til erhvervsministeren, og det er stillet af hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 19:38

Spm. nr. S 986

31) Til erhvervsministeren af:

Michael Aastrup Jensen (V):

En række af vores store forlystelsesparker, herunder de store sommerlande, går en meget usikker sæson i møde, der har hersket uklarhed om, hvornår de kan genåbne, og samtidig vil mange gæster givetvis holde sig væk på grund af de generelle udmeldinger om at holde afstand en rum tid endnu, påtænker regeringen i den forbindelse yderligere initiativer over for denne type virksomheder, som er meget afhængig af en kort sæson?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 19:38

Spm. nr. S 973

32) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V):

I lyset af, at de økonomiske vismænd vurderer, at Danmark kan stå foran et eksporttab på mellem 134 og 193 mia. kr. alene i år, mener ministeren så, at der gøres nok for at understøtte, at de danske eksporterhverv kommer godt igennem krisen?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo til oplæsning.

Kl. 19:38

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. I lyset af, at de økonomiske vismænd vurderer, at Danmark kan stå foran et eksporttab på mellem 134 og 193 mia. kr. alene i år, mener ministeren så, at der gøres nok for at understøtte, at de danske eksporterhverv kommer godt igennem krisen?

Kl. 19:38

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for det spørgsmål. Som en lille og åben økonomi er Danmark jo meget afhængig af samhandel med og eksport til andre lande. Men det er klart, at når hele verden bliver ramt af en coronavirus, vil det naturligvis også være noget, der kommer til at sætte sit præg på eksporten og også leder til eksporttab – det kan vi nok ikke komme uden om.

Regeringen arbejder hårdt for at holde hånden under dansk økonomi, og allerede tidligt havde regeringen fokus på at afbøde konsekvenser for lige præcis de eksportorienterede erhverv ved at opretholde fri varepassage over grænserne. Desuden er vigtige eksporterhverv som f.eks. produktionsvirksomheder blevet friholdt for påbud om midlertidig lukning, så de kunne fortsætte deres drift.

Der er også iværksat generelle initiativer, der kan hjælpe eksportvirksomhederne. Dels understøttes midlertidigt bortfald af omsætning og indkomst med kompensationsordninger for løn, faste omkostninger og omsætningsfald, dels styrkes likviditeten og udlånsmulighederne med statslige garantiordninger, udskydelse af betalingsfrister for moms og A-skat samt mulighed for indbetalt moms som rentefrit lån.

Flere af initiativerne er rettet specifikt mod de danske eksportvirksomheder, eksempelvis garantiordningerne i Eksport Kredit Fonden, der giver eksportørerne bedre muligheder for at optage nye lån i banken. Konkret muliggør garantiene udlån for mere end 8 mia. kr. Senest er der indført en statslig garantidækning på 30 mia. kr. for kreditforsikringsmarkedet.

Det har vi gjort for at understøtte likviditeten i de næsten 3.000 danske virksomheder, som i dag gør brug af en kreditforsikring, når de handler med andre virksomheder både i ind- og udland. Vi har bl.a. indgået aftale om, at prisen for eksport- og markedsrådgivning hos Udenrigsministeriet skal reduceres betydeligt. Og endelig arbejder regeringen også for at styrke det indre marked i EU's kommende genopretningsplan, så danske virksomheder får de bedste betingelser for at handle i EU. Dermed er rammerne skabt for, at et trecifret milliardbeløb kan komme ud at arbejde i de danske virksomheder.

Kl. 19:40

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 19:40

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for svaret. Det var jo en lang opremsning af forskellige initiativer, som jo er relativt generelle. Udfordringen for mange af vores eksportvirksomheder er jo, at hvis man er ordreproducerende, har man relativt godt opfyldte ordrebøger i øjeblikket, men man har ikke kunnet have sælgere rundt i verden de sidste halvanden måned. Ordrebøgerne tynder ud, og derfor risikerer effekten på vores eksportvirksomheder at komme med en vis forsinkelse, i forhold til hvad vi ser på de indenlandske erhverv.

Når jeg ser på, hvad der konkret er i forhold til at yde en hjælpende indsats til at sikre, at eksportvirksomhederne kan blive ved med at hive ordrer hjem, kan blive ved med at være konkurrencedygtig, hvordan de kan lave mere effektive eksportfremstød, altså hvordan vi sikrer, at der kommer omsætning tilbage til Danmark, så har vi lavet en aftale, som giver 100 mio. kr. i år og 125 mio. kr. næste år til eksportfremstød.

Det er et lille skridt; det er noget, vi har efterspurgt i Venstre. Men når man ser på de tal, som de økonomiske vismænd er kommet frem med, altså et eksporttab på mellem 134 mia. kr. og 193 mia. kr., synes ministeren så, at vi kan være bekendt fra Folketingets side at sige til danske eksportvirksomheder: Så smider vi 100 mio. kr. ekstra i puljen i år.

Mener ministeren ikke, at der er behov for langt mere?

Kl. 19:45

Kl. 19:42

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:42

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Altså, jeg synes generelt, at vi kan være os selv bekendt i forhold til det, vi har lavet. Og jeg hører også, at vi i fællesskab – det er ikke kun regeringen, det er også Folketingets partier – får anerkendelse og ros fra erhvervsorganisationerne for den indsats, vi har gjort, ikke mindst fordi vi har kontrolleret den her smitte på den måde, vi har gjort i Danmark. Der var en af direktørerne for en af de store eksportorienterede virksomheder, der sagde til mig: Noget af det vigtigste, Folketinget og regeringen har gjort for de eksportorienterede erhverv, var at holde dem åbne – i modsætning til andre lande, hvor man har lukket produktionen ned. Det at være på omgangshøjde med sin produktion gør, at man alt andet lige står i en bedre konkurrencemæssig situation forhold til de konkurrenter i andre lande, der har været lukket ned.

Men selvfølgelig kan der gøres yderligere ting, og det drøfter vi jo løbende partierne imellem. I første omgang glæder jeg mig ved, at vi har gjort rigtig meget i fællesskab

Kl. 19:43

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:43

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg anerkender fuldt ud, at der er gjort mange generelle ting, og at vi har holdt virksomhederne åbne. Det har været enormt positivt – det anerkender jeg, og jeg deler fuldstændig den opfattelse. Jeg er også enig i, at de generelle hjælpepakker kommer til gavn. Det er ikke for at nedgøre det. Men jeg siger bare, at når vi så ser på, hvad der så helt eksplicit er puttet ind fra regeringen og Folketingets side – mit eget parti har været med – så taler vi om 100 mio. kr. til at sikre flere eksportindtægter i indeværende år. Og der vil jeg bare gerne have en melding fra ministeren, om han er klar til at øge det beløb og tage yderligere initiativer.

Kl. 19:44

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:44

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg synes, vi skal være varsomme med ikke at komme til at forklejne eller gøre ting mindre, som faktisk er større. Tag f.eks. hele kreditforsikringsområdet, hvor vi nu går ind sammen med Eksport Kredit Fonden og sikrer kreditforsikringsområdet med 30 mia. kr., sådan at de eksportorienterede erhverv har meget bedre mulighed for – på et tidspunkt, hvor det her forsikringsmarked nærmest er frosset helt til – fortsat at kunne opnå den dækning, der er nødvendig for at kunne afsætte produkter. Det er ikke 100 mio. kr. – det er 30 mia. kr. til den indsats. Det tror jeg godt man kan mærke på bundlinjen i rigtig mange eksporterende erhverv, altså at man fortsat har mulighed for at kunne agere i et super usikkert globalt miljø med, ikke en kommerciel forsikringsdækning, men en, hvor staten går ind og hjælper for et volumen på 30 mia. kr.

Kl. 19:45

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror også, det er et ønske, vi har været meget fælles om, nemlig at sikre ordentlige garantier. Og det er vigtigt, det anerkender jeg fuldt ud, og derfor har vi jo selv plæderet for det, og vi har aftalt det i fællesskab. Men det, jeg slår ned på, er – i lyset af vismændenes tal – at når vi ser frem mod så stor en nedgang i omsætning på eksporten, så efterspørger jeg mere at få hevet aftalerne i hus, så der er noget, som kan forsikres ved Eksport Kredit Fonden, altså noget, der kan garanteres. Og der vil jeg bare en sidste gang udtrykke håbet om, at ministeren er villig til at se på, om vi i fællesskab kan gøre mere.

Kl. 19:45

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:45

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Men håbets lys skal forblive tændt, også for vores eksporterende erhverv i Danmark – det har vi en fælles opgave med og en fælles interesse i. Jeg anholder bare, at det kommer til at lyde, som om der kun er indsatser for – og jeg siger endda kun i gåseøjne – 100 mio. kr. Det er langt større, når man tæller det samlede volumen med til vores eksporterende erhverv, ikke mindst det her forhold, at produktionen i Danmark har været holdt åben. At sætte værdi på det tror jeg vil ende med at blive et meget, meget stort tal.

Men når alt det er sagt, har ordføreren og jeg selv jo løbende rigtig god dialog om, hvad vi kan gøre, og jeg er sikker på, at vi kommer til at fortsætte drøftelserne om de eksportorienterede erhverv. Jeg er kun lydhør, fordi regeringen har en eneste interesse, og det er at hjælpe vores erhvervsliv bedst muligt igennem den her krise.

Kl. 19:46

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Hermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgeren, og tak til ministeren.

Det næste spørgsmål er til udlændinge- og integrationsministeren, og det er stillet af hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti

Kl. 19:46

Spm. nr. S 945

33) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Hvilke særlige initiativer har ministeren taget eller agter ministeren at tage, for at den muslimske ramadan, der nu er i fuld gang, lever op til de retningslinjer, som regeringen har udstukket på grund af corona, bl.a. i forhold til afstand og antal personer forsamlet?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Værsgo.

Kl. 19:46

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Hvilke særlige initiativer har ministeren taget eller agter ministeren at tage, for at den muslimske ramadan, der nu er i fuld gang, lever op til de retningslinjer, som regeringen har udstukket på grund af corona, bl.a. i forhold til afstand og antal personer forsamlet?

Kl. 19:47

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:47

Kl. 19:50

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Vi skal selvfølgelig alle sammen hjælpes ad med at begrænse smittespredningen og passe på hinanden. Det er helt centralt, at alle dele af det danske samfund står sammen om at overholde sundhedsmyndighedernes retningslinjer. Og det gælder også under de religiøse højtider. Så ligesom kristne ikke kunne komme i kirke i påsken, kan ramadanen heller ikke fejres, sådan som muslimerne plejer at gøre det. Familier kan ikke samles for at bryde fasten om aftenen, og man må nøjes med at fejre højtiden med dem, man bor sammen med, og ved hjælp af video og telefon og andre digitale hjælpemidler.

Indtil videre har både kirker og moskéer og synagoger været hjælpesamme og har bakket op omkring indsatsen mod covid-19, og det er jeg glad for. For at sikre, at budskabet når helt ud, har jeg i sidste uge igangsat en kampagne med det formål at sikre, at sundhedsmyndighedernes retningslinjer bliver fulgt under ramadanen. Jeg vil også sige, at normalt mener jeg egentlig, at myndighederne skal kommunikere på dansk, men i den her særlige situation må sundhedshensyn komme først, og derfor kommunikerer vi også på andre sprog.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har i samarbejde med Sundhedsstyrelsen og med inddragelse af en række civilsamfundsaktører udarbejdet nogle gode råd til, hvordan man kan holde ramadan og samtidig tage nogle hensyn til sundhedsmyndighedernes retningslinjer. Derudover har jeg i samarbejde med boligministeren for efterhånden et stykke tid siden igangsat en oplysningsindsats målrettet udlændinge i Danmark, herunder særlig beboere i udsatte boligområder, så vi når ud til dem, hvis dansk kundskaber ikke er så gode. Det er alt sammen for at begrænse smitten. Her er det nemlig helt centralt, at alle forstår både Sundhedsstyrelsens og politiets anbefalinger.

Kl. 19:48

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 19:48

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for det. Jeg har jo også bemærket, at ministeren her for en lille uge siden på Facebook lagde et opråb ud til alle danske muslimer osv. og her giver udtryk for nogle af de samme ting, som ministeren nævner i dag. Og det er jo en kapitulation i forhold til selve princippet om, at danske myndigheder skal kommunikere på dansk, at man på den måde er nødt til at oversætte til andre sprog, men jeg forstår godt ministerens overvejelser i den forbindelse. Det kan vi måske komme ind på under næste spørgsmål. Men det er jo kun sproget – der ligesom er en barriere – som ministeren her så har forholdt sig til. Vi ved jo, at der ulykkeligvis er ganske mange andre integrationsbarrierer derude.

Altså, der er hele den almindelige adfærd. Vi ved, at rigtig mange af de folk, der bor i ghettoerne, bor flere i mindre lejligheder, end de fleste danskere måske gør, og har en anden måde at omgås på – i kiosker, i frisersaloner, i vandpibecafeer, og hvad ved jeg. Og vi ved jo samtidig, at der i de her grupper meget ofte føles et modsætningsforhold til de danske myndigheder, hvilket måske gør, at man, selv om man egentlig godt forstår, hvad det er, der bliver sagt, så ikke føler, at det er noget, der vedgår en selv, fordi man ikke føler sig som en del af det danske samfund og føler, at myndighederne er nogle, som man skal slås med, udfordre, provokere, i stedet for at lytte til dem og gøre, hvad der bliver sagt.

Så én ting er den sprogbarriere, som jeg forstår at ministeren har taget hånd om. Men hvad med alle de andre helt åbenlyse barrierer, der er i forhold til de mange, der jo altså nu vil fejre ramadan, og så her den 23. maj, forstår jeg, det, man kalder for eidfest?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:50

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg kan se, at vores nabolande har en ret markant overrepræsentation af smittede med udenlandsk baggrund, og jeg har også hørt fra nogle overlæger i Danmark, at der måske er lidt den samme tendens i Danmark. Og jeg kan også se på kommunekortet, at der, hvor jeg selv bor, på Vestegnen, er der markant flere smittede, end der er i mange andre kommuner. Så der er helt sikkert en diskussion her, og jeg glæder mig til, at Seruminstitutet inden for ganske kort tid kan offentliggøre tal på, hvordan den etniske baggrund blandt de smittede er i Danmark. Og på baggrund af det vil jeg slet ikke afvise, at der skal tages yderligere initiativer. Vi har jo igangsat en oplysningskampagne og indtil videre afsat 700.000 kr. for at komme ud med budskabet. Og det kan godt være, at der er brug for mere, for jo mere målrettede og præcise vi kan være, jo bedre.

Kl. 19:51

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Spørgeren.

Kl. 19:51

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg er glad for, at vi får tal fra Seruminstitutet, som ministeren siger, på etnicitet. Det tror jeg at der er brug for, ligesom vi kender det fra andre områder, sådan at man både nu her konkret kan kortlægge problemets omfang, men også fremadrettet kan se det som et bevis på, hvordan adfærden har været forskellig, og derfor måske også kan kortlægge, hvorfor den har været det.

Men ministeren kommer ikke rigtig ind på, hvilke andre virkemidler han vil tage i brug. Altså, kunne man f.eks. forestille sig, at politiet skulle have ekstra ressourcer til at håndhæve de her restriktioner i ghettoområderne? Jeg kørte igennem Nørrebro i løbet af april måned og kunne se ganske mange butikker osv., hvor der var alt for mange mennesker i forhold til restriktionerne. Og det er klart, at der har myndighederne brug for at kunne gribe ind.

Kl. 19:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:52

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Først og fremmest tænker jeg, at vi skal blive præcise på diagnosen, før vi udskriver medicinen. Hvis vi får tal, der viser, at der er en markant overrepræsentation, hvilket absolut ikke ville overraske mig, kan det jo handle om, at man bor mange mennesker på få kvadratmeter, og det kan handle om, at der er flere kronikere i den her befolkningsgruppe, end der er i resten af befolkningen. Det kan også handle om, at mange har jobs, der ikke kan klares fra en iPad hjemme i sofaen, men hvor man er nødt til at komme ud i hjemmeplejen eller som buschauffør eller noget andet. Det kan også handle om adfærd.

Jeg synes, det er en helt relevant og rimelig diskussion, men jeg vil bare gerne have, at vi prioriterer myndighedernes ressourcer de steder, hvor udfordringerne er størst – og det er alle myndighedernes ressourcer – og at vi gør det på en måde og med en indsats, der løser de reelle problemer. Jeg tror som sagt, det kan være en kombination af flere forskellige årsager, der kan være skyld i, at vi ser en overrepræsentation. Men lad os lige starte med at få tallene på bordet, og så tror jeg, at vi har en helt åbenlys politisk diskussion til gode.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Morten Messerschmidt (DF):

Jo, men jeg er ikke sikker på, at vi har så meget tid. Altså, nu har vi lige hørt en længere spørgerunde, hvor kollegaer i oppositionen har spurgt ministerkollegaen, erhvervsministeren, om, hvornår vi kan genåbne. Og det er jo ret snævert forbundet med, at danskerne – og også dem, der bor i Danmark og ikke føler sig som danskere – forstår at leve efter de myndighedsdessiner, der kommer. Derfor har vi jo ikke tid til sådan at sidde og vente alt for længe ind i fremtiden. Vi har brug for, at ministeren har en plan for, hvordan ramadanen og eidfesten og alt det, der følger, ikke lige pludselig bliver til ét stort cirkus, hvor meget store dele af befolkningen føler sig hævet over de dessiner, der kommer fra myndighederne.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg vil starte med at sige, at moskeerne har været lukket ned i lang tid i Danmark, og indtil videre er mit indtryk – som ikke baserer sig på videnskabelige undersøgelser, men fra rimelig tæt kontakt til mange mennesker – at der også er stor ansvarlighed under ramadanen.

Men det ændrer bare ikke på, at jeg kan se, at det er kommuner med en høj andel af indvandrere og efterkommere af indvandrere, hvor smittetallene stiger og stiger. Jeg vil bare gerne have, at vi er præcise, både på analysen af, hvor mange det er, hvor stor overrepræsentationen er, og hvad årsagerne er. Det er helt klart, at informationsindsatsen er en væsentlig del af det, og det afviser jeg ikke at skruer op for. Det kan også godt være, at der skal andre myndighedstiltag til. Men vi er bare nødt til at afvente, at vi har en præcis diagnose, før vi udskriver medicinen.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Tak for det. Hermed er det spørgsmål afsluttet.

Det næste spørgsmål er også til udlændinge- og integrationsministeren, og det er også stillet af hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Spm. nr. S 964

34) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Hvad mener ministeren det siger om integrationen af muslimer i Danmark, når bl.a. en medicinsk overlæge i Hvidovre kan fortælle om »flere med anden etnisk baggrund end ellers« på både almindelig og intensiv afdeling, og er ministeren enig med beboerformanden i Mjølnerparken, Mohammed Aslam, der siger, at beboerne i Mjølnerparken »har savnet, at sundhedsmyndighederne gjorde lidt mere for at få den del af befolkningen med, som ikke kan tale dansk«?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Værsgo.

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Hvad mener ministeren det siger om integrationen af muslimer i Danmark, når bl.a. en medicinsk overlæge i Hvidovre

Kl. 19:53 kan fortælle om »flere med anden etnisk baggrund end ellers« på både almindelig og intensiv afdeling, og er ministeren enig med beboerformanden i Mjølnerparken, Mohammed Aslam, der siger, at beboerne i Mjølnerparken »har savnet, at sundhedsmyndighederne gjorde lidt mere for at få den del af befolkningen med, som ikke kan tale dansk«? Tak, formand.

Kl. 19:55

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:55

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Udgangspunktet bør jo selvfølgelig være, at man taler dansk, når man bor i Danmark. Og deltagelse i danskuddannelse og viljen til at lære det danske sprog og til at deltage i samfundet på dansk er et helt naturligt element i integrationen, som jeg under normale omstændigheder ville lægge stor vægt på.

Virkeligheden her og nu er imidlertid, at den krise, som Danmark ligesom resten af verden befinder sig, overskygger de fleste øvrige udfordringer. Covid-19 er en stor sundhedsmæssig og økonomisk udfordring for Danmark. Derfor er det først og fremmest vigtigt, at alle områder i landet og alle befolkningsgrupper har adgang til den relevante information fra myndighederne, herunder bl.a. information om, hvordan man beskytter sig selv og andre mod coronasmitte.

Af den grund igangsatte boligministeren og jeg selv i samarbejde med Sundhedsstyrelsen i starten af april oplysningskampagner på en hel del udenlandske sprog målrettet udlændinge med mangelfulde danskkundskaber, særligt i udsatte boligområder. Og i sidste uge blev en særlig oplysningskampagne med gode råd til, hvordan man bør forholde sig under ramadanen, også igangsat.

Sundheds- og Ældreministeriet har oplyst, at der i regi af Statens Serum Institut er ved at blive lavet analyser af covid-19-smittedes herkomst, som forventes at være klar i starten af maj, altså om ganske få dage. Derefter må vi så se, om der kan være behov for yderligere målrettede tiltag. Og jeg vil godt understrege, at den aktuelle situation med covid-19 ikke betyder, at regeringens indsats for at fremme integrationen og stille krav om danskkundskaber er lagt på hylden, selvfølgelig ikke – tværtimod. Det fortsætter – det er helt klart.

Kl. 19:57

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 19:57

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jo også et fint svar, hvis man havde været sundhedsminister og i øvrigt ikke skulle forholde sig til integrationen. Men nu er ministeren jo integrationsminister og bliver bedt om at forholde sig til integrationen. Altså, spørgsmålet lyder: Hvad mener integrationsministeren det siger om integrationen af muslimer i Danmark, når der er så mange, der åbenlyst vægrer sig ved at tale dansk? Det er det, der er sagen. Og det er det, som jeg synes ministeren skal forholde sig til.

Når en beboerformand ude i Mjølnerparken ovenikøbet kan sige, at det er et problem, at den danske stat ikke sådan stiller information til rådighed på hvilket sprog det nu end måtte behage folk derude at tale – det er næppe et europæisk – siger det så ikke noget om, at integrationen af de her folk er totalt slået fejl?

Altså, når vi kan se, hvordan unge grupper af arabere rundtomkring i landet kaster med sten efter politiet og generelt vægrer sig ved at følge myndighedernes instrukser, siger det så ikke noget fundamentalt om, at integrationen af de her mennesker bare er slået fejl? Og når man kan se, at det samme mønster gør sig gældende i

Kl. 19:55

Sverige, i Belgien, i Frankrig osv., siger det så ikke noget generelt om vanskelighederne ved overhovedet at integrere de her muslimske grupper i ikke bare det danske, men hele det vestlige samfund?

Det var det, jeg gerne ville have haft, at integrationsministeren havde forholdt sig til. For det er jo det, der, kan man sige, er bagtæppet for hele den ulykkelige situation, vi befinder os i, ikke bare i de her coronatider, men jo helt generelt, hvor man kan sige, at coronasituationen gør, at det her i dag jo er en ekstra farlig udfordring.

For hvis de her mennesker vægrer sig ved at tale dansk, vægrer sig ved at følge myndighedernes anvisninger, ja, så er det ikke bare længere et anliggende mellem dem og myndighederne, mellem dem og det danske samfund; lige pludselig er det blevet noget, der angår os alle sammen, fordi det så måske kan være dem, der gør, at den indelukning af smitten, som man gerne vil lykkes med, ved at vi alle sammen følger de samme instrukser, slår fejl.

Hvis man har en meget stor – i min optik alt for stor – gruppe af de her mennesker, der altså ikke er blevet en del af det danske samfund, og som er totalt ligeglade med at følge de retningslinjer, som ministeren og jeg og danskerne uden for det her hus godt kan finde ud af at følge, så er det da fatalt for hele indsatsen imod sygdomsbekæmpelsen her. Det er det, som jeg gerne vil have at ministeren forholder sig til.

Kl. 19:59

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:59

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Vi er hverken helt eller halvt færdige med at diskutere integrationsudfordringerne i det her samfund. De er langt større og langt mere alvorlige, end man havde forestillet sig, tror jeg, da man fik verdens mest liberale udlændingelov i 1983. Det tror jeg spørgeren og jeg hurtigt kan blive enige om. Jeg er også enig i, at hvis man er beboerformand i et stort almennyttigt boligområde, er det en lille smule fattigt at pege på, at myndighederne ikke har gjort nok, i stedet for at man selv tager opgaven på sig.

Faktisk er den oplysningskampagne, som boligministeren og jeg selv har igangsat, netop igangsat i samarbejde med boligselskaberne, netop med henblik på at de lokalt valgte beboerrepræsentanter skal hjælpe med at bringe budskabet ud. Og en fyr som ham, spørgeren henviser til, kunne jo tage det ansvar på sig at få spredt de materialer, vi faktisk har fået oversat til ti forskellige sprog, få det hængt op i opgangene, sørge for, at det bliver delt i lokalafdelingens facebook-gruppe, og sørge for, at budskabet kommer ud i den yderste lejlighed af Mjølnerparken i stedet for at læne sig tilbage og sige: Hvor er det danske samfund?

For der følger rettigheder med at være borger i det her samfund – det er vi enige om – men der følger også nogle pligter med. Og en af de pligter er helt åbenlyst i den her tid, at man følger myndighedernes anbefalinger – det er klart.

Kl. 20:00

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 20:00

Morten Messerschmidt (DF):

Ja, men pligterne er jo ikke meget værd, hvis myndighederne så ikke også har vilje til at knytte en konsekvens til, at man ikke overholder pligterne.

Det ville f.eks. være enormt befriende, hvis man i Danmark havde en integrationsminister eller en udlændingeminister, eller hvad vedkommende nu måtte blive kaldt, som sagde: Hvis ikke du vil tale dansk, så skal du ikke være i Danmark. Hvis du igennem en

generation har levet af offentlig forsørgelse i Danmark og ikke har bidraget med noget, så skal du ikke være i Danmark. Du er ikke velkommen, hvis ikke du er i stand til også at forstå og efterleve pligt delen, men kun – som vores ven ude i Mjølnerparken – er optaget af rettighedsdelen.

Det ville være rart, hvis vi havde en regering, der ikke kun ville være florumvunden, men også ville sætte konsekvens bag ordene.

Kl. 20:00

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 20:00

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jo, men altså, i overmorgen, den 1. maj, er det arbejderbevægelsens internationale kampdag (*Morten Messerschmidt* (DF): Ja, tillykke med det.), som handler om, at man skal gøre sin pligt og kræve sin ret. Og det vil jeg godt stå fast på. Og en del af pligten er også, at man lærer det sprog, som er det bærende sprog i det samfund, man bor i. Det synes jeg er lige ud ad landevejen; det kan ikke diskuteres.

En anden del af at gøre sin pligt er også at bidrage aktivt ved at have et job og ved at være en konstruktiv medborger i samfundet, og det er også det, som regeringens integrationspolitik bygger på.

Men derfra og så til at sige, at vi smider alle mennesker ud, hvis ikke de kan tale dansk, er vi ikke med på, dels fordi nogle af dem måske har brug for beskyttelse, dels fordi nogle af dem måske kun har været her i kort tid. Men det ændrer ikke på, at det er det, der er kravet.

Kl. 20:01

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren.

Kl. 20:01

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg synes jo, det ville være ganske forfriskende, hvis vi havde en integrationsminister, der stillede et krav om, at hvis ikke du agter at lære dansk, har du sådan set ikke noget at gøre i Danmark. Ja, det klart, at hvis vi taler om den her stadigt ventede, tror jeg, højt specialiserede hjernekirurg, der skulle komme fra Syrien, eller hvad det er, gode folk har stillet os i udsigt, så kunne man måske gøre en undtagelse. Hvis der var tale om folk, der alligevel var på arbejdsmarkedet, passede sig selv og passede ind i det danske samfund, så kunne man måske gøre en undtagelse.

Men her taler vi jo om en kæmpe stor gruppe mennesker, som helt overordnet bare ikke har ønsket at blive en del af det danske samfund. Og der ville jeg altså ønske, at vi kunne have en minister – jeg vil nærmest sige, uanset hvilket parti vedkommende måtte komme fra – som konsekvent ville sige: Bliv dansk i hjertet – eller tag hjem.

Kl. 20:02

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 20:02

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Spørgeren har en partifælle, fru Marie Krarup, der på et tidspunkt sagde til mig: Det tager ti minutter at blive integreret – det er et spørgsmål om vilje. Den har jeg tygget meget på. Og selvfølgelig tager det længere end ti minutter at lære sproget, finde sig et arbejde, føle sig tilpas og slå rødder i det danske samfund. Men jeg forstår faktisk godt, hvad det er, hun siger, nemlig at hvis du træffer en beslutning om, at du gerne vil, så tager den beslutning kun 10 minutter.

Så kan man godt blive en del af det danske samfund. Så den sætning har jeg taget til mig.

Når det så er sagt, tror jeg også, det er vigtigt at få sagt, at størstedelen af de mennesker, der kommer hertil – og det er altså tusindvis af mennesker hvert år fra alle verdenshjørner – altså falder til i det danske samfund, de overholder loven, de lærer dansk, de får sig et job. Det er reglen, og så er det rigtigt, at der er for mange, der er en del af undtagelsen, og at der har bygget sig kæmpe integrationsudfordringer op. Vi skal bare være præcise, når vi taler om det, og jeg vil meget nødig have en integrationsdebat, der handler om, at det hele er gået galt, og at alle er nogle nassere, der skal smides ud, for det er ikke sandheden. De fleste er faktisk faldet til i samfundet.

Kl. 20:03

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Morten Messerschmidt.

Der er endnu et spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren, og det er fra fru Rosa Lund fra Enhedslisten – De Rød-Grønne.

Kl. 20:03

Spm. nr. S 955

35) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Rosa Lund (EL):

Vil ministeren sikre, at det ikke får negative konsekvenser for ansøgere om permanent opholdstilladelse, hvis de er blevet ramt af arbejdsløshed som følge af coronakrisen?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 20:03

Rosa Lund (EL):

Spørgsmålet lyder: Vil ministeren sikre, at det ikke får negative konsekvenser for ansøgere om permanent opholdstilladelse, hvis de er blevet ramt af arbejdsløshed som følge af coronakrisen?

Kl. 20:04

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:04

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for spørgsmålet, og godaften. Som spørgeren også ved, er der indgået en trepartsaftale og vedtaget en række økonomiske hjælpepakker. Det er tiltag, som skal afbøde konsekvenserne af coronakrisen for både virksomheder og lønmodtagere. Virksomhederne skal holdes likvide, så lønmodtagerne ikke får en fyreseddel, og derfor har vi også i regeringen kraftigt opfordret til at gøre brug af hjælpepakkerne og ikke fyre medarbejdere, og hjælpen gælder naturligvis også for udlændinge, der er lønmodtagere eller driver virksomhed i Danmark.

Udlændinge, der søger om permanent opholdstilladelse, skal opfylde de krav, der er vedtaget af Folketinget, og det gælder, uanset om der er krise eller ej. Men som sagt er der vedtaget en række hjælpepakker, som forhåbentlig vil afbøde de værste konsekvenser af krisen, og er man f.eks. lønmodtager og hjemsendt, mens krisen står på, så vil man i den her periode både være selvforsørgende og i beskæftigelse. Og også for virksomhederne, herunder de små selvstændige, er der hjælpepakker, man kan gøre brug af.

Jeg er opmærksom på, at spørgsmålet går på dem, der så alligevel måtte blive arbejdsløse som følge af coronakrisen, og her er det i første omgang mit håb, at de har sikret sig mod arbejdsløshed ved medlemskab af en a-kasse. Dagpengemodtagere anses nemlig for selvforsørgende i sager om permanent opholdstilladelse. Og jeg

glæder mig derfor over, at vi i fællesskab fik afskaffet det tidligere opholdskrav.

Jeg anerkender da også, at man ikke kan få permanent opholdstilladelse, hvis man ikke er i beskæftigelse på det tidspunkt, hvor myndighederne træffer afgørelsen. Og er det så rimeligt? Og vil det være rimeligt, hvis der gælder noget andet for de her personer, end for personer under normale forhold, som uden egen skyld mister deres arbejdsmarkedstilknytning?

Jeg mener selv, at det er rimeligt at forbeholde permanent opholdstilladelse for dem, der har en både langvarig og aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet. Man kan selvfølgelig godt mene noget andet, men jeg ser ikke coronakrisen som løftestang for lempelser af adgang til permanent opholdstilladelse. Og så er det også vigtigt at holde sig for øje, at et afslag på permanent opholdstilladelse ikke fører til, at man skal forlade landet. Man kan jo bare blive, man kan finde sig et arbejde, og man kan søge igen. Det er man meget velkommen til.

Kl. 20:06

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:06

Rosa Lund (EL):

Jeg mener sådan set heller ikke, at coronakrisen er en løftestang for at ændre på reglerne, selv om det er det, vi ønsker os i Enhedslisten. Jeg mener jo netop, som ministeren også påpeger, at vi har lavet alle mulige hjælpepakker, vi har lavet hjælpepakker til virksomhederne, til dagpengemodtagerne, til de selvstændige. Det er jeg sådan set rigtig glad for. Og derfor undrer det mig, at man så ikke også laver en hjælpepakke til de her mennesker. For selv om vi har opfordret virksomhederne til ikke at fyre, så sker det jo alligevel, at der er rigtig mange mennesker, der nu enten mister deres job eller bliver bedt om at gå ned i tid. Og det vil jo påvirke, hvis man søger om en permanent opholdstilladelse, fordi der er så skrappe beskæftigelseskrav, hvad ministeren jo er bekendt med. Og derfor mener jeg og Enhedslisten, at vi burde lave en død periode, ligesom vi har gjort for dagpengemodtagere, for at ansøge om permanent ophold. Og så kan jeg ikke forstå, hvorfor regeringen ikke ser det som nødvendigt at hjælpe den her gruppe mennesker, når vi har hjulpet så mange andre, som er blevet påvirket af coronakrisen.

Kl. 20:07

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:07

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Men jeg vil starte med at sige: De bliver jo hjulpet, i kraft af at de er lønmodtagere eller selvstændige. De får gavn af de hjælpepakker, der er lavet. Den politiske diskussion er: Skal der også være lettere adgang til at skifte opholdsgrundlag, altså til f.eks. at få en permanent opholdstilladelse, fordi vi befinder os i en situation, hvor arbejdsløsheden stiger, og hvor vi formentlig er på vej ind i en økonomisk krise eller afmatning, som det er svært at se hvor lang tid kommer til at vare? Og til det er mit svar i hvert fald: Jeg ser ikke nogen grund til, at der skal være lempeligere adgang til at få et nyt opholdsgrundlag. Jeg ser masser af grunde til, at man skal holde hånden under beskæftigelsen og under virksomhederne. Men det synes jeg er to meget forskellige ting.

Kl. 20:07

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:07

Kl. 20:10

Rosa Lund (EL):

Men skal jeg så forstå det sådan, at ministeren og regeringen slet ikke anerkender, at man er i en særlig udsat position på arbejdsmarkedet, når man søger om permanent opholdstilladelse, særlig i en coronakrise? Man kan jo sagtens forestille sig nogle arbejdsgivere, som nu er presset økonomisk af den her coronakrise og derfor også er nødt til at presse deres medarbejdere yderligere. Og jeg er da bange for, at man så går på kompromis med løn- og arbejdsvilkår, når man søger om sin permanente opholdstilladelse, fordi man er så bange for at blive fyret, fordi det har så store konsekvenser for ens opholdsgrundlag i Danmark, hvis man bliver fyret. Jeg synes, vi sætter de her mennesker i en meget, meget svær situation. De er i en svær situation i forvejen, og den bliver endnu sværere på grund af den her coronakrise. Så det er mig uforståeligt, at man i regeringen ikke også vil hjælpe de her mennesker, når nu man har hjulpet så mange andre.

Kl. 20:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:08

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jamen jeg vil starte med at sige, at de her mennesker får præcis den samme hjælp som alle andre. Uanset om de er danskere eller udlændinge, har de præcis samme adgang til de hjælpepakker, der er lavet. Men vi skal holde tungen lige i munden her, for hvis argumentet for, at der skal være lempelig adgang til at få permanent opholdstilladelse, er, at økonomien er på vej ned ad bakke, så kunne man jo også med rimelighed spørge: Jamen hvad nu, hvis ikke det var en sundhedsmæssig krise, men at vi befandt os i en ny finanskrisen eller en ny oliekrise eller en ny krise, der er udløst af en tredje årsag? Skulle vi så også lempe adgangen til at få nyt opholdsgrundlag og få en permanent opholdstilladelse med det argument? Og hvornår skulle vi så fjerne den lempelige adgang til at få permanent opholdstilladelse? Er der et specielt fikspunkt, hvor arbejdsløsheden skal være specielt lav, for at vi så igen indfører stramme krav til at få permanent opholdstilladelse?

Det er det, jeg har prøvet at tænke igennem, og jeg synes bare ikke, det giver mening, at vi skruer op og ned for udlændingeloven, afhængigt af om vi er i en højkonjunktur eller en lavkonjunktur. Jeg synes, det rimelige politiske standpunkt er, at vi har en åben diskussion med hinanden om, hvad der skal til for at få en permanent opholdstilladelse, og så er det de krav, man skal leve op til, uanset om man er i en kommune, hvor der lige har været en massefyring på slagteriet, eller om man er i en tid, hvor der er gang i beskæftigelsen.

Kl. 20:10

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:10

Rosa Lund (EL):

Vi står jo i en meget, meget særlig situation, så for mig at se handler det ikke om at ændre reglerne for permanent ophold generelt, selv om det er det, jeg ønsker mig. Et argument, som jeg synes er ret holdbart, når vi er på vej ind i en krise, er at sige, at uddannelse skal tælle med igen i permanent ophold, sådan at vi får den bedst muligt uddannede arbejdskraft til at stå igennem sådan en krise med.

Det, jeg taler for, er primært, at vi laver en pause i reglerne lige nu og her, hvor den her sundhedskrise er så stor. Og det er mig stadig ubegribeligt, at man i regeringen hellere vil lave hjælpepakker til de store virksomheder, end man vil gøre i forhold til de her mennesker.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:10

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jamen vi vil gerne lave hjælpepakker til de store virksomheder, bl.a. fordi de her mennesker er ansat på de store virksomheder; så det kommer også de her mennesker til gavn. Vi er bare ikke af den holdning, at en sundhedsmæssig krise, som slår over og bliver til en økonomisk krise, skal betyde, at der bliver lettere adgang til at få en permanent opholdstilladelse. For vores standpunkt er, at hvis man skal have ret til at være her permanent, altså ret til at leve i Danmark resten af livet og få adgang til alt, hvad der er i det danske samfund, uanset hvad der sker – medmindre man begår alvorlig kriminalitet – så skal det være, fordi man har bidraget aktivt til det som beskæftiget, og at man har en tilknytning til arbejdsmarkedet, og at man ikke har været på støtten. Og det er klart, at det politiske argument jo ikke forsvinder, fordi arbejdsløsheden stiger. Arbejdsløsheden nu er jo i en historisk sammenhæng ikke kæmpestor, så hvis vi ikke engang med den aktuelle arbejdsløshed kan have et beskæftigelseskrav, vil vi meget sjældent kunne have det.

Kl. 20:11

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Rosa Lund og til ministeren.

Ministeren er så heldig, at der er endnu et spørgsmål til ham, og det er fra fru Marie Krarup fra Dansk Folkeparti.

Kl. 20:11

Spm. nr. S 960

36) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marie Krarup (DF):

Er ministerens egenhændige annullering af håndtryksceremonien i forbindelse med tildeling af statsborgerskab et udtryk for, at ministeren ikke tillægger denne del af regelsættet angående tildeling af statsborgerskab vigtighed?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Efter ceremoni onsdag: I er ikke danske statsborgere alligevel« bragt på bt.dk den 24. april 2020.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 20:12

Marie Krarup (DF):

Er ministerens egenhændige annullering af håndtryksceremonien i forbindelse med tildeling af statsborgerskab et udtryk for, at ministeren ikke tillægger denne del af regelsættet angående tildeling af statsborgerskab vigtighed?

Kl. 20:12

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:12

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak. Vi stod har jo også i sidste uge, og regeringen har ikke ændret holdning omkring spørgsmålet til håndtryk, så lad mig sige klart med det samme, at vi ikke ønsker at tilbagerulle kravet om håndtryk ved grundlovsceremonier. Det, vi foreslår, og som vi skal behandle i Folketingssalen inden for kort tid, er, at man fortsat skal gennemføre

ceremonierne for at få indfødsret, men at kravet om håndtryk bliver suspenderet i en periode i lyset af den ekstraordinære situation.

Jeg synes ikke, at vi kan forlange, at nye statsborgere skal give borgmesteren hånden, når sundhedsmyndighederne anbefaler, at man slet ikke giver hånd, og at man holder afstand. Det er heller ikke rimeligt, at folk på grund af den nuværende ekstraordinære situation skal vente i meget lang tid på at blive danske statsborgere.

Jeg kan forstå, at spørgerens spørgsmål tager udgangspunkt i en artikel om en ceremoni i Vordingborg, som blev holdt i sidste uge. Så lad mig kort lige opridsse forløbet i forhold til det.

Efter vores beslutning om at foreslå en suspendering af håndtrykket, sendte Udlændinge- og Integrationsministeriet den 16. april et brev til Kommunernes Landsforening og samtlige af landets kommuner om forslaget. Det fremgår af brevet, at suspensionen af kravet om håndtryk forudsætter vedtagelsen af det lovforslag, som er blevet fremlagt og fremsat for Folketinget i sidste uge. Hvis – og først hvis – lovforslaget vedtages, vil suspensionen af håndtrykket også gælde for de ansøgere, der var omfattet af den seneste lov om meddelelse af indfødsret – det var den, vi vedtog i december sidste år – og altså for de mennesker, der var på det lovforslag, men som endnu ikke har deltaget i en grundlovsceremoni.

Så da Vordingborg Kommune i sidste uge holdt en grundlovsceremoni, hvor deltagerne ikke gav hånd til en repræsentant fra kommunalbestyrelsen, blev deltagerne derfor ikke danske statsborgere. Og derfor ringede vi også fra Udlændinge- og Integrationsministeriet til Vordingborg Kommune og forklarede det, hvorefter kommunen meddelte deltagerne i ceremonien, at de ikke var blevet danske statsborgere, da de ikke havde udvekslet et håndtryk med en repræsentant fra kommunalbestyrelsen. Og det kunne jo selvfølgelig ikke være anderledes, for sådan er loven. Kommunerne kan selvfølgelig ikke egenhændigt suspendere et krav, som Folketinget har fastsat.

Kl. 20:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 20:14

Marie Krarup (DF):

Tak for svaret. Jeg vil sige, at mit spørgsmål blev formuleret, før jeg fik opklaret, hvordan det hang sammen i Vordingborg. Spørgsmålet blev formuleret ud fra de oplysninger, jeg havde fra B.T., altså at det var ministeren, der havde tilladt, at der blev gennemført en ceremoni uden håndtryk i Vordingborg. Det blev så bagefter opklaret, at det var det ikke. Men man kan ikke få lov til at ændre formuleringen på sine spørgsmål, for så bliver de trukket i stedet for. Og jeg ville gerne have den her diskussion igen, for ligegyldigt om det er ministeren, der direkte har været involveret i hændelsen i Vordingborg, eller om det er borgmesteren, der har handlet egenhændigt, så siger det jo noget om Socialdemokratiets syn på det her håndtryk. Det bekymrer mig.

Det bekymrer mig virkelig meget, at man tilsyneladende synes, at det er så uvæsentligt, så man sagtens kan tildele statsborgerskab uden at have det her håndtryk. Vi synes, at det er helt afgørende, og derfor synes vi, at det er så meget mere rimeligt over for den danske befolkning at sætte statsborgerskabstildelingen i bero, hvis ikke man tør gennemføre en håndtryksceremoni. For det er fuldstændig urimeligt at lade mennesker, som ikke har bevist, at de kan optræde efter danske normer, få dansk statsborgerskab.

Det var en kæmpe landvinding, at vi fik det ind i loven om statsborgerskab, ikke fordi loven nu er perfekt, for der er stadig væk masser af mangler. Der er bl.a. alt for mange, der får statsborgerskab. Der burde helt klart sættes et loft over antal statsborgerskaber pr. år. Det bør være meget lavere end det, som er tilfældet nu. Men det var en landvinding af få det her håndtryk ind. Og når Socialdemokratiet ikke tager det alvorligt, så bliver vi meget, meget bekymrede. Jeg

synes ikke, at jeg har hørt meget voldsomme reaktioner i Socialdemokratiet på baggrund af det, der skete i Vordingborg. Så derfor er min bekymring, at man er ligeglad.

Kl. 20:16

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:16

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Vi er ikke ligeglade. Vi er tilhængere af, at man skal give hånd til ceremonierne. Jeg synes, det er helt naturligt. Man har levet op til kravene for at få statsborgerskab, man deltager i en grundlovsceremoni, man skriver under på at ville overholde grundloven, og når borgmesteren rækker en hånd frem, så tager man selvfølgelig imod hånden og giver hånd, også selv om borgmesteren har et andet køn, end man selv har. Det synes jeg er helt naturligt. Men jeg synes også, det er helt naturligt, at vi, når sundhedsmyndighederne anbefaler, at man ikke giver hånd, selvfølgelig ikke kan opretholde det krav til grundlovsceremonierne.

Man kan selvfølgelig sige, som jeg også kan høre spørgeren sige, at så lad os stille det i bero på ubestemt tid, indtil sundhedsmyndighederne ændrer anbefaling. Det er en ærlig politisk uenighed. Men der har vi det sådan, at de tusind mennesker, der lige nu venter på at få statsborgerskab, og det par tusind mennesker, der er på det kommende lovforslag, og måske også dem, der skal have statsborgerskab til efteråret, ikke skal vente. Det hober sig efterhånden op, og vi må også kigge hinanden i øjnene og spørge: Er det rimeligt efter meget lang sagsbehandlingstid? De lever op til alle andre krav, de vil gerne deltage i en grundlovsceremoni, de vil gerne gøre alt, hvad vi beder om. Men vi kan jo ikke bede dem om at give hånd, når vi selv anbefaler, at man ikke skal give hånd. Er det så rimeligt, at de skal vente på ubestemt tid? Som jeg forstår sundhedsmyndighederne, er det ikke lige i morgen, de ændrer anbefalingen om, at man ikke skal give hånd. Der har vi i hvert fald truffet den beslutning, at så lad os suspendere det midlertidigt, så vi kan sørge for, at de mennesker får et statsborgerskab.

Kl. 20:17

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 20:17

Marie Krarup (DF):

Men jeg synes, at det er en mærkelig forklaring at komme med. For hvis ikke man lever op til det, som er lovens krav, så er det jo ikke rimeligt, at man får statsborgerskab. Det er det ikke. Vi kan jo heller ikke sige, at nu begynder vi så at give statsborgerskab til folk, selv om de ikke har bestået prøven i dansk historie og danske samfundsforhold. Vi har stillet nogle krav, og så må man leve op til dem, og hvis det ønskes at suspendere håndtryk i en periode, jamen så kan man ikke få statsborgerskab. Og hvad er det, der kan ske, ved at man skal vente lidt længere tid på at få statsborgerskab, hvis det endelig er så vigtigt at få det?

Kl. 20:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:18

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Vi siger til folk: I skal deltage i en grundlovsceremoni – det er jo en ny beslutning, vi har truffet – og I skal skrive under på, at I vil overholde grundloven, og så skal I udvise respekt over for danske myndigheder. Jeg har deltaget i tre af de her ceremonier:

en i Hvidovre, en i Herning og en på Københavns Rådhus. Det var fremragende arrangementer alle steder. Festligt med flag og familie. Det var fornøjeligt, og der var borgmestertaler. Alting var godt. Der var ingen ballade og ingen problemer, alle var glade, så jeg er stor tilhænger af de her grundlovsceremonier. Men jeg synes bare ikke rigtig, vi kan tillade os at sige til folk, at den måde, man skal udvise respekt over for de danske myndigheder på, er ved at give hånd, når Sundhedsstyrelsen siger, at man ikke skal give hånd. Så synes jeg faktisk, at respekten over for de danske myndigheder er, at man overholder de anbefalinger, og at man deltager i ceremonien uden at give hånd.

Kl. 20:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Marie Krarup (DF):

Men jeg beder om at få et tydeligt udtryk for, at Socialdemokratiet synes, at det her er vigtigt. Det er ikke det, jeg får, når jeg får at vide: Jamen det er svært at vente, og at det er festlige ceremonier, og vi kan jo ikke dit, og vi kan ikke det med håndtryk. Hvis det med håndtryk betyder noget, er det da klart, at vi bliver nødt til at suspendere selve ceremonierne, dvs. selve tildelingen af statsborgerskab, medmindre man altså vil lave et coronasikkert håndtryk, og det vil man tydeligvis ikke. Så derfor vil jeg sige, at jeg ikke bliver overbevist om, at den her nye vedtagelse bliver tillagt vægt, når det er så nemt for både ministre og borgmestre at se stort på det.

Kl. 20:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:20

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jamen jeg siger ikke, at det er let. Altså, da vi traf beslutningen om at lukke Danmark halvvejs ned for efterhånden et stykke tid siden, blev vi også spurgt, om ikke vi straks skulle suspendere håndtrykket. Og da var vores svar faktisk nej, fordi vi ikke havde noget billede af, hvor lang tid situationen ville vare. Men det er klart, at jo længere tid, der går, og jo mere man kan høre både indenlands og udenlands, at det her godt kan komme til at tage ret lang tid, så presser diskussionen sig jo på. Der er de her mennesker, som har søgt for lang tid siden, har betalt gebyret, har levet op til ikke at have begået alvorlig kriminalitet, taler dansk, har beskæftigelse, gør alt, hvad vi beder dem om, og som bare står og tripper og gerne vil til grundlovsceremonier. Kan vi tillade os som samfund at sige: Det er udskudt på ubestemt tid, vi kan ikke sige, hvornår det er, det kan tage halve og hele år?

Det synes jeg ikke vi kan være bekendt.

Kl. 20:20

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Marie Krarup, og tak til ministeren for dagens indsats.

Nu går vi over til spørgsmål 37, og det er boligministeren, der har muligheden for at svare på spørgsmål. Det første spørgsmål kommer fra hr. Nils Sjøberg fra Radikale Venstre.

Kl. 20:20

Spm. nr. S 975

37) Til boligministeren af:

Nils Sjøberg (RV):

Da den stærkt øgede ledighed, som er kommet som følge af covid-19, rammer borgerne i de udsatte boligområder ekstra hårdt, og da vi giver dispensation på en lang række lignende områder, mener

ministeren så, at det vil være rimeligt at dispensere fra kravene til de udsatte boligområder i ghettopakken?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 20:21

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Mit spørgsmål er: Da den stærkt øgede ledighed, som er kommet som følge af covid-19, rammer borgerne i de udsatte boligområder ekstra hårdt, og da vi giver dispensation på en lang række lignende områder, mener ministeren så, at det vil være rimeligt at dispensere fra kravene til de udsatte boligområder i ghettopakken?

Kl. 20:21

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:21

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak for spørgsmålet. I regeringen tager vi coronakrisen meget alvorligt. Det gælder både de sundhedsmæssige problemer, vi har her og nu, og de samfundsøkonomiske konsekvenser. Derfor følger jeg også nøje med i, hvordan krisen påvirker situationen i landets udsatte boligområder. Corona vil ikke have nogen indflydelse på den ghettoliste, der offentliggøres 1. december. Tallene, der danner grundlag for den kommende liste, er trukket, før coronasituationen har påvirket beskæftigelsen. Jeg mener derfor, at det er for tidligt at tage stilling til, hvorvidt der opstår behov for midlertidigt at korrigere for den ekstraordinære situation i forhold til boliglovgivningen om udsatte boligområder og parallelsamfund. Det vil også kræve, at vi har et bedre kendskab til, hvordan coronakrisen påvirker beskæftigelsen på lidt længere sigt, og det har vi af gode grunde ikke tal for endnu. Så jeg vil med andre ord selvfølgelig følge udviklingen nøje. Hvis der viser sig behov for det, vil jeg tage en drøftelse med partierne i kredsen bag parallelsamfundspakken.

Kl. 20:22

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 20:22

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Vi har lige hørt integrationsministeren give udtryk for, at regeringen mener, at det her kan vare endda overordentlig lang tid, og det synes jeg yderligere begrundet, at der må være rimelighed i at dispensere fra ghettokravene. Derfor håber jeg da meget, at ministeren vil være opmærksom på det. Jeg er lidt i tvivl om, hvor ministeren rent faktisk står henne. Men som jeg fortolker det, jeg i hvert fald hører, så er det et nej, altså at det synes ministeren ikke. Så det undrer mig, at ministeren mener, at lige netop dette område adskiller sig fra de mange andre områder, hvor vi har givet dispensation.

Har ministeren undersøgt, hvor omfattende konsekvenser ghettopakken kommer til at få for de udsatte boligområder nu? Her tænker jeg selvfølgelig primært på de mennesker, der bor der, og at man fastholder de svære krav til de udsatte boligområder i en krisetid. Disse mennesker kommer til at stå i en ganske alvorlig situation. Vi ved, at der er nogle boligområder, hvor det er sådan lige på næbbet, om der rent faktisk er problemer med beskæftigelsen på forhånd. Der har rent faktisk – det gælder f.eks. i Fredericia – været boligområder, som er kommet ind, fordi der lige var en ekstra ledig person. Det var endda, et år før ghettolisten blev opdateret sidste gang, for det var i december 2019, at den blev godkendt og lavet sidst. Men i 2018 havde man en enkelt ekstra ledig, og derfor røg Fredericia over på ghettolisten.

Er det virkelig en rimelig politik at have, altså at sige, at ja, det er da i orden, at nogle boligområder, fordi de har en stor ledighed, og det er der mange boligområder, der får nu, så skal risikere at komme på ghettolisten? Jeg vil meget gerne vide, om ministeren rent faktisk har forholdt sig til den situation, og hvor mange det rent faktisk går ud over. Tak.

Kl. 20:24

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:24

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen jeg må sige, at jeg simpelt hen ikke er enig med ordføreren i, at det ikke skulle være en alvorlig situation, hvis der er over 40 pct. af beboerne i et område, som er arbejdsløse. Altså, at have et lokalsamfund, hvor 40 pct. i den arbejdsdygtige alder er arbejdsløse, mener jeg er meget alvorligt. Det siger sig selv, at det ville være enormt problematisk, hvis vi i Danmark som helhed var i den situation, at 40 pct. var uden for arbejdsmarkedet.

Derfor er det selvfølgelig også et problem, hvis man i Korsørsparken i Fredericia eller andre steder har 40 pct., der er uden for arbejdsmarkedet. Det, at ens mor og far går ud ad døren om morgenen og går på arbejde og kommer hjem om eftermiddagen og har noget at fortælle, er den bedste form for sikring, i forhold til at børnene også får noget fornuftigt at lave i livet og får mulighed for at opfylde deres drømme.

Så jeg er helt uenig i, at 40 pct. eller 39,9 pct. ikke skulle være alvorligt, altså hvis så mange er uden for arbejdsmarkedet. Det synes jeg er meget alvorligt. Og det er bl.a. det, som vi prøver, og som vi indtil videre har haft ret gode resultater med, altså at sikre, at flere er kommet i arbejde i mange af vores udsatte boligområder. Det er bl.a., tror jeg, på grund af noget af den lovgivning, vi har lavet, men selvfølgelig især på grund af kommunernes indsats for at sikre det i hvert enkelt område. Så jeg er uenig i, at 40 pct. ikke er et højt tal, og også i, at 39,9 pct. ikke er et højt tal. Jeg forstår ikke, hvad ordføreren hentyder til, når ordføreren siger, at der er dispensationer på mange andre områder.

Kl. 20:25

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 20:25

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Det glæder mig, at ministeren er enig med mig i, at 40 pct.s ledighed er meget. Det glæder mig derfor, at ministeren sandsynligvis vil gøre ekstra meget for at bidrage til, at folk kommer i beskæftigelse. Men mener ministeren virkelig, at det er mere hensigtsmæssigt at anbringe folk på en ghettoliste med det resultat, det har? Nu nævner ministeren selv børnene, og jeg er helt enig med ministeren i den betragtning. Men mener ministeren virkelig, at det kan være en god idé for børn, der ikke har mulighed for at se deres forældre gå på arbejde, oven i købet at løbe den risiko at se, at deres bolig bliver revet ned, fordi der er en ghettoliste? Jeg har svært ved at se logikken i, at det skulle blive meget bedre af det.

Kl. 20:26

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:26

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen jeg tror heller ikke, at der er nogen, der får det bedre af det, men jeg tror, at vi får det bedre af, at vi får en mere blandet

beboersammensætning. Jeg tror grundlæggende på, at vi skal have blandede boligområder, hvor der både bor nogle, som måske kører bus, og måske også nogle, som er direktør eller har en høj løn på en anden måde. Det tror jeg er enormt vigtigt. Det er hele formålet med det her.

Jeg opfordrer ordføreren til at tage rundt i nogle af de områder, som er ved at gennemføre deres udviklingsplaner. Man kunne f.eks. tage til Tingbjerg og se, hvordan de udvider med en masse nye flotte boliger, hvor der flytter nogle borgere ind, som gør, at man får en mere blandet beboersammensætning, så man får et stærkt sammenhold på tværs af forskellene. Det er jo det, der er hele ideen med at skabe blandede boligområder, så alle børn får de samme muligheder, uanset om man er vokset op i Vollsmose eller i en anden del af Odense, i Tingbjerg eller i en anden del af København. Det er jo det, det hele handler om, og det er ved at folde sig ud allerede nu.

Kl. 20:27

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 20:27

Nils Sjøberg (RV):

Der er ikke nogen tvivl om, at det er en god idé at se på sammensatte boligområder med både unge og gamle og med forskellige typer mennesker i. Der er slet ingen tvivl om den sag. Det, det drejer sig om her, er et spørgsmål om, om folk, der bor i et boligområde, og som faktisk oplever det fællesskab, som ministeren gør opmærksom på, skal opleve, at deres boliger bliver revet ned, fordi de folk bliver ledige som et led i coronakrisen. Det finder jeg i hvert fald ikke rimeligt.

En række udsatte boligområder står til at indtræde på listen over hårde ghettoer på grund af lidt for høj arbejdsløshed eller lidt for lav gennemsnitlig indkomst. Det er bl.a. Solbakken i Odense og Korsørsparken i Fredericia, som ministeren var inde på, der sidste år havde henholdsvis 1,5 pct. og 0,1 pct. for meget arbejdsløshed.

Nu skal jeg gøre det meget hurtigt: De kan på grund af krisen sandsynligvis ikke leve op til det krav, de var tæt på at opfylde. Hvad kan ministeren pege på de kan gøre nu for at undgå at blive ramt af ghettopakken? Undskyld ulejligheden, tak.

Kl. 20:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Jamen der er en generelt træthed i forsamlingen her hen på aftenen, det er jeg helt klar over. Derfor råber jeg heller ikke højt, men jeg appellerer til, at man husker, at det er halve minutter og ikke hele minutter, vi har. Det er til både ministeren og spørgeren. Værsgo.

Kl. 20:28

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen jeg vil sige, som jeg sagde til indledning: Jeg holder meget nøje øje med, hvad påvirkning den her situation, vi er i, har for de enkelte boligområder. Det er klart, at noget af det, der har været succesen de sidste par år, har været, at der er kommet flere i arbejde, og at markant flere er kommet i arbejde i de udsatte boligområder end i resten af samfundet. Og der er der jo en risiko for, at nogle af dem, der er kommet sidst ind i jobs, også bliver de første til at ryge ud. Men for det første må jeg bare holde fast i, at den liste, der kommer 1. december, ikke har nogen påvirkning fra den situation, vi er i. For det andet har vi indtil videre ikke nogen solide tal på, hvordan udviklingen har været i de udsatte boligområder. Derfor vil jeg ikke drage nogen konklusioner endnu.

Kl. 20:29

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til boligministeren, og tak til hr. Nils Sjøberg for dagens indsats.

Så er det mig en glæde at byde velkommen til kulturministeren. Hun skal svare på spørgsmål fra hr. Stén Knuth fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 20:29

Spm. nr. S 948

38) Til kulturministeren af:

Stén Knuth (V):

Hvornår agter ministeren at inddrage Folketingets partier og ordførere i, hvilke planer ministeren har for en samlet plan for genåbning af Forenings- og Kulturdanmark, herunder fitnesscentre og danseskoler?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 20:29

Stén Knuth (V):

Tak for det, formand. Hvornår agter ministeren at inddrage Folketingets partier og ordførere i, hvilke planer ministeren har for en samlet plan for genåbning af Forenings- og Kulturdanmark, herunder fitnesscentre og danseskoler?

Kl. 20:29

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:29

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Mange tak til spørgeren for at holde fokus på at få kulturlivet ind i de her genåbningsplaner. Den ambition og mission deler jeg og regeringen til fulde, for hele kultur- og foreningslivet tripper jo i den grad for at kunne åbne igen. Jeg oplever også, at danskerne savner deres kultur. Men det er samtidig vores ansvar, at genåbningen sker på en ansvarlig måde, og her spiller de sundhedsfaglige vurderinger en afgørende rolle.

Siden vi sidst stod her i salen, har vi fra regeringens side igangsat flere sektorpartnerskaber om en ansvarlig genåbning. Her er der nu også bliver defineret spor, altså sektorspor, inden for kultur- og foreningslivet. Jeg har derfor taget et initiativ og har her i går og i dag indkaldt til sektordialog med kulturlivet og foreningerne for at få deres indspil til – mange af dem har jo allerede forberedt rigtig gode planer – hvordan man kan genåbne kulturaktiviteter og foreninger på en forsvarlig måde under hensyn til de vilkår, der gør sig gældende på de enkelte områder.

Jeg vil selvfølgelig løbende holde kultur- og idrætsordførerne orienteret om sektordialogen, men formålet med de her dialoger er, at jeg kan spille materialet ind i de forhandlinger, der foregår mellem regeringen og partilederne, og sektordialogen er således et bidrag til de her centralt placerede forhandlinger.

Kl. 20:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:31

Stén Knuth (V):

Tak for det. Det er korrekt, at vi stod her i sidste uge, og jeg kunne forstå på ministeren, at der ikke bliver noget stort fællesmøde om en stor samlet plan for det, når Sundhedsstyrelsen siger, at det faktisk er o.k., så man ved derude, hvilke trin man skal tage i forbindelse med en genåbning. Til gengæld blev jeg og ordførerne lovet, at vi ville blive inddraget og klædt på, når det gælder de spørgsmål, der florerer derude.

Jeg kan forstå, at ministeren har haft møde med DIF, DGI og Divisionsforeningen og nu også med forskellige sektorer. Jeg synes,

at jeg stadig mangler at blive inddraget. I morgen er jeg blevet inviteret med til et møde, hvor jeg bliver orienteret, men jeg bliver ikke inddraget, og der er ikke noget samarbejde omkring det. Det synes jeg faktisk er rigtig, rigtig ærgerligt.

Jeg har sådan set heller ikke fået svar på, om ministeren vil sætte nogle sundhedsundersøgelser i gang, der skal gøre os klogere på, hvor man kan åbne idrætten op og i hvilke faser. Det mangler jeg et svar på. Det har jeg rykket for i dag. Det kommer sikkert en af dagene.

Så jeg er lidt ærgerlig over fortsat ikke at blive inddraget og være med i samarbejdet omkring det her, for som jeg også sagde i sidste uge, bliver vi mødt med de samme spørgsmål, som ministeren gør, om det her vigtige område. Det er jo fair nok, men hvis ministeren ikke vil inddrage os, eller regeringen ikke vil inddrage os, må man jo bare sige det. Men jeg må bare sige, at jeg ikke føler mig særlig inddraget i samarbejdet om det, der skal ske, og derfor kan jeg ikke svare, når jeg bliver spurgt om, hvad der er det nye i forhold til det her med partnerskabsaftaler, for jeg ved det ikke. Men jeg bliver orienteret i morgen, kan jeg forstå.

Vi har talt lidt om det her med – og det har ministeren også selv sagt – at ordførerne nok skal blive inddraget. Det er jeg ikke blevet – ellers må ministeren i hvert fald korrigere mig.

Kl. 20:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:33

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg vil altid søge at inddrage ordførerne, så snart jeg har styr på, hvordan og hvorledes processerne kommer til at køre. Derfor gjorde jeg også i min indledning opmærksom på, at de invitationer blev sendt ud lige i går og i dag. I morgen har vi ordførermøder, og der havde jeg tænkt, at vi netop skulle klædes på, i forhold til hvilke underspor der er blevet identificeret i dialog med de her organisationer. Det handler f.eks. om kulturproduktioner eller det, vi kalder siddende kulturoplevelser, altså film, teater og koncerter. Det er ét spor.

Så er der noget, der hedder stående kulturoplevelser, f.eks. spillesteder, kulturoplevelser i bevægelse, f.eks. museer, og så er der selvfølgelig også underafdelinger til idrætten specifikt, men også foreningsaktiviteter, og så er der faktisk også et underspor, der simpelt hen handler om professionel fodbold.

Så det går rigtig stærkt for tiden, og jeg forstår utålmodigheden, og jeg forstår også ønsket om at kunne svare med det samme. Men jeg vil klæde jer på så hurtigt, jeg overhovedet kan, og jeg glæder mig til mødet i morgen.

Kl. 20:34

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:34

Stén Knuth (V):

Tak for det. Jeg så jo også på Ritzau noget af det, som ministeren nævner. Jeg kunne godt have ønsket mig, at jeg havde haft de informationer før, for så havde vi ikke været nødt til at stå her i dag, og jeg havde ikke været nødt til at stå her og skælde ministeren en lille smule ud over det her.

Vi er også vidende om, at DIF og DGI er i gang med en stor undersøgelse af, hvad det kommer til at betyde for deres foreninger, at de må lukke rigtig meget ned her hen over sommeren. Kan ministeren fortælle noget om det? Er man kommet videre? Og bliver det snart en del af samtalen?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:34 **Den fg. formand** (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 20:36

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det er lidt pudsigt, at spørgeren føler sig dårligt klædt på i forhold til det, i betragtning af at det faktisk var spørgeren, der gjorde mig opmærksom på den undersøgelse. På den måde er vi jo inde i en tid lige nu, hvor vi forhåbentlig hjælper hinanden med at klæde hinanden på, i forhold til hvad der sker. Det møde, jeg holdt med DIF og DGI, tog i hvert fald besluttet udgangspunkt i, at spørgeren havde hørt om den her undersøgelse. Den fik jeg præsenteret, ligesom jeg forstod, at de også var på vej rundt til andre partier for at præsentere den. På daværende tidspunkt var det svært lige at gøre det helt krystalklart, hvordan vi handler videre på den, men dialogen fortsætter. Og det, som spørgsmålet handler om her i dag, er jo om selve genåbningen. Den undersøgelse handler meget om det økonomiske.

Kl. 20:34 **Stén Knuth** (V):

Tak for det. Mener ministeren, at arrangementspuljen nu er tilstrækkelig til at hjælpe de arrangementer, som har brug for hjælp?

Kl. 20:37

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:37

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Arrangementspuljen ligger jo formeltovre i Erhvervsministeriet, men Kulturministeriet og kultur- og idrætsordførerne har spillet ind til de forhandlinger, som her den 18. april heldigvis endte med en aftale mellem regeringen og Folketingets partier om en udvidelse og forlængelse af kompensationsordningen for arrangører. Den er udvidet, således at den nu dækker perioden fra den 6. marts til og med den 31. august. Ordningen omfatter nu arrangementer med flere end 350 deltagere og er også udvidet til at omfatte flere typer arrangementer. Ordningen er f.eks. udvidet til at omfatte primært offentligt finansierede større kultur- og idrætsarrangementer.

Jeg er glad for, at vi har fået lavet den her udvidelse og forlængelse, for jeg mener, at vi sammen har fået skabt bedre rammer og mere tryghed for de arrangører af store begivenheder, der ikke har vidst, om de kunne få dækket deres tab. Jeg mener, at vi med den her udvidelse og forlængelse nu bedre holder hånden under dem, som rammes hårdt, når store arrangementer aflyses. Det omfatter en bred række af aktører, spillesteder, festivaler og kultur- og idrætsbegivenheder, men vi har også sikret hjælp til mange arrangører og organisationer, der ikke kan få hjælp via arrangementspuljen.

Der er afsat 50 mio. kr. i ekstraordinær hjælp til lokale idrætsforeninger, spejderforeninger og andre foreninger under DUF, DGI og DIF, så de fortsat kan blive ved med at lave aktiviteter for rigtig mange danskere og fastholde de lokale fællesskaber, både under og på den anden side af krisen. Men vi har også samlet set fået sikret, at kunst- og kulturlivet i højere grad kommer igennem krisen med så få skrammer som muligt, så vi også på den anden side af krisen har et stærkt og levende kultur- og foreningsliv at vende tilbage til.

Kl. 20:38

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 20:38

Stén Knuth (V):

Tusind tak, og tak for svaret, minister. Jeg deler din begejstring eller glæde over, at vi kommer meget bredere rundt, i forhold til at det omfatter både flere arrangementer, længden af dem og antallet af deltagere. Det hilser jeg også meget velkommen. Jeg er jo bekendt med, at det her ligger i en snitflade mellem Erhvervsministeriet og Kulturministeriet, og der er rigtig mange i kulturlivet, som vi skal hjælpe.

Men der er stadig også noget usikkerhed derude, hvad angår nogle af de arrangementer og forestillinger, bl.a. dem, som varer op til 4 uger. Derfor vil jeg spørge ministeren, om hun kan redegøre for, hvordan kompensationsordningen i arrangementspuljen skal forstås med hensyn til den her grænse på 4 uger. Skal det forstås på den måde, at man kan søge til arrangementer på op til 4 uger og ikke længere, og at man, hvis man har et arrangement eller en forestilling, der varer 4 uger og 1 eller 2 dage, så ikke kan søge i arrangementspuljen?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 20:35

Kl. 20:35

Stén Knuth (V):

Men i den forhandling, vi havde om den her pulje på 60 mio. kr. til idrætten og spejderne, gav vi jo netop hinanden håndslag på, at når vi kendte DIF og DGI's undersøgelse, ville vi sætte os ned igen og kigge på, om der er behov for noget mere. Nu spørger jeg igen ministeren: Er ministeren bekendt med, at der ligger nogle tal fra de to store organisationer på, hvad det her kommer til at betyde for idrætten, når man nu må lukke ned hele sommeren?

Kl. 20:36

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:36

Kulturministeren (Joy Mogensen):

På det møde, jeg havde med DIF og DGI, blev der præsenteret nogle tal, men der var også nogle spørgsmål om, hvordan og hvorledes det forholder sig med de hjælpepakker, som jo blev revideret, næsten samtidig med at vi holdt mødet. Så det, jeg fortsætter dialogen med organisationerne om, er et økonomisk spor. Det spørgsmål, vi diskuterer her i dag, tænker jeg er om genåbningen. Det hænger jo også sammen. Det er i hvert fald en del af den dialog, jeg har med idrætsorganisationerne, for jo før de får mulighed for at åbne op, jo mindre bliver behovet også for den økonomiske hjælp – og som dit spørgsmål også er udtryk for, tripper alle og glæder sig til, at vi kan komme ud at dyrke idræt igen.

Kl. 20:36

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Så går vi over til spørgsmål nr. 39 med samme opstilling. Det er kulturministeren, og spørgeren er hr. Stén Knuth fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 20:36

Spm. nr. S 970

39) Til kulturministeren af:

Stén Knuth (V):

Mener ministeren, at arrangementspuljen nu er tilstrækkelig til at hjælpe de arrangementer, som har brug for hjælp?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det har der været meget forskellig snak frem og tilbage om, så jeg kan udmærket godt forstå spørgsmålet. For det er jo så utrolig svært i det her fantastiske kulturliv, der har alle mulige varianter, at få det hele pakket ned i én ordning. Derfor skal arrangementsordningen jo heller ikke ses isoleret. Der er også lavet den her nødpakke for kultur og idræt og alt muligt andet, som bl.a. handler om at give en særlig hjælp til det, vi kalder sæsonbaseret professionel scenekunst. Det er netop for at kunne rumme en endnu større del af de arrangementer, der måtte løbe over længere tid.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Stén Knuth (V):

Nogle af de kulturinstitutioner, jeg snakker om her, som ser ud til at falde imellem nogle stole – eller hvor der er nogle huller – er jo bl.a. Det Ny Teater og One and Only Musical Teater, som har de her forestillinger, der varer længere end 4 uger. De kan ikke søge i arrangementspuljen. Kan de så søge i nødpuljen?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det er jo svært for mig at stå her under ministeransvar og sagsbehandle helt ned på institutionsniveau. Men nu har vi tre store musicalproducerende teatre – Fredericia Teater, Det Ny Teater og One and Only Musical Teater – og der var blandt de partier, der indgik den her aftale, en gensidig forståelse af, at vi skulle sikre, at der også var selskaber, der kunne lave professionelle musicals bagefter. Og det arbejder vi på en løsning på.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren for sit sidste spørgsmål.

Stén Knuth (V):

Tak for det. Jeg er jo klar over, at vi ikke kan stå og sagsbehandle her; det er jeg fuldstændig med på. Men der vil være nogle forestillinger eller nogle opvisninger, som ikke omfattes af nogen af puljerne. Vil ministeren være villig til at indkalde os som forhandlingspartnere til at samle det op, når vi får at vide, om der vil være nogen her, som simpelt hen ikke kan søge nogen steder?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Nu er revisionen af arrangementspuljen og Kulturministeriets nødpulje jo forhandlet af partilederne den 18. april, så de helt store forhandlinger kommer jeg ikke til at indkalde til, for de lå et andet sted. Men det er klart, at jeg har lovet – og det løfte kommer jeg til at

Kl. 20:40 holde – at inddrage ordførerne, sådan at I netop har sikkerhed for, at jeg holder de ting, jeg lovede. F.eks. at vi ville sørge for, at der også var folk, der kunne producere professionelle musicals, og at vi skulle passe godt på vores cirkusverden og andre dele af kulturlivet, som virkelig er pressede og har svært ved at passe ind i de generelle hjælpepuljer. Det vil jeg forsøge at sikre i bekendtgørelser og aktstykker.
Kl. 20:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Stén Knuth.

Så kan vi gå over til spørgsmål nr. 40, der også er til kulturministeren. Spørgeren er fru Anne Honoré Østergaard fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 20:43

Spm. nr. S 959

40) Til kulturministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V):

Hvad mener ministeren om at direktøren for Aalborg Zoo som følge af udskydelsen af genåbningen udtrykker, at de nu står i en alvorlig økonomisk situation, og at de i yderste konsekvens må overveje, hvilke dyr de må aflive?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 20:43

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak. Hvad mener ministeren om, at direktøren for Aalborg Zoo som følge af udskydelsen af genåbningen udtrykker, at de nu står i en så alvorlig økonomisk situation, at de i yderste konsekvens må overveje, hvilke dyr de må aflive?

Kl. 20:43

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:43

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jamen det både mener jeg noget om og føler en hel del for, for det ville jo være skrækeligt, hvis den her krise fik nogle af vores zoologiske haver og akvarier for den sags skyld ud i den her slags overvejelser. Det er også det, der er bærende for, at de zoologiske anlæg og akvarier har fået en særordning, faktisk som nogle af de første på Kulturministeriets område, hvor der i forhold til kompensationsordningen for faste omkostninger, som dækker de normale faste omkostninger, også er indeholdt særlige faste omkostninger til dyrehold, hvor de kan få dækket lønudgifter til det personale, der jo er kritisk i forhold til at dyrene kan have det godt. De zoologiske anlæg har hele tiden været omfattet af de generelle hjælpepakker, og der er jo opnået en bred politisk enighed, bl.a. blandt spørgerens parti og regeringen, men også resten af Folketingets partier, om, at de generelle hjælpepakker nu forlænges med 1 måned, så de løber frem til og med den 8. juli.

Så jeg har stor forståelse for og er helt enig med spørgeren i, at de zoologiske anlæg befinder sig i en vanskelig økonomisk situation, og den håber jeg at vi med de her generelle hjælpepakker og den her særlige særordning kan adressere. Men derudover er der jo faktisk også kommet en yderligere sådan ekstra særlig nødpulje på Kulturministeriets område, hvor de zoologiske anlæg, der modtager driftstilskud fra Kulturministeriet, herunder bl.a. Aalborg Zoo, er omfattet. Det vil sige, at hvis de har udtømt alle andre muligheder og stadig væk har brug for hjælp, så er der faktisk en tredje ekstra nødpulje, som er aftalt mellem regeringen og et bredt flertal i Folketinget.

Det er derfor, det er min opfattelse, at vi ikke kommer ud i den slags overvejelser om at skulle aflive dyr; den glæde at opleve dyrene i de zoologiske haver har vi også til gode.

Kl. 20:48

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 20:45

Kl. 20:45

Anne Honoré Østergaard (V):

Nu er det jo sådan, at Aalborg Zoo, ligesom landets øvrige zoologiske haver, har måttet bide i det sure æble, hvis man kan sige det sådan, og udskyde den ellers planlagte åbning den 1. maj – faktisk på ubestemt tid. Og direktøren har i flere medier udtrykt sine ret store frustrationer og udtrykt, at regeringens kurs er noget slingrende, og at det får nogle faktisk ret store konsekvenser for Aalborg Zoo, at de ikke ved, hvornår de kan åbne. Han har pointeret, at lukningen betyder en mistet omsætning i millionstørrelsen, da deres bedste indtjeningsmåneder er juni, juli og august, og at de nu har udsigt til at miste ikke mindre end 22 mio. kr. i omsætning i denne periode, altså kun i de 3 måneder. Det er den omsætning, der rent faktisk gør, at de har penge i kassen til udgifterne herudover. For som ministeren jo nok allerede godt ved, har zoologiske haver mange faste udgifter, for uanset coronakrise eller ej skal dyrene jo fodres, og han har i den forbindelse sagt, at en uafklaret situation omkring genåbningen kan få ret store konsekvenser, og i værste fald jo føre til aflivning af nogle dyr.

Ja, der er lavet hjælpepakker, og det vil jeg gerne rose ministeren for. Men kigger man lidt på dem, er der bl.a. den her for 48 mio. kr., der over en 3-månedersperiode skal fordeles mellem landets 15 største dyreparker, akvarier og zoologiske haver – altså, så er det jo måske kun lige et plaster på såret. Så det er den ene ting.

Den anden ting er, at den kun gælder til den 8. juni. Så derfor vil jeg gerne høre ministeren om, om hun overvejer at forlænge den nuværende kompensationsordning, så den løber ud over den 8. juni, som lige nu er skæringspunktet.

Kl. 20:47

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:47

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg vil sige, at jeg følger situationen nøje. Det hænger jo netop meget sammen med, som spørgeren også er inde på, hvornår den her genåbning kommer. Jeg var måske for nogle uger tilbage virkelig bekymret for, om danskerne også ville turde at søge sammen, men det kan vi jo se: Danskerne ytrer med stadig større røst deres ønske om og deres længsel efter at vende tilbage. Så så meget desto vigtigere er det jo også, at vi behandler den her genåbning virkelig forsigtigt, så vi holder fast i vores gode sundhedstal.

Det er bl.a. anledningen til, at erhvervsministeren, beskæftigelsesministeren og jeg allerede i går havde et indledende møde med en række erhvervsorganisationer og arbejdsgiverorganisationer om at igangsætte dialogen, sektorsporet, om en ansvarlig genåbning af bl.a. de zoologiske anlæg. Det var brancheorganisationen for de zoologiske anlæg, der deltog i mødet, og det blev aftalt, at Kulturministeriet fortsætter dialogen med DAZA om, hvordan genåbningen, når det er relevant, kan ske på en forsvarlig måde. Og det bliver jo det, vi følger, også i forhold til spørgsmålet om hjælpepakkeres tidsperspektiv.

Kl. 20:48

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Anne Honoré Østergaard (V):

Det er jeg faktisk meget glad for at høre. For sådan, som jeg hørte det – og det må ministeren lige klarificere, eller hvad sådan noget hedder, over for mig om er korrekt, altså om jeg forstår det korrekt – så kan det tænkes, at hvis det er nødvendigt, vil man udvide det ud over den 8. juni.

Kl. 20:49

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:49

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det var et meget kort spørgsmål; det er det korteste, jeg har prøvet indtil videre, men al ære og respekt for det. Det helt korte svar er, at den her situation har vi jo ikke sådan det færdige tidsperspektiv på, og det er derfor, svaret desværre hele tiden bliver, at det følger vi, og vi skal nok gøre alt, hvad vi kan, for at holde hånden under de zoologiske anlæg og akvarier og resten af Danmarks kulturliv. Men genåbningsplanerne og økonomien skal følges ad.

Kl. 20:49

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 20:49

Anne Honoré Østergaard (V):

Så vil ministeren indkalde Folketings partier til nye forhandlinger, der kan skabe yderligere klarhed omkring de zoologiske haver samt give yderligere økonomisk støtte, så de ikke risikerer at gå konkurs, og så man ikke risikerer, at der bliver aflivet nogen dyr på grund af de økonomiske konsekvenser?

Kl. 20:50

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 20:50

Kulturministeren (Joy Mogensen):

På nuværende tidspunkt mener jeg, at med de hjælpepakker, jeg skitserede – de generelle, den særlige nødpakke og den her pulje, som virkelig, virkelig er en nødpulje, og som jo ikke har noget økonomisk loft, men simpelt hen er til for at kunne sikre, at institutionerne lever – er der udstrakt mulighed for at hjælpe de zoologiske haver og akvarier igennem den her situation med det tidsperspektiv, vi har nu.

Kl. 20:50

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Anne Honoré Østergaard.

Vi går over til spørgsmål 41, og der har kulturministeren den kæmpestore glæde at få endnu et spørgsmål, nemlig fra hr. Kim Valentin fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 20:50

Spm. nr. S 962

41) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V):

Hvad mener ministeren om at indføre biblioteksøger som takeaway som en landsdækkende mulighed på den samme vellykkede og sundhedsfagligt forsvarlige måde set forskellige steder i landet?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kim Valentin (V):

Tak til formanden. Hvad mener ministeren om at indføre biblioteksbøger som takeaway som en landsdækkende mulighed på den samme vellykkede og sundhedsfagligt forsvarlige måde set forskellige steder i landet?

Kl. 20:50

Nu lukker vi altså. Det er jo den rolle, som bibliotekerne har haft, og den er med til at skabe en sammenhæng i samfundet.

Så hvis man bare kunne komme et stykke ad vejen og ministeren kunne formidle det budskab videre, at der er måder at gøre det her på, så kom man måske lidt længere lidt hurtigere. Så hvor vigtigt er det her i virkeligheden for Socialdemokratiet og ministeren?

Kl. 20:54

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:51

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:54

Kl. 20:51

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg synes, det er rigtig godt at mærke, hvordan bibliotekerne, ligesom mange andre dele af samfunds- og kulturlivet, tripper for at komme helt eller delvis i gang og dermed også er i gang med at udvikle ideer til, hvordan man kan gøre det på en sundhedsmæssigt forsvarlig måde, sådan som jeg oplever at spørgsmålet er et rigtig godt eksempel på.

Som minister bliver jeg nok nødt til stadig væk at sige – inden jeg vurderer, at det bare er en knaldgod idé – at vi jo er i gang med at vurdere alle de her ideer op mod hinanden. Og det er jo også derfor, at bibliotekerne er inviteret med i de her sektordialoger om, hvordan man i forhold til lige præcis den måde, man fysisk forholder sig til hinanden på på et bibliotek, gør det sundhedsmæssigt mest forsvarligt. Og der vil jeg love, at den idé, som spørgeren her giver udtryk for, også vil blive en del af dialogen. Den dialog skal jo så føres med ind i de centrale forhandlinger, der føres blandt partilederne og regeringen om netop den samlede vurdering af, hvordan man kan genåbne samfundet.

Regeringens opfordring er stadig væk, at status quo så vidt muligt fastholdes, og det vil sige, at offentligt ansatte jo er sendt hjem, med ganske få undtagelser, og det gælder altså desværre også aktiviteter på biblioteksområdet. Så jeg regner helt bestemt med – i forhold til de steder, hvor det forekommer, at man eksperimenterer med det her – at kommunerne og bibliotekerne respekterer retningslinjerne som fastlagt af regeringen og sundhedsmyndighederne.

Når det på et tidspunkt bliver bibliotekernes tur til sådan generelt at genåbne, kan jeg godt forestille mig, at det her kan blive en måde, hvor fysisk kontakt kan minimeres. Men jeg kan altså på nuværende tidspunkt ikke sige, om det er muligt, hvornår det bliver muligt, og hvilke konkrete scenarier det kunne indgå i. Men jeg er, som jeg sagde i starten, meget glad for at få de her forslag til, hvordan bibliotekerne kan komme til at åbne igen.

Kl. 20:53

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:53

Kim Valentin (V):

Tak. Jeg vil godt starte med at benytte lejligheden til at sige tak for samarbejdet og sige, at jeg glæder mig til det videre forløb. Så vil jeg sige, at alt, hvad jeg efterfølgende siger her, selvfølgelig er noget, hvor det gælder, at det skal være sundhedsmæssigt forsvarligt. Altså, det siger vi jo hele tiden, og derfor siger jeg det en gang til nu, og det mener jeg så i forhold til alt, hvad jeg i øvrigt siger resten af tiden. Og så ville det jo også være nemmere, hvis vi havde sådan en samlet plan. Så kan man sige, at så slap ministeren for at stå og svare på rigtig mange af de her spørgsmål igen og igen – hvis altså det var sundhedsmæssigt forsvarligt.

Men bibliotekerne har jo en særlig rolle i samfundet. Jeg husker selv min egen tid, da jeg var ung og sad på et bibliotek henslængt i et hjørne og bibliotekaren kom og prikkede mig på skulderen og sagde:

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Regeringens opfordring er jo at opretholde status quo, sådan at vi netop ikke sætter vores sundhedsmæssigt gode gænge over styr. Men jeg synes, at det her er et rigtig, rigtig godt forslag at tage med ind i dialogen, sådan at det måske kunne være en måde, hvorpå bibliotekerne stille og roligt kunne åbne op. Men det bliver jo netop den samlede plan, som spørgeren også efterspørger. Den ønsker jeg også, den ønsker regeringen, og det er det, som vi forhandler om, regeringen og partierne, også spørgerens parti, på partilederniveau. Så jeg vil arbejde for at få kulturlivet bedst muligt ind i de forhandlinger med nogle konkrete bud på, hvordan man kan gøre det. Og der er det her et af eksemplerne.

Kl. 20:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:55

Kim Valentin (V):

Tak. Det vil jeg faktisk gerne berømme ministeren for. Jeg ved, at der også er et hjerte med i den anden ende, og derfor går den anden halvdel af det her på, at Danmarks Biblioteksforening faktisk har foreslået en national læsestrategi, hvor lige præcis det her med at få bøgerne ud til folket er supervigtigt. Hvis man nu kigger på den anden side af den her krise, kan man sige, at fokus på det her er blevet ekstra vigtigt. Er det sådan, at ministeren har lyst til at inddrage Biblioteksforeningens læsestrategi i det fremtidige arbejde?

Kl. 20:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:55

Kulturministeren (Joy Mogensen):

I en tid før denne deltog jeg faktisk i lanceringen af nogle af de overvejelser omkring læsestrategien. Og noget af det, der slog mig mest, var måske, at vi igennem mange år har talt meget om, at man skulle huske – med den store pegefinger – at læse mindst 20 minutter om dagen. Men det, som fik dig og mig til at sidde på bibliotekerne, indtil vi blev smidt ud, var ikke pegefingeren. Det var jo læselysten. Og det er en af de ting, som jeg i hvert fald skrev mig bag øret og også er grunden til, at jeg er rigtig glad for, at bibliotekerne, selv om de har været lukket ned, har været supergode til at være til stede med e-bøger og på anden måde understøtte, at læselysten skal være der, også under corona. Jeg glæder mig til, at vi får den her samlede plan, hvor kulturlivet også kan begynde at planlægge, hvordan de bliver en del af danskernes liv. De er meget savnede.

Kl. 20:56

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kim Valentin (V):

Tak. Kan ministeren så bare lige forklare, hvad der så konkret skal gøres?

Kl. 20:56

Kl. 20:56

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det, der konkret skal gøres, er, at bibliotekerne kommer velforbedret. Jeg er helt overbevist om, at bibliotekerne kommer med et bud på, hvordan man kan lave de her retningslinjer, sådan at vi kan spille det ind til de centrale forhandlinger. For jo mere præcist og jo mere konkret alle kulturinstitutioner og ikke kun bibliotekerne kan fortælle, hvordan de vil sikre, at når folk lukkes ind, holder man antallet nede, folk holder afstanden og sørger for den gode håndhygiejne, jo bedre bilder jeg mig ind at de vil stå i den samlede vurdering af, hvornår de kan blive en del af genåbningen.

Kl. 20:57

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det.

Så går vi over spørgsmål nr. 42, der også er til kulturministeren, og spørgeren er ligeledes hr. Kim Valentin fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 20:57

Spm. nr. S 963

42) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V):

Er det ministerens hensigt, at teatre, som i tilfældet med Aveny-T, der er ved at udvikle sig til en nationalscene for ungekulturen, skal falde uden for regeringens hjælp til kulturinstitutionerne?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 20:57

Kim Valentin (V):

Tak, formand. Er det ministerens hensigt, at teatre, som i tilfældet med Aveny-T, der er ved at udvikle sig til en nationalscene for ungekulturen, skal falde uden for regeringens hjælp til kulturinstitutionerne?

Kl. 20:57

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 20:57

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Min vurdering er, at Aveny-T med forestillinger som f.eks. »Skam« jo har været med til at præsentere scenekunst, der har vist sig helt særlig interessant for det helt unge publikum, og uden at have været med til det tænker jeg også, at det er baggrunden for, at Aveny-T som det eneste teater uden for egnsteaterordningen helt ekstraordinært blev tildelt et 4-årigt udviklingstilskud i årene 2019-2022 som et led i stemmeaftalen på scenekunstmrådet, der blev indgået i marts 2019. I den her stemmeaftale valgte et bredt flertal af Folketingets partier særskilt at understøtte Aveny-T's arbejde på ungeområdet.

Så i forlængelse af den politiske logik og det brede flertal, der var bag den her aftale, så synes jeg, at det vil give god mening, at Aveny-T på grund af den her særstatus også bliver ligestillet med de teatre, der er omfattet af Kulturministeriets nødpulje, fordi de får driftstilskud, altså ikke udviklingstilskud, men egnsteatertilskud, fordi det er en del af stemmeaftalen omkring scenekunst.

Rent teknisk og rent administrativt arbejder Kulturministeriet stadig væk på at få det formuleret, så det kan godt være, at jeg ikke kan nå at præsentere det i morgen på ordførermødet. Men det er det, der er intentionen, fordi Aveny-T har vist, at de kan noget særligt, det er der etableret en politisk enighed om, og den logik skal vi forfølge nu, hvor vi skal hjælpe.

Kl. 20:59

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:59

Kim Valentin (V):

Tak. Det er jeg jo super glad for, og det virker næsten som et tilsagn. Selv om vi ikke skal sagsbehandle her – det er jeg godt klar over – så er det dejligt at høre, at ministeren er så langt med de overvejelser. Jeg er også sikker på, at Aveny-T bliver superglade for at høre ministerens velvilje, fordi det netop er et teater, som i den grad har været bannerfører for kulturen i Danmark.

Men vil en ændring af teksten fra, hvor der i dag står »driftstilskud fra Kulturministeriet«, til »drifts- og/eller udviklingstilskud fra Kulturministeriet« få et teater som Aveny-T med ind under de her rammer for tildelingen af tilskud? Er det lige præcis det, som ministeren mener?

Kl. 21:00

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 21:00

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Vi arbejder som sagt stadig væk på den præcise formulering, sådan at vi følger logikken i stemmeaftalen. Så jeg kan ikke lige her og nu stå og sige ja til lige præcis det, spørgeren siger. Men det er logikken om at sige, at Aveny-T allerede har fået en særstatus i stemmeaftalen, der handler om egnsteatre, så ergo søger vi at ligestille dem, sådan at de, hvis de via de generelle hjælpepuljer alligevel har brug for noget ekstra hjælp, så vil få mulighed for at søge den nødpulje, der er på Kulturministeriets område, hvor man, hvis man kan bevise, at man har gjort alt, hvad der var muligt for at klare sig, men stadig væk har brug for hjælp for ikke at skulle gå konkurs som institution, kan få den fornødne hjælp.

Kl. 21:01

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 21:01

Kim Valentin (V):

Tak. En del af den usikkerhed, der har været omkring aftalerne, har jo været, at den tekst, som der er lavet i aftalerne, ikke har været klar nok. Altså, man har simpelt hen ikke kunnet forstå, hvad det var, der stod, og derfor har der været mange, der har været på virkelig, virkelig usikker grund, og sådan er det stadig væk for rigtig mange derude. Hvis man taler med dem, vil man forstå, at det jo godt kan være, at de kunne komme ind under det, men at de faktisk ikke ved det, og derfor er de super usikre. Er det en usikkerhed, som ministeren vil lægge stor vægt på at få afklaret i den kommende tid?

Kl. 21:01

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 21:01

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Der er en usikkerhed, som jeg bestemt også har mødt, og jeg kan et eller andet sted godt forstå den. For vi er jo også blevet klogere som politikere undervejs, forstået på den måde, at Kulturministeriets hjælpepakker jo i dag spænder ud over en bredde af kulturinstitutioner, som er mangedoblet i forhold til de kulturinstitutioner, vi normalt har kontakt til. Normalt har Kulturministeriet jo den tilgang, at man kun har kontakt til de institutioner, der er med til at opfylde et statsligt formål. I den her situation har det selvfølgelig været vores hensigt at prøve at strække sikkerhedsnettet så meget som muligt ud under den her mangfoldighed, som er det danske kulturliv. Så jeg kan godt forstå usikkerheden.

Jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, for at få kommunikeret den væk, og det er jeg sikker på at spørgeren vil hjælpe mig til, og så vil bekendtgørelserne og aktstykkerne forhåbentlig også bringe den her klarhed.

Kl. 21:02

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 21:02

Kim Valentin (V):

Tak. Det svar er jeg super tilfreds med, må jeg bare sige. Og jeg står selvfølgelig også til rådighed med hensyn til, hvad vi kan gøre over for kulturlivet. Det er i virkeligheden også der, hvor Venstre mener at der stadig væk er meget at gøre. For vores kulturområde er en meget uhomogen størrelse.

Det sidste spørgsmål går på: Er der områder, hvor ministeren mener at der stadig væk er noget, vi godt kan hjælpe kulturområdet med?

Kl. 21:03

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 21:03

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg mener, at vi med de hjælpepakker, vi har etableret nu, er kommet rigtig, rigtig godt omkring. Altså, uanset organisationsform, uanset størrelse, uanset sammensætning og økonomi synes jeg som sagt, vi har været rigtig gode til at få spændt sikkerhedsnettet ud under mange flere aktører, end vi normalt er inde over.

Når det er sagt, ser jeg jo også med stor glæde, at de andre aktører, som er med til at finansiere det danske kulturliv, i højere og højere grad melder sig på banen, mest tydeligt fondene, men også kommunerne. For det er jo de tre institutionelle finansieringskilder til det danske kulturliv: staten, kommunerne og fondene.

Den sidste, som vi mangler, er jo danskernes entreindtægter, og dem må vi vente lidt på. Men jeg er sikker på, at så snart vi får lavet den her forsvarlige genåbningsplan, vil de også vende tilbage og sikre, at dansk kulturliv blomstrer og er her. For vi savner dem.

Kl. 21:04

Den fg. formand (Christian Juhl):
Tak for det til hr. Kim Valentin.

Så kommer vi til spørgsmål nr. 43 til kulturministeren, og spørgeren er hr. Jan Ejnar Jørgensen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti, og det er en helt særlig situation, vi er i, for det er nemlig spørgsmål nr. 25 fra Venstres flittige gruppe af medlemmer, der spørger i dag.

Kl. 21:04

Spm. nr. S 971

43) Til kulturministeren af:

Jan E. Jørgensen (V):

Hvad er ministerens holdning til, at de zoologiske haver i Danmark først fik at vide af Rigspolitiet, at de godt kunne åbne, så længe de overholdt de gældende restriktioner, for så derefter at læse et svar til Ritzau fra justitsministeren og erhvervsministeren, der udtalte, at det ville være uhensigtsmæssigt at åbne?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo, hr. Ejnar E. Jørgensen.

Kl. 21:04

Jan E. Jørgensen (V):

Nej, Jan E. Jørgensen, ikke Ejnar E. Jørgensen. Nu skal vi lige have styr på formerne, hr. formand. Når han røber mit mellemnavn, som ellers er en velbevaret statshemmelighed, så skal det også være rigtigt. (Den fg. formand (Christian Juhl): Ja, så skal det være rigtigt. Hr. Jan Ejnar Jørgensen, værsgo, ordet er dit). Tak for det.

Jeg har et spørgsmål til kulturministeren, og det lyder som følger: Hvad er ministerens holdning til, at de zoologiske haver i Danmark først fik at vide af Rigspolitiet, at de godt kunne åbne, så længe de overholdt de gældende restriktioner, for så derefter at læse et svar til Ritzau fra justitsministeren og erhvervsministeren, der udtalte, at det ville være uhensigtsmæssigt at åbne?

Kl. 21:05

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 21:05

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Rigspolitiet har ikke godkendt en åbning af de zoologiske haver. Rigspolitiet vejleder løbende om reglerne, herunder på myndighedernes fælles hjemmeside om coronasmitte. Som Rigspolitiet ifølge mine oplysninger også har oplyst, gælder forbuddet mod at forsamles mere end ti personer også i de zoologiske haver, og den danske strategi i forhold til corona står og falder netop med, at vi bliver ved med at holde afstand og ikke forsamles for mange. Og jeg er helt enig med mine ministerkollegaer i Justits- og Erhvervsministeriet om den strategi, altså at det af hensyn til at undgå den her ukontrollerede smittespredning appellerer til, at det vil være uhensigtsmæssigt at åbne de zoologiske anlæg, som hidtil har været lukket.

Det er på nuværende tidspunkt desværre heller ikke muligt at give svar på, hvornår det så er hensigtsmæssigt at åbne de zoologiske haver. Den næste fase af genåbningen vil jo i den kommende tid blive drøftet politisk, og dér vil der blive taget stilling til, hvad der skal prioriteres i den næste fase. Men jeg vil gerne oplyse om, at jeg har meget fokus på de zoologiske haver. Jeg er klar over, at de står i en særlig vanskelig situation. De skal passe på deres dyr, og det er dyrt, og det er deres højsæson, som vi har lige nu og i den kommende tid.

Bl.a. derfor havde erhvervsministeren, beskæftigelsesministeren og jeg allerede i går et indledende møde med en række erhvervsorganisationer og arbejdstagerorganisationer om at igangsætte en dialog om, hvordan man egentlig ansvarligt kan genåbne bl.a. de zoologiske anlæg, altså hvad der fysisk skal være etableret rengøringsmæssigt m.m. På mødet deltog brancheorganisationer for de zoologiske anlæg, og det blev aftalt, at Kulturministeriet overtager dialogen specifikt i forhold til de zoologiske anlæg og akvarier med henblik på at definere, hvordan en genåbning, når det bliver relevant, kan ske på en forsvarlig måde. Resultatet af den dialog vil blive spillet ind til forhandlingerne på partilederniveau, hvor den endelige beslutning om den samlede vurdering om genåbningen af Danmark jo altså træffes.

Kl. 21:07

Kl. 21:10

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så er der en genvej til ikke at sige navnet fejlagtigt, og det er ved at bede *spørgeren* om at stille det næste spørgsmål .

Kl. 21:07

Jan E. Jørgensen (V):

Tak, formand. Rigspolitiet har ikke godkendt, at de zoologiske haver må holde åbent. Altså, det er usandt. Det er simpelt hen usandt. Kulturministeren står lige nu og fortæller noget, der er usandt, og ministeren har sådan set en sandhedsforpligtelse. Man skulle tro, der var ansatte i Kulturministeriet, som kunne hjælpe ministeren med at google sig frem til de her ting, for jeg må bare erkende, at det ikke virker, som om ministeren får meget hjælp; jeg får faktisk lidt ondt af kulturministeren, for ministeren bliver jo slet ikke klædt på af sit embedsværk.

For på politiets hjemmeside, politi.dk – Rigspolitiet – står der klart og tydeligt: Zoologiske haver må godt holde åbent, og man må som publikum også godt besøge de zoologiske haver. Det står klart og tydeligt, sort på hvidt. Hvis ikke det er en tilladelse til at holde åbent, ved jeg ikke, hvad det er. Knuthenborg SafariPark har åbent – er det så ulovligt, eller hvad?

Det er simpelt hen ikke i orden, at jeg stiller et forholdsvis simpelt spørgsmål, og så får jeg noget vrøvl at vide. Rigspolitiet vejleder på sin hjemmeside, at det er lovligt for zoologiske haver at holde åbent – det står der stadig væk den dag i dag. Så står der så også, at nogle ministre har sagt, at de ikke synes, det er så smart. Og så er det jo så, man står der og spørger sig selv, om man så skal rette sig efter lovgivningen, hvor der ikke er noget forbud, eller man skal rette sig efter en ministers mavefornemmelser, hvor ministeren siger noget til Ritzau.

Zoologisk Have i København – jeg har talt med direktøren så sent som her til aften – har eksempelvis intet hørt fra regeringen, men har altså måttet læse om det her i et ritzautelegram.

Jeg synes ikke, det er rimeligt, at man er fuldstændig forvirret, i forhold til hvad man må, og hvad man ikke må. Og når man så ovenikøbet stiller spørgsmål her i Folketingssalen, kan man overhovedet ikke få noget svar.

Kl. 21:09

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 21:09

Kulturministeren (Joy Mogensen):

I mit første svar sagde jeg også tydeligt, at Rigspolitiet havde vejledt og havde sagt, at det var det her forsamlingsforbud, der også gjaldt i zoologiske haver. Af det følger selvfølgelig det, som jo netop har været diskussionen, siden sidst vi stod her i salen, netop at de udendørs zoologiske anlæg gerne *må* holde åbent, men der må ikke inde i de zoologiske haver og safariparker afholdes arrangementer, begivenheder og aktiviteter eller lignende, hvor der deltager mere end de her ti personer. Og de zoologiske anlæg skal selvfølgelig holde deres indendørs dyreholdanlæg lukket.

Men regeringen opfordrer til at opretholde status quo, og det var det, spørgsmålet netop gik ud på: om jeg var enig med mine ministerkollegaer. Og det er jeg, fordi vi skal passe på den her sundhedsmæssige udvikling, vi har gang i, og som er god – den skal vi holde fast i.

Det skyldes jo bl.a., at der er mange institutioner, der er gået længere, netop for at vi passer på hinanden. Og det er vigtigt, at vi holder fast i det, sådan at vi netop laver en kontrolleret genåbning – den faste plan, som jeg i virkeligheden også fornemmer at spørgeren efterspørger.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 21:10

Jan E. Jørgensen (V):

Som sagt har jeg talt med direktøren for Zoologisk Have i København her i aften: Det koster dem 650.000 kr. om dagen at holde lukket – 650.000 kr. om dagen! Hvis Zoologisk Have havde åbnet den 1. maj som planlagt, var man endt med et underskud på 45 mio. kr. efter de prognoser, man nu kan lave. Egenkapitalen er på 42 mio kr. Det her ender med, og det er inklusive hjælpepakker, at Zoologisk Have ikke bare er nødt til at fyre personale, men også er nødt til at aflive dyr. Den situation, vi står i, er ret alvorlig. Og så skal man spille hasard med gæsternes liv og levned, fordi en minister siger: Nej, jeg synes ikke, det vil være så smart.

Altså, kan vi regne med de oplysninger, vi får fra myndighedernes side, om, at man må holde åbent, eller kan vi ikke? Og hvad skal man lytte til? Skal man lytte til de vejledninger, eller skal man lytte til, hvad en eller anden tilfældig minister nu lige går og synes den morgen?

Kl. 21:11

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 21:11

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg kan overhovedet ikke genkende gengivelsen af mine ministerkollegaers overvejelser her. Jeg synes, at de agerer med det ansvar, som jeg i virkeligheden fornemmer at også spørgerens parti og spørgeren arbejder med, nemlig hvordan vi får afbalanceret det her sundhedsmæssige hensyn med det økonomiske hensyn. Det medgiver jeg er megasvært, og det ville være megameget lettere, hvis vi bare havde den der færdige plan fra dag et. Men det er der, så vidt jeg ved, ingen der har – jeg har heller ikke set den fra spørgeren eller spørgerens parti. Og derfor bliver vi jo nødt til at blive ved med at hjælpe hinanden med at få de her hensyn afbalanceret.

I forhold til de zoologiske haver gør vi jo i fællesskab alt, hvad vi kan, for at vi ikke kommer i den situation, spørgeren beskriver. En tidligere spørger har også været inde at spørge til de økonomiske vilkår, så jeg vil bare kort skitsere, at de kan søge via de generelle hjælpepakker, og at der er lavet en særpulje med ekstraordinære tilskud til at holde medarbejdere på arbejde – selv om lønkompensationsordningen siger, at de ellers skulle være sendt hjem – sådan at de kan passe på dyrene.

Derudover har vi sikret, at de anlæg, der modtager statstilskud, hvilket jo er mange af de store – jeg nævner dem lige: Zoologisk Have København, Givskud Zoo, Aalborg Zoo, Odense Zoo, Nordsøen Oceanarium, Randers Regnskov, Kattegatcentret og Den Blå Planet – dermed også nu kan komme ind under den her ekstra nødpulje under Kulturministeriet, der simpelt hen skal holde hånden under de her institutioner.

Kl. 21:13

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 21:13

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg er ikke enig i, at ministrene påtager sig ansvar. Jeg mener tværtimod, at det er ansvarsforflygtigelse, for som minister har man jo den mulighed, at hvis man mener, det er sundhedsmæssigt uforsvarligt at holde Zoologisk Have åben, så kan man lukke den. Så kan

der deraf følge krav om kompensation osv., men så har man noget at rette sig efter.

Altså, til det her med, at IKEA godt må holde åben, men at det så alligevel ikke er så smart, for det havde man ikke lige regnet med de ville gøre det: Jamen det har de lov til, ligesom ILVA har holdt åben igennem hele perioden og Knuthenborg Safari park har holdt åben igennem hele perioden, mens de zoologiske haver i Givskud, Aalborg, Odense og København har været lukket.

Det kan da ikke være rigtigt, at dem, som har sagt, at de lige vil se tiden lidt an og se på, hvordan man kan åbne på en ordentlig måde, bliver straffet, og at dem, der bare har kørt videre, bliver belønnet. Det er da ikke en rimelig måde at behandle erhvervslivet og den del af kulturen, som de zoologiske haver altså udgør, på.

Kl. 21:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 21:14

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg er ikke enig i spørgerens præmis om, at dem, der har udvist udstrakt samfundssind, bliver straffet. Tværtimod har jeg lige skitseret, at der er oprettet ikke en, men to særpuljer, som bl.a. er tilsigtet de her store zoologiske haver og akvarier. Så vi prøver netop at belønne dem, der har sværest ved at udvise den her ansvarlighed. Og jeg vil gerne benytte lejligheden til at rose dem for at tage det ned på den måde, som det er ment.

Det er jo i virkeligheden for mig sådan en diskussion om forholdet mellem lovens ånd og lovens bogstav, hvor jeg opfatter, at spørgeren mere er til lovens bogstav end lovens ånd. Men jeg synes jo som kulturminister og i virkeligheden også som kirkeminister, at en af grundene til, at vi har klaret os igennem så langt, netop er, at danskernes ånd, herunder de zoologiske havers, har været langt større end bogstavet.

Det håber jeg vi kan blive ved med at holde fast i, for det tror jeg også vi vil blive glade for på den anden side af krisen.

Kl. 21:15

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Og tak til hr. Jan E. Jørgensen.

Spørgsmål 44, som vi skulle have haft nu, er overgået til skriftlig besvarelse efter ønske fra spørgeren, fru Anni Matthiesen.

Så vi går til spørgsmål 45, der er aftenens sidste spørgsmål. Det er et udvidet spørgsmål, og det betyder, at der er en spørger og en medspørger. Spørgeren er hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre, og medspørgeren er fru Ellen Trane Nørby, ligeledes fra Venstre.

Kl. 21:15

Spm. nr. S 958

44) Til kulturministeren af:

Anni Matthiesen (V):

Mener ministeren, at der med de vedtagne hjælpepakker på kulturområdet er sikret tilstrækkelig hjælp til revyerne?

(Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 21:15

Spm. nr. S 981

45) Til kulturministeren af:

Hans Christian Schmidt (V) (medspørger: Ellen Trane Nørby (V)):

Vil ministeren forklare, hvorfor videnspædagogiske aktivitetscentre såsom Historiecenter Dybbøl Banke ikke er omfattede af kulturnød-pakken, og hvad ministeren vil gøre for at sikre, at de 16 centre ikke må lukke som følge af covid-19-krisen?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 21:15

Hans Christian Schmidt (V):

Vil ministeren forklare, hvorfor videnspædagogiske aktivitetscentre såsom Historiecenter Dybbøl Banke ikke er omfattede af kulturnød-pakken, og hvad ministeren vil gøre for at sikre, at de 16 centre ikke må lukke som følge af covid-19-krisen?

Kl. 21:15

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 21:16

Kulturministeren (Joy Mogensen):

De er ikke omfattet, fordi de her videnspædagogiske aktivitetscentre modtager midler fra Undervisningsministeriet og har særlige forpligtelser i forhold til formidling til børn og unge. Der er ingen tvivl om, at der er forbindelser over til kulturområdet, men det er der jo heldigvis for mange af institutionerne på kulturområdet. Derfor kan jeg forhåbentlig berolige spørgeren med at sige, at selv om de formelt ligger hos og vil blive håndteret af børne- og undervisningsministeren – hvad hun også redegjorde for her tidligere på dagen ved besvarelsen af spørgsmål nr. S 982, ved at hun anerkender problemstillingen og tilkendegav, at hun på vegne af regeringen vil arbejde for en løsning, der sidestiller de 16 centre med den nødpulje, der er etableret for kulturinstitutioner, som modtager driftstilskud fra Kulturministeriet – så vil samarbejdet i regeringen om at få samlet folk op i forhold til de institutioner, de medarbejdere og de mange mennesker, der glæder sig til at vende tilbage til de her institutioner, fortsætte, ligesom jeg opfatter at det gør blandt partierne.

Kl. 21:17

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 21:17

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det, minister, tak for svaret. Det, som det selvfølgelig er nærliggende at spørge ministeren om, er, at det jo er korrekt, at der ligger nogle midlerovre i Undervisningsministeriet, som det også er vigtigt at vi får håndteret. Men anerkender ministeren, at den del, som på finansloven udgør 17 mio. kr., er en meget lille del i forhold til, hvilke budgetter og omkostninger og regnskaber der findes på de her 16 centre? Mener ministeren dermed også, at ministeren har et ansvar for som kulturminister at gå ind og kigge på, om man på en eller anden måde kan hjælpe de her institutioner, som jo f.eks. for mange mennesker er museer? Man kan også sige, at det er oplevelsescentre, men uanset hvad, er det jo en kombination, og det er derfor, jeg vil høre, om kulturministeren er ligeså positivt indstillet som undervisningsministeren var tidligere på dagen.

Kl. 21:18

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 21:18

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Ja.

Kl. 21:18

Hans Christian Schmidt (V):

Så vil jeg sige, at det glæder mig utrolig meget, og jeg vil derfor også spørge kulturministeren, om kulturministeren så agter at gå med ind i de her forhandlinger og altså lægge et vist pres på. For

det er vigtigt, at vi får løst den her sag. Og i det tilfælde, at kulturministeren vil det, vil jeg selvfølgelig også gerne høre om, hvordan kulturministeren vil gøre det.

Kl. 21:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 21:18

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg kan jo berolige med, hvad jeg også prøvede i mit første svar, at sige, at jeg har et rigtig godt samarbejde med børne- og undervisningsministeren. Det håber jeg at fru Ellen Trane Nørby måske også kan bekræfte i forhold til f.eks. folkeoplysningen, hvor jeg synes, at den måde, vi har fået lavet lovgivningen på, sådan at højskoler og aftenskoler og folkeuniversiteter er kommet med i det arbejde, der faktisk blev forankret ovre i Børne- og Undervisningsministeriet, er god. Det er lige præcis den slags samarbejder, vi har brug for i den her krisetid for hurtigt at kunne finde løsninger for de institutioner, der har noget til fælles, men som jo ligger på forskellige områder.

Så jeg har fuld tiltro til, at børne- og undervisningsministeren vil føre de her forhandlinger på glimrende vis. Og når hun har brug for hjælp eller input til, hvordan det så er, at man sidestiller de her 16 centre med det, der er foregået på Kulturministeriets område, så samarbejder vi godt om det.

Kl. 21:19

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så går vi over til medspørgeren. Fru Ellen Trane Nørby, værsgo.

Kl. 21:19

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg vil gerne følge op, hvor min gode kollega hr. Hans Christian Schmidt slap, nemlig i forhold til det samarbejde, der er nødt til at være. Der er jo ingen tvivl om, at fra Venstres side synes vi, at det ville have været naturligt, at de 16 videnspædagogiske aktivitetscentre også havde været omfattet af kulturpakkerne. Jeg tror sådan set, der var mange – ikke bare centrene selv, men også blandt os, der ligesom har fulgt området – der var dybt overraskede i sidste uge, da det blev anskueliggjort fra centrenes side, at de var faldet uden for alle hjælpepakkerne.

Godt nok får de her centre deres bevilling finanslovmæssigt forankret ud fra et formidlingsinitiativ rettet mod børn og unge, og derfor er det forankret i § 20 og ikke § 21, som er kulturministerens. Men det ændrer jo ikke på, at det er kultur- og oplevelsesinstitutioner, det er museer – Sagnlandet Lejre, GeoCenter Møns Klint, NaturBornholm, Historiecenter Dybbøl Banke, Ribe Vikingecenter – og derfor er der også bare et behov for, at både kulturministeren og regeringen anerkender, at de her centre jo ikke kun består af deres finanslovsbevilling, men er en del af den kultur- og oplevelsesøkonomi, som lige nu er lukket fuldstændig ned på grund af covid-19.

Derfor er der også et behov for, at ministeren anerkender, at den her opgave jo er langt større end det, der knytter sig til finanslovsbevillingen, og at den grundlæggende handler om at få dem ind under de samlede kulturhjelpepakker.

Kl. 21:20

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 21:20

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Som bosat i området meget tæt på Sagnlandet Lejre vil jeg også blankt indrømme, at første gang jeg fandt ud af, at de faktisk ikke hører under Kulturministeriets tilbud, kom det også bag på mig.

Men i den her krisetid, hvor vi snakker om samarbejder på tværs af ministerier, synes jeg, at vi så alligevel er nødt til at holde fast i, at man ligesom bliver hjulpet der, hvor man normalt bliver hjulpet. Det er trods alt der, hvor man forhåbentlig i hvert fald også kender institutionen bedst. Så samarbejdet er rigtig godt, men hvis der er et ønske om sådan endnu mere tværforvaltning, er det måske en snak at tage efter krisen. Lige nu er jeg fuldt overbevist om, at Børne- og Undervisningsministeriet vil være et rigtig godt sted at håndtere de her institutioner, sådan at vi også er sikre på, at de er der på den anden side af krisen.

Jeg er sikker på, at der er mange børn i alle aldre, der glæder sig til det kulturelle, men også pædagogiske tilbud, de giver så flot.

Kl. 21:21

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 21:21

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg tror bare, man må sige, at det, man med et grimt ord kunne kalde abekasteri – eller det, som de 16 videnspædagogiske aktivitetscentre er endt i, nemlig at falde mellem stolene – lige præcis ikke nytter noget i en krisetid. Altså at man ligesom sidder og siger: Uha det er nogle andres ressort. Og jeg synes egentlig, at kulturministeren selv gav et godt eksempel før, hvor det jo med hastebehandlingen af L 140 lykkedes at få både højskolerne, folkeoplysningen og folkeuniversiteterne ind i lovgivningen der, selv om det var en lovgivning forankret andre steder.

Derfor er det bare en klar opfordring til kulturministeren og regeringen om at lade være med at kassetænke i den situation, vi står i, for det kommer ikke til at hjælpe de 16 aktivitetscentre, som vi taler om, og som er en del af kulturoplevelsesøkonomien. Så det er en klar opfordring herfra til kulturministeren på det område.

Kl. 21:22

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 21:22

Kulturministeren (Joy Mogensen):

På trods af alle de fordomme, der eksisterer om politikere, synes jeg faktisk, at vi også nogle gange må rose os selv, når vi lige præcis undlader at tænke i kasser og tænke i abekasteri. Og det synes jeg overhovedet ikke har været tilfældet i den her krisetid, og det er heller ikke det, jeg overhovedet opfatter er ved at ske her.

Det er simpelt hen en måde at sikre, at vi håndterer folk og institutioner der, hvor man kender dem bedst, men selvfølgelig med inspiration fra de snitflader, der er til andre områder. Højskolerne og folkeoplysningen ligger stadig væk i Kulturministeriet, selv om der har været et samarbejde ovre i Børne- og Undervisningsministeriet. Og det samme er jeg sikker på bliver tilfældet i forhold til de her institutioner.

Kl. 21:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så får hr. Hans Christian Schmidt fra Vojens lov til at stille det sidste spørgsmål i aften.

Kl. 21:23

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det. Jeg vil gerne gøre fru Ellen Trane Nørbys ord til mine, og jeg vil da også gerne stille mig op i den række af anerkendende personligheder over for kulturministeren og sige, at vedkommende gør en god indsats. Men desuagtet vil jeg så spørge kulturministeren, om kulturministeren her i dag vil sige, at hun vil følge den her sag

selv, sådan at vi kan være sikre på, at kulturministeren i hvert fald holder øje med, om den her sag bliver løst, og at man i tilfælde af, at det ikke sker, så vender tilbage til Kulturudvalget.

Kl. 21:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 21:23

Kulturministeren (Joy Mogensen):

En af de ting, jeg er allermest glad for ved at være minister, er faktisk at føle, at vi er en del af et hold. Og det synes jeg i særdeleshed er kommet til udtryk i den her krisetid, hvor jeg tror jeg roligt kan sige, at jeg kommer til at holde øje. Jeg har på fornemmelsen, at Kulturudvalget og Børne- og Undervisningsudvalget også vil holde øje.

Den eneste måde, vi kan få udarbejdet et kort over og en gps til at komme videre fra den her tid, er i virkeligheden, at vi bliver ved med at hjælpe hinanden med at få opstartet de huller, der er, som vi jo har gjort ved at lægge et sikkerhedsnet ud under hele samfundet og ved at holde øje med, at vi får alle med. Og det skal vi også gøre her.

Kl. 21:24

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hermed er spørgetiden afsluttet.

Kl. 21:24

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Christian Juhl):

Jeg siger tak til alle for dagens indsats i folkestyrets tjeneste.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 30. april 2020, kl. 10.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 21:25).